PROIECTUL ERASMUS +

Coordonatori

LIDIA MIHAELA NECULĂEȘ

IULIAN GHERCĂ

NECULAI JUNCĂ

GHID METODOLOGIC

Experiența europeană în sprijinul implementării unui management educațional eficient

ȘCOALA – O ȘANSĂ PENTRU UN VIITOR MAI BUN

EDITURA PIM

Coordonatori
Iulian Ghercă **Lidia - Mihaela Neculăeş** **Neculai Juncă**

GHID METODOLOGIC

Experiența europeană în sprijinul implementării unui management educațional eficient – Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun

editura pim
Iași, 2019

ISBN 978-606-13-5021-6

Erasmus+

editura pim
Editură acreditată CNCSIS – 66/2010
Şoseaua Ştefan cel Mare şi Sfânt nr. 109, Iaşi – 700497
Tel.: 0730.086.676, 0732.430.407
Fax: 0332.440.715
email: editura@pimcopy.ro
www.pimcopy.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Experienţa europeană în sprijinul implementării unui management educaţional eficient -Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun : ghid metodologic / coord.: Iulian Ghercă Lidia, Mihaela Neculăeş, Neculai Juncă. - Iaşi : PIM, 2019
Conţine bibliografie
ISBN 978-606-13-5021-6

I. Ghercă, Iulian (coord.)
II. Neculăeş, Lidia-Mihaela (coord.)
III. Juncă, Neculai (coord.)

37

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuceşti

Autori: prof. Călin Luminiţa Liliana
prof. Căşuneanu Alina
prof. Enoiu Lenuţa
prof. dr. Ghercă Iulian
prof. Juncă Mihaela
prof. Juncă Neculai
prof. Mîrţ Silvia
prof. Moglan Dorin Dumitru
prof. Neculăeş Aissa Ana Maria
prof. Neculăeş Lidia Mihaela
prof. Petrila Claudia Ana
prof. Tudorache Monica

Copertă şi desktop publishing: Juncă Neculai

Traduceri: Tudorache Monica

Corector: Mîrţ Silvia

Disclaimer
Proiectul Erasmus + KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, *"Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun"* a fost finanţat cu sprijinul Comisiei Europene și aprobat de ANPCDEFP. Această publicaţie reflectă numai punctul de vedere al autorilor. Comisia Europeană și ANPCDEFP nu sunt responsabile pentru eventuala utilizare a informaţiilor pe care le conţine .

Experienţa europeană în sprijinul implementării unui management educaţional eficient
Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun

SUMAR

Cuvânt înainte pag. 5 – 6	prof. Lidia - Mihaela Neculăeș, directorul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești	
Capitolul I **Managementul educaţional eficient o componentă de bază a dezvoltării instituţionale pag. 7 – 99**	I.1. Rolul şi importanţa managerului în instituţiile educaţionale. Între teorie şi practică sau „*de la a spune la a face!*“	**pag. 7**
	I.2. Probleme, provocări, soluţii şi realităţi educaţionale ale secolului al XXI-lea.	**pag. 15**
	I.3. Sistemul educaţional suedez şi exemple de bună practică	**pag. 49**
	I.4. Probleme de sistem în implementarea unui management calitativ – Priviri comparative	**pag. 85**
Capitolul II **Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuceşti şi experienţa europeană pag. 100 – 236**	II.1 Proiectul *Şcoala o şansă pentru un viitor mai bun* – Experienţa europeană valorificată la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuceşti	**pag. 100**
	II.2. Mobilităţile şi impactul acestora la nivel personal şi instituţional	**pag. 122**
	II.3. PDI şi oferta Liceului Teoretic Bogdan Vodă Hălăuceşti	**pag.136**
	II.4. Metode educaţionale moderne şi aplicabilitatea lor practică – Creşterea atractivităţii ofertei educaţionale	**pag. 164**
	II.5. Experieţa culturală şi dezvoltarea personală componentă a proiectului Erasmus+ *Şcoala o şansă pentru un viitor mai bun*	**pag. 211**
	În loc de concluzii – prof. Neculai Juncă	**pag. 237**

Cuvânt înainte

„*Un management performant trebuie să ţină cont de:*

- *regula celor 4C;*
- *factori generali: controlul economic, sociologic şi politic;*
- *actori specifici fiecărei organizaţii, valorificarea optimă a propriilor resurse;*
- *factori personali: stilul şi personalitatea managerului.* "

(*Management general şi strategic în educaţie* – Alois Gherguţ)

În literatura de specialitate, regula celor 4C face trimitere la:

- coerenţă între vorbe şi fapte, în decizii, între obiectivele propuse şi mijloacele alocate;
- curajul de a lua decizii;
- claritate prin informarea corectă şi prin transparenţa în raporturile dintre conducători şi subordonaţi;
- consideraţie faţă de subordonaţi.

În acest context, ghidul „*Experienţa europeană în sprijinul implementării unui management educaţional eficient - Şcoala – o şansă pentru un viitor mai bun*" valorifică experienţa acumulată de participanţii la Proiectul Erasmus+ „*Şcoala – o şansă pentru un viitor mai bun*" şi oferă exemple de bună practică în domeniul managementului educaţional.

În capitolul I se regăsesc noţiuni generale ce vizează rolul şi importanţa managerului în instituţiile educaţionale.

Este realizată apoi o radiografie a realităţilor educaţionale ale secolului al XXI-lea, cu problemele, provocările şi cu posibile soluţii de rezolvare a acestora.

O atenţie deosebită este acordată sistemului educaţional suedez, valorificându-se astfel cunoştinţele dobândite în cadrul cursului de formare „*Structured Educational Visit to Schools / Institutes &*

Training Seminar în Sweden“, desfășurat în perioada 24.03.2019 – 30.03.2019 la Stockholm, Suedia.

Capitolul se încheie cu prezentarea unor posibile probleme de sistem care fac dificilă implementarea unui management calitativ.

Capitolul al II-lea, intitulat „Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești și experiența europeană“ are un caracter practic – aplicativ. Astfel este prezentat Proiectul Erasmus + *„Școala – o șansă pentru un viitor mai bun“,* mobilitățile din cadrul proiectului în Spania, Italia, Germania și Suedia și impactul acestora la nivel personal și instituțional.

În cuprinsul capitolului al II-lea, se regăsește o sinteză a Planului de Dezvoltare Instituțională 2019 – 2024 și oferta liceului nostru.

Experiența europeană este valorificată în cadrul unor articole ce prezintă metode educaționale moderne, care conduc la creșterea atractivității ofertei educaționale.

În finalul capitolului, este prezentată experiența culturală și personală acumulată de către participanții din proiect, în cadrul celor patru fluxuri.

Capitolul I
Managementul educaţional eficient o componentă de bază a dezvoltării instituţionale

Rolul şi importanţa managerului în instituţiile educaţionale. Între teorie şi practică sau *„de la a spune la a face!“*

Dir. adjunct, prof. Iulian Ghercă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

„Scopul educaţiei ar trebui să fie pregătirea unor oameni care să acţioneze şi să gândească independent şi care, în acelaşi timp, să vadă în slujirea comunităţii realizarea supremă a vieţii lor.“ – Albert Einstein
*„Lideri*i *sunt distribuitori de speranţă.“* – Napoleon Bonaparte
„Puteţi face ceea ce eu nu pot face. Eu pot face ceea ce tu nu poţi face. Împreună putem face lucruri extraordinare.“ – Maica Tereza

Preocuparea pentru realizarea unui management calitativ în sistemul educaţional românesc este din ce în ce mai intensă în ultimii ani. Implementarea a numeroase proiecte a avut şi are ca scop realizarea unor cercetări şi studii care să ofere soluţii pentru realizarea unui management calitativ în sistemul educaţional din România. Asociaţia pentru Valori în Educaţie a lansat programul Academia de leadership prin care se doreşte îmbunătăţirea activităţii de management şi leadership a directorilor din România[1]. Astfel de iniţiative sunt din ce în ce mai numeroase şi sunt complementare programelor de perfecţionare existente la nivel naţional şi cele oferite prin programe europene precum Erasmus+.

Provocarea cea mai mare constă însă în trecerea de la faza teoretică la cea practică a implementării unui management calitativ în România, în condiţiile unei subfinanţări acute şi constante, a unei instabilităţi legislative în domeniu educaţional şi conex învăţământului, lipsa resurselor materiale şi

[1] https://ave-romania.ro/academia-de-leadership/conditii-de-participare/.

umane necesare, lipsa unei infrastructuri educaţionale adaptate nevoilor şi cerinţelor societăţii actuale.

Definind şcoala, în plan conceptual, Sorin Cristea o consideră ca fiind unitatea de bază a sistemului de învăţământ. În manualele de pedagogie, şcoala este considerată un factor instituţional al educaţiei. Şcoala este cadrul social organizat specific desfăşurării acţiunilor educaţionale în conformitate cu finalităţile pedagogice stabilite la nivel de politici şcolare. Managementul şcolar, în încercarea de a oferi o definiţie a şcolii, consideră instituţia specializată în realizarea procesului de învăţământ, *o modestă structură a societăţii* care *întruneşte toate caracteristicile unui sistem deschis* [2].

Se poate afirma că întreaga structură organizaţională a şcolii se suprapune unui tipar al proceselor pedagogice de producere a învăţării. Acest aspect nu anulează faptul că şcoala are caracteristici comune cu alte organizaţii[3].

Cultura este prezentă acolo unde există şi omul: este lumea creată de el, *o prelungire a naturii şi o dimensiune nouă a universului* [4]. Cultura organizaţiei şcolare reprezintă un aspect particular al culturii organizaţionale, aducând deopotrivă caracteristicile generale, dar, în acelaşi timp, prezentând şi aspecte specifice. Cultura organizaţională a şcolii poate fi definită ca fiind *ansamblul valorilor, credinţelor, aspiraţiilor, aşteptărilor şi comportamentelor conturate în decursul timpului în fiecare organizaţie, care predomină în cadrul său şi-i condiţionează direct şi indirect funcţionalitatea şi performanţele* [5] .

Istoria managementului a însemnat, pe de o parte, o creştere a complexităţii muncii managerului (pe măsura creşterii dimensiunilor şi complexităţi organizaţiilor din sectorul public şi din cel privat) şi, pe de altă parte, o tot mai profundă înţelegere a specificului activităţii numite generic „de conducere “ şi a caracterului ei evolutiv[6].

Managementul promovat de Taylor, de exemplu, se reducea, în esenţă, la diviziunea cât mai accentuată a muncii, la „optima“ organizare a procesului de producţie şi la „dreapta“ retribuire a muncii - practic la **administrarea** procesului de producţie - mai ales având în vedere şi viziunea asupra organizaţie ca entitate închisă.

---

[2] Cerchez, N.; E. Mateescu. *Elemente de management şcolar,* Editura Spiru Haret, Iaşi, pp. 32-35.

[3] Iordan V. Irina, *Socializarea organizaţională.Culturi şi subculturi ale cadrelor didactice*, Teză de doctorat, Bucureşti, 2009.

[4] Blaga, Lucian. (1985), *Trilogia culturii,* Vol. 9, Editura Minerva, Bucureşti, p. 402.

[5] Nicolescu, O. ; Verboncu, I.(1999), *Management*, Ediţia a-III-a. Editura Economică, Bucureşti, p. 402.

[6] Şerban Iosifescu, *Teorii ale organizaţiei*, Suport de curs, p. 14.

Curând - mai ales după ce optimizarea producţiei a început să se lovească de obstacolul nevăzut al „relaţiilor umane“ - a devenit clar că managerul trebuie să se ocupe şi de alte lucruri în afara producţiei: organizaţia (economică sau nu) este, în esenţă, un sistem deschis iar conducerea ei asigură, de fapt, interfaţa între organizaţie şi mediul în care aceasta funcţionează. De asemenea, esenţa unei organizaţii nu este, de fapt, clădirea, maşinile, banii şi materiile prime care se „prelucrează“ ci, în primul rând, oamenii care fac parte din ea. Ca urmare a acestor dezvoltări, conducerea a devenit **management** iar activităţile conducerii organizaţiei au fost subsumate unor funcţii specifice: managerul trebuie să planifice, să organizeze, să coordoneze şi să controleze, el trebuie să angajeze oamenii potriviţi, să-i motiveze, să determine participarea lor efectivă (şi afectivă) la activitatea organizaţiei, să formeze colectivele de lucru, să negocieze şi să rezolve conflictele din interiorul organizaţiei dar şi din afara ei şi, mai ales, să asigure dezvoltarea organizaţiei în direcţii prestabilite.

Astfel înţeles, managementul stabilea foarte clar **ce** trebuie să facă un conducător, dar mai puţin **cum anume** trebuie el să se comporte. Adesea, oricât de frumoase erau intenţiile, oricât de provocatoare erau ţintele organizaţiei, ele nu erau atinse pentru că managerii nu ştiau cum să-i facă pe oameni să-i urmeze - cu alte cuvinte, pentru că managerii nu erau şi **lideri**. Termenul de *leadership* era folosit, în teoriile sociologice ale grupurilor mici, mai ales pentru definirea conducerii **informale**: liderul unui grup informal apare, în mod spontan şi natural, din dinamica grupului, el nefiind numit ci ales. De aceea, având în vedere că managerii sunt conducători formali, numiţi ai organizaţiei, nu s-a considerat că această parte informală a conducerii ar avea prea mare importanţă. Totuşi, încă din anii '60 au existat autori care susţineau necesitatea pregătirii managerului şi ca lider informal. Această necesitate a devenit evidentă de abia în anii '80 şi '90 şi mai ales în ultimul deceniu - numit, reamintim, al „resurselor umane“, când accentul strategic în definirea conducătorului s-a mutat de la management la ***leadership***. Este evident că cele trei niveluri ale conducerii (administrativ, managerial şi de *leadership*) se întrepătrund şi sunt intercon-diţionate[7].

În ultimul timp, foarte multe lucrări de specialitate utilizează termenul de „**lider**“ pentru desemnarea conducătorului unei organizaţii care nu numai ştie ce şi cum să facă, dar este capabil să-i determine şi pe ceilalţi să/cum să facă: pentru lider, importanţi sunt **oamenii**. Accentul strategic se mută de la impersonalele operaţiuni cu resurse materiale sau financiare la coordonarea resurselor umane, cu toate consecinţele care rezultă din personalizarea relaţiei

[7] Ibidem, p. 15.

dintre manageri şi subordonaţi. B. P. Smith defineşte „***leadership***“-ul drept „**acea parte a activităţii unui manager prin care acesta influenţează comportamentul indivizilor şi grupurilor în vederea obţinerii rezultatelor dorite**“**.** Leadershipul începe cu caracterul liderilor, exprimat în termini de valori personale, conştiinţă de sine, precum şi în capacitatea emoţională şi morală[8].

Funcţiile esenţiale ale liderului, în raport cu grupul condus, sunt:

1. **Direcţia** - conducerea şi coordonarea eforturilor membrilor grupului/echipei; eliminarea incertitudinilor cu privire la ceea ce trebuie făcut.
2. **Motivaţia** - determinarea grupului/echipei să **vrea** să avanseze în direcţia stabilită; satisfacerea nevoilor indivizilor şi ale grupului/echipei; dezvoltarea propriilor competenţe inter-personale în vederea câştigării şi consolidării încrederii celorlalţi şi pentru convingerea lor să-l urmeze.

Direcţia + Motivaţia generează **sinergie,** efectul total fiind superior sumei părţilor.

3. **Reprezentarea** - reprezentarea grupului/echipei şi a scopurilor sale în interiorul şi exteriorul organizaţiei; reprezentarea celor din afara grupului / echipei în cadrul acestuia / acesteia; menţinerea echilibrului între nevoile interne şi cele externe ale grupului şi păstrarea unităţii scopurilor grupului cu cele organizaţionale.

După cum se vede, „competenţa umană“ a liderului este hotărâtoare - aşa cum se vede şi din diferenţele esenţiale dintre management şi leadreship - aşa cum sunt ele văzute de Robert Gilbreath:

Managerul:	**Liderul:**
- Controlează şi optimizează ceea ce există deja. - Promovează stabilitatea. - Acţionează tranzacţional. - Urmează regulile stabilite, asigură respectarea lor şi corectează abaterile de la standarde. - Reţine. - Întreabă, de regulă, „cum“?"	- Schimbă ceea ce există în ceea ce e necesar. - Promovează schimbarea. - Acţionează transformaţional. - Introduce reguli noi, încurajează creativitatea şi elimină constrângerile care determină comportamente conservatoare. - Eliberează. - Întreabă, de regulă. „ce“, „de ce“ şi „cine“ ?

[8] Tonz Bush, *Leadership şi management educaţional*, Polirom, Iaşi, 2015, p. 19.

Acelaşi R. Gilbreath sintetizează şi **aşteptările** oamenilor faţă de lideri - foarte multe vizibile şi în relaţiile stabilite la nivelul grupurilor informale. Liderul trebuie să reuşească să ajute membrii organizaţiei să depăşească cele trei tipuri de bariere care pot afecta calitatea comunicării din instituţie: bariere de perceptive, de exprimare, contextuale[9]. Oamenii aşteaptă de la lideri:

- **Viziune -** capacitatea de a vedea viitorul.
- **Asumarea de riscuri.**
- **Împărtăşirea informaţiei**.
- **Implicare -** liderul munceşte cot la cot cu ceilalţi membri ai echipei.
- **Energie -** care se transmite celorlalţi membri ai organizaţiei.
- **Aşteptări înalte** - „liderii ne fac să ţintim sus".
- **Recunoaştere** - pentru rezultate, succese, speranţe dar şi pentru temeri sau necazuri individuale.
- **Mişcare permanentă** - individuală şi organizaţională, combaterea oricăror forme de inerţie.

Ca urmare, liderii sunt sfătuiţi:

- **Să „tragă" nu să „împingă"** - liderii stau în faţă, demonstrând altora cum să abordeze şi să rezolve problemele.
- **Să merite încrederea** - să fie demn, cinstit şi să-i respecte pe ceilalţi.
- **Să ofere scopuri generale dar recompense specifice**.
- **Să încurajeze diferenţa şi similaritatea** - să tolereze şi să respecte diferenţele individuale (un grup este eficient numai dacă demonstrează competenţe şi abilităţi foarte diverse) dar să formuleze scopuri şi a intenţii adoptate de toţi membrii grupului.
- **Să aibă numai aşteptări înalte** - pe care să le înalţe, ori de câte ori se poate, pentru a menţine o tensiune favorabilă mişcării.

Cu alte cuvinte, accentul strategic trece, pe măsură ce ne mişcăm de la management la *leadership*, de la **dezvoltare şi optimizare** la **transformare şi schimbare**, de la realizarea unor **funcţii** la performarea unor **roluri**, de la **dirijarea** oamenilor la **inspirarea şi mobilizarea** lor.

Este evident faptul că un **conducător** trebuie să aibă în vedere toate cele trei aspecte avute în vedere, dar, pe măsură ce unităţile şcolare dobândesc mai multă autonomie, ponderea activităţilor specific manageriale şi de *leadership* creşte - acum, de-abia, putându-se pune problema **stilului** de conducere[10].

Angajații români apreciază cel mai mult liderii care le oferă feedback și de la care au ce învăța, care le întăresc încrederea în forțele proprii și care le

[9] Alois Gherguţ, *Management general şi strategic în educaţie*, Polirom, Iaşi, 2007, p.201.
[10] Serban Iosifescu, *Teorii ale organizaţiei*, Suport de curs, p. 21-22.

stabilesc obiective clare, arată concluziile unei cercetări realizate de compania de training Ascendis, pe un eșantion de 500 de angajați, participanți la cursurile de dezvoltare profesională. Pentru realizarea profilului liderului ideal, participanții au fost invitați să răspundă la întrebarea: „Ce calități are liderul ideal?“, prin evaluarea a opt tipuri de competențe de leadership: îndrumare, modelarea valorilor, managementul pentru obținerea de rezultate, managementul performanței, mentalitatea de manager, construirea relațiilor de lucru, câștigarea încrederii și comunicare. Capacitatea de îndrumare oferită de liderii organizațiilor din România este pe primul loc în topul preferințelor pe care le au angajații atunci când conturează portretul șefului ideal, arată rezultatele studiului. Astfel, angajații români apreciază cel mai mult abilitatea șefilor de a le oferi feedback și de a-i ajuta să-și consolideze cunoștințele (63,5% dintre respondenți indicând acest răspuns pentru a evalua capacitatea de îndrumare a liderilor), urmată de cea de a le explica și de a le exemplifica o situație sau o sarcină de serviciu (23,5%) și de cea de a clarifica aspecte legate de job (13%).

„*Am observat că românii apreciază la liderii lor capacitatea de a-i îndruma, de a le oferi feedback și susținere. Nevoia de încredere în propria persoană este o nevoie de bază. Când ne simțim apreciați, suntem mai productivi. Generațiile noi prețuiesc și mai mult aceste calități la șefii lor. Tendința managerilor români este să dea ordine angajaților și să-i controleze. Putem schimba acest model de management prin training și coaching*“, declară Marius Opriș, Partener Ascendis.

Pe locul doi în topul calităților pe care ar trebui să le aibă liderii, în viziunea angajaților locali, se află capacitatea de modelare a valorilor. Astfel, pentru jumătate dintre respondenții la chestionar capacitatea unui șef de a întări încrederea pentru obținerea succesului este cea mai importantă contribuție pe care o poate aduce acesta în relația cu subalternii, urmată de faptul că inspiră dorința de a depune eforturi (21%) și de faptul că susține organizația (16%).

Managementul pentru obținerea de rezultate este pe locul trei în topul calităților preferate de angajați atunci când aceștia realizează portretul liderului ideal. Astfel, 53% dintre respondenții care au evaluat această dimensiune îi preferă pe liderii care stabilesc obiective ce implică folosirea la maximum a capacităților, 23% spun că liderul ideal realizează obiectivele stabilite, în timp de 18% îl consideră ideal pe șeful care indică oportunitățile. Doar 6% dintre angajații care au răspuns la chestionar spun că apreciază, în cadrul dimensiunii

„managementul pentru obținerea de rezultate”, faptul că liderul rămâne concentrat pe activitatea pe care o are de nalizat împreună cu echipa.

În mod surprinzător, abilitatea de comunicare a liderilor a primit cel mai mic punctaj din partea angajaților care au fost invitați să realizeze portretul liderului ideal. Totuși, angajații apreciază cel mai mult, în cadrul acestei dimensiuni analizate, liderii care se asigură că toată lumea a înțeles ce are de făcut în cadrul unei sarcini de serviciu (30%) și pe cei care organizează comunicarea (25%).

„*Practic, din acest răspuns reiese că angajații români ar alege un manager pragmatic și orientat către rezultate, în detrimentul unuia sociabil și comunicativ. Este un semn clar de maturitate. Mai remarcăm și faptul că oamenii au așteptări foarte clare de la șefii lor. În ultimii 3 ani, sesizăm o preferință evidentă a organizațiilor pentru cursuri de comunicare adaptate și specifice. Nu se mai cer cursuri de comunicare generale. Multe dintre provocările care pot apărea într-o echipă sunt abordate acum, cu rezultate excelente, prin coaching de grup. Am intrat într-o fază de maturitate a pieței în ceea ce privește dezvoltarea de abilități, fapt ce reiese și din răspunsurile participanților*“, adaugă Marius Opriș[11].

Având în vedere aspectele teoretice dar şi cele practice evidenţiate în sondajul menţionat, precum şi particularităţile societăţii româneşti şi ale sitemului educaţional, putem conchide că în România nu există proceduri operaţionale care să genereze un management educational calitativ şi eficient, iar când se realizează acest lucru, la bază stau calităţile personale ale celor implicaţi care încearcă să depăşească toate impedimentele de sistem existente şi să creeze un spaţiu al comunicării, dezvoltării şi devenirii pentru toţi cei implicate în procesul educational din instituţie. Acest lucru este foarte dificil de realizat în condiţiile în care nu există o viziune clară şi asumată asupra educaţiei, nu există o finanţare adegvată iar schimbările legislative bulversează chiar şi specialiştii în domeniu. În aceast context s-a instalt şi persistă o admosferă de neîncredere, resemnare şi blazare a tuturor celor care fac parte din sistemul educational, elevi, părinţi, profesori etc.

[11] https://www.cariereonline.ro/actual/profilul-liderului-ideal-bun-coach-influent-si-capabil-sa-aduca-rezultate-companiei.

Aşadar, în aceste condiţii, speranţa vine de la oamenii bine instruiţi şi dedicaţi profesiei lor, care înţeleg şi îşi asumă responsabilitatea de a EDUCA, dincolo de orice sistem legislativ, resurse şi finanţare! Exemplele personale pot influenţa pozitiv o organizaţie, iar comunicarea, lucrul în echipă şi buna-credinţă reprezintă baza construcţiei unei organizaţii eficiente. Este important să avem deschidere, să ne informăm şi să ne conectăm cu realităţile educaţionale ale secolului al XXI-lea (priectele europene reprezentând o astfel de oportunitate) pentru a putea oferi elevilor un cadru unde să evolueze şi să crească în concordanţă cu valorile şi principiile europene şi creştine, pentru a putea deveni cetăţeni responsabili, informaţi şi pregătiţi pentru realităţile şi societatea actuală.

I.2. Probleme, provocări, soluţii şi realităţi educaţionale ale secolului al XXI-lea[12]

Dir. adjunct, prof. Iulian Ghercă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuceşti, Iași

În contextul implementării proiectului European Erasmus+ ***Şcoala o şansă pentru un viitor mai bun*** am avut oportunitatea de a interacţiona cu reprezentanţi numeroşi (peste 100) a unor sisteme educaţionale (peste 15 sisteme educaţionale diferite) din state membre ale uniunii europene: profesori, directori, formatori etc. Această oportunitate ne-a oferit posibilitatea de a dezbate, analiza şi compara sistemele educaţionale din care proveneau colegii participanţi la programul Erasmus+, cu problemele, viziunea, soluţiile şi provocările cu care se confruntă societatea educaţională în secolulul al XXI-lea.

Concluzia generală a fost aceea că educaţia în forma sa tradiţională trebuie adaptată schimbărilor şi nevoilor elevilor şi societăţii actuale, că profesorii trebuie să cunoască şi să utilizeze metode şi mijloace care sunt menite să stimuleze şi să atragă elevul spre şcoală, spre cunoaştere. Într-o epocă a internetului şi a facilităţii accesului la informare, profesorul are o misiune mai complicată şi anume aceea de a pregăti elevii pentru a putea discerne, analiza şi utiliza informaţiile la care au acces cu atâta uşurinţă, cu alte cuvinte, de a-l face pe elev să gândească.

Fiecare societate trebuie să-şi prioritizeze şi să-şi ierarhizeze domeniile, valorile şi principiile pentru a se putea dezvolta şi pentru a răspunde aşteptărilor şi nevoilor cetăţenilor. Din această perspectivă existenţa în primul rând a unei viziuni cu privire la devoltarea societăţii şi a sistemului educaţional este obligatorie şi primordială, dublată ulterior de un plan eficient de transpunere în realitate a viziunii stabilite şi asumate la nivelul societăţii.

În rândurile următoare mai mulţi colegi participanţi la cele patru fluxuri ale proiectului menţionat vor prezenta succint materiale care au ca temă probleme, provocări, soluţii metode şi mijloace care vizează realităţile educaţionale ale secolului al XXI-lea, desprinse în urma experienţei europene trăite în cadrul proiectului Erasmus+ ***Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun,*** implementat în cadrul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuceşti.

[12] Prezentul subcapitol este suma articolelor publicate în revista ***Repere cultural-educaţionale***, Hălăuceşti, 2018.

Mindfulness - pentru a fi mai fericiți

Prof. Căşuneanu Alina
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Participarea la fluxul de mobilitate „Life Coaching for Teachers: happy teachers for better students”, din Barcelona, Spania, mi-a permis cunoașterea unor tehnici din sfera psihoterapiei, așa cum este și această tehnică de Mindfulness, care ne permite să ne simțim mai bine și să scăpăm de greutatea emoțiilor negative care ne apasă din ce în ce mai mult și nu ne mai lasă să funcționăm. Nu am să neg faptul că, am fost destul de sceptică în ceeea ce privește rezultatul acestei tehnici și nici nu aveam cum să le vad întrucât, Mindfulness înseamnă ani de practică, ba mai mult, chiar un stil de viață, dar studiind problema, am ajuns la concluzia că mi-ar fi extrem de utilă o astfel de abordare în viața mea, singura condiție fiind să găsesc un trainer dispus să mă ajute.

Pentru persoanele puțin supărate de atâtea englezisme preluate de limba noastră, termenul de mindfulness este un pic netraductibil, însă ar fi cam așa: deplinătatea minții, în aici și acum.

Mindfulness presupune muncă și disciplină, prin practică zilnică. Așa cum mergem la sală pentru a ne întreține sănătatea corpului, suntem atenți la alimentele și băuturile pe care le consumăm, așa și mindfulness presupune antrenarea minții, focusarea atenției asupra emoțiilor noastre, a gândurilor, a senzațiilor corporale.

Desigur, mindfulness presupune dezvoltarea unor atitudini față de viață:

- atenția – concentrează-ți atenția pe ceea ce se întâmplă în acest moment;
- conștientizarea – conștientizează prezența gândurilor, a senzațiilor fizice și a emoțiilor, observă când mintea ta etichetează, compară, generalizează, evaluează;
- acceptarea – acceptă experiența curentă așa cum este, nu încerca să o schimbi, nu te lupta cu ea;
- absența identificării – în timp, prin observație, putem să ne disociem de gândurile sau emoțiile noastre, conștientizând că ele sunt și că trec (noi nu suntem gândul sau emoția din acel moment, simt tristețe este diferit de sunt tristă, nu tot ceea ce gândim este adevărat);

- alegerea – putem, în aproape orice moment, să alegem să nu lăsăm stările să preia controlul;
- compasiunea – față de propria persoană, față de ceilalți, reducerea criticismului interior sau față de cei din jurul nostru. Cercetările ne arată un lucru uimitor: prin practică, exercițiile de mindfulness modifică structura creierului!

Știți care sunt semnalele că nu dăm dovadă deloc de mindfulness?

Răspunsul la această problemă este foarte simplu, deși am să răspund tot printr-o întrebare: de câte ori v-ați întors din drum pentru că nu erați siguri dacă ați încuiat ușa de la casă sau dacă ați oprit aragazul sau apa ? Iată o listă cu semnale:

- Ne grăbim să realizăm activități, fără a fi atenți la ele;
- Spargem sau vărsăm lucruri din cauza neatenției, sau a faptului că ne gândim la altceva;
- Suntem incapabili să observăm sentimente subtile de tensiune fizică sau disconfort;
- Uităm numele unei persoane, imediat ce l-am auzit;
- Ne surprindem preocupați de trecut sau viitor;
- Ronțăim fără a fi conștineți că mâncăm.” (Germer, 2016, p. 20)

Asta nu înseamnă decât un singur lucru: absentăm din propriile vieți, uităm să ne bucurăm de lucruri simple, simțim o nevoie constantă de a ne promova în societate și de a ne apăra de insulte. Am ajuns să trăim de cele mai multe ori haotic, setați ca niște roboței pe fast forward, pe principiul “repede și acum”. Nu mai avem răbdare nici cu noi, nici cu ceilalți. Avem activități ce ne solicită din ce în ce mai mult, suntem supuși zilnic agresiunilor de tot felul, stresului şi lipsei de timp, lipsei de afecţiune şi înţelegere. În aceste condiţii cum ne mai putem găsi echilibrul emoţional ? De aceea este important să ne acordăm timp, timp de calitate și să ne centrăm mai mult atenţia asupra propriei persoane, să trăim în armonie cu ceilalţi şi cu noi înşine.

Ce înseamnă meditaţia mindfulness?

Mindfulness înseamnă înainte de toate schimbarea unor stereotipuri de gândire, a unor prejudecăţi, a unor mentalităţi vechi cu privire la viaţă noastră. Mindfulness înseamnă înţelegerea mecanismelor prin care putem ajunge la starea de bine, iar această prin exerciţiu să devină starea noastră naturală, firească. Cum ne putem focusa atenţia pe prezentul din viaţă noastră, devenind profund conştienţi de acest lucru? Putem deveni mai empatici, mai creativi, mai buni, mai înţelegători, mai iubitori în mod conştient? Mindfulness este în primul rând o capacitate de care ne permite să fim mai puțin reactivi la ce se

întâmplă atunci, pe moment. E o modalitate de *relaționare cu experiența,* fie ea pozitivă, negativă sau neutră. Mindfulness înseamnă să fim ancorați în prezent, în fiecare moment al existenței noastre. Obiectivul pare ușor de realizat, însă este unul cu care nu suntem obișnuiți.

Starea de mindfulness apare în fiecare zi, cu fiecare moment în care suntem realmente ancorați în prezent, însă alunecăm rapid către gândirea automată, dominată de griji și nemulțumiri.

Totuși, ca definiție, deși nu există una agreată în mod universal, mindfulness este abilitatea de a te ancora în prezent, de a-l observa conștient, cu o atenție concentrată, fără judecăți, prin curiozitate și autocompasiune. Momentul prezent înseamnă tot ceea ce se întâmplă în jurul nostru, ceea ce percepem prin simțuri și ceea ce se întâmplă în interiorul nostru, din punct de vedere emoțional, fizic sau cognitiv.

Există deja sute de cercetări întreprinse în acest domeniu. Multe dintre ele scot la suprafață niște beneficii absolut necesare în mediul în care ne învârtim cu toții: reducerea anxietății, depresiei, comportamentelor distructive, întărirea sistemului imunitar, îmbunătățirea funcționării creierului și a inimii, creșterea EQ (îmbunătățirea inteligenței emoționale). Totuși, datorită reacțiilor de genul "luptă-fugă-îngheț", care se activează automat în situații de pericol, prima reacție la emoțiile negative este *aversiunea* -care se poate manifesta prin evitarea comportamentală sau mentală, ori prin rezistență. În această etapă rămânem blocați majoritatea. Însă emoțiile negative sunt stocate în subconștient și se deghizează sub diverse forme în momente viitoare. Deci nu vom scăpa de ele așa.

Tehnici de meditație mindfulness

Focalizarea este primul pas în meditație. Trebuie să stăm liniştiţi şi concentrați pe respirație sau pe un cuvânt reprezentativ pentru noi şi să repetăm în tăcere.

Să permitem gândurilor să vină şi să plece, fără a le judeca, şi să avem grijă să ramânem constant concentrați pe respirație sau pe repetiție.

Aspectele senzoriale. Să observăm şi să identificăm stimulii de natură vizuală, auditivă**,** olfactiv**,** gustativă şi senzorială, care pot apărea în timpul meditaţiei şi să le acceptăm făra judecată, având grijă să rămânem în meditaţie.

Emoţiile. Trebuie să permitem emoțiilor să fie prezente, fară să le judecăm ca fiind bune sau rele, să adoptăm o atitudine sigură și relaxată în momentul în care acestea apar şi să le identificăm: *bucurie, furie, frustrare,*să le acceptăm prezenţa, apoi să le lăsam să treacă.

Pașii de mai sus reprezintă **esenţialul tehnicilor de meditaţie mindfulness** şi un bun punct de plecare. Important de reţinut este faptul că

procesul de meditaţie în sine va fi unul aparte pentru fiecare dintre noi. În fond, idealul tehnicilor de mindfulness stă tocmai în modalitatea în care alegem să abordăm prezentul, dacă şi cum alegem să participăm la viaţa noastră.

Meditația de tip mindfulness poate reprezenta pur și simplu alegerea unui moment din timpul zilei (de la 5 minute pentru început, până la 35-40 de minute pe parcurs) în care să ținem cont de faptul că **trebuie să acordăm atenție senzațiilor pe care ni le transmite corpul** nostru şi timp să înțelegem pe deplin ce ni se întâmplă.

Mindfulness înseamnă conștientizarea moment cu moment a gândurilor, emoțiilor, senzațiilor corporale și a mediului înconjurător precum și acceptarea gândurilor și emoțiilor, fără a le judeca, fără a le denumi „bune” sau „rele”.

Când suntem mindful, gândurile sunt concentrate voit (atenție) asupra prezentului, fără a retrăi trecutul sau imagina viitorul. Practicând chiar și câteva săptămâni doar, am avea o mulțime de beneficii, printre care:

- reducerea stresului;
- reducerea depresiei;
- îmbunătățirea sistemului imunitar;
- îmbunătățire memorie,a capacitații de învățare;
- îmbunătățirea relațiilor - cuplurile sunt mai satisfăcute în relație, partenerii se simt mai optimiști și relaxați, se acceptă mai ușor unul pe celălalt;
- îmbunătățirea ipostazei de părinte – părinții sunt mai feriți de depresie și anxietate, iar copiii au aptitudini sociale mai bune;
- ajută profesioniștii ce lucrează în domeniul sănătății (asistenți sociali, doctori, etc) să aibă un nivel de stres mai scăzut, să se conecteze cu pacientul;
- luptă împotriva obezității prin „mâncatul mindful”.

Cum trăiești mindful?

Componentele cheie pentru trăirea mindful sunt:

- Acordă atenție respirației, mai ales când simți emoții intense;
- Observă ce simți pe moment, vizual, sunete, mirosuri, lucruri care de obicei îți scapă din conștientizare;
- Recunoaște că gândurile și emoțiile sunt trecătoare și nu te definesc;
- Calibrează-te cu senzațiile fizice ale corpului tău: cum se simte apa pe piele, cum se simte corpul în scaun etc.

În încercarea de a vă convinge cât este de utilă această practică, trebuie să vă spun că, majoritatea şcolilor şi grădiniţelor din Statele Unite ale Americii şi Marea Britanie au inclus în programa lor orele şi cursurile de mindfulness. În Europa este un concept relativ nou. Una dintre puţinele şcoli cu astfel de predare este chiar în Bucureşti, fondatorul fiind profesorul Richard Joannides.

Ca o notă finală, foarte importantă, este de reţinut faptul că mindfulness este un mod de viață. Este revenirea la un mod mult mai simplu decât ceea ce ne imaginăm noi că „ar trebui” să ne aducă fericire. De fapt, ceea ce noi facem în viața de zi cu zi este contrar sănătății noastre – trăim rapid, pe pilot automat, fără savoare și cu mult stres. Sper că am reușit să vă conving care sunt avantajele stilului de viață minfulness.

Bibliografie:

1. Black, David S. (2011), *A Brief Definition of Mindfulness*
2. Kabat-Zin, Jon (2011), *Mindfulness for Beginners: Reclaiming the Present Moment-and*

Kabat-Zin, Jon (n.d.), Wherever You Go There You Are. M indfulness Meditation (For Everyday Life) (PDF)

3. Trungpa, Chogyam, *Mindfulness în acțiune. Dezvoltarea armonioasă cu ajutorul meditației și a prezenței conștiente*

Mindfulness

Mindfulness means above all the change of thought stereotypes, prejudices, old mentalities about our lives. Mindfulness means understanding the mechanisms through which we can reach the state of well-being, and this through exercise to become our natural, natural state. How can we focus our attention on the present in our lives, becoming deeply aware of this? Can we become more empathetic, more creative, better, more comprehensible, more loving consciously? Mindfulness is primarily a capacity that allows us to be less responsive to what is happening at the time. It is a way of communicating with the experience, whether positive, negative or neutral. Mindfulness means to be anchored in the now, in every moment of our existence.

The objective seems easy to achieve, but it is one that we are not used to. As a final, very important note, it is noteworthy that mindfulness is a way of life. It is a return to a much simpler way than what we imagine ”should” bring happiness. In fact, what we do in everyday life is contrary to our health - we live fast, on an automatic pilot, with no flavor, and with much stress. I hope I have succeede in convincing you what the advantages of minfulness lifestyle are.

Ce este Burnout?

Prof. Moglan Dumitru Dorin
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuceşti, Iași

I. Scurtă prezentare a experienţei Erasmus

La inițiativa domnului director adjunct al Liceului Teoretic ,,Bogdan Vodă“, profesor doctor Ghercă Iulian, în perioada 02.07.2018 - 01.08.2019, în școala noastră se derulează proiectul de mobilitate pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară**,** cu numărul 2018-1-RO01-KA101-048356, ,,Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“**,** cu un buget de 38 260 euro**.**

Scopul proiectului este formarea personală și profesională a 16 cadre didactice în vederea adoptării și utilizării standardelor europene în procesul educativ, asigurării egalității de șanse tuturor educabililor, îmbunătățirii rezultatelor școlare, diminuarea absenteismului, determinarea cât mai multor elevi să-și continue studiile liceale în instituția noastră, spre o carieră de succes.

Proiectul constă în patru fluxuri de mobilitate la care participă câte patru cadre didactice din școala noastră alese în baza unui concurs de selecţie:

1. *Life Coaching for Teachers: happy teachers for better students* desfășurat în perioada 15.10.2018 - 20.10. 2018 în Barcelona, Spania;
2. *Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies* desfășurat în perioada 03.12.2018 – 08.12. 2018 în Florența, Italia;
3. *Interactive Teaching - Using Educational Games and New Technology in order to enhance learners' motivation* desfășurat în perioada 04.02.2019 - 08.02.2019 în Konstanz, Germania;
4. *Course ,,Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in Sweden*“ care se va desfășura în perioada 24.03.2019 – 30.03 2019 în Stockholm, Suedia.

Fiecare dintre aceste fluxuri de mobilitate au obiective clar precizate care se subordonează scopului general al proiectului.

În cadrul primului flux de mobilitate au participat Ghercă Iulian - profesor doctor, director adjunct al Liceului Teoretic ,,Bogdan Vodă“ Hălăucești și coordonator al proiectului, Mîrț Silvia - profesor pentru învăţământul primar şi profesor de limba şi literatura română,

Căşuneanu Alina - profesor de biologie**,** Moglan Dumitru Dorin - profesor de matematică . Cursul de formare *„Life coaching for teachers: happy teachers for better students*" desfășurat în perioada 15.10.2018 - 20.10.2018 în Barcelona, Spania, a avut ca obiectiv dezvoltarea tehnicilor de autocunoaștere și de gestionare și autocontrol a propriilor emoții în scopul creării unui mediu mai atractiv și motivant pentru elevi și profesori. La curs a mai participat şi Pocsainé Varga Veronika, profesor şi manager de şcoală din Ungaria, iar formatorul a fost Marta Mandolini, din Italia, psiholog şi specialist în terapie prin arte vizuale. Locul de desfăşurare a fost *Barcino School,* Carrer Rector Triadó, 69-71, Local 2, 08014, Barcelona, Spania.

Pe lângă componenta de formare profesională, am avut parte și de o experienţă culturală de excepție.

II. Sindromul Burnout

Înainte de a prezenta sindromul anunţat, voi enumera pe scurt câteva dintre activităţile din cadrul cursului: analiza *SWOT* a fiecăruia dintre profesorii prezenţi, cu accentuarea punctelor tari, concept preluat din psihologia pozitivă; s-a definit starea de *flow,* care este o stare optimă de motivaţie intrinsecă în care persoana este absorbită în totalitate de ceea ce face; s-a discutat despre teoria ecologică a lui Bronfenbrenner care afirmă că mediul în care ne dezvoltăm afectează toate planurile vieţii noastre. De asemenea, au fost experimentate tehnici de management al timpului prin activităţi practice de realizare a unor *diagrame Eisenhower* sau prin descrierea conceptului *The Healthy Mind Platter* prin care timpii ar trebui împărţiţi în mod echilibrat pentru diversele necesităţi ale omului pentru a-i crea starea de confort. Ca tehnică de meditaţie pentru prevenirea stresului şi a reglării emoţiilor s-a făcut o introducere în *mindfullness,* o stare mentală caracterizată de atenţie sporită, curiozitate şi acceptare a momentului prezent. S-au desfăşurat diferite activităţi practice şi s-a descris conceptul de *Burnout.*

Burnout este o stare de epuizare fizică, mentală şi emoţională rezultată dintr-un stres cronic, în general, la locul de muncă. Acest sindrom este specific epocii moderne şi are implicaţii negative pentru persoana respectivă, atât în relaţiile sale pe plan profesional, de exemplu scăderea performanţelor la locul de muncă, cât şi pe plan personal, în familie sau în relaţie cu persoanele cunoscute prin deteriorarea stării generale interioare.

Termenul a fost introdus de psihologul Herbert Freudenberger, în anii ‘70, publicând lucrarea *Burn Out: The High Cost of High Achievement. What it is and how to survive it,* în care descrie această tulburare.

Foarte important este să fie cunoscute *simptomele*, *cauzele*, dar şi *metodele de prevenţie* ale acestei tulburări. Dintre **simptome** am putea enumera:

- persoanele care suferă de acest sindrom se simt copleşite de presiunea cerinţelor profesionale şi îşi pierd motivaţia şi interesul pe care le-au avut cândva:
- le este afectată productivitatea;
- le scade nivelul de energie şi se simt din ce în ce mai lipsite de control asupra situaţiilor cărora altădată le făceau faţă;
- frustrarea şi neajutorarea le revin în mod constant;
- senzaţia că fiecare zi este o zi proastă;
- senzaţia că se simt tot timpul epuizate şi altele.

Există anumite diferenţe între burnout şi stres, cu toate că starea de burnout derivă din stres. Dacă în cadrul stresului implicarea este excesivă, consum mare de energie, suprasolicitare a sinelui (la nivel fizic si psihic), supraexcitare emoţională, hiperactivitate, senzaţia permanentă de urgenţă, în cazul stării de burnout apare lipsa implicării, dezangajare, abandon , amorţire emoţională delăsare, neajutorare, senzaţia de a fi copleşit, pierderea motivaţiei, a idealurilor şi a speranţei.

Cauzele pot fi în legatură cu locul de muncă, cu stilul de viaţă propriu persoanei respective sau cu tipul de personalitate al fiecăruia. Legat de *locul de muncă* putem enumera:

- activitatea într-un mediu haotic sau sub o presiune constantă;
- existenţa activităţilor monotone şi repetitive care conduc la lipsa satisfacţiei profesionale;
- lipsa recunoaşterii sau a recompensării muncii prestate;
- aşteptări nerealiste din partea angajatorilor şi altele.

Stilul de viaţă contribuie la declanşarea stării de burnout prin:

- lipsa persoanelor apropiate pentru suport emoţional;
- somn insuficient şi prea puţin timp dedicat relaxării şi socializării;
- asumarea, neţinând cont de ajutorul celorlalţi, a unui număr destul de mare de responsabilităţi şi altele.

Ţinând cont de *tipul de personalitate* sunt expuse acestei stări persoanele cu tendinţă perfecţionistă, cele cu viziune mereu pesimistă, cele care doresc să deţină mereu controlul sau care au reticenţă în a delega sarcini.

Iată şi câteva **metode de prevenţie** a burnout-ului:

- recunoaşterea simptomelor burnout-ului pentru a identifica în ce măsură ne afectează funcţionarea socială şi profesională;
- identificarea factorilor de stres din viaţa noastră şi găsirea modalităţilor de reducere a impactului acestora asupra stării noastre emoţionale;

- găsirea unui echilibru între viaţa personală şi cea profesională;
- dezvoltarea emoţiilor pozitive practicând, de exemplu, exerciţii de psihologie pozitivă, cum ar fi exerciţiul recunoştinţei;
- implicarea în activităţi plăcute;
- dezvoltarea relaţiilor pozitive;
- stabilirea unor limite în sensul că este important să spui „nu” atunci când eşti suprasolicitat;
- evitarea folosirii excesive a tehnologiei sau implicarea în diverse activităţi recreative şi altele.

În legătură cu conceptul *The Healthy Mind Platter* (Platoul unei minţi sănătoase), este foarte important tot în sensul prevenirii stării de burnout cât timp alocăm pentru somn, pentru diverse activităţi fizice, pentru diverse activităţi recreative şi creative în acelaşi timp, pentru socializare cu alte persoane, pentru concentrarea pe anumite sarcini sau pur şi simplu atunci când nu facem nimic.

Persoanele care nu au identificat la timp sindromul burnout şi care au ajuns totuşi în acest stadiu pot adopta următoarele strategii de recuperare:

- schimbarea mediului în care trăiesc pentru că doar ieşirea din mediul nociv care le-a adus în această stare îi face să gândească realist pentru a găsi diverse soluţii:
- e bine ca persoana în cauză să ceară ajutor, suportul familiei şi al prietenilor e foarte important pentru a-şi redobândi motivaţia şi energia pierdută prin burnout;
- reevaluarea priorităţilor şi obiectivelor;
- dacă starea de burnout are cauză drept locul de muncă e bine ca superiorii să fie informaţi în ideea îmbunătăţirii experienţei de lucru;
- trebuie găsit un sens al vieţii care să implice atât aspecte personale, cât şi profesionale, deoarece persoanele care găsesc un sens în munca pe care o fac sunt mult mai productive, mai eficiente şi mai apreciate la locul de muncă.

În situaţii extreme se renunţă provizoriu la activitatea profesională şi se urmează o consiliere de specialitate.

În concluzie, sindromul *burnout* este actual timpurilor moderne din cauza unei dinamici continue în cerinţele de pe piaţa muncii, în stilul de viaţă neechilibrat al omului şi, nu în ultimul rând, ca o consecinţă a tipului de personalitate a fiecărui individ. Totodată, este foarte important să se identifice simptomele, cauzele, dar şi metodele şi strategiile de prevenire şi reducere a efectelor negative induse de *burnout*.

Bibliografie:
1. https://ro.wikipedia.org/wiki/Sindromul_burnout
2. https://www.hipo.ro/locuri-de-munca/vizualizareArticol/841/Cum-stii-daca-suferi-de-sindromul-burnout
3. http://www.estuar.org/despre-sanatatea-mintala/414-sindromul-burnout
4.https://m.drdansiegel.com/resources/healthy_mind_platter/

Burnout Syndrome

Burnout is a state of physical, mental and emotional exhaustion resulting from a chronic stress, generally speaking, at work. This syndrome is specific to the modern age and has negative implications for the person, both in his or her professional relationships, such as the decrease performance in the workplace, as well as in person, in the family or in relation to the persons known through the deterioration of the general internal state.

In conclusion, *burnout* syndrome is present in modern times due to a continuous dynamics in the requirements of the labor market, the unbalanced lifestyle of man and, last but not least, as a consequence of the personality type of each individual. At the same time, it is very important to identify the symptoms, causes, and also methods and strategies to prevent and reduce the burnout-induced adverse effects.

Noi experienţe didactice

Director, prof. Lidia Mihaela Neculăeș

În perioada 03 – 09 decembrie 2018, am participat la cel de-al doilea flux, din cadrul Proiectului Erasmus+ „Şcoala – şansă pentru un viitor mai bun”, curs desfăşurat la Florenţa .

Cursul s-a intitulat: „Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies“.

Scopul cursului:

Cursul a vizat identificarea metodelor şi tehnicilor de eficientizare a managementului clasei şi de motivare a elevilor pentru implicarea acestora în activitatea didactică, pentru reducerea absenteismului şi eşecului şcolar.

Obiectivele cursului:

- Să-şi aprofundeze cunoştinţele despre utilizarea TIC în clasă.
- Să experimenteze noi instrumente: The Flipped Classroom, Quizizz, TED, Quizlet, teatru etc.
- Să se familiarizeze cu paltforma EDMODO.
- Să-şi aprofundeze cunoştinţele lingvistice în limba engleză.
- Să facă schimb de bune practici între sistemele de învăţământ din ţările participante.

The Flipped Classroom:

Principiul metodei este următorul: elevii primesc cursuri sub formă de resurse online în loc de teme (de obicei videoclipuri) pe care le pot viziona acasă, iar ceea ce a fost făcut anterior acasă (ca temă) este acum făcut în clasă, de aici ideea de clasă "inversată". Sunt multe alternative posibile, dar obiectivul este trecerea de la un model centrat pe profesor la un model centrat pe elev pentru a le putea satisface nevoile de cunoaștere individuale.

Etapele metodei:

1. elevul studiază acasă teoria, în ritmul lui, și poate să facă acest lucru sub diferite forme: lecția din manual sau din diverse documente, lecturi propuse de profesor, să vizioneze videoclipuri, să utilizeze diverse aplicații digitale;
2. în clasă, elevul încearcă apoi să aplice cunoștințele dobândite acasă prin rezolvarea exercițiilor propuse de profesor. În aceste condiții, atenția nu se

mai axează pe profesor, ci pe elevii care vor putea să interacționează, să se ajute reciproc.

Principii metodologice:

Pedagogul german, Falko Peschel, a enunțat principiile metodologice fundamentale ale clasei inversate:

• învățarea prin descoperire;

• rezolvarea de probleme;

• creșterea stimei de sine;

• activități orientate care să încurajeze autonomia pentru cel care învață.

Concret, această metodă de predare se supune unor principii precum organizarea eficientă a timpului de lucru cu obiective etapizate, muncă practică, realizarea de proiecte educaționale centrate pe elev și pe nevoile sale de învățare.

Dimensiunile metodei:

• o deschidere la nivel organizațional: regula condițiilor generale (loc, timp …);

• o deschidere metodică: un dispozitiv de învățare care pune elevul pe primul loc;

• deschiderea spre conținut: transformarea curriculum-ului într-un plan de învățare deschis;

• deschiderea socială: definirea obiectivelor ce fac referire la managementul clasei, structura cursurilor, un plan de predare pe termen lung, relațiile sociale, condițiile de muncă, elaborarea regulilor;

• o deschidere personală: relația dintre profesor-elev sau elev-elev

Platforma EDMODO:

Avantaje:

Platforma de e-learning Edmodo întrunește două condiții:

- este accesibilă oricărui utilizator ;

- asigură o comunicare eficientă între profesori, elevi și părinți.

- pentru utilizarea platformei *Edmodo* nu este necesară decât o conexiune la internet, nefiind nevoie ca utilizatorii să instaleze vreun program;

- serviciul este accesibil de pe orice fel de dispozitiv în mod gratuit, reprezentând metoda ideală de a complementa activitatea desfășurată în clasă prin oferirea unui suport electronic.

În timp ce rețelele obișnuite de socializare reprezintă un mediu liber, în care fiecare utilizator se poate exprima în orice fel și nu are nicio restricție în privința tipului de conținut afișat, platforma Edmodo este un mediu controlat în care profesorul poate vedea fiecare mesaj, fișier sau conținut distribuit de către membrii clasei lui.

Etape

1. Crearea contului:

Profesorul trebuie să își creeze un cont pe platforma Edmodo și să completeze câmpurile care apar pe ecran. Procesul este extrem de simplu, gratuit și accesibil.

2. Crearea grupului:

Profesorul poate crea un grup în care să-și includă, ulterior, elevii. Grupul se află sub atenta supraveghere a acestuia, oferindu-i-se posibilitatea de a șterge conținutul distribuit de către elevi dacă îl consideră nepotrivit. După crearea grupului, platforma generează automat un cod aleatoriu format din șase caractere.

3. Accesul părinților (serviciu ce este opțional) se face tot în baza unui cod ce poate fi generat de către profesor, însă numărul de activități pe care le pot iniția aceștia este unul limitat. Ei se pot conecta la rețeaua *Edmodo* alegând varianta corespunzătoare de pe prima pagină și introducând codul, asemenea elevilor.

Singurele date vizibile pentru părinți sunt acelea distribuite de către profesor sau de proprii lor copii, incluzând temele care le-au fost date, felul în care au tratat subiectele alocate și notele pe care au reușit să le obțină. Deși pot da mesaje atât profesorului, cât și copilului, activitatea celorlalți membri ai grupului le este inaccesibilă.

4. Crearea testelor cu patru tipuri de întrebări pe care îl poate refolosi de câte ori dorește, alegând opțiunea *Quiz*. El poate stabili și un termen-limită pentru completarea acestuia.

Platforma *Edmodo* le oferă elevilor posibilitatea de a răspunde la acest test fie prin alegerea variantei corecte, fie prin a menționa dacă propoziția dată este adevărată sau falsă, fie prin a oferi un răspuns sumar, fie prin a completa spațiile punctate. Profesorul trebuie să dea un nume respectivului test, să redacteze întrebările și să ofere variantele de răspuns corecte, dar și pe cele greșite.

Întrebările pot fi însoțite de imagini, clipuri video sau link-uri externe. Elevii pot primi rezultatele fie imediat după încheierea activității, fie ulterior, în funcție de opțiunea aleasă de profesor în momentul în care crează testul. La sfârșit, elevii pot vedea ce greșeli au făcut și care ar fi fost variantele corecte de răspuns.

5. Evidenţa rezultatelor elevilor:

Edmodo are o secțiune separată denumită *Grades*, unde profesorul poate ține evidența situației fiecărui elev în parte. Opțiunea se găsește în partea superioară a ecranului și duce către o listă cu elevii din grup și toate activitățile

la care au participat, deopotrivă cu rezultatele obținute, precum și o statistică globală a activității acestora.

6. Tema pentru acasă

Se alege opțiunea *Assignment*. Pe lângă textul propriu-zis, acestora li se poate anexa orice fel de fișier. Textul în sine poate fi modificat în cazul în care este sesizată vreo greșeală, însă fișierele anexate nu pot fi șterse sau suplimentate. Sistemul de notare este adaptabil nevoilor fiecărui profesor, acesta având posibilitatea de a stabili punctajul maxim pe care îl poate primi fiecare elev. După predarea unei anumite teme, aceasta poate fi corectată în multiple feluri – profesorul poate sublinia sau tăia porțiuni de text, poate lăsa diverse notițe pe margine, poate face desene și poate adăuga documente suplimentare. Astfel, elevul poate vedea unde anume a greșit și de ce, care îi sunt punctele tari și cele slabe și unde trebuie să mai lucreze.

Concluzii:

În concluzie, platforma *Edmodo* se remarcă prin uşurinţa cu care poate fi folosită. Asemănarea dintre aceasta şi populara reţea Facebook apropie mediul şcolar de generaţia mai tânără, desăvârşindu-se procesul de învățare prin mijloace extrem de moderne, pe placul elevilor, exact în mediul în care aceștia se simt cel mai bine.

O posibilă aplicare a metodei The Flipped Classroom şi a platformei Edmodo:

Elevii vor primi pe platforma textul schiţei *D-l Goe*, de Ion Luca Caragiale şi link-ul spre ecranizarea operei. Ei vor fi împărţiţi pe patru grupe, cu sarcini diferenţiate. Aceste sarcini vor fi rezolvate acasă.

Sarcini:

- grupa 1: să identifice principalele momente ale subiectului, folosindu-se metoda Lotus;
- grupa 2: să realizeze o caracterizare succintă a personajului principal, folosindu-se metoda Ciorchinelui;
- grupa 3: să completeze Piramida naraţiunii:

Piramida naraţiunii

1.....(personajul principal)
2.....(caracterizare în 2 cuvinte)
3.....(3 cuvinte despre locul evenimentelor)
4.....(4 cuvinte despre conflict, problemă)
5. .....(5 cuvinte despre un eveniment)
6.....(6 cuvinte despre un alt eveniment)
7.....(7 cuvinte despre un alt eveniment)
8.....(8 cuvinte despre rezolvare)

- grupa 4: să sintetizeze informaţiile acumulate, completând Explozia stelară.

În ora următoare, elevii se vor reuni în cele patru grupe şi vor discuta cerinţele, urmând să stabilească, de comun acord, o formă finală, pe care o vor scrie pe o planşă, care va fi expusă în Turnul Galeriilor.

În final, un raportor al fiecărei grupe va prezenta informaţiile întregii clase.

Astfel, rolul profesorului va fi acela de moderator al întregii activităţi.

New Teaching Methods

During the course *Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies* that took place in Florence between 3rd to 8th December 2018 new teaching methods were presented. In this article *The Flipped Classroom* method is presented. *Edmodo* platform is a good tool that can be used to apply this method.

Activitățile de tip outdoor - modalități de organizare

prof. înv. primar Mihaela Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

În luna februarie, în vacanța intersemestrială, am avut parte de o experiență unică prin participarea la cursurile de formare din Konstanz, Germania și Zurich, Elveția, în cadrul Proiectul de mobilitate pentru profesori Erasmus+ „*Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun*“ cu titlul „*Interactive Teaching Using Educational prin Games and New Technology in order to enchance learners motivation*“.

Activitățile cursului s-au desfășurat într-o atmosferă plăcută, destinsă și au surprins prin conținuturile educaționale incitante, dar, mai ales, prin îmbinarea aspectelor teoretice cu cele practice. Una dintre temele cursului au reprezentat-o activitățile outdoor, care s-au concretizat într-o excursie la Cascada Rinului și în orașul Zurich și, cea mai importantă, recunoașterea unor obiective turistice din Konstanz prin localizarea lor pe o hartă mută și certificarea verdicității vizitării lor prin fotografii.

Împărțiți în două echipe această activitate a însemnat orientare turistică, comunicare în limba engleză și întărirea relațiilor dintre membrii celor două grupuri formate (câte doi greci, doi români, o colegă din Spania într-o grupă și o colegă din Ceia în cealaltă grupă). Orașul respiră aerul vechi al istoriei, al unei civilizații fascinante, păstrată cu sfințenie.

Astfel, am identificat *Imperia*, creaţia sculptorului Peter Lenk; *Konzilgebäude*, clădirea construită în 1388, în care a avut loc celebrul Conciliu de la Konstanz; *Haus zum Wolf* construită în 1774, cu o fațadă în stil rococo; *Kaiserbrunnen*, o fântână din secolul al XIX-lea, cu busturile împăraților Heinrich III, Friedrich Barbarossa, Maximilian I de Habsburg, Wilhelm I; *Primăria* cu fresci în stil renascentist venețian; catedrala gotică *Münster*; *Schnetztor*, poarta de sud a orașului, care amintește de vechea cetate medievală.

Educația outdoor este un mediu de explorare de aplicare, de verificare sau experimentare a unor cunoștințe și deprinderi. Ea începe dincolo de ușa instituției școlare, materializându-se în jocuri în aer liber, concursuri, drumeții, excursii, ateliere de creație, întreceri sportive, activități practic-gospodărești, incursiuni în lumea reală (pădure, livadă, parc, grădină, spații culturale etc.).

În țări precum Suedia, Danemarca, Norvegia, Finlanda acest tip de educație dispune de o literatură și o practică în domeniu pe măsură. În țara noastră profesorii nonconformiști și deschiși la nou și experimentează. Așa cum spunea și Marie Curie, *„Nimic din această viață nu este de speriat. Doar de cunoscut”*.

Activitățile outdoor permit copiilor să facă parte dintr-o echipă, să colaboreze, să comunice cu ceilalți, să depășească unele dificultăți emoțioanale, să își exprime propriile opinii, să ia decizii. Ele se bazează pe experienţa şi implicarea activă a tuturor elevilor oferind utilitate practică imediată a cunoştinţelor anterior învăţate.

Activitățile de ecologizare, sportive, drumețiile, jocurile, plimbările, excursiile tematice aduc doar beneficii dezvoltării fizice, psihice ale elevului; îl responsabilizează față de păstrarea unui mediu înconjurător curat.

Iată câteva exemple practice de integrare a educației outdoor în cadrul procesului paideutic:

- crearea unui spațiu pentru lectură în livada școlii;
- interpretarea unor scene din povești sau a unei piese scurte de teatru;
- crearea unor rime sau versuri scurte pornind de la un corp din natură;
- identificarea unor elemente naturale pe care elevii să poată scrie sau desena: pe pământ, Frunze, pietre;
- jocuri diverse de sinonimie, antonimie pornind de la cuvinte din mediul apropiat, *Fazan*;
- organizarea unor drumeții prin împrejurimi;
- excursii tematice pentru a vizita diferite case memoriale (Vasile Alecsandri, Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Alexandru Vlahuță etc), rezervații naturale (Vânători - Neamț, Lacu Roșu), parcuri tematice (Piatra Neamț, Humulești) muzee de științe (Fălticeni, Roman)
- măsurători făcute în natură pentru înțelegerea utilizării unităților mai mari decât metrul (decimetrul, hectometrul, kilometrul) prin măsurarea terenului de sport, a școlii, a livezii etc;
- observarea unor plante și animale în mediul lor natural. În acest sens vizitele la grădinile zoologice, la grădina botanică din Iași;
- plantarea unor flori, a unor copăcei și îngrijirea spațiilor verzi din jurul școlii, a căminului cultural\,
- construirea unor căsuțe pentru păsărele, fotografierea unor vietăți din mediul apropiat;
- observarea unor fenomene naturale: ploaia, ninsoarea, circuitul apei în natură, arderea combustibilului, circuitul apei în natură;

Activitățile outdoor se desfășoară corespunzător evenimentelor petrecute, anotimpurilor sau fenomenelor studiate. Ele pot fi planificate pe tot parcursul unei unități de învățare sau ca activități de evaluare. Un rol important îl are cadrul didactic care coordonează, observă comportamente, încurajează schimbul de experiențe, crează condiții de învățare, oferă posibilități de descoperire a modului în care copiii percep lumea și soluționează problemele.

Outdoor activities – organisational modalities
Summary

Outdoor education is an exploration environment, verification or experimentation to knowledge and skills. It begins outside the classroom and it materializes in outdoor games, competitions, trips, creations workshops, household activities, incursions into real world (forest, orchard, park, garden, cultural spaces). They allow children to be part of a team, to collaborate and work together, to overcome some emotional difficulties, to say their own opinions to make their decisions. They are based on the experience and active involvement of all the students and provide practical use of learned knowledge.

Profesorul și noile tehnologii
(Studiu de caz)

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Învățarea interactivă

Participarea la cursurile din cadrul Proiectului european Erasmus+ ***Școala – o șansă pentru un viitor mai bun,*** mobilitatea Konstanz, a oferit profesorilor participanți din unitatea noastră contactul direct cu noutățile din învățământul european, cu viziunea şi la modalităţile curriculare şi extracurriculare de formare şi dezvoltare a personalităţii elevilor.

În centru preocupărilor se situează învățarea interactivă, fapt ce presupune conceperea activităţilor didactice printr-o raportare permanentă la ceea ce gândesc şi simt elevii, pentru aceştia a fi motivaţi să înveţe, pentru stimularea flexibilităţii cognitive, pentru stimularea interesului şi a curiozităţii acestora. Ca soluții cursul a propus utilizarea jocului didactic, a metodelor activ - participative și a noilor tehnologii, în special a instrumentelor puse la dispoziție platforma WEB 2.0 Tools, prin crearea unor jocuri educaționale cu ajutorul *Quizlet, Kahoot, Socrative, Classtools, Lyricstraining, Freerice, Plikers etc.*

Activitățile desfășurate în cadrul cursului au demonstrat că utilizarea noilor tenologii poate contribui la îmbunătăţirea calitativă a procesul instructiv-educativ, la transferul funcţional al conţinuturilor, la eficienizarea activităţilor de învăţare. Aplicațiile platformei *Web 2.0 Tools* asigură de asemenea un feed-back permanent, contribuind la formarea şi dezvoltarea capacităţilor de autoevaluare şi autoapreciere, oferind facilităţi de prelucrare rapidă a datelor, de afişare a rezultatelor, de realizare de grafice, de tabele.

Colegii participanți din Spania, Grecia și Cehia erau deja familiarizați cu unele dintre aplicații și s-au arătat încântați de utilitatea lor atât în cadrul atelierelor de lucru, cât și în cadrul unor discuții private purtate ulterior prin intermediul... noilor tehnologii.

Isabel Maria Rodríguez Mitchell, profesor la I.E.S. Valle de los Nueve, Gran Canaria – Spania, a avut amabilitatea de a ne pune la dispoziție jurnalul personal legat de experiența proiectului Erasmus+ K1.

Isabel Rodríguez Mitchell Mar 19 at 5:53 AM
<rodriguezmitchellisabel@gmail.com>
To:nicu junca

MY ERASMUS K1 JOURNEY

I was very excited when I was given the go ahead to go for an Erasmus K1 learning journey. I had been waiting for this experience for a long time. I left the Canary Islands for Konstanz in Germany which was the venue of the course.

The first day of the course I met my colleagues who came from different countries, 4 teachers from Greece, four from Rumania, a czech and myself, a spaniard.

From the first day the group cohesioned quite well, and that made the atmosphere pleasant. Everyone wanted the lessons to be positive and made an effort so it worked very well.

During the following days we struck up a routine of work, break with coffee, tea and biscuits, and work until the program for that day was done. And we carried this routine everyday. We would work all together learning everything we could, discussing, interchanging ideas and thoughts and laughing very much, and I thought that this is what learning should always be with our students, fun, enjoyable and interesting.

I found very enriching the fact that we were all teachers and could discuss the different situation in our respective countries, i.e. teaching curriculum, discipline problems, students attitude in class/lessons, motivation. For a minute I could think that I was speaking to colleagues at home, for something I discovered was that although we were from different countries, being teachers made us a type of minority in our own right. Suddenly, even if we had different

traditions, culture, language we understood each other very well, in spite of the different levels of English.

The Erasmus K1 program is a wonderful opportunity for teachers from different countries to get together to learn and discuss the future of teaching and students, to realise the changes we must carry out to motivate our students and to discuss amongst ourselves how these changes must occurr. It is also a chance to get up to date with different teaching programmes and methodology as sometimes new information does not come to us soon enough.

I think teachers all the world round form an important community and are fundamental to the development of the young and not so young. So it is our responsability to keep up to date and not grow bored, tired or demotivated with what we do; this program helps exactly to avoid these feelings and achieve the opposite.

Din Cehia, distinsa noastră colegă și prietenă, **Jana Krenželoková**, profesor de limba germană la *Grammar School Frydlant* din Ostrava ne scria zilele trecute despre importanța cursului din Konstanz și a utilizării noilor tehnologii .

Jana Krenželoková May 12 at
<jana.krenzel@gmail.com> 2:31 PM
To:nicu junca

Dear friends,

I'm sorry to be so late. But I'm really very busy at the moment - we've just finished one week meeting with our project partners from Finnland, Portugal and Spain, and that means not only workhops during the day but also evenings in different local pubs and restaurants. Yesterday, I had the first free day after many days, I was like dead!
Now, I'm sitting in front of my computer and I'm trying to catch up on everything I missed.
Back to our common days in Constance:

I liked it very much! I liked the workshops, I'm glad to have learnt new applications for use in my teaching. Of course, I enjoyed the discussions with other participants, but I was really surprised that there were so many people from one country (4 from Romania and 4 from Greece) - this was the first time I experienced something like this.
I was lucky to communicate in English that I'm trying to learn.
As a Czech person, I appreciated the place, Constance - I had a wish to visit this place because of our church reformer Jan (John) Hus.
And I was also very happy about the possibility to visit Zurich and Lucerne with Felicia and her friend Herman on the very last day. That was like "cherry on the cake" (it is a saying when something is even better than the other good things).
So, here you are! I hope, it's enough.
I wish you nice spring and soon vacation!
Best regards,
Jana

Din Grecia, Mary Sideri, profesor la *Gymnasio Markopoulou* din Atena (*Γυμνασιο Μαρκοπουλου*) ne-a scris despre cursul din Konstanz, despre Web 2.0 Tools și despre necesitatea educației permanente.

Mary Sideri <siderimary@gmail.com> Apr 30 at 8:51 PM
To:nicu junca

Hi!
Thanks for your great greek wishes . It was a pleasant surprise.
About Konstanz:
Well... personally speaking I enjoyed being there. I think I realised things such as the need someone being educated constantly - specially as a teacher . I believe I gained experience & met great friendly people. The teacher did her best despite the technical difficulties. A lot of benefit in a little time .
My best wishes .

Στις Δευ, 29 Απρ 2019 - 3:02 ΜΜ ο χρήστης nicu junca <nic_unicu@yahoo.com> έγραψε

Activitățile de diseminare desfășurate în cadrul proiectului european Erasmus+ ***Școala – o șansă pentru un viitor mai bun,*** au evidențiat interesul deosebit al cadrelor didactice participante, dar și al elevilor, pentru introducerea *Web 2.0 Tools* în școală.

Joi, 7 martie 2019, la Căminul Cultural Hălăucești, județul Iași, într-o atmosferă sărbătorească, a avut loc lansarea primului număr al revistei *Repere cultural-educaționale*. La eveniment au participat reprezentanți ai comunității locale, ai parohiei romano-catolice, conducerea liceului, numeroși părinți și elevi. Apărută la Editura Pim Iași, în codiții grafice deosebite, revista s-a bucurat de numeroase aprecieri asupra conținutului diversificat, a materialelor interesante și bine argumentate, a evocărilor și studiilor valoroase.

În discursul dumnealui, dl. prof. dr. Iulian Ghercă, directorul revistei, a subliniat apariția acesteia în contextul derulării Proiectului Erasmus+ ***Școala - o șansă pentru un viitor mai bun***, dar și necesitatea unei publicații în cadrul unei comunități cu vechi tradiții culturale.

Prin intermediul prezentărilor realizare de prof. Alina Cășuneanu, prof. Luminița Călin și prof. Neculai Juncă, publicul participant a fost informat despre activitățile desfășurate în cadrul mobilităților de la Barcelona, Florența și Konstanz, având de asemenea posibilitatea de a experimenta aplicația Kahoot, din cadrul platformei Web 2.0 Tools, prin Quiz-ul *Sistemul Solar*.

Sâmbătă, 6 aprilie 2019, la Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești a avut loc activitatea metodică a Cercului Metodic al Profesorilor de Religie, la care au participat profesori din toată zona Moldovei. Cu această ocazie, prof. Neculai Juncă a făcut o amplă prezentare a Proiectului Erasmus+ ***Școala - o șansă pentru un viitor mai bun.***

Participanții au primit informații despre activitățile desfășurate în cadrul mobilităților din proiect, a noutăților privind psihologia socială, managementul clasei de elevi, motivarea elevilor și învățarea interactivă prin intermediul jocului didactic și a platformei *Web 2.0 Tools*.

Quiz-ul *"Spiritualitate creștină"* a oferit profesorilor participanți prilejul de a interacționa direct cu astfel de aplicații și de a se familiariza cu modul de lucru, cu avantajele utilizării noilor tehnologii în procesul didactic.

Vineri, 12 aprilie 2019, prof. Neculăeș Aissa și prof. Petrila Claudia a făcut o amplă prezentare a Proiectului Erasmus+ Școala - o șansă pentru un viitor mai bun în cadrul Cercului Metodic al Consilierilor Educativi care s-a desfășurat la Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești.

Participanții au avut prilejul de a afla informații despre activitățile desfășurate în cadrul mobilităților din proiect, a noutăților privind managementul clasei de elevi, precum și psihologia socială, motivarea elevilor și învățarea interactivă prin intermediul jocului didactic si al platformei Web 2.0 Tools și a sistemului de învățământ suedez.

Prof. Neculai Juncă a prezentat profesorilor participanți o activitate demonstrativă de utilizare a aplicației Kahoot! Testele propuse au oferit invitaților posibilitatea de a interacționa direct cu astfel de aplicații și de a se familiariza cu modul de lucru, cu avantajele utilizării noilor tehnologii în procesul didactic.

Activitatea de diseminare a fost reluată și după-amiază la Cercul Metodic al Profesorilor de Matematică și la Cercul Metodic al Profesorilor de Fizică.

Miercuri, 17 aprilie 2019, elevii clasei a VIII-a de la Școala Gimnazială Răchiteni s-au aflat în vizită liceul nostru. Împreună cu elevii noștri, ei au participat la o activitate interactivă de utilizare a noilor tehnologii în cadrul procesului instructiv-educativ, organizată de prof. Neculai Juncă.

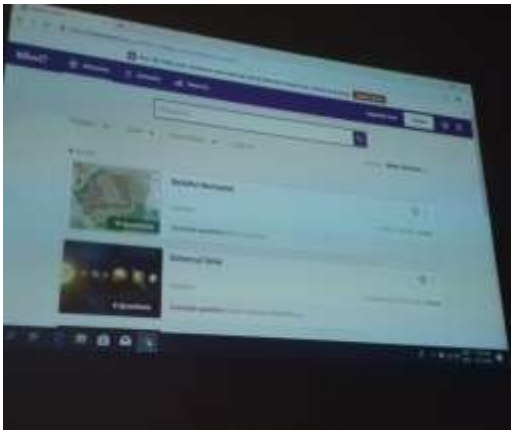

Elevii participanți au fost fascinați de noile metode de lucru propuse de Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești și au dorit să repete experiența participând și la un al doilea quiz.

Concluzii

Menirea de a fi a şcolii este – sau, cel puţin, ar trebui să fie – formarea și dezvoltarea competențelor cheie ale elevilor corelate cu exigențele dezvoltării societăţii.

Indiferent de rolul jucat în cadrul sistemului, atât elevii cât și profesorii participanți în cadrul studiului au fost de acord cu faptul că, progresul societății, introducerea în școală a Internetului și a noilor tehnologii vor conduce la schimbări importante în procesul de învăţământ. Actul învăţării nu mai este considerat a fi efectul demersurilor şi muncii profesorului, ci rodul interacţiunii elevilor cu calculatorul şi al colaborării cu profesorul.

WEB 2.0 Tools poate fi un valoros aliat în crearea situaţiilor paideutice care să asigure transferul pedagogic mediat psihologic şi transformarea clasei într-un laborator social.

Profesorul trăieşte el însuşi într-o societate în schimbare şi din fericire, se află chiar în prima linie a schimbării, astfel încât va trebui să se adapteze, să se acomodeze, să se perfecţioneze continuu.

Noile tehnologii scurtează distanțele și apropie oamenii de pretutindeni.

Isabel Rodríguez Mitchell *Mar 24 at 11:14 PM*
<rodriguezmitchellisabel@gmail.com>
To:nicu junca

Dear Nicu and Mihaela,

Does the thought of coming over to Las Palmas tempt you? You both will be welcomed, Aisha and Anna, as well, maybe for the summer?. I will probably go to Barcelona for a couple of weeks in July, but will be home for some of july and august. Or even next year.
Hope to hear from you.
Best regards,
Isabel

All the best, and please give my regards to Aisha and Anna!

The teacher and the new technologies

The mission of school is - or, at least, it should be - the formation and development of students' key competences related to the requirements of society development.

Regardless of the role played in the system, both students and teachers participating in the study agreed that the progress of society, the introduction of Internet and new technologies into school will lead to important changes in the education process. The learning act is no longer considered to be the effect of the teacher's efforts and work, but the fruit of student interaction with the computer and the collaboration with the teacher.

WEB 2.0 Tools can be a valuable ally in creating paideutical situations to ensure psychological mediated pedagogic transfer and transforming the class into a social lab.

The teacher lives himself/herself in a changing society, and fortunately, he/she is in the very first line of change, so he/she will have to adapt, and improve continuously.

New technologies shorten distances and bring people from everywhere closer.

Este benefică utilizarea noilor tehnologii în cadrul procesului instructiv-educativ?

(Studiu de caz)

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Participarea la cursul ***Interactive Teaching - Using Educational Games and New Technology in order to enhance learners' motivation*** desfășurat în perioada 04 – 08.02.2019 la Konstanz – Germania, în cadrul Proiectului de mobilitate pentru profesori Erasmus+ -, ***"Școala - o șansă pentru un viitor mai bun"*** a deschis o nouă perspectivă asupra utilizării la clasă a noilor tehnologii.

Am pornit la drum cu câteva seturi de studiu la principalele discipline concepute în ***Quizlet***: *Figuri de domnitori, Munții Carpați, Pronumele personal*. Apoi am trecut la nivelul următor, familiarizându-i pe elevi cu aplicația ***Kahoot!*** prin crearea și aplicarea la clasă a câtorva teste: *Sistemul Solar, Substantivul, Spiritualitate creștină, Relieful României, Pământul*.

Am mai utilizat în cadrul lecțiilor aplicațiile ***Wheeldecide***, ***Just Dance Now***, dar și ***Plickers***, prin crearea și utilizarea la lecții a unor seturi de întrebări: *Literatura română, Orașe din România, Sintaxa, Mari domnitori români, Elemente de geometrie, Stări de agregare.*

Reacția elevilor a fost de fiecare dată una extraordinară, manifestându-și bucuria și interesul față de informațiile prezentate cu ajutorul noilor tehnologii. Și-au instalat imediat pe smartphone-uri aplicația necesară, dovedind multă pricepere în „butonarea“ acestora, dar și în rezolvarea sarcinilor de lucru.

Săptămâna trecută am fost curios să aflu cum au perceput elevii mei activitățile de învățare care au implicat utilizarea acestor aplicații la ore. Iată câteva dintre opiniile lor:

Petrila Ioana
Clasa a IV-a A

Jocurile cele noi

La școală este foarte distractiv, mai ales atunci când jucăm jocuri educative cu aplicații on line ***Just Dance, Kahoot, Plickers*** *și multe altele.*

Just Dance este un joc extravagant în care poti DANSA! În acest joc minunat se imită mișcările unui antrenor virtual, care dansează după orice muzică îți poftește inima. Atât de simplu! Ca elevi, noi ne-am distrat foarte mult cu acest joc, pentru că este captivant și te umple de energie.

Următorul joc este Kahoot, un joc care folosește un telefon mobil și mintea unui elev bine antrenat. Noi, clasa a IV-a A, am jucat acest joc palpitant și chiar am învățat lucruri noi. Îți apar patru pătrățele colorate cu trei culori primare și un verde viu. Se afișează pe ecran patru răspunsuri și trebuie să apăsați pe telefon răspunsul corect. Puteți chiar și să creați propriul vostru joc.

Nu în ultimul rând, avem jocul Plickers, poate cel mai atrăgător joc dintre acestea. Din punctul meu de vedere, este cel mai frumos și mai ciudat dintre toate. Mie mi-a plăcut mult acest joc fiindcă pare asemănător cu roboții. Ai patru variante de răspuns pe un card unde scrie A, B, C sau D și ții litera corectă în sus. Apoi răspunsul se scanează cu o aplicație pe telefon și după ce vezi că ai dat răspunsul corect, poți să spui:

ACEST JOC ESTE UIMITOR!!!

În concluzie, vă recomand să jucați toate aceste jocuri, fiindcă nu o să vă mai puteți opri.

Hîrja Elisa – Ioana
Clasa a IV-a A

Dragi prieteni, ☺

Când aud de școală, unii elevi o consideră un chin (☠), dar gândindu-mă că mai e puțin din acest an școlar (până când voi termina clasa a IV-a) și încă trăiesc… eu chiar cred că nu e chiar așa greu.

Într-adevăr, fiecare clasă este dificilă, dar nu imposibil de trecut, (că doar nu trecem prin foc).

Anul acesta, de exemplu, am învățat câte ceva la toate orele. 📖 La matematică am învățat să rezolvăm fel de fel de probleme… La istorie am învățat despre strămoșii noștri, despre domnitori, despre trecutul țării noastre, iar la geografie despre orașe, munți și dealuri din România… Am învățat orientarea pe hartă… ba chiar și câte ceva despre satul nostru, despre județul nostru…

Am avut și momente când domnul învățător ne-a aratat jocuri interactive, foarte interesante, care fac orele mai plăcute, ne pun mintea la contribuție și ne ajută să avem o viață activă, implicând și tehnologia, cum ar fi: Plickers, Just dance, Kahoot etc.

Acum o să încerc să vă explic cam în ce constă fiecare joc, poate o să vă atragă și o să le încercați și voi ☺ ☺ ☺.

PLICKERS - *Acesta aplicație de joc are nevoie de un calculator💻 și un smartfon☎ ☺ care să fie conectate între ele și de carduri 🗀 speciale numerotate, care au pe ele litere de la A la D reprezentând una din variantele corecte de răspuns la întrebările de pe calculator.*

Testul apare pe ecranul calculatorului 💻, noi avem cardurile plickers în mâini… Analizăm întrebarea și îi arătăm domnului învățător răspunsul pe care îl considerăm corect. Acesta îl scanează cu o aplicație de pe telefonul personal. Când imaginea ajunge în aplicație apare numele nostru pe ecran și ne felicită dacă avem răspunsul corect 👍.

JUST DANCE - *Aceasta este o altă aplicație care are nevoie cam de aceleași lucruri dar fără cardurile speciale. Aceasta aplicatie ne pune să*

facem si puțină mișcare prin dans. Constă în deschiderea aplicației și pe telefon ☎și pe calculator💻. Jucătorii iau în mână telefonul ☎ care va transmite calculatorului 💻 toate mișcările pe care le vom face, iar dacă vom dansa perfect, vom primi pe rând câte o steluță★ până ajungem la numărul maxim de 6 steluțe.

KAHOOT! - *O ultimă aplicație… este asemănătoare cu Plickers, dar care nu implică utilizarea cardurilor speciale, ci fiecare jucător trebuie să aibă telefonul☎ său personal. Jucătorii dau fiecare răspunsurile pe telefon☎ iar la sfârșit, apare un raport cu jucătorii care au răspuns corect👍.*

Sper ca aceste aplicații să vă atragă și să ne întâlnim, să le jucăm împreună.

Cu mult drag, ELISA

Bișoc Franceso – Luca
Clasa a IV-a A

O experiență plăcută

Din toate timpurile au existat jocuri. Pe vremea părinților noștri existau "ascunsa", "prinsa", "7 pietre", fotbal… Dar omenirea a evoluat și au apărut gadgeturile, telefoanele, tabletele.

Acum vă voi spune povestea unui învățător care a participat la proiectul ,,ERASMUS+ în cadrul căruia a vizitat împreună cu alte cadre didactice o școală din străinătate.

De acolo ne-a adus idei de a face și aici școala mai atractivă.

Ne-a propus și nouă câteva jocuri senzaționale printre care KAHOOT, PLICKERS, QUIZLET cu ajutorul cărora ne-a făcut să ne implicăm mai mult la lecții.

Așa că, în încheiere, pot să spun cu mândrie că vi le recomand și vouă.

Am organizat la nivelul clasei și un sondaj de opinie pentru a stabili un ratting pentru fiecare dintre aplicațiile utilizate frecvent. Cei 18 elevii au acordat de la una până la cinci steluțe pentru următoarele criterii: atractivitate, utilitate și dacă jocul este distractiv. În urma contabilizării răspunsurilor elevilor la chestionarul propus, scorurile obținute au fost următoarele:

Aplicația	Atractivă	Utilă	Distractivă
Kahoot!	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Just Dance Now	★★★★★	★★★★	★★★★
Quizlet	★★★★	★★★★	★★★
Plickers	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Vheeldecide	★★★★	★★★★	★★★

Prin intermediul aplicațiilor Web 2.0 Tools, profesorul poate crea situaţii paideutice care permit contextualizarea învăţării prin raportarea la preocupările elevilor noii ere a tehnologiei. Utilizarea lor contribuie la transferul pedagogic al conţinuturilor, mediat psihologic şi transformarea clasei într-un laborator social.

Activitățile propuse sunt mult mai atractive pentru elevi, îi motivează să participe la lecții, să fie atenți. Raportul generat automat asigură un feedback rapid și contribuie la formarea şi dezvoltarea capacităţilor de autoevaluare şi autoapreciere ale elevilor, îi susţine în descoperirea propriilor valori, a progresului realizat.

Noile tehnologii contribuie la eficientizarea activităţilor de învăţare, la sublinierea şi întărirea elementelor esenţiale, la stimularea gândirii logice şi a imaginaţiei, a capacităţii de învăţare inovatoare, adaptabilă la condiţii de schimbare socială rapidă.

Web 2.0, the Social Web, has had a profound effect on behaviours, particularly those of young people whose medium and metier it is. They inhabit it with ease and it has ledthem to a strong sense of communities of interest linked in their own web spaces, and to a disposition to share and participate. [1]

[1] http://digital-scholarship.org/digitalkoans/2009/05/13/higher-education-in-a-web-20-world/

I.3. Sistemul educaţional suedez şi exemple de bună practică[1]

Dir. adjunct, prof. Iulian Gherca
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

O direcţie majoră a proiectului european ***Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun*** a fost aceea de cunoştere şi, ulterior, de adaptare şi valorizare, la nivelul instituţiei noastre, a unor aspecte pozitive ale sistemului educaţional suedez, un sistem recunoscut la nivel internaţional ca fiind unul eficient şi adaptat societăţii secolului al XXI-lea.

Pentru a putea realiza aceste lucruri un prim pas a fost participarea la cursurile de formare pe tema *Sistemul educaţional suedez*, desfăşurat sub forma unor vizite de studiu în Stockholm, Suedia, a echipei manageriale şi a unor membri CA ai instituţiei (Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuceşti).

Informaţiile şi experienţa dobândită vor putea fi transpuse în practică doar contextualizând şi adaptând viziunea, principiile şi valorile sistemului educaţional suedez la realităţile şi particularităţile societăţii româneşti şi a sistemului educaţional românesc, care funcţionează la acest moment într-o altă paradigmă educaţională, sensibil diferită de cea oferită de sistemul Nordic, în general, şi cel suedez, în particular.

În paginile următoare, colegii participanţi la cursul menţionat prezintă aspecte şi realităţi ale sistemului educaţional suedez şi exemple de bună practică.

[1] Prezentul subcapitol este suma articolelor publicate în revista ***Repere cultural-educaţionale***, Hălăuceşti, 2019.

Sistemul educaţional suedez şi educaţia în secolulul al XXI-lea. Priviri comparative

Dir. adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăuceşti

„Copilăria este o formă de acces la fericire. Copilăria înţeleasă ca o manieră curajoasă de a trăi maturitatea, printr-un apel concret la simplitate. Simplitatea văzută ca o eliberare de complexe şi sisteme defensive şi revenirea la naturaleţea vieţii!”

(Bogdan Emilian Balaşcă, *Copilul interior*, în *Mesagerul Sfântului Anton*, Anul XXVI, nr. 153, martie-aprilie 2019, p. 31)

Nu credem că există un sistem de educație perfect sau anumiți pași sau o rețetă de urmat pentru a ajunge la un sistem educațional fără cusur. Și chiar dacă ar găsi cineva (persoană sau societate) această rețetă ea nu ar fi universal valabilă, ci cu siguranță ar fi influențată de timp și spațiu. Performanța unui sistem de educație depinde în mod direct de societate și evoluția acesteia care este sub semnul timpului și al spațiului. Cerințele educaționale ale secolului al XXI-lea nu mai sunt aceleași cu ale secolului precedent. Societatea este într-o schimbare rapidă și impune în mod indiscutabil modificări de substanță și sistemului educațional, care trebuie să se adapteze noilor realități precum globalizarea, acesul la informație/digitalizare (internet), liberalizarea pieței muncii, ușurința de a călători etc. Considerăm că educația secolului XXI nu poate face abstracție de toate aceste schimbări, iar actul educațional nu mai poate rămâne unul izolat, limitat doar la clasa și școala unde se desfășoară. Educația trebuie să se adapteze la evoluția societății care s-a schimbat în ultimii 20 de ani, cât nu s-a schimbat în întreg secolul trecut. Elevii și tinerii nu mai sunt la fel, ei se schimbă cel mai ușor. Profesorii și sistemul educațional trebuie să răspundă nevoilor elevilor, a societății actuale și schimbărilor acestei. Școala nu pregătește elevii doar pentru ceva teoretic, ci pentru viața de zi cu zi în cadrul societății actuale și pentru viitor.

Fiind parte a sistemului de învățământ românesc de mai bine de 30 de ani (în calitate de elev, student și profesor), am remarcat faptul că de la revenirea la democrație, din 1989 și până astăzi, nu a existat o viziune și un consens aupra a ceea ce se dorește de la sistemul educațional românesc, de la școala românească și de la cei implicați în mod direct în actul educațional elevi și profesori. Exceptând subfinanțarea constantă și desele schimbări legislative din domeniu

(singurele constante), fără a avea un plan pe termen mediu și lung, educația s-a afundat în birocratizare, forme fără fond, teoretizare și stagnare. Sistemul merge din inerție și prin soluții personale atât la nivelul profesorilor, cât și al elevilor, care trebuie să găsească o cale pentru a performa și reuși. Toate aceste lucruri au dus la o neîncredere în autorități, în sistemul educațional în profesori și în elevi – o neîncredere generalizată privind sistemul de învățământ românesc, o lehamite atât la nivelul elevilor, dar de multe ori și la nivelul profesorilor „bombardați" de o birocrație în continuă creștere, de o bază materială nedecvată, de o presiune pentru obținerea unor rezultate la examenele naționale etc.

Vom încerca să prezentăm în câteva rânduri un sistem de educație modern și performant, adaptat la cerințele și nevoile societății actuale, realităților secolului al XXI-lea – sistemul suedez – care, fără a fi perfect, reușește să își îndeplinească unul din principalele scopuri și obiective: pregătirea elevilor și tinerilor pentru societatea actuală (pentru a deveni cetățeni responsabili, informați și având un sistem sănătos de principii și valori) și pentru piața muncii. În realizarea prezentului studiu, pe lângă informațiile oficiale referitoare la sistemul educațional suedez, de un real folos a fost participarea în cadrul programului european Erasmus+ - educație școlară, prin proiectul ***Școala - o șansă pentru un viitor mai bun***, la un curs de formare în Stockholm, Suedia (ce a vizat cunoașterea sistemului educațional suedez). Această mobilitatea ne-a oferit posibilitatea de a avea acces direct și de a observa cum funcționează sistemul educațional suedez - pe lângă seminariile teoretice au existat vizite și dezbateri cu reprezentanți ai municipalității, directori, profesori, părinți și elevi cu privire la relația dintre societate și școală în Suedia. Cele mai importante aspecte despre sistemul de educație suedez nu se pot suprinde fără a vedea practic și discuta direct cu cei implicați în acest domeniu. Cumulând această experiență cu informațiile oficiale și studii în domeniu, putem să avem o imagine a ceea ce reprezintă sistemul suedez de învățământ, fără a susține că putem cunoaște în profunzime acest sistem.

Societatea suedeză a înțeles importanța educației pentru evoluția, dezvoltarea și prosperitatea sa. Aproape jumătate din populația suedeză este implicată într-o formă de educație organizată. Toată educația, de la clasa preșcolară până la cea superioară, este gratuită. Suedia are printre cele mai mari cheltuieli publice pentru educație în raport cu PIB-ul în UE și un sistem educațional descentralizat[1]. Încă din secolul al XIII-lea, când s-a format prima școală, parcurgând mai multe etape istorice (1842- inițierea sistemului de școli

[1] Vezi https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/sweden_en, consultat la data de 23.04.2019 ora 11.58.

publice „Folkskolan”, 1930- sitemul „Folkskolan” devine obligatoriu, 1905- sistemul „Realskolan”, 1962 - introducerea „Grundskola”, 1968- „Gymnasieskolan”, 1992- sistemul școlilor independente, gratuitatea sistemului educațional)[2], până la ultimele două reforme educaționale din 1994, respectiv, 2011, societatea suedeză a pus educația în centrul evoluției sale. Printre principiile de bază și fundamentul culturii suedeze se numără: încrederea în stat, bunăvoința de a se adapta și a se schimba (folozind astăzi la scară largă digitalizarea în întreaga societate, inclusiv în sistemul educațional), sinceritatea, acceptarea și încurajarea „macro/micro world” – a macro/micro sistemelor[3].

Suedia are un sistem de învățământ descentralizat, orientat spre obiectivele și rezultatele învățării definite la nivel central. Guvernul are responsabilitatea generală și stabilește cadrul pentru educație la toate nivelurile. Municipalitățile (kommuner) din Suedia sunt responsabile pentru organizarea educației în cadrul preșcolar, clasa pregătitoare, școala obligatorie, școala secundară superioară, învățământul municipal pentru adulți, învățământul suedez pentru imigranți, centre de timp liber. Cea mai mare parte a finanțării școlare pe aceste niveluri, inclusiv școlile independente, provine din veniturile fiscale municipale. Școlile independente care beneficiază de granturi sunt deschise tuturor și urmează aceleași curricule ca școala municipală.

Între societatea și școala suedeză există o relație de înaltă politizare în sensul că politicile educaționale naționale sunt asumate la nivelul întregii societăți, iar școlile trebuie să implementeze și să se ghideze după aceste politici concepute la nivel central. Principiul de bază al politicii educaționale actuale este cel care vizează oferirea unei educații egale pentru toți, indiferent de statutul social sau orice alt criteriu. Totuși, în practică, există tensiuni între acest principiu și realitățile de predare, adică între teorie și practică[4]. Totuși metodata de lucru pentru implementarea principiului enunțat anterior este de adaptare a profesorilor și de includerea tuturor elevilor în mod nepărtinitor în actul educațional și de formare.

Calea cea mai obișnuită de realizare a schimbărilor în sistemul educațional, în cadrul școlilor este de sus în jos (piramidal, de la vârful piramidei la baza acesteia). Școlile au și simt o ridicată presiune din punctul de

[2] Pentru mai multe informații referitoare la dezvoltarea sistemului educațional suedez și repere istorice ale acestui process evolutiv se poate consulta Sven Hartman, *The Development of the Swedish Educational System*, pe http://srii.org/content/upload/documents/0788f5fb-08e4-4cd2-a933-43c363c981ff.pdf, consultat la data de 23.04.2019 ora 11.11.

[3] Prezentare realizată în cadrul Course "Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in Sweden"

[4] *Ibidem.*

vedere al necesității educării elevilor pentru o specializare de calitate și ridicată pentru piața muncii. Există anumite diferențe și între cererile părinților și cercetarea educațională, oferta educațională promovată de o anumită școală. Realitățile elevilor, comportamentul și tulburările acestora sunt reglementate și fac parte din regulamentele școlilor din Suedia, care au la bază cererea de a educa, cererea de a te adapta la tulburările elevilor, nevoile acestora.

Și din punct de vedere al profitabilității școlii există o legătură problematică între școală și societate, referitor în primul rând la finanțare. Școala trebuie să fie văzută ca profitabilă de către societate, în sensul că trebuie să aibă câți mai mulți elevi cu rezultate cât mai bune (la examenele naționale, acces pe piața muncii, continuarea studiilor universitare etc).

În Suedia, primirea în școală a elevilor este gratuită. Educația obligatorie este de 10 ani. Perioada de desfășurare a cursurilor este din august până în iunie și este cuprinsă între 178 și 190 de zile. Procesul educațional se desfășoară în școli de stat și școli private, în ambele elevii nu trebuie să plătească nicio taxă de școlarizare. În cazul școlilor private, există posibilitatea să fie generatoare de profit sau nu. Finanțarea școlilor se face de către stat prin municipalitate, o parte din bani sunt alocați din bugetul local și o parte din bugetul național. Finanțarea este și în Suedia tot per elev, școlile primind o anumită sumă de bani pentru fiecare elev, mai mulți elevi înseamnă mai mulți bani la bugetul școlii. De exemplu, pentru un elev de liceu școala primește între 72.000 SEK și 170.000 SEK pe an pentru un elev. Pentru a exemplifica și a arătă nivelul alocării bugetare pentru educație de la municipalitate (procentul din PIB la nivel național este în prezent de aproximativ 7%, în trecut a fost și de 13%) ne vom referi la o regiune din aproprierea Stockholmului și anume Sundbybergs, cu aproximativ 50.000 de locuitori, având o creștre demografică accentuată (în 2010 erau 38.000 de locuitori, iar pentru anul 2032 se prognozează ca populația să ajungă la 74.000 locuitori, adică dublarea populației în aproximativ 22 de ani, în condițiile în care în majoritatea statelor din Europa este o scădere demografică accentuată, în România fiind chiar alarmantă, dar încă nu există politici guvernamentale eficiente în acest sens!). În această regiune există 8 școli publice și 5 private. În bugetul pe 2019 au fost alocate sume în procent de 17% pentru creșe și grădinițe și 27% pentru celelalte școli. Dacă la aceste procente adăugăm și 6% alocați pentru activitățile culturale, vom observa că 50% din bugetul municipalității este destinat educației și culturii, în condițiile în care există deja o bază materială adecvată și modernă. Putem înțelege prin acest exemplu, fără prea multe comentarii suplimentare, locul pe care îl ocupă

educația în societatea suedeză, plecând de la nivelul de finanțare a acestui domeniu, considerat esențial pentru dezvoltarea societății[5].

La nivel național, sub coordonarea Ministerului Educației și Cercetării (Ministerul Educației și Cercetării este responsabil pentru educația și cercetarea guvernamentală. Ministerul lucrează pe aspecte care includ performanța școlară, condițiile pentru profesori și finanțarea studiilor.)[6], se realizează politicile educaționale și curriculum național, de la educația preșcolară la educația pentru adulți. Ultimele schimbări legislative majore s-au produs în 1994 și 2011. Totuși aceste schimbări s-au petrecut în general la intervale de 15-20 de ani, asigurându-se o stabilitate legislativă și continuitate în procesul educațional.

De asemenea există și regulamentele școlare care reprezită un „cod de legi", reguli pe care trebuie să le respecte toate școlile și toți partenerii educaționali, părinți, elevi etc. În acest regulament este trecut faptul că educația obligatorie este de 10 ani, iar înscrierea la școală este gratuită pentru toți.

Ministerul Educației și Cercetării are în subordine mai multe agenții guvernamentale prin care supraveghează și supervizează activitatea educațională din întreaga țară și se asigură că actul educațional este de calitate și în conformitate cu politicile educaționale naționale, că toți elevii primesc o educație egală în toată țara și că sunt respectate standardele naționale și curriculum național. Cele mai importante agenții guvernamentale din domeniul educației sunt: Skolverket – Agenția Națională pentru Educație (Agenția Națională pentru Educație este autoritatea administrativă centrală pentru sistemul de învățământ public- preșcolari, îngrijirea copiilor de vârstă școlară și pentru educația adulților[7]) și Skolinspektionen – Inspectoratul școlar suedez[8].

Testele naționale sunt emise de Ministerul Educației și Cercetării, iar scolilor li se cere să le administreze într-o anumită zi. Toate școlile din Suedia organizează susținerea testelor naționale în același timp, la aceeași dată. Scopul principal este de a se asigura de faptul că toți elevii au primit aceeași educația în concordanță cu prevederile curriculumului național. În realitate, mulți profesori,

---

[5] *Ibidem.*

[6] Vezi https://www.government.se/government-of-sweden/ministry-of-education-and-research/, consultat la data de 23.04.2019, ora 14.

[7] Vezi https://www.government.se/government-agencies/the-swedish-national-agency-for-education-statens-skolverk/, consultat la data de 23.04.2019, ora 14.

[8] Inspectoratul Școlilor Suedeze examinează școlile și evaluează cererile de a conduce o școală independentă. Inspectoratului școlii suedeze analizează plângerile sau sesizările în cazul în care o școală a făcut ceva greșit. Obiectivul este o educație bună într-un mediu sigur. Vezi https://www.skolinspektionen.se/en/About-Skolinspektionen/About-the-Swedish-Schools-Inspectorate/, consultat la data de 23.04.2019, ora 15.00.

părinți și elevi consideră testele naționale ca o sursă de stres, o situație destul de stresantă pentru profesori și elevi. De asemenea, consideră că este o pondere nedreaptă a testelor naționale în notele elevilor, în situația generală a elevilor[9]. Există trei teste naționale în învățământul obligatoriu, după anul 3, 6 și 9.

Învățământul preșcolar este extrem de bine organizat și pus la punct, astfel încât permite școlarizarea copiilor de la 1 an la 6 ani, dar nu este obligatoriu. Prin acesată măsură societatea suedeză se asigură și asigură o cale prin care toți părinții pot munci și pot avea copii (natalitatea în Suedia este în creștere, sunt numerose familii cu 3 sau mai mulți copii). Oferta pentru educația preșcolară este variată și este constituită din sectorul public, dar și privat. Taxa este bazată pe venitul gospodăriei, al familiei, însă există un plafon pentru taxa maximă (La un venit de aproximativ 46.080 SEK, adică cam 4400 euro se plătește 3% - maxim 1382 SEK, cam 130 euro; apoi scade). Observăm așadar că taxa este aceptabilă (aproape simbolică, am putea spune) și încurajează părinții să revină în câmpul muncii, în contextul în care există un sistem de învățământ preșcolar bine organizat, cu o infrastructură modernă și personal specializat. În curriculum național guvernul suedez sunt incluse patru categorii principale de aptitudini/competențe pe care copiii ar trebui să le învețe/deprindă în învățământul preșcolar: noțiuni de organizare în colectivitate; abilități sociale; noțiuni de matematică de bază, elementare; cunoștințe de bază în citit, lectură – decodarea/ înțelegerea sensurilor cuvintelor[10]. Învățământul preșcolarul este foarte subvenționat și disponibil de la vârsta de un an. Mai mult de 90% dintre copii frecventează școala preșcolară[11].

Școala obligatorie

Din 2018, clasa pregătitoare este obligatorie pentru toți copiii care împlinesc șase ani. Școala obligatorie (este de 10 ani) începe apoi la vârsta de șapte ani și se termină la vârsta de 16 ani, fiind împărțită în școala obligatorie inferioară (an 0 -5) și școala obligatorie superioară (an 6 -9).

Școala obligatorie inferioară (0 -5)

Prezența la școală este obligatorie. Dacă elevii nu frecventează școala, se încalcă legea, iar părinții sau tutorii legali sunt trași la răspundere pentru încălcarea legii (sunt amendați în primă instanță, dacă nu există o motivație temeinică pentru care elevii nu merg la școală o anumită perioadă de timp). Se aplică curriculum național. Învățământul obligatoriu este total gratuit, indiferent

[9] Prezentare realizată în cadrul Course "Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in Sweden"

[10] *Ibidem.*

[11] Vezi https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/sweden_en, consultat la data de 24.04.2019 ora 14.14.

dacă școala este publică sau privată. Fiecare este liber să-și aleagă școala pe care dorește să o frecventeze, dacă sunt locuri disponibile. De obicei, se aplică principiul școlii cele mai apropiate la acest nivel educațional. Programul școlar se desfășoară zilnic între orele 08.10 -14.00/15.00, în cursul săptămânii. Materiile care se studiază sunt: suedeza, engleza, matematica, științe sociale, educație fizică, meșteșuguri (tricotat, fabrică de lemn etc). Nu se acordă note. Fiecare elev este încurajat să-și dezvolte abilitățile și să-și descopere pasiunile. Elevii nu se ierarhizează între ei, ci se urmărește progresul individual al fiecăruia, cum a evoluat fiecare elev în parte.

Școala obligatorie superioară (6 -9)

Prezența este obligatorie, cine nu frecventează școala încalcă legea și suportă consecințele legale. Există un sistem de notare cu note F-A, introdus în 2011, la ultima reformă educațională. Există două programe naționale de învățământ: primul, anii 4 -6, care se încheie cu note în anul 6; al doilea, anii 7-9, care se încheie cu note în anul 9. În orice caz, se acordă note după fiecare termen menționat. Se studiază următoarele materii: suedeza, engleza, matematica, științe (chimie, fizică, biologie, tehnologie), științe sociale (istorie, geografie, religie, educație civică), meșteșuguri, limbi modrne (spaniolă, franceză germană), educație financiară, TIC.

La sfârșitul anului 9, notele la examenele naționale și notele finale ale tuturor elevilor sunt ierarhizate conform unui sistem numeric. Cu cât elevul obține o notă mai mare, cu atât îi cresc șansele de a intra la liceul pe care și-l dorește. Este o mare presiune asupra elevului pentru a avea rezultate cât mai bune în anul 9. Și profesorii simt o presiune accentuată pentru ca elevii să obțină rezultate bune în anul 9. Notele sunt cumulate și specifice pe an, clasamentul poate deveni complicat, neclar. Materiile la care se susțin testele naționale sunt: suedeza, engleza și matematica.

În anii 0-3 de învățământ este un singur profesor la clasă pentru toate materiile. Pentru anii 4 -6 de învățământ se asigură un profesor la clasă, dar nu pentru toate materiile, iar pentru anii 7 -9 se asigură câte un profesor pentru fiecare materie în parte.

Liceul - Școala secundară superioară

Școala secundară superioară este formată din 18 programe naționale și cinci programe introductive pentru studenții care nu sunt eligibili pentru un program național. Printre programele naționale există douăsprezece programe profesionale și șase programe de pregătire pentru învățământul superior. Elevii încep, de obicei, liceul la vârsta de 16 ani și își termină studiile secundare superioare la vârsta de 19 ani.

Elevii care nu au terminat școala secundară superioară pot frecventa învățământul municipal pentru adulți sau liceele folclorice. Elevii care au absolvit liceul secundar superior sunt, în funcție de alegerea programelor naționale secundare superioare și a cursurilor în cadrul opțiunilor individuale, capabili să aplice și pentru universități, colegii universitare și / sau învățământ profesional superior[12].

Este foarte important de precizat faptul că liceul nu este obligatoriu, însă cine se înscrie la liceu trebuie să urmeze cursurile alese, să nu absenteze. Elevii înscriși la liceu pot beneficia de o bursă lunară acordată de Guvern, în valoare de 1250 SEK, aproximativ 125 euro pe lună. Dacă elevii renunță sau nu finalizează liceul bursa este sistată și elevii trebuie să restituie o parte din banii primiți. Cursurile liceale durează 3 ani. În cadrul învățământului liceal nu se mai studiază materii/discipline, ci se urmează anumite cursuri. Este o schimbare majoră a perspectivei față de școala obligatorie superioară, unde după trei ani de studiu urmează o evaluare finală. La liceu este o evaluare la finalul fiecărui curs în parte.

Pentru studiile liceale se pot alege două mari tipuri de programe: vocațional și teoretic. În cadrul tipului de programe vocaționale elevii sunt pregătiți pentru o anumită profesie/meserie, nu pentru studii superioare, facultate. În cadrul programelor teoretice școlile pregătesc elevii în vederea continuării studiilor în universitate, pentru studii superioare. Programele de studiu sunt concepute la nivel național dar pot varia de la o școală la alta. Un set de cursuri constituie diploma de absolvire a liceului, dacă întrunesc numărul de puncte necesar pentru absolvire. Un curs poate avea 50, 100 sau 150 de puncte – 1 punct este echivalentul a o oră petrecută de elev la clasă cu profesorul, sub îndrumarea acestuia. Programele de studii sunt constituite din cursuri clasificate astfel: un set de cursuri care sunt urmate de toți elevii fără deosebire de școală sau programul ales, precum cursurile de suedeză, engleză, matematică, TIC; un set de cursuri specifice programului ales; un set de cursuri de specialitate; un set de cursuri individualizate[13].

Cursurile studiate în liceu sunt concepute și se desfășoară după o programă națională, specifică fiecărui curs în parte, indiferent de tipul cursului. Se trasează liniile generale pentru: clasificarea, conținutul și scopul cursului (obiectivele și competențele cursurilor). Cursurile se desfășoară în paralel pe parcursul unui an școlar. În primul an de liceu sunt 8 cursuri care trebuie urmate

[12] *Ibidem.*

[13] Prezentare realizată în cadrul Course "Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in Sweden"

de fiecare elev, durata acestora poate varia (în funcție de punctele pe care le au fiecare). În al doilea an există 10 cursuri ce se desfășoară în paralel și care trebuie frecventate și promovate de fiecare elev. În ultimul an de studii liceale sunt prevăzute un număr de 7 cursuri distincte. Pentru a primi diploma de absolvire a liceului, un elev trebuie să obțină un mimim de 2250 puncte dintr-un maxim de 2500 de puncte. Cumulativ cu această condiție, un elev trebuie să obțină obligatoriu note de trecere la suedeza, engleza, matematică și proiectul final (pe lângă cele 2250 de puncte aferente cursurilor urmate și promovate)[14].

Programele vocaționale conțin mai puține cursuri teoretice și sunt orientate și concentrate pe modaliatea de a forma și transforma elevii în buni profesioniști în meseria pentru care se specializează. Elevii sunt pregătiți pentru a o anumită meserie prin efectuarea unor ore practice, de pregătire practică la locul de muncă. Li se oferă posibilitatea și modalitatea de a cunoaște practic profesia viitoare și sunt pregătiți pentru a găsi o cale de a se angaja în profesia pentru care se formează după absolvirea studiilor liceale. Urmează de asemenea cursuri de specializare pentru dobândirea unor competențe profesionale superioare. Elevii din programele vocaționale se pot pregăti pentru o gamă variată de profesii și meserii precum: construcții, transporturi, electronică, de îngrijire a copiilor, servicii etc. Pentru a putea urma studii universitare alegând programul vocațional, elevii care doresc acest lucru, trebuie să urmeze și alte cursuri suplimentare în timpul liceului (din programul teoretic) sau să urmeze anumite cursuri din cadrul programelor de educație a adulților după finalizarea studiilor liceale. Urmând numai programul vocațional de liceu, elevii nu se pot înscrie la facultate[15].

Programul teoretic al studiilor liceale este dedicat pregătirii elevilor pentru urmarea studiilor universitare, cu toate că nu toate programele acordă posibilitatea de a aplica la toate specializările din cadrul învățământului superior. Unele programe teoretice sunt cuprinzătoare și acoperă toate specializările din cadrul ofertei universitare, altele sunt specializate pe anumite domenii și oferă posibilitatea urmării, după finalizarea liceului, doar a unor studii universitare de profil (de exemplu: programul științe naturale/științe naturale cu accent pe astronomie; programul de artă/jocuri grafice etc)[16].

Deși nu face parte din învățământul obligatoriu, liceul este absolvit de aproximativ de 98% din elevi, datorită necesității studiilor liceale la accederea pe piața muncii, la angajare, deoarece cei care nu au o diplomă de liceu nu se

[14] *Ibidem.*
[15] *Ibidem.*
[16] *Ibidem.*

pot angaja sau se pot angaja doar în câteva domenii. Mulți tineri care nu au finalizat la timp studiile liceale revin după câțiva ani și continuă aceste studii, beneficiind de mai multe alternative educaționale dedicate adulților.

Educația adulților este foarte dezvoltată în Suedia. Există diferite forme de educație a adulților. Komvux – această alternativă educațională pentru adulți este destinată celor care nu au finalizat studiile liceale sau care nu au primit diploma de absolvire a liceului. În această formă de învățământ poți să refaci liceul sau anumite cursuri pe care le-ai picat în liceu pentru a putea primi diploma de absolvire a liceului; studii vocaționale pentru adulți – sunt organizate pe o perioadă scurtă de timp și oferă o educație specializată, cei ce aplică pentru acest tip de program pot face un împrumut pe termen lung de la stat, cu dobândă mică și se angajează imediat după finalizarea cursului la o firmă la care aplicase deja și care a cerut specializarea oferită de respectivul curs; Folkuniversitetet („Universitatea oamenilor”) - cursuri care îmbogățesc viața de zi cu zi și care sunt axate pe domenii precum artă, muzică, limbi străine etc. Și pentru aceste cursuri se plătește taxă de școlarizare.

Un loc deosebit în cadrul sistemului educațional îl ocupă SFI – Swedish for immigrants - program dedicat celor care emigrează în Suedia, în vederea adaptării acestora la realitățile societății suedeze, limba, principiile și valorile acestei. În principal, cursurile își propun să ajute imigranții să învețe mai repede suedeza. Toate aceste cursuri sunt gratuite. Sunt organizate pe diferite niveluri de experiență și cunoaștere. Au ca scop și principal obiectiv să se asigure că toți imigranții au cunoștințe și o experiență de bază despre Suedia (limbă etc). De asemenea, în cadrul sistemului educațional suedez se oferă posibilitatea de se cultiva limba nativă a imigranților, iar în unele cazuri se poate realiza procesul educațional în limba nativă a emigranților, în condiții bine precizate.

Învățământul superior este furnizat de universități de stat și colegii universitare de stat, precum și de instituții private[17]. Unele dintre instituțiile private de învățământ superior primesc subvenții de la stat. Învățământul profesional superior este asigurat de universități de stat, colegii universitare de stat, municipalități, consilii județene și furnizori independenți de învățământ. În fiecare an, Agenția Națională pentru Educație Profesională Superioară solicită cereri din partea furnizorilor de educație care doresc ca programele lor de învățământ să facă parte din învățământul superior superior suedez. Aplicațiile aprobate sunt valabile pentru 2-5 runde de învățământ, după care furnizorul trebuie să depună o nouă cerere.

[17] Vezi https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/sweden_en, consultat la data de 24.04.2019 ora 14.14.

În principal, ca urmare a procesului Bologna, învățământul superior din Suedia urmează o structură cu trei cicluri. Învățământul primului și celui de-al doilea ciclu este denumit educație universitară, iar cel de-al treilea ciclu, educație postuniversitară.

Studiile universitare sunt gratuite. Studenții beneficiază de burse de studii în valoare de 791 SEK, aproximativ 79 de euro pe săptămână pentru studenții la zi. De asemenea, studenții pot accesa un împrumut dedicat lor în valoare de 1820 SEK , aproximativ 180 de euro pe săptămână, pentru studenții la zi.

Admiterea la universitate se face în mai multe feluri, în funcție de facultate. Sunt trei criterii mai importante de aplicare pentru studiile universitare: folosindu-se diploma de liceu (un sistem de ierarhizare); examen național de admitere la facultate; experiență în muncă, mai exact o anumită practică în domeniu[18].

Printre provocările sistemului actual de educație suedez se numără: modalitatea de a alege ce școală să frecventeze elevii, de fapt criteriile de aplicare pentru o anumită școală (dezbaterea fiind între posibiliatea de a alege liber școala sau obligativitatea de a se înscrie la școlile cele mai apropiate sau alt sistem); faptul că școlile sunt judecate și ierarhizate după rezultate; segregarea; posibilitatea existenței și realizării unui profit de către instituțiile particulare de educație.

În urma celor prezentate anterior, se impun câteva precizări și concluzii care ne ajută să înțelegem mai bine sistemul educațional suedez și să folosim elemente ale acestuia, ca exemple de bună practică în activitatea desfășurată de fiecare în parte ca profesor și manager, la nivel de școală și, finalmente, la nivel de sistem și politici educaționale. Vom încerca să facem o analiză comparativă cu sistemul educațional românesc.

Precizăm că analiza pe care o realizăm este din perspectiva cuiva care nu este parte a sistemului suedez de educație însă vom expune câteva puncte de vedere și a directorilor, profesorilor, elevilor și reprezentanților municipalității cu care am interacționat pe durata mobilității din Stockholm.

Un prim aspect pe care dorim să-l evidențiem este legătura dintre societate și sistemul educațional, respectiv, cum se raportează societatea la educației. Din acest punct de vedere, putem afirma fără echivoc că societatea suedeză acordă educației unul dintre cele mai importante locuri în ierarhia domeniilor societății. Acest fapt este demonstrat de alocările bugetare, consecvența, coerența și stabiliatea legislativă în domeniu educațional, creearea

[18] Prezentare realizată în cadrul Course "Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in Sweden"

unei infrastructuri școlare moderne care să răspundă nevoilor comunității, grija pentru pregătirea cadrelor didactice, accesul pe piața muncii ca urmare a finalizării studiilor liceale, școlarizarea începând cu vârsta de 1 an etc. Pe cale de consecință și în timp, cetățenii au dobândit o încredere sporită în guvern și autorități pe de o parte și în sistemul educațional, în profesori, pe de altă parte. La rândul lor, profesorii au încredere în elevi, le acordă o libertate sporită, aceștia fiind foarte responsabili, implicați și atrași de ceea ce se învață, dar mai mult de modul cum se realizează actul educațional (procesul de digitizare, metodele moderne, dezvoltarea abilităților personale pentru fiecare elev în parte, fac din școală un loc atractiv și prietenos unde elevii petrec, cu drag, aproximativ 8 ore pe zi, într-un mediu prielnic dezvoltării personale). Am observat că stabilitatea legislativă și existența unei viziuni clare asupra educației și asupra cerințelor față de școală, elevi și profesori sunt dublate de o finanțare și alocare bugetară foarte mare (7% din PIB național și peste 40% din bugetul municipalităților), toate aceste asigurând o infrastructură școlară materială și umană modernă, eficientă și prielnică dezvoltării elevilor și pregătirii acestora pentru societate și viață. Inclusiv politicile guvernamentale din domeniul educației cuprind și componente ale creșterii demografice și încurajarea și susținerea populației în vederea creșterii natalității și încurajării muncii (părinții sunt stimulați să aibă mai mulți copii și să se întoarcă la muncă după un an în condițiile în care taxele pentru creșe sunt foarte mici, iar condițiile sunt foarte bune).

În Suedia se pune accent pe trei materii de bază la care se susțin și examenele naționale: suedeză, engleză și matematică și pe dezvoltarea abilităților fiecarui copil/elev în parte. Nu este creată o competivitate între elevi, ci se urmărește evoluția fiecărui copil în parte în comparație cu potențialul său, cu propria dezvoltare. Schimbările din educație au vizat, în primul rând, adaptarea sistemului de învățământ la evoluția societății și nevoile elevilor de a se pregăti pentru realitățile actuale și piața muncii de astăzi, dar și să fie capabili să se adapteze la provocările din viitor.

Comparativ cu aceste realități din Suedia, în România sunt multe diferențe, dar și unele similitudini. În România, în ultimii 30 de ani, la nivelul societății și guvernării nu s-a reușit expunerea unei viziuni clare și implementarea acestei viziuni privind educația și școala românescă. Nu s-a stabilit ce așteptări există, ce se cere de la elevi, profesori și nu s-a creeat un climat necesar punerii în practică a „viziunii”, prin adoptarea unor măsuri legislative coerente, consecvente și stabilile, dublate de o finanțare corespunzătoare.

Putem constata, că fără o conștientizare a importanței educației pentru dezvoltarea societății românești, guvernarea nu a considerat o prioritate educația, decât la nivel declarativ, ceea ce a dus în mod evident la o lipsă de încredere în stat, de fapt o neîncredere generalizată la nivelul societății cu privire la sistemul educațional românesc și cei implicați direct în acest domeniu. Subfinanțarea acută a educației în România, în ultimii 30 de ani, reprezintă o problemă majoră a societății românești și a școlii românești, dar cu siguranță nu singura. Schimbările legislative extrem de dese și bulversante, fără o perspectivă și fără mijloace de punere în practică constituie o altă carență fundamentală a sistemului educațional românesc actual. Aceste două mari probleme sunt completate de lipsa unei viziuni asupra educației, care să exprime în mod clar ceea ce își propune sistemul educațional românesc (după cum am prezentat în Suedia sunt expuse principii clare, sunt 3 materii de bază pe care se pune accent, este adaptat societății actuale etc) și cum poate implementa această viziune (în perioada actuală s-a lansat o viziune a ministerului cu privire la sistemul educațional românesc care este supus unor dezbateri). Educația este parte a societății- nu va exista o educație performantă și modernă într-o societate cu grave probleme. Educația însă poate fi cale spre schimbarea și evoluția unei societăți, dacă se dorește și se investește în acest domeniu (Suedia este un astfel de exemplu, dar sunt numeroase astfel de cazuri, Japonia fiind poate unul dintre cele mai grăitoare- reconstrucția după cel de al doilea mondial).

Construcția sistemului educațional românesc pe baze moderne și având în centru pregătirea elevilor pentru societatea și piață muncii de astăzi nu se poate realiza fără o infrastructura/ bază materială modernă și adecvată, fără o finanțare decentă și fără o stabilitate legislativă; toate acestea, concomitent cu schimbări de substanță a programelor și curriculumului național în concordață cu cerințele și realitățile actuale (așa s-ar putea reduce poate în timp analfabetismul funcțional și multiple alte probleme ale sistemului educațional românesc- care sunt consecințe a neadaptării la realitățile actuale). Adoptându-se aceste măsuri, dându-se dovadă de sinceritate, onestitate, modernizare, în timp, ar putea crește încrederea în stat și în sistemul de învățământ românesc.

Valorificarea fiecărui elev prin dezvoltarea abilităților acestuia și crearea la școală a unui mediu prietenos și atractiv rămân încă provocări și dorințe ale școlii românești actuale (ca să nu spunem o himeră, așa cum avem uneori senzația), unde prăpastia dintre elevi și profesori de cele mai multe ori se adâncește, precum și diferențele existente în sistemul educațional românesc, polarizat din multe puncte de vedere (rural-urban, olimpici-analfabeți funcționali, bază materială de excepție-WC în curtea școlii etc).

O asemănare între sistemele educaționale suedez și românesc este modaliatea de realizare a schimbărilor, care este de tip piramidal, „de sus în jos”, actorul principal al acestor schimbări fiind Ministerul Public cu instituțiile din subordine existente la nivel național. Dacă curriculumul național, testările naționale și politicile educaționale țin de aceste instituții și în primă instanță de minister, există totuși și câteva diferențe de substanță precum gradul de autonomie al școlilor, care este mult mai ridicat în Suedia, comparativ cu România. De asemenea, o componentă diferită este și modalitatea de finanțare, fără a vorbi de ponderea acesteia. În Suedia mare parte a finanțării vine de la municipalitate. În România, chiar dacă Legea Educație 1/2011, prevede finanțarea complementară, din cauze multiple, de cele mai multe ori finanțare școlilor se realizează în proporție foarte mare tot din fondurile venite de la nivel central, prin autoritățile locale, contribuția acestora fiind de multe ori foarte mică (un nou exemplu al politicii formelor fără fond, a lipsei de omogenitate a legislației și a lipsei de implementare a legislației existente).

O altă diferență sesizabilă dintre cele două sisteme de învățământ o reprezintă ponderea teoriei și a practicii în conținuturile programelor școlare, orientarea pentru piața muncii a elevilor. Sistemul suedez îmbină noțiunile teoretice cu cele practice și se concentrează, folosind foarte mult metode moderne și digitalizare, pe componenta practică a educației – educația pentru viață, pentru muncă în mod concret, nu doar la modul teoretic, spre deosebire de sistemul românesc care rămâne în continuare unul extrem de teoretic și destul de abstract.

La toate nivelurile de învățământ: preșcolar, primar, gimnazial și liceal sunt numeroase diferențe care pleacă în principal de la viziunea existentă în Suedia privind importanța și utilitatea educației pentru reușita în viață a unei persoane. Societatea suedeză plasează educația în fruntea ierarhiei privind domeniile din stat, având o viziune clară, modernă și aplicată, având o finanțare pe măsura importanței acordate și o legislație stabilă, coerentă și omogenă. Chiar dacă învățământul obligatoriu este de 10 ani, peste 98% din populație urmează studiile liceale (având și un sistem de educație al adulților foarte bine dezvoltat), conștienți fiind de necesitatea acestora pentru accesul pe piața muncii. În România, deși se afirmă că educația este foarte importantă, nu s-au luat măsuri care să demonstreze acest lucru. Deși există numeroase dezbateri, unele nemulțumiri și preocupări constante de îmbunătățire a sistemului educațional suedez, acesta reprezintă o sursă inspirațională și un model de bună practică educațională. Cu siguranță, unele componente și soluții pot fi funcționale, dacă sunt adaptate la specificul local, pentru realitățile educaționale românești.

Participarea la mobiliatea din Suedia (care a vizat cunoașterea sistemului educațional suedez), alături de 98 de cadre didactice din 14 țări ale Uniunii Europene, ne-a oferit posibilitatea de a cunoște numeroase sisteme educaționale, colegi profesori din diferite state care aveau în principiu aceleași preocupări, perfecționarea și adaptarea la nevoile educaționale ale elevilor secolului al XXI-lea; înțelegând că în acest nou secol nu informația constituie centrul educației (informații ce se găsesc în diferite surse, mai ales internet), ci modul de a stimula și ghida elevul în traseul său de formare, prin metode cât mai diverse, putem concluziona că educația nu mai reprezintă un act local, izolat, ci unul extins specific societății actuale. Un rol esențial în structura educațională îl are managerul care trebuie să promoveze valori și principii care să stimuleze elevii și profesorii în vederea creării unei comunități educaționale prielnică dezvoltării și împlinirii personale și profesionale. Indiferent de sistem, „Profesorul" rămâne cel care trebuie să știe cum să ghideze mai bine „Elevul"(cel mai important personaj al sistemului educațional) pentru reușita sa școlară, descoperirea abilităților și pentru viață și societate, astfel încât să i se arate calea spre creștere și împlinire pe toate planurile.

The performance of an education system depends directly on society and its evolution that is under the sign of time and space. The educational requirements of the 21st century are no longer the same as the ones of the previous century. Society is in a rapid change and necessarily implies changes in substance and educational system, which must adapt to new realities such as globalization, information / digitalization (internet), liberalization of the labour market, ease of travelling, etc. We consider that the education of the 21st century cannot make the abstraction of all these changes and the educational act can no longer be an isolated one, limited only to the class and the school where it takes place. Education has to adapt to the evolution of society that has changed over the last 20 years as it has not changed throughout the whole last century. Students and young people are no longer the same, they change the easiest way. Teachers and the educational system have to respond to the needs of the students, of the current society and the changes in it. School does not prepare pupils for anything but theoretical, but for everyday life in today's society and for the future.

At all levels of education, preschool, primary, gymnasium and lyceum, there are many differences that come mainly from the Swedish view of the importance and usefulness of education for a person's successful life. The Swedish society places education at the head of the state hierarchy, with a clear, modern and applied vision, with a funding of its importance and stable, coherent and homogeneous legislation. Even if the compulsory education lasts 10 years, over 98% of the population attend high school studies (with a well-developed adult education system), being aware of the need of these studies for access to the labour market. In Romania, although it is stated that education is very important, no measures have been taken to prove this. Although there are many debates, some dissatisfactions and constant concerns about the improvement of the Swedish educational system, it is an inspirational source and a model of good educational practice. Certainly, some components and solutions can be functional, if adapted to local specificities, for Romanian educational realities.

Sistemul suedez de învăţământ – un exemplu de bună practică

Director, prof. Lidia Mihaela Neculăeș
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Participarea la **Course "Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in Sweden"**desfășurat in perioada 24.03.2019 - 30.03 2019 la Stockholm, Suedia din cadrul Proiectului Erasmus + „Şcoala – o şansă pentru un viitor mai bun" mi-a oferit posibilitatea de a intra în contact direct cu sistemul de învăţământ suedez şi, prin schimbul de bune practici, cu alte sisteme de învăţământ european.

Cele opt zile petrecute în Suedia, participarea la vizitele de studiu din multe şcoli suedeze, workshop–urile m-au ajutat să-mi creez o imagine asupra acestui sistem. Pentru mine este primul contact cu un model educaţional, care funcţionează. Societatea suedeză, în ansamblul ei, este o societate în care marea majoritate a membrilor ei îşi cunosc drepturile şi obligaţiile şi îşi respectă statutul social, pe care îl au.

Vizitând Stockhlomul, rămâi impresionat de gradul de civilizaţie l-a care a ajuns. Totul este impresionant, dar cel mai mult, mi-a atras atenţia modul de organizare a mijloacelor de transport în comun. Staţiile metroului din Stockholm sunt adevărate spaţii expoziţionale, iar sălile de aşteptare din gări, autogări sunt moderne şi sfidător de curate. Tinerii circulă cu trotinete şi biciclete, iar numărul maşinilor este unul foarte mic. În orice loc ai umbla nota definitorie este dată de civilizaţie.

Am urmărit un reportaj, realizat în urmă cu câţiva ani, în care era prezentat modul în care au reacţionat suedezii în faţa primului val de cerşetori, de etnie romă, care proveneau din România. În Suedia, noţiunile de cerşetorie, sărăcie, foamete erau considerate pur teoretice, dar valul cerşetorilor i-a pus în faţa unor fenomene considerate de aceştia de domeniul trecutului. Au spus atunci că raiul lor a fost pentru totdeauna pierdut. În naivitatea şi credulitatea lor, poliţiştii suedezi îi conduceau cu maşinile lor la gară, gândindu-se că nu mai ştiu drumul spre casă. Când au înţeles că au de a face cu un fenomen grav, au început să îl studieze pentru a putea să se adapteze acestei noi realităţi. Au scris cărţi cu povestiri pentru copii,cărţi cu benzi desenate pentru a le putea explica copiilor cum trebuie să se raporteze faţă de acest nou fenomen. Au pus în scenă piese de teatru, după ce psihologi, sociologi au purtat discuţii cu cerşetorii sau chiar au trăit în mijlocul lor.

În prezent, numărul cerşetorilor este mic, iar aceştia îşi petrec traiul în tabere din afara oraşelor pentru că suedezii au învăţat să se raporteze corect la aceştia.

Revenind la sistemul educaţional suedez, te întrebi, vrei nu vrei, cum este posibil ca ei să reuşească, în timp ce sistemul nostru de învăţământ este unul, din ce în ce mai criticat. Recent, Eurostat a anunţat că România nu a atins niciuna dintre ţintele pe care şi le-a asumat în urmă cu 10 ani, în ***Strategia Europa 2020***, la capitolul Educaţie şi Cercetare. În angajamentul semnat de România erau stabilite următoarele ţinte:

- reducerea ratei de abandon şcolar la 11,3;
- creşterea procentului persoanelor care au studii superioare, în vârstă de 30-34 de ani la 26,7;
- creşterea procentului din PIB alocat cercetării la 2%.

În acest context, putem afirma că succesul sistemului suedez are la bază, în principal investiţia masivă în educaţie şi stabilitatea legislativă. Cu ani în urmă au investit 16% din PIB pentru educaţie, iar astăzi, când au atins un nivel uimitor, au 6% alocat educaţiei. În cadrul unei întâlniri cu reprezentanţi ai municipalităţii din Sundbyberg am aflat că ei investesc 44% din bugetul local pentru educaţie şi 6% pentru cultură.

Politicienii din Suedia nu au privilegii şi nu li se acordă condiţii de lux. Li se oferă mici garsoniere, cu bucătării comune, fără femei de serviciu. Nu au secretare sau consilieri, nici maşini de serviciu cu şofer. Nu se bucură de imunitate. Toate cheltuielile lor pot fi verificate de către orice cetăţean, principiul transparenţei fiind stipulat în Constituţie de peste 200 de ani.

Din păcate, situaţia din România se caracterizează prin fluctuaţie legislativă, prin ignorarea educaţiei de către politicieni, prin nerespectarea legii, care stipulează alocarea a 6% din PIB educaţiei şi prin acordarea de privilegii clasei politice.

În contextul dezbaterilor pe tema *Educaţia ne uneşte* consider că factorii decidenţi ar trebui să stabilescă un pact pentru educaţie, care să nu mai sufere modificări pe o perioadă de minim 5 ani, măsură însoţită de alocarea unui procent legal pentru educaţie.

În continuare, voi prezenta câteva aspecte generale, ce caracterizează sistemul suedez de învăţământ.

- Sistemul suedez cuprinde: instituţii preşcolare, şcoala generală, gimnazii cu profiluri diferite de trei ani (18 profiluri diferite dintre care 12 de meserii şi 6 teoretice, care permit înscrierea la o universitate), instituţii de învăţământ superior.

- Şcoala generală are două cicluri: ciclul 1 pentru clasele I-VI şi ciclul 2 pentru clasele VII-IX.
- Disciplinele principale sunt: matematică, limba suedeză, engleză, unde se susţine examen naţional, în clasele a III-a, a VI-a şi a IX-a şi apoi la liceu, în ultimul an.
- Unul dintre examenele de absolvire a gimnaziului include o lucrare colectivă, un mod de a verifica abilitatea de a lucra în echipă.
- Elevilor li se oferă masă gratuită, manuale, calculatoare gratuit. Toţi primesc burse, indiferent de situaţia socială a familiei de provenienţă.
- Aici este descurajată concurenţa. Abia în clasa a VI-a elevii încep să fie notaţi, pe o scala de la A la F. Nu sunt organizate adunări generale cu părinţii. Sunt organizate discuţii de 2 ori pe an, cu punctele tari şi pe aspectele care trebuie îmbunătăţite. Ascultarea orală în faţa clasei este interzisă. Există un interes pentru menţinerea limbii materne fiind recrutaţi, profesori dintre imigranţii din ţările respective.

Sistemele de învăţământ ar trebui să aibă câteva repere fundamentale, care să-şi pună câteva întrebări referitoare la ce fel de persoane cresc şi se dezvoltă, care sunt caracteristicile modului de gândire şi de comportament, ce tip de relaţii reciproce se construiesc, ce mijloace de comunicare utilizează, care sunt criteriile de apreciere şi prin ce prismă privesc lumea.

Idealul sistemului românesc de învăţământ este stipulat în art.2, alin 3 din Legea Educaţiei Naţionale, iar în art.3 din aceeaşi lege sunt stipulate principiile. „Idealul educaţional al şcolii româneşti constă în dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualităţii umane în formarea personalităţii autonome şi în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea şi dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetăţenescă activă în societate, pentru incluziune socială şi pentru angajare pe piaţa muncii.”[1]

ART. 3

Principiile care guvernează învăţământul preuniversitar şi superior, precum şi învăţarea pe tot parcursul vieţii din România sunt:

a) principiul echităţii - în baza căruia accesul la învăţare se realizează fără discriminare;

b) principiul calităţii - în baza căruia activităţile de învăţământ se raportează la standarde de referinţă şi la bune practici naţionale şi internaţionale;

c) principiul relevanţei - în baza căruia educaţia răspunde nevoilor de dezvoltare personală şi social-economice;

[1] Legea Educaţiei Naţionale

d) principiul eficienţei - în baza căruia se urmăreşte obţinerea de rezultate educaţionale maxime, prin gestionarea resurselor existente;

e) principiul descentralizării - în baza căruia deciziile principale se iau de către actorii implicaţi direct în proces;[2]

f) principiul răspunderii publice - în baza căruia unităţile şi instituţiile de învăţământ răspund public de performanţele lor;

g) principiul garantării identităţii culturale a tuturor cetăţenilor români şi dialogului intercultural;

h) principiul asumării, promovării şi păstrării identităţii naţionale şi a valorilor culturale ale poporului român;

i) principiul recunoaşterii şi garantării drepturilor persoanelor aparţinând minorităţilor naţionale, dreptul la păstrarea, la dezvoltarea şi la exprimarea identităţii lor etnice, culturale, lingvistice şi religioase;

j) principiul asigurării egalităţii de şanse;

k) principiul autonomiei universitare;

l) principiul libertăţii academice;

m) principiul transparenţei - concretizat în asigurarea vizibilităţii totale a deciziei şi a rezultatelor, prin comunicarea periodică şi adecvată a acestora;

n) principiul libertăţii de gândire şi al independenţei faţă de ideologii, dogme religioase şi doctrine politice;

o) principiul incluziunii sociale;

p) principiul centrării educaţiei pe beneficiarii acesteia;

q) principiul participării şi responsabilităţii părinţilor;

r) principiul promovării educaţiei pentru sănătate, inclusiv prin educaţia fizică şi prin practicarea activităţilor sportive;

s) principiul organizării învăţământului confesional potrivit cerinţelor specifice fiecărui cult recunoscut;

t) principiul fundamentării deciziilor pe dialog şi consultare;

u) principiul respectării dreptului la opinie al elevului/studentului ca beneficiar direct al sistemului de învăţământ.

Dintre acestea, principiul relevanţei – „în baza căruia educaţia răspunde nevoilor de dezvoltare personală şi social- economică”, mi se pare unul important.

Din punct de vedere legislativ, România are un ideal educaţional şi principii, care nu pot fi combătute.

[2] Legea Educaţiei Naţionale

O citire atentă a acestora mă face să constat accentul pe competiţie şi pe individualitate, iar despre adaptarea conţinuturilor la realităţile şi cerinţele societăţii şi ale pieţii muncii sunt multe de discutat.

În volumul „Mentalitatea suedeză”, profesorul Ake Daun afirmă că „evitarea conflictelor este trăsătura esenţială a suedezilor, o piatră de temelie a identităţii lor culturale”. Aflăm că suedezii apreciază punctualitatea. De altfel, în şcolile din Suedia nu există semnal sonor care să anunţe nici începutul şi nici încheierea orelor, pregătindu-i astfel să fie punctuali.

Autorul enunţă câteva scopuri ale sistemului suedez de învăţământ.

Primul scop ar fi eliberarea copiilor de dependenţă faţă de adulţi încă din primii ani de învăţământ preşcolar, iar cel de-al doilea pregătirea unor tineri independenţi, cu simţul răspunderii.

Din păcate, părinţii copiilor români au tendinţă accentuată de hiperprotecţie. Tot părinţii sunt cei care dictează viitorul copiilor şi influenţează alegerea carierei. Deseori, părinţii pun presiune pe proprii copii ca aceştia să le îndeplinească unul din visurile lor, rămase neîmplinite.

O tendinţă îngrijorătoare este şi aceea de a le oferi copiilor tot ce-şi doresc şi uneori, chiar mai mult. Copiii sunt bombardaţi cu multe jucării, dulciuri, hăinuţe şi astfel acesta nu-şi mai canalizează preferinţele. Ei nu sunt responsabilizaţi, nu sunt învăţaţi să se îmbrace, să-şi facă igiena intimă etc. Nu li se impun reguli de comportament. Sunt lăsaţi în faţa calculatorului devenit o bonă de lux, care aduce multe neajunsuri. Faptul că petrec, mult timp într-o lume virtuală, permisivă şi foarte colorată, îi face ca atunci când sunt în faţa educatorului şi a lumii reale să fie apatici şi să refuze să se integreze.

De la vârste din ce în ce mai mici, începând chiar din clasa a VII-a, sunt încurajaţi să petreacă timpul în discoteci, unde consumul de alcool a devenit îngrijorător. Totodată, şi consumul de etnobotanice e în creştere.

În Suedia, consumul de alcool este ilegal, iar tinerilor li se acordă încredere maximă, aceasta fiind o caracteristică a societăţii suedeze. Aici, respectarea legilor şi achitarea impozitelor pentru creşterea bunăstării generale este cultivată de la vârste timpurii.

Sistemul de învăţământ suedez pune accent pe activităţile de grup şi pe cele practice. Încă de pe la 16 ani, suedezii au primele stadii de practică pentru ca atunci când ajung la vârsta de angajare să-şi cunoască punctele forte şi aptitudinile care le au.

La noi elevilor li se cere să memoreze formule matematice, să devină tocilari, neavând abilitatea de a gândi critic şi de a analiza singuri lucrurile, de a înţelege un text, o cerinţă.

În Suedia, accentul cade pe dezvoltarea capacităţii de adaptare la anumite situaţii, pe creşterea inventivităţii şi încrederii în forţele proprii. Profesorii şi elevii sunt parteneri adresându-se acestora pe prenume. Elevii pot alege cursuri, teme, activităţi preferate, fiind stimulată învăţarea individuală.
Şcoala suedeză este adaptată schimbărilor de pe piaţa muncii, punându-se accent pe sociabilitate, spirit de echipă, responsabilitate, inventivitate.

În concluzie, reuşita sistemului suedez are ca fundamente:

- investiţia masivă în educaţie;
- stabilitatea legislativă;
- încrederea acordată tineretului;
- atitudinea pozitivă faţă de cadrul didactic;
- descurajarea concurenţei.

The article presents a brief comparative analysis of education systems in Sweden and Romania.

Skeppsholmens Folkhogskola, o şcoală de tip *A doua şansă*

Director, prof. Lidia Mihaela Neculăeş

Într-una din zilele din cadrul Course "Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in Sweden" am fost ghidaţi spre o şcoală, din apropierea Stockholmului, fără să aflăm prea multe informaţii despre ce va urma.

Ne-am întâlnit, în acea dimineaţă însorită cu reprezentanţii English Matters, în apropierea locaţiei. Organizarea cursului a fost fascinantă pentru noi pentru că primeam numele şcolii, urmând să o identificăm în teren, având la dispoziţie o hartă. Aşa am descoperit metroul, autogara şi gara din Stockholm. A fost un mod inedit şi captivant de a începe fiecare zi şi de adaptare la necunoscut.

Locaţia stabilită era situată pe malul apei, un prilej bun de a admira oraşul şi câteva bărci ancorate acolo. Urma să aflăm că acestea nu se aflau întâmplător în acel loc.

La ora stabilită, am intrat în şcoală şi pentru că nu aveam prea multe informaţii observam câteva diferenţe mari. Dacă în ziua anterioară, clădirea şcolii era foarte modernă, spaţioasă, dotată la standarde, pe care puţini ni le imaginam, ne aflam acum într-o încăpere veche, cu mobilier vechi, podele înnegrite de negura vremurilor, cu spaţii mici şi întunecoase.

Intrarea la prima activitate ne-a dat posibilitatea de a constata că elevii au vârsta de peste 20 de ani. Am asistat la o oră de limba engleză, devenită în Suedia o a doua limbă maternă, cunoscută de toţi locuitorii acesteia. Scenariul didactic a demarat cu vizionarea unui film TED, iar apoi cursanţii au fost împărţiţi pe grupe de 2-3 elevi. Au primit fişe de lucru pe baza cărora au negociat fiecare răspuns, pe care îl prezentau ca fiind răspunsul grupei respective.

Relaţia profesor-elev era relaxantă şi permisivă. Preţ de zeci de minute, elevii au discutat, au negociat, în timp ce, profesorul trecea fără să intervină, pe la fiecare grupă.

La pauză, am aflat că ne aflam într-o şcoală de tip şansa a doua. Acest tip de şcoală se adresează tinerilor care nu au reuşit să finalizeze liceul. Cursurile acestea durează 3 ani. Ei sunt evaluaţi doar la finalul anului pe o scală de la 1 la 4. Cei mai merituoşi pot urma cursurile facultăţilor, dar majoritatea urmează acest tip de şcoală pentru a putea găsi un loc de muncă mai bine plătit.

Cursurile obligatorii pe care le urmează sunt engleza, suedeza şi matematica. Celelalte cursuri sunt alese în funcţie de aptitudinile unui grup de elevi. Astfel, în şcoala vizitată existau cursuri de muzică, fotografie, gastronomie, etc.

Un grup ne-a prezentat un scurt program artistic care ne-a demonstrat că suedezii au muzica în sânge. Nu întâmplător Suedia este ţara unor formaţii ca Abba, Ace of Base, Roxette, Europe, etc. M-a impresionat implicarea profesorului şi a elevilor, iar rezultatul obţinut era unul uimitor.

Cea mai impresionantă experienţă a fost cea din sala, în care elevii construiesc bărci. Aceste bărci sunt comandate de oameni, care le folosesc pentru transportul între Stockholm şi localitatea de domiciliu sau la pescuit. Bărcile sunt adevărate opere de artă şi crearea lor începe din faţa unor butuci de lemn. Încăperea avea un iz plăcut de răşină şi clei. Toţi pun multă pasiune în ceea ce fac. Unele bărci sunt atât de mari încât sunt scoase din încăpere pe fereastră, iar altele sunt construite în exteriorul şcolii.

Expoziţia de fotografie care surprindea evenimentele importante din viaţa şcolii a fost una care stârnit interesul tuturor.

Aceşti elevi nu beneficiază de masă gratuită aşa cum beneficiază elevii din celelalte şcoli, în schimb li se pune la dispoziţie cuptoare cu microunde sau pot servi masa la şcoală, la un preţ foarte mic. Mâncarea este gătită în cadrul cursului de gastronomie.

Indiferent de motivul care i-a făcut să nu finalizeze şcoala la timp, aceşti elevi simt că li s-a dat o nouă şansă, că li se acordă încredere şi astfel, luptă să fructifice această nouă şansă.

Cumva situaţia lor se aseamănă cu cea a celebrei corăbii Vasa, care poate fi admirată în toată splendoarea ei la muzeul cu acelaşi nume, găzduit de oraşul Stockholm.

M-am bucurat că am putut să vizităm muzeul. Nava a fost construită din ordinul lui Gustav Adolf şi trebuia să fie una dintre cele mai importante nave din flota regelui Suediei. Avea trei catarge, zece vele, măsura 52 m şi cântărea 1200 tone. A fost lansată la apă pe 10 august 1628, dar s-a scufundat imediat după lansarea la apă.

După 333 de ani, la începutul anului 1956, epava navei a fost descoperită. Şansa acesteia a fost că viermele care devorează epavele de lemn din apele sărate, nu se dezvoltă în apele sălcii ale Mării Baltice. A fost adusă la suprafaţă în 1961, descoperindu-se astfel un adevărat palat plutitor, construit cu scopul de a-l preamări pe monarhul suedez. Părea o bucată neatinsă din sec. al XVIII-lea. Vasa a primit şi ea o a doua şansă de a fi admirată în toată splendoarea ei.

O diferenţă foarte mare de abordare între cele două sisteme constă în faptul că programele şcolare de la noi, de tip a doua şansă, conţin conţinuturi vaste, noţiuni pur teoretice, care nu dau posibilitatea de a fi aplicate în practică.

Programul "A doua şansă" se adresează adolescenţilor, tinerilor, adulţilor, proveniţi din medii sociale diverse şi cu vârste variate, care nu au urmat sau nu au finalizat învăţământul primar și gimnazial. Programul oferă acestor categorii de persoane posibilitatea continuării şi finalizării învăţământului obligatoriu fără a fi nevoite să-şi întrerupă eventualele activităţi profesionale sau familiale în care sunt angrenate.

Programul este structurat pe două niveluri: ***A doua şansă*** – învăţământ primar şi ***A doua şansă*** – învăţământ secundar inferior – acesta din urmă având şi o componentă de pregătire profesională.

Nu există limită superioară de vârstă pentru cei care doresc să se înscrie în acest program. Condiţia este ca aceştia să fi depăşit cu cel puțin 4 ani vârsta corespunzătoare clasei și care se află în următoarele situații:

Pentru programul ***A doua şansă* – învăţământ primar**:

- nu au participat deloc la educaţia formală – şcolară;
- au fost înscrişi, dar au abandonat învăţământul primar – indiferent de momentul şi motivele abandonului;
- nu au absolvit, până la vârsta de 14 ani, învăţământul primar.

Pentru programul ***A doua şansă* – învăţământ secundar inferior**:

- au absolvit învăţământul primar obligatoriu (inclusiv în sistemul *A doua şansă*) dar nu şi-au continuat educaţia mai departe

sau:

- au absolvit o parte din clasele corespunzătoare învăţământului gimnazial (V, VI sau VII), dar au abandonat şcoala pe parcursul acestui ciclu de învăţământ – indiferent de momentul şi motivele abandonului.

Programul ***A doua șansă*** este un program flexibil, astfel încât să motiveze cursanţii şi să-i determine să-l finalizeze, să ofere mai multă autonomie şcolilor în ceea ce priveşte implementarea lui, dar şi sprijinul necesar tuturor celor implicaţi, prin programe de formare a personalului didactic şi materiale educaţionale pentru cursanţi şi pentru cadrele didactice. Prin intermediul programului s-au introdus elemente inovatoare în procesul educaţional, cum ar fi: curriculumul modular şi sistemul de credite pentru educaţia de bază, evaluarea, certificarea şi recunoaşterea competenţelor dobândite anterior de către cursanţi, asigurarea unui program de pregătire individualizat.

Înscrierea în programul ***A doua şansă*** se poate realiza, în fiecare an, în două sesiuni: octombrie şi februarie.

Elevii înscrişi în program pot avea niveluri şi aşteptări foarte diferite. Noul program asigură o ofertă transparentă de module pe care elevii le pot urma pentru a-şi forma competenţe, ca urmare a participării la activităţi de învăţare prin cooperare, în contexte reale şi cu sarcini şi teme care răspund intereselor şi nevoilor acestora.

Învăţarea va avea loc în grupuri mici (8-15 elevi în fiecare clasă). Cursurile se pot desfăşura după mai multe variante de orar (în timpul săptămânii după-amiaza sau seara, sâmbăta sau în timpul vacanţelor şcolare etc.) în funcţie de posibilităţile cursanţilor şi ale cadrelor didactice. Sunt planificate ore pentru consultaţii individuale la dispoziţia elevilor.

Programul are o durată flexibilă. Durata medie de şcolarizare (de 2 ani pentru învăţământul primar, respectiv de 4 ani pentru învăţământul secundar inferior) se poate micşora pentru fiecare elev în parte, în funcţie de competenţele dovedite, atât în domeniul educaţiei de bază, cât şi în domeniul pregătirii profesionale.

Absolvenţii au dreptul la continuarea studiilor, conform prevederilor legii, astfel:

Absolvenții Programului *A doua șansă* - învățământ primar pot urma studiile în învăţământul gimnazial;

Absolvenții Programului *A doua șansă* - învățământ secundar inferior pot urma studiile în învăţământul secundar superior (ciclul superior al

liceului) sau pot parcurge stagiile de pregătire practică, în urma cărora au posibilitatea de a obține și un Certificat de calificare profesională nivel 3.

Ar trebui să se insiste pe practică şi să se introducă mai multe discipline opţionale.

De altfel, nici programele din şcolile gimnaziale sau liceale din Suedia nu sunt prea încărcate. De, exemplu, la ora de matematică la care am asistat, la clasa a IX-a, elevii au rezolvat un singur sistem de ecuaţii pe tot parcursul întregii ore, dar ei au colaborat în rezolvarea acestuia pentru că în sistemul suedez există câte doi elevi lideri ai clasei şi alţi doi elevi best friends, care ajută pe oricine le cere ajutorul.

La finalul lecţiei, toţi, elevii rezolvaseră sistemul respectiv şi, cel mai important, erau cu zâmbetul pe buze.

Din nou am remarcat, în practică, că acest sistem care nu se bazează pe competiţie, ci pune accentul pe colaborare este unul eficient.

De când m-am întors din Suedia, le lansez elevilor şi părinţilor provocarea de a-şi imagina viaţa lor de elevi fără note. În acest context, ar trebui să ne amintim că motivaţia intrinsecă e mai eficientă decât cea extrinsecă.

Mulţi elevi m-au întreabat: *Dacă nu învăţ pentru note, atunci pentru ce*? Şi altfel mi s-a confirmat ideea că elevul român nu este responsabilizat, că nu şi-a însuşit valori în care să creadă. Elevul suedez ştie că învaţă pentru el, că va da acele examene finale, care îi marchează viitorul. Ce ar face unii dintre părinţii români dacă s-ar vedea nevoiţi să renunţe la aşa zisele lor valori: coroniţe, diplome, calificative, premii, obţinute de multe ori nemeritat? Ne confruntăm astăzi cu o explozie de premianţi.

Dacă aceste note şi-ar pierde din valoare şi rolul profesorului ar fi diferit. El ar trebui să aibă aptitudinile necesare acestei cariere, să fie capabili să fie prieteni cu elevii, să ştie să-i încurajeze etc. Nu întâmplător profesorul suedez predă 2 – 3 discipline pentru că un cadru didactic bun este capabil să predea conţinuturi diferite atâta timp cât s-a pregătit să fie un cadru didactic eficient.

There is presented a visit to *Skeppsholmens Folkhogskola*, a school of *"a second chance"* type, and some general information about "The Second Chance" Program in Romania is given in this article.

ANGSKOLAN – O ȘCOALĂ A VIITORULUI

Prof. Enoiu Lenuța
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă,* Hălăucești

Clădirea școlii

O școala la 40 km de Stockholm, înconjurată de vegetație uscată, cu pajiști întinse, pietre imense și ghiocei zgribuliți care vesteau primăvara. Frigul pătrunzător nu-i deranja pe oamenii locului, singurii înghețați, eram noi, românii neînvățați cu clima arctică. Părinți, copii veneau la școală, lejer îmbrăcați în dimineața cu ploaie măruntă și, din când în când, cu fulgi mari de nea.

Școala era foarte mare, cu clase de la grădiniță la liceu. Spațiul școlii nu era împrejmuit, nu avea pază, însă toată lumea respecta perimetrul atribuit. Terenurile de joacă și cel de sport erau imense, bine dotate, foarte curate, iar fiecare elev care avea pauză făcea sport sau stătea în interiorul școlii pe canapele, unde relaționa cu ceilalți sau citea.

În interiorul școlii toți se salutau, vorbeau încet să nu deranjeze. M-a impresionat politețea și gradul lor de socializare, toleranța și maniera de a-l aborda pe cel din fața sa.

Popoarele nordice sunt recunoscute ca fiind reci și distante... Nu a fost așa! Când mergi acolo vezi cât de amabili sunt, vorbitori de engleză, *open mind and relax*, aceasta este deviza lor.

Școlile moderne din Suedia, nu au o vechime prea mare, ele dezvoltându-se ulterior, iar locațiile lor nu sunt în centrul orașului, cum s-ar fi așteptat mulți.

Suedia a avut un plan îndrăzneț când a dezvoltat infrastructura, transportul urban, iar deplasarea dintr-un loc în altul se face fie cu vaporul, trenul, metroul, autobuzul sau, mai rar, cu mașina personală.

Școlile din Suedia sunt publice sau private, neexistând prea mare diferență între ele.

Bugetul școlii ANGSKOLAN în 2019 este de 44%, suportat de Primărie, nemaiținând cont că Suedia alocă 13% din PIB educației. O finanțare imensă, unde și elevii și profesorii au asigurat un laptop personal, de asemenea, primesc masa care constă în mic dejun, gustări, prânz, lapte, suc proaspăt pe tot parcursul zilei.

Programul școlii începe la 8^{00} și se termină la 16^{00}. Elevii studiază, obligatoriu, suedeza, matematica și engleza, restul materiilor fiind la alegere, fiecare în funcție de abilitățile sale. Interesant de văzut în sistemul suedez este modul cum numărul de elevi este alocat la spațiul disponibil, singurul criteriu: *Niciun elev în plus!*

Într-o clasă nu poti fi mai mult de 25 elevi, minim 12, dar pentru pregătirea de performanță pot fi și 5-6 elevi.

Prima școală publică a fost înființată în 1842, dar sistemul a început să funcționeze în formula actuală în 1930. Sistemul suedez este într-o continuă schimbare și transformare, ținându-se cont de succesul pe care l-au avut generațiile anterioare.

Municipalitatea controlează managementul școlar, utilizarea resurselor financiare, integrarea tinerilor în diverse forme de învățământ sau calificare. Profesorii au contract pe un an și sunt plătiți în funcție de performanță. Cele mai mari salarii sunt la nivel liceal.

Organizarea școlilor se face în funcție de necesitățile viitoare ale societății, de abilitățile individuale ale elevilor, fară examene comune, cu evaluări individuale.

Impresionante sunt acceptarea și dorința de integrare a imigranților, respectarea drepturilor lor, printre care și cele religioase, cu toate că Suedia nu este o țară religioasă, 2% se declară aparținând unei confesiuni. Elevii străini pot învăța în limba lor, apoi cu ajutorul meditatorilor învață limba suedeză.

Școala ANGSKOLAN a fost înființată în 1954 și are 400 de elevi, 14 clase coordonate de 40 cadre didactice, inclusiv personalul auxiliar. Elevii își aleg cursurile, nu există clopoțel, deoarece ora poate dura mai mult sau mai puțin, în funcție de nivelul de înțelegere al fiecăruia. Se folosește videoproiectorul, elevii își iau notițe direct pe laptop, rar, pe hârtie. Privitor la orarul școlii se studiază, limbi moderne, arte, tehnologie, muzică instrumentală, economie, lucru în lemn, educație fizică, schi, înot, științe.

Orarul școlii

Regulile din școală sunt respectate de toți, elevi și profesori. Dacă un elev întârzie, stă 10 minute la ușă, pe hol, imediat părinții sunt informați și se iau măsuri. Hainele sunt lăsate pe hol, iar telefoanele într-o cutie specială. Comportamentul fiecăruia este monitorizat și, de aceea, nu este încălcat regulamentul.

Învățământul suedez pune în valoare potențialul fiecăruia, fără concurență, se merge pe ideea că fiecare este bun la ceva, fiecare poate face un lucru bun. Niciun sistem educațional nu este perfect, poate fi perfectibil, aceasta ar trebui să fie ideea de la care se pornește pentru a înregistra progres. Exploatând abilitățile fiecăruia, în Suedia nu există abandon; în situația în care se părăsește școala mai devreme, elevul/ tânărul se întoarce la școlarizare prin programul "a doua șansă".

În concluzie, SUEDIA este o țară cu o climă rece, dar cu oameni calzi. O experiență profesională valoroasă și, totodată, o încărcătură emoțională excepțională!

ANGSKOLAN - A FUTURE SCHOOL

A school 40 km from Stockholm situated in a gorgeous and very cold landscape with hills bordered by huge rocks. The school has classes from kindergarten to high school.

Students have lunch at school, from breakfast, snacks, lunch, supplement, until 16 o'clock, everything is assured.

The school program runs from 8 to 16, with a well-established timetable. Swedish students choose their study subjects, Swedish, mathematics, English being compulsory and the timetable is based on each person’s abilities.

Management is supervised by the City Hall, as funding is over 44% of its budget. Teachers have a year contract and, depending on performance, it can be prolonged. The Swedish school focuses on the skills of each student, the development of students following the motto of *open mind and relax.*

Școala Fridegårdsgymnasiet – Mijloacele moderne o cale spre performanță

Prof. Monica Tudorache
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

Unul dintre obiectivele proiectului Erasmus+ *Școala – o șansă pentru un viitor mai bun,* a avut în vedere participarea a patru cadre didactice din instituția noastră de învățământ la cursul de formare *Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in Sweden,* desfășurat în perioada 24.03 – 30.03 2019 pentru a dobândi cunoștințe despre sistemele și standerdele educaționale europe. Participanții au avut posibilitatea de a vizita unități de învățământ primar, secundar, profesional și de învățare pe tot parcursul vieții, cu concepte organizaționale specifice pentru a promova calitatea în predare și învățare.

Fridegårdsgymnasiet este cea de a treia școală vizitată cu această ocazie. Liceul se află în orașul Bålsta, municipalitatea Håbo și are aproximativ

cinci sute de elevi. Cei care au absolvit învățământul obligatoriu au dreptul să urmeze cursurile ciclului superior al liceului care oferă elevilor cu vârste cuprinse între 16 și 19 ani cunoștințe de bază pentru activitățile profesionale și studiile ulterioare, precum și pentru dezvoltarea personală și participarea activă la viața societății, le dezvolta capacitatea de a învăța lucruri noi, de a-și aprofunda și aplica cunoștințele, adaptându-se nevoilor elevilor, fiind foarte flexibil.

Aici există următoarele specializări: științe sociale, studii economice, științe, inginerie, program AST (pentru elevii cu autism), programe introductive (pentru elevii care nu sunt eligibili pentru un program național, acestea incluzând un program special pentru elevii care au nevoie de un curs introductiv în limba suedeză), școala pentru elevi cu cerințe educaționale speciale. Fiecare dintre aceste specializări este condusă de către un director. De asemenea există și cursuri la alegere: fotografie, limbi străine, muzică, programare, sport, psihologie. Dacă un elev vorbește o altă limbă decât cea suedeză, acesta poate primi cursuri de limbă maternă. Întreg procesul de predare-învățare se realizează cu ajutorul laptop-urilor MacBook și suita de programe oferite de cei de la Microsoft, Office 365.

Orele de curs se desfăşoară în intervalul orar 8.00 – 16.00. Pentru fiecare oră de curs în parte, elevii îşi schimbă spaţiul de lucru deoarece profesorii au fiecare propria lor sală de clasă.
Sălile de clasă sunt fără geamuri pentru ca nimic din ceea ce se întâmplă afară să nu poată perturba buna desfăşurare a lecţiilor. Având în vedere că orele de curs alternează cu perioade de relaxare, există profesori de serviciu care sunt mereu în preajma elevilor pentru a-i ajuta la lecţii atunci când aceştia îi solicită. În incinta şcolii sunt create spaţii de învăţare unde elevii pot studia singuri sau în grup. Cei înscrişi în programul AST învaţă în grupe de câte opt, în zone special amenajate pentru ei. Un alt loc unde se poate studia este biblioteca şcolii ce deţine un fond de carte generos şi variat.

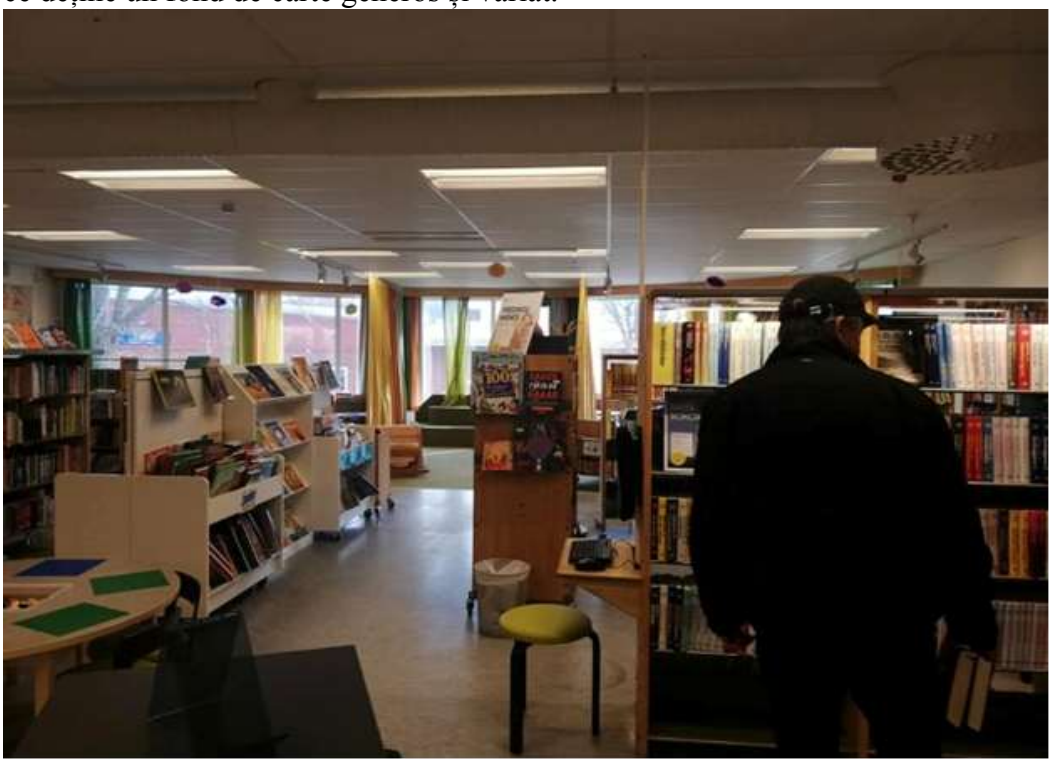

Elevii şi cadrele didactice servesc prânzul împreună la cantina şcolii. De asemenea pot servi prăjituri şi/sau produse de patiserie alături de ceai sau cafea la cafeneaua şcolii. Atât cafeneaua cât şi biblioteca sunt deschise şi comunităţii, fiind amplasate chiar la intrarea în instituţia de învăţământ.

Baza materială a şcolii mai cuprinde laboratoare, un studio de înregistrare, sală de spectacole, cabinet medical şcolar, cabinet psihopedagog

școlar, cancelarii, două săli de sport acoperite, un teren de hockey, un teren de sport imens. Membrii comunității au acces la sălile și terenul de sport, terenul de hockey.

Școala *Fridegårdsgymnasiet* urmărește stimularea creativității elevilor, curiozității și încrederii în sine, a dorinței de a încerca și transpune ideile noi în acțiune. În același timp elevii își dezvoltă abilitățile sociale, de lucru în grup, cele care promovează spiritul antreprenorial și gândirea inovativă. Procesul instructiv-educativ este de calitate și se desfășoară într-un mediu unde prezența și sprijinul nu doar a cadrelor didactice ci și a tuturor celor implicați, fac ca acesta să fie interesant, relaxant, plăcut, oferind toate instrumentele necesare pentru dezvoltarea educabililor.

Fridegårdsgymnasiet School - Modern means a way to performance

One of the objectives of the Erasmus + project *School – a chance for a better future*, was the participation of four teachers from our institution at the Structured Educational Visit to Schools / Institutes & Training Seminar in Sweden, course between 24th and 30th March, 2019 to gain knowledge about European education systems and standards. Participants had the opportunity to visit primary, secondary, vocational and lifelong learning units with specific organizational concepts to promote quality in teaching and learning.

Fridegårdsgymnasiet, the third visited school, is in Bålsta, Håbo municipality, and has about five hundred students. There are the following specializations: social sciences, economic studies, science, engineering, AST program, introductory programs, and school for pupils with special educational needs.

The *Fridegårdsgymnasiet* School aims to stimulate students' creativity, curiosity and self-confidence, the desire to try and translate new ideas into action. At the same time, students develop their social skills, entrepreneurship skills and innovative thinking.

I.4. Probleme de sistem în implementarea unui management calitativ – Priviri comparative

Dir. adjunct, prof. Iulian Gherca
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

Implementarea proiectului Erasmus+ ***Şcoala o şansă pentru un viitor mai bun*** ne-a oferit posibilitatea realizării unor analize comparative a sistemelor educaţionale din statele unde s-au defăşurat mobilităţile din cadrul proiectului, în vederea identificării unor soluţii la problemele existente în sistemul educational românesc, iar în mod direct, în cadrul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăuceşti.

Vom prezenta succint câteva aspecte ale sistemelor educaţionale spaniol, german şi Italian, pentru a putea realiza o analiză comparativă şi a identifica anumite probleme de sistem în cazul învăţământului românesc, probleme care îngreunează sau împedică implementarea unui management calitativ şi eficient.

Sistemul educaţional suedez a fost analizat în mod distinct într-un subcapitol separat.

Aspecte privind sistemul educațional spaniol surprinse în cadrul experienței Erasmus+

Dir. adjunct, prof. Iulian Ghercă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

„Dacă învățătorul este înțelept cu adevărat, atunci nu vă va îndemna să intrați în casa înțelepciunii sale, ci mai degrabă vă va conduce până în pragul propriei voastre gândiri. “ [1] (Kahlil Gibran, *Profetul)*

Nu credem că există sisteme educaţionale perfecte din toate punctele de vedere, care să exceleze la toate capitolele. Există sisteme de învăţământ performante care oferă numeroase exemple de bună practică din diferite perspective: legislaţie, programă şcolară, curriculum, formare a cadrelor didactice, finanţare, bază materială, componentă practică a procesului educaţional, evaluare etc.

Rezultatele testărilor internaţionale, cu precădere PISA [2], au plasat România în a doua parte a clasamentului [3], apreciindu-se astfel că sistemul educaţional românesc este „neperformant, depăşit şi nu mai corespunde nevoilor actuale“, principalii vinovaţi de această situaţie fiind consideraţi profesorii [4]. Programul PISA 2018 urmărește să ofere răspunsuri la întrebări esențiale de politică educațională, printre care:

---

[1] Kahlil Gibran, *Profetul*, traducere de Ana Maria Datcu, Editura For You, București, 2018, p. 89.

[2] Acronimul pentru The Programme for Interna¬tional Student Assessment,program dezvoltat de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), aceasta ar trebui să reprezinte un indicator esențial în stabilirea politicii educaționale, în actualizarea curriculumului național, a evaluarilor și a examenelor naționale. România participă la Program încă din anul 2002, ciclurile de participare până acum fiind PISA 2006, PISA 2009, PISA 2012 și PISA 2015. Ultima testare fiind realizată în anul 2018.

[3] În România, Programul OECD-PISA 2015 s-a desfăşurat prin intermediul Centrului Naţional de Examinare şi Evaluare (CNEE), iar testarea a avut loc în luna aprilie 2015, fiind validate testele susţinute de 4.876 elevi de 15 ani din 182 de şcoli respondente. România a avut un scor mediu de 435 de puncte ocupând poziţia 48 din 70 de ţări participante.Rezultatele României pentru perioada 2000-2015 sunt disponibile pe pagina Centrului Naţional pentru Evaluare şi Examinare, www.rocnee.eu.

[4] „Potenţialul copiilor noştri este foarte mare, însă copiilor le lipseşte plăcerea de a merge la şcoală, motivaţia de a învăţa. Ei intră la liceu cu orice note, chiar cu note mai mici de cinci. Cei mai buni profesori nu au intrat în învăţământ pentru că salariile, până de curând, au fost foarte

1. Cât de bine sunt pregătiți elevii pentru viață și pentru inserție pe piața muncii în societăți culturale diverse și într-o lume globalizată?
2. Cât de mult sunt expuși elevii la informații din întreaga lume și în ce măsură înțeleg și analizează critic teme interculturale și globale? Care sunt diferențele majore la nivelul populației, din această perspectivă?
3. Ce abordări sunt folosite la școală astfel ca elevii să fie educați pentru diversitate culturală și cum valorifică școlile diversitatea pentru a forma elevilor „competențe globale“?
4. Cât de bine sunt pregătite școlile să facă față prejudecăților și stereotipurilor?

Este injustă o apreciere precum cea anterioară şi chiar dacă aceste rezultate nu fac cinste sistemului educaţional românesc trebuie analizate cu obiectivitate cauzele acestor rezultate. Trebuie să conştientizăm faptul că sunt două structuri educaţionale practic decuplate. „Felul în care este gândit programul PISA nu are legătură structurală cu ceea ce este în sistemul educaţional românesc. Mergem să dăm teste PISA ştiind foarte limpede că modelul educaţional aşa cum este gândit este total diferit faţă de ceea ce se cere acolo“ . Plasarea de multe ori a vinei privind rezultatele elevilor exclusiv pe profesori este nedreaptă şi subiectivă în contextul în care nu există o vizine a ceea ce dorim să reprezinte învăţământul românesc, care sunt obiectivele precise şi perspectivele pe termen mediu, dacă nu lung. Subfinanţare acută şi inconsecvenţa, incoerenţa şi lipsa de stabilitate legislativă plasează educaţia într-o zonă extrem de vulnerabilă, discutabilă şi o fac „neperformantă“.

Explorarea şi analiza altor sisteme educaţionale ne dă posibilitatea să comparăm aceste sisteme cu cel românesc şi să identificăm exemple de bună practică, soluţii la probleme comune etc.

Sistemul spaniol de educație[5]

mici. Lipseşte complet atractivitatea pentru această meserie, iar pentru o carieră în învăţământ optează cei mai slabi studenţi“ - Măriuca Talpeş - liderul grupului pentru educaţie din cadrul Coaliției pentru Dezvoltarea României. Marian Staş,

[5] https://euraxess.ec.europa.eu/spain/information-assistance/spanish-education-system (traducere Monica Tudorache). Vezi şi https://transferwise.com/gb/blog/spanish-education-overview
https://www.studycountry.com/guide/ES-education.htm
https://www.justlanded.com/english/Spain/Spain-Guide/Education/The-Spanish-education-system
https://idus.us.es/xmlui/bitstream/handle/11441/64984/Education_in_Spain_Close-up_of_Its_History_in_the_20th_Century.pdf?sequence=1
http://www.formare-fsli.ro/proiect/Nr.6.pdf

În cadrul proiectului Erasmus+ Şcoala – o şansă pentru un viitor mai bun am avut posibilitatea de a observa aspecte ale sistemului educațional spaniol. În rândurile următoare vom realiza o scurtă prezentare a acestui sistem.

Sistemul de învățământ spaniol oferă următoarele tipuri de educație: educația preșcolarilor, învățământul primar, învățământul secundar obligatoriu, liceul, formarea profesională, studiile lingvistice, studiile artistice, studiile sportive, educația adulților și educația universitară.

Învățământul preșcolar (de la zero la șase ani) nu este obligatoriu și include două etape: prima- de la 0 la 3 ani, iar a doua - de la 3 la 6 ani. Marea majoritate a copiilor își încep școlile în cea de-a doua etapă care este gratuită în școlile publice și în școlile private asistate de guvern. În acest stadiu, școlile trebuie să adopte măsurile relevante pentru copiii cu cerințe educaționale speciale.

Educația primară și învățământul secundar obligatoriu fac parte din învățământul de bază, care este gratuit în școlile publice și în școlile private asistate de guvern și obligatoriu pentru toți. Cele două etape acoperă 10 ani de școlarizare și se desfășoară în mod obișnuit de la vârsta de 6 ani și până la 14 ani, vârsta minimă legală la care elevul se poate angaja, deși acesta are dreptul să rămână în această etapă până la vârsta de 18 ani în anumite circumstanțe: să rămână mai mult de un an în același an școlar, să se alăture sistemului de învățământ spaniol la o vârstă mai târzie sau să vină dintr-un sistem de învățământ dintr-o altă țară.

Învățământul primar începe la finalizarea învățământului preșcolar și durează 6 ani școlari (în mod normal, de la 6 ani și pâna la 12 ani).

În urma modificării Legii organice 2/2006 din 3 mai privind educația (LOE), prin Legea organică 8/2013, din 9 decembrie privind îmbunătățirea calității educaționale (LOMCE), la încheierea celui de-al treilea an, școlile efectuează o evaluarea individuală a tuturor elevilor pentru a testa nivelul de competență, capacități și abilități de înțelegere și exprimare orală și scrisă, rezolvarea problemelor, în vederea stabilirii nivelului de dobândire a competențelor de comunicare lingvistică și matematică. Dacă se constată că acest lucru lipsește, cadrele didactice trebuie să adopte cele mai potrivite măsuri ordinare și extraordinare.

În plus, la încheierea celui de-al șaselea an, se face o evaluare individuală a tuturor elevilor pentru a testa nivelul de dobândire a competențelor de comunicare lingvistică, matematică, știință și tehnologie și realizarea obiectivelor etapei. Această evaluare este destinată să ofere informații și îndrumare pentru școli, profesori, elevi și familiile acestora și poate servi la

stabilirea, acolo unde este necesar, a unor planuri specifice de îmbunătățire a școlilor.

În orice caz, în acest stadiu, se pune un accent deosebit pe diversitatea elevilor, atenția personalizată, prevenirea dificultăților de învățare și punerea în aplicare a mecanismelor de consolidare imediat ce aceste dificultăți sunt constate.

Învățământul secundar [6] este divizat în învățământul secundar obligatoriu și în învățământul secundar suplimentar. Acesta din urmă include bacalaureatul, formarea profesională intermediară, formarea profesională intermediară în domeniul artelor plastice și designului și formării sportive intermediare.

La terminarea învățământului primar, elevii încep învățământul secundar obligatoriu. În urma modificării Legii organice 2/2006 din 3 mai 2009 privind educația (LOE), prin Legea organică 8/2013, din 9 decembrie, pentru îmbunătățirea calității educaționale (LOMCE), această etapă este împărțită în două părți: prima este alcătuită din trei ani școlari și a doua din unul, acesta având un caracter esențial de pregătire (pregătire pentru studiul unei discipline).

Începând cu cel de-al doilea an de învățământ secundar obligatoriu, se stabilesc programe de îmbunătățire a învățării și a performanțelor destinate elevilor cu dificultăți de învățare care nu pot fi atribuite lipsei de studiu sau efort.

În al patrulea an al programului de învățământ secundar obligatoriu, elevii pot opta pentru una dintre următoarele două variante:

- Instruire academică pentru elevii care doresc să-și continue studiile la bacalaureat.
- Educație aplicată pentru elevii care doresc să-și continue studiile în cadrul programului de

formare profesională.

Un elev care a împlinit vârsta de 15 ani, dar nu 16 ani, și care a absolvit prima etapă a învățământului secundar obligatoriu sau, în mod excepțional, a doua etapă, se poate înscrie într-o **etapă de formare profesională de bază** ca urmare a recomandării prealabile a cadrelor didactice. La absolvirea acestui stagiu, primesc Certificatul de Bază Profesională, care oferă acces la stagiile de formare profesională intermediară și este echivalent, în scopul angajării, cu Certificatul de Școlarizare. În plus, elevul poate participa la evaluarea finală a învățământului secundar obligatoriu.

[6] https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/spain_en

Pentru a accesa bacalaureatul, este necesară deținerea Certificatului de Școlarizare și promovarea evaluării finală a programului de învățământ secundar obligatoriu cu opțiunea de instruire academică. Bacalaureatul se desfășoară pe durata a doi ani și are trei segmente:

- Științe
- Științe Umane și Științe Sociale
- Arte

Pentru a obține Certificatul de Bacalaureat, după promovarea tuturor disciplinelor, în această etapă este necesară promovarea evaluării finale cu o notă egală sau mai mare de cinci din zece.

Certificatul de bacalaureat oferă acces la diferitele programe educaționale din ciclul învățământului superior.

Pentru a avea acces la programele de formare profesională intermediare, este necesar să se îndeplinească cel puțin una dintre următoarele cerințe:

1. Elevul trebuie să dețină măcar unul dintre următoarele certificate:

- Certificat de absolvire a școlii și să fi promovat evaluarea finală a programului de învățământ

secundar obligatoriu cu opțiunea de instruire aplicată;

- Certificat de bază profesional;

Certificat de bacalaureat;

- Diplomă universitară;
- Certificat de formare profesională intermediară sau superioară.

2. Să dețină un certificat care să confirme că toate probele la examenul de bacalaureat au fost promovate;

3. Să fi promovat un program de formare specific pentru accesul la stadiul intermediar și să aibă cel puțin 17 ani în ultimul an al programului de pregătire;

4. Să fi promovat examenul de admitere în conformitate cu criteriile stabilite de Guvern și să aibă cel puțin 17 ani în anul în care este testat.

La finalizarea programelor de formare profesională intermediară, elevul primește.

Certificatul profesional corespunzător pentru vocația lor și acest lucru permite accesul la programul de formare profesională superioară, în urma promovării unei proceduri de admitere.

Învățământul universitar, educația artistică superioară, formarea profesională superioară constituie etapa învățământului superior. În acest sistem din Spania sunt disponibile următoarele opțiuni:

- **Educație artistică superioară** - Aceasta include învățământul superior în muzică și dans, teatru,

conservarea și restaurarea patrimoniului cultural, studii suplimentare în domeniul designului și al artelor plastice, inclusiv ceramică și sticlă.

- **Instruire vocațională superioară în domeniul artelor plastice și al designului.**
- **Instruire superioară în domeniul sportului.**
- **Formarea profesională superioară**, accesul prin programul de formare profesională

intermediară sau prin bacalaureat duce la obținerea Certificatului de Studii Superioare în segmentul selectat. Acest certificat permite accesul la universitate.

Învățământul universitar este împărțit în diferite domenii ale cunoașterii, studii de masterat - care necesită o diplomă în domeniul cunoștințelor selectate și, în final, studii de doctorat.

În cele din urmă, studiile lingvistice, educația artistică și sportivă sunt considerate sisteme educaționale speciale.

În plus, în Spania, Regiunile Autonome au competențe extinse pentru elaborarea și implementarea legislației naționale de bază în domeniul educației și sunt capabile să stabilească sau să completeze anumite elemente curriculare în funcție de tipul disciplinei de studiu (conținutul, criteriile de evaluare etc.), să-și stabilească propriile discipline ("limitate liber la nivel regional", inclusiv limba și literatura co-oficială din acele regiuni autonome cu o limbă co-oficială), să stabilească orele de școlarizare în limitele stabilite de legislația națională de bază etc. În plus, autoritatea Regiunilor Autonome, în ceea ce privește educația, acoperă multe domenii legate de crearea centrelor de educație, oferta educațională și acceptarea elevilor, furnizarea de resurse, formarea cadrelor didactice și atenția acordată elevilor cu nevoi educaționale speciale etc.

Centrele educaționale din regiunile autonome Ceuta și Melilla și centrele de învățământ spaniole din străinătate sunt gestionate direct de către Ministerul Educației, Culturii și Sportului.

Având multe asemănări, dar şi deosebiri, comparativ cu sistemul românesc, sistemul educaţional spaniol oferă exemple de bună practică şi soluţii la unele provocări ale societăţii contemporane în domeniul educaţiei, care pot fi utilizate şi pentru îmbunătăţirea sistemului românesc de învăţământ.

Sistemul german educațional[7]

Specificitățile naționale ale sistemului educațional

În Republica Federală Germania, responsabilitatea pentru sistemul de învățământ este împărțită între Federație și Länder.

Domeniul de aplicare al responsabilităților guvernului federal în domeniul educației este definit în Legea fundamentală. Dacă legea fundamentală nu atribuie Federației competențe legislative, Länder are dreptul de a legifera. În cadrul sistemului de învățământ, acest lucru se aplică sectorului școlar, sectorului învățământului superior, educației pentru adulți și educației continue. Administrarea sistemului educațional în aceste domenii este aproape exclusiv de competența Länder.

În plus față de repartizarea responsabilităților descrise mai sus, Legea fundamentală prevede, de asemenea, forme specifice de cooperare între Federație și Länder în cadrul așa numitor sarcinilor comune.

Educația timpurie și îngrijirea copilului nu face parte din sistemul școlar organizat de stat în Germania, ci aproape exclusiv alocat sectorului bunăstării copiilor și tinerilor. La nivel federal, în cadrul responsabilității de bunăstare publică se află Ministerul Federal pentru Familie, Cetățeni în vârstă, Femei și Tineri, la nivelul Länder, Ministerele Tineretului și al Afacerilor sociale și, în parte, Ministerele Educației și Culturii, sunt autorități competente.

La finele școlii primare, după clasa a IV-a (la Berlin și Brandenburg după clasa a VI-a), are loc o diviziune a traseelor educaționale ale Hauptschule, Realschule și Gymnasium.

Educația și formarea profesională are loc în Sistemul duales. Instruirea se desfășoară în două locuri de învățare: la locul de muncă și într-o școală vocațională (Berufsschule).

Etapele sistemului educațional

Educația timpurie și îngrijirea copilului

Educația timpurie este asigurată de instituțiile care se ocupă de copii până la vârsta de șase ani, la care încep de obicei școala. Copiii de vârstă școlară care nu au atins încă un nivel suficient de dezvoltare pentru a merge la școală au o altă opțiune în unele Länder, și anume Schulkindergärten și Vorklassen. Aceste instituții se ocupă fie de educația preșcolară, fie de învățământul primar, în funcție de Länder respectiv.

[7] https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/germany_en

Educația obligatorie

De regulă, învățământul obligatoriu general începe pentru toți copiii din Republica Federală Germania în anul în care ajung la vârsta de șase ani și implică nouă ani de învățământ cu normă întreagă. Tinerii care nu urmează cursurile unei școli generale de învățământ general sau ale unei școli profesionale la nivelul secundar superior, după ce își încheie perioada de școlarizare obligatorie, trebuie să participe la școlarizarea cu frecvență parțială (Berufsschule attendance - Berufsschulpflicht obligatorie). Aceasta durează de obicei trei ani.

Învățământul primar

De regulă, în anul în care copiii ating vârsta de șase ani, ei sunt obligați să urmeze școala primară. Toți elevii din Germania intră în Grundschule, care în aproape toate Länder acoperă clasele 1- 4 (clasele 1 - 6 în Berlin și Brandenburg).

Învățământ secundar

Învățământul secundar din Länder se caracterizează prin împărțirea în diferitele trasee educaționale, cu certificatele de absolvire și calificările pentru care sunt responsabile diferitele tipuri de școli. După ce elevii au absolvit învățământul obligatoriu, aceștia continuă cu învățământul secundar superior. Gama de cursuri oferite include școli de învățământ general și școli profesionale, precum și formare profesională în Sistemul duales (sistem dual).

În acele școli care oferă un singur curs de învățământ, procesul de predare este direcționat către o anumită calificare. În mod tradițional acestea au fost Hauptschule, Realschule și Gymnasium. Școlile care oferă mai mult de un tip de învățământ aduc două sau trei cursuri de educație sub o singură umbrelă. Între timp, în cea mai mare parte a Länder au condus la desființarea Hauptschule și Realschule.

Pentru elevii nevoi educaționale speciale, în cadrul organizatoric al învățământului general și profesional au fost înființate diferite tipuri de școli speciale.

Odată ce elevii au absolvit învățământul obligatoriu - în general, la vârsta de 15 ani - urmează învățământul secundar superior. Tipul de școală ales depinde de calificările și de drepturile dobândite la sfârșitul învățământului secundar inferior. Gama de cursuri oferite include învățământul general cu frecvență normală și școlile profesionale cu frecvență normală, precum și educația și formarea profesională în Sistemul duales (sistem dual).

Învățământ terțiar

Sectorul terțiar cuprinde instituțiile de învățământ superior (universități, Fachhochschulen, colegii de artă și muzică) și alte unități care oferă cursuri de

calificare pentru elevii care au absolvit învățământul secundar superior și au obținut o calificare de admitere la învățământul superior. În plus, există o serie de instituții de învățământ superior special care acceptă anumite grupuri, de exemplu instituțiile de învățământ superior din Forțele Armate Federale și Verwaltungsfachhochschulen și nu sunt luate în considerare în continuare.

Persoanele cu o calificare de admitere la învățământul superior pot alege, de asemenea, să participe la un Berufsakademie oferit de unele Länder ca alternativă la învățământul superior. La instituțiile studențești de stat sau recunoscute de stat și în companii, studenții primesc pregătire academică, dar în același timp și pregătire profesională.

Fachschulen și Fachakademien din Bayern sunt instituții de formare profesională continuă care solicită, de regulă, finalizarea educației și formării profesionale într-un ansamblu Ausbildungsberuf (calificare recunoscută care necesită formare formală) și ocuparea unui loc de muncă. Nivelul de calificare obținut aici este comparabil cu primul nivel al sectorului terțiar, în conformitate cu Clasificarea Internațională Standard a Educației ISCED.

Sistemul italian de educație[8]

Sistemul italian de educație și formare include ECEC (Educația și îngrijirea copiilor de vârstă mică) (0-3 și 3-6), învățământul primar, secundar, postliceal și superior.

Educația și îngrijirea copiilor de vârstă mică (ECEC)

ECEC pentru copiii cu vârsta mai mică de 3 ani este oferit de serviciile educaționale.

ECEC pentru copii cu vârsta cuprinsă între 3 și 6 ani este disponibilă în școlile pre-primare.

Cele două oferte constituie un singur sistem ECEC, denumit „sistem integrat”, care face parte din sistemul de învățământ și nu este obligatoriu. Deși face parte din același sistem, ECEC 0-3 este organizat de Regiuni în conformitate cu legislațiile unice regionale. Oferta 3-6 este responsabilă de Ministerul Educației.

Învățământul obligatoriu

Învățământul obligatoriu începe la vârsta de 6 ani și durează 10 ani până la 16 ani. Acesta acoperă întregul prim ciclu de învățământ și doi ani de ciclu al doilea. Ultimii doi ani de învățământ obligatoriu pot fi frecventați fie într-o

[8] https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/italy_en

școală secundară superioară, fie în cadrul sistemului regional de educație și formare profesională.

Învățământul obligatoriu poate fi efectuat fie la școala de stat, fie la școlile paritarie - școli care nu sunt de stat, dar care, la cerere și în anumite condiții, sunt recunoscute de către stat ca având același statut de școli de stat - sau, în anumite condiții, doar la școli private sau prin educație la domiciliu.

În plus, fiecare persoană are dreptul și obligația de a beneficia de educație și formare timp de cel puțin 12 ani în sistemul de învățământ sau până când au obținut o calificare profesională de trei ani până la vârsta de 18 ani.

Primul ciclu de învățământ

Primul ciclu de învățământ este obligatoriu și este alcătuit din *învățământul primar* și *secundar inferior*.

Învățământul primar începe la vârsta de 6 ani și durează 5 ani.

Învățământul secundar inferior începe la vârsta de 11 ani și durează 3 ani.

În primul ciclu, elevii trec de la un nivel la altul fără examene. La sfârșitul primului ciclu de învățământ, elevii care trec examenul de stat final trec direct în cel de-al doilea ciclu de învățământ, primii doi ani fiind obligatorii.

Învățământul primar

Învățământul primar este organizat în școlile primare.

Învățământul primar este obligatoriu, are o durată totală de 5 ani și este frecventat de elevi cu vârsta cuprinsă între 6 și 11 ani. Deși există două niveluri diferite de educație, fiecare având propriile sale particularități, învățământul primar și învățământul secundar inferior constituie primul ciclu de învățământ care durează în total opt ani.

Școlile generale cuprind școli primare, școli secundare inferioare și școli pre-primare, conduse de un singur director școlar. Scopul lor este asigurarea continuității didactice în cadrul aceluiași

ciclu de învățământ. Scopul educației primare este de a oferi elevilor educația de bază și instrumentele de bază ale cetățeniei active. Îi ajută pe elevi să înțeleagă semnificația propriei lor experiențe.

Învățământul primar este împărțit, doar pentru scopuri didactice, într-un prim an legat de învățământul preșcolar, urmat de încă două perioade de câte doi ani fiecare.

Învățământul secundar inferior

Învățământul secundar inferior este obligatoriu, durează 3 ani și este frecventat de elevi cu vârsta cuprinsă între 11 și 14 ani. Învățământul secundar inferior și școala primară obligatorie constituie primul ciclu de învățământ care durează în total opt ani. Cu toate acestea, fiecare parte din primul ciclu are propriile sale particularități.

Învățământul secundar inferior își propune să promoveze capacitatea de a studia autonom și de a întări atitudinea elevilor față de interacțiunea socială, de a organiza și de a spori cunoștințele și aptitudinile și de a oferi elevilor instrumentele adecvate pentru a-și continua activitățile de educație și formare.

Al doilea ciclu de învățământ

Al doilea ciclu de învățământ începe la vârsta de 14 ani și oferă două căi diferite:

- învățământul secundar superior
- sistemul de formare profesională regională (IFP).

Primii doi ani ai celui de-al doilea ciclu de învățământ sunt obligatorii.

Învățământul secundar superior oferă atât programe generale (liceu), cât și programe vocaționale (tehnice și profesionale). Cursurile durează 5 ani. La sfârșitul învățământului liceal, studenții care au promovat examenul final primesc un certificat care le oferă acces la învățământul superior.

Sistemul regional de formare profesională (IFP) oferă cursuri de trei sau patru ani, organizate de agenții de formare acreditate sau de școlile secundare superioare. La sfârșitul cursurilor regionale, elevii primesc o calificare care le oferă acces la cursuri profesionale regionale de nivelul doi sau, în anumite condiții, cursuri de scurtă durată la nivel de învățământ superior.

Primii doi ani ai celui de-al doilea ciclu de educație și formare sunt obligatorii. Împreună cu cei opt ani obligatori ai primului ciclu de învățământ, aceștia constituie 10 ani de învățământ obligatoriu (între 6 și 16 ani) și pot fi întreprinși la oricare dintre instituțiile de stat sau regionale de ciclu secundar.

Învățământul secundar superior de stat oferă învățământ general, tehnic și profesional. Durata totală a studiilor la nivelul secundar superior este de 5 ani (de la 14 la 19 ani).

Traseul general (liceul) urmărește pregătirea elevilor pentru studii superioare și pentru piața muncii, oferindu-le competențe și cunoștințe adecvate, precum și instrumente culturale și metodologice pentru dezvoltarea propriei atitudini critice și de planificare.

Obiectivul general al institutelor tehnice este de a furniza elevilor o experiență științifică și tehnologică puternică în sectoarele profesionale economice și tehnologice. Institutele vocaționale oferă elevilor o pregătire generală tehnică și profesională în sectoarele serviciilor, industriei și artizanatului, pentru a facilita accesul pe piața muncii. Atât trasele tehnice cât și cele profesionale oferă acces la studiile universitare și la cursurile de învățământ superior și tehnic.

Învățământul și formarea profesională (IFP) organizat de Regiuni cuprinde cursuri de trei și patru ani pentru cei care au terminat primul ciclu de

învățământ și doresc să-și finalizeze învățământul obligatoriu în sistemul de formare profesională sau să primească o calificare de trei ani pâna la împlinirea vârstei de 18 ani.

Cursurile pot fi organizate atât de către agențiile locale de instruire, cât și de școlile secundare superioare profesionale, în parteneriat cu agențiile de formare. În ultimul caz, școlile respectă normele regionale. Cursurile prevăd eliberarea certificatelor intermediare prin recunoașterea creditelor, care permit elevilor să treacă la alte trasee de formare sau educație (de exemplu, școală sau ucenicie). În comparație cu traseele din învățământul principal, aceste cursuri sunt mai scurte (3 sau 4 ani), utilizează mai mult laboratoarele și perioadele de experiență profesională și urmăresc un acces mai rapid pe piața muncii. Calificările profesionale sunt reglementate în registrul național IFP și sunt definite la nivel central, în acord cu regiunile.

Nivelul postliceal non-terțiar oferă cursuri în cadrul Sistemului de educație și formare tehnică superior (IFTS) și în cadrul sistemului de formare profesională gestionat de Regiuni.

Sistemul de învățământ și formare tehnică superior (IFTS) vizează în principal dezvoltarea specializărilor profesionale la nivel post-secundar care să răspundă cerințelor pieței muncii, atât în sectorul public, cât și în cel privat. În special, cursurile se concentrează asupra organizării serviciilor, a organismelor locale și a sectoarelor productive care se confruntă cu inovații tehnologice profunde datorită globalizării piețelor. Acestea sunt organizate în funcție de prioritățile indicate de planificarea economică la nivel regional.

În cele din urmă, regiunile organizează cursuri de formare profesională de scurtă durată (400-800 ore) adresate celor care dețin o calificare obținută fie în sistemul regional de formare profesională, fie în sistemul de formare profesională de stat. Acestea sunt, de asemenea, numite cursuri de formare profesională de "al doilea nivel", sunt organizate cu fonduri provenind din Fondul Social European și au ca scop dobândirea de abilități teoretice, tehnice și manageriale de înalt nivel, inclusiv prin activități practice și etape de pregătire în întreprinderi, pentru a răspunde nevoilor profesionale ale unor sectoare specifice.

Învățământ superior

Este oferit de următoarele institute:

- Universități (inclusiv politehnica);
- Institute superioare de artă, muzică și dans (Alta formazione artistica, musicale e coreutica - Afam);

- Școli superioare pentru traducători, translatori și interpreți (Scuole superiori per mediatori linguistici - SSML);
- Institute tehnice superioare (Istitti tecnici superiosi - ITS).

Accesul la programele universitare, Afam și SSML este destinat exclusiv elevilor cu certificat de absolvire a învățământului secundar superior general. Ministerul educației și instituțiile individuale stabilesc condițiile specifice de admitere.

Cursurile la ITS sunt accesibile studenților cu diplomă de absolvire a învățământului secundar superior și studenților care au urmat un curs de formare profesională regională de patru ani, urmat de un curs suplimentar de un an în cadrul Sistemului de educație și formare tehnică superior IFTS. ITS oferă programe de licență pentru cicluri scurte, conform structurii Bologna.

Analizând sistemele educaţionale suedez, spaniol, german şi italian, pe lângă numeroasele diferenţe şi abordări, putem identifica totuşi trei elemente comune şi vitale precum: existenţa unei viziuni, stabilitatea şi predictibilitatea legislativă în domeniul educaţiei şi finanţarea. Evident că cele patru viziuni sunt diferite, la fel şi nivelul de finanţare şi de stabilitate legislativă însă este cert, la nivel de principiu cel puţin, că aceste trei direcţii sunt prioritare. De asemenea este foarte important de a analiza şi aborda educaţia ca parte componentă şi strâns legată de societate şi nu ca ceva abstract rup de realităţile societăţii actuale.

Raportându-ne la aceste trei elemente în cadrul societăţii româneşti şi în cadrul sistemului educaţional românesc, putem observa câteva probleme majore care creează numeroase disfuncţionalităţi şi tensiuni în cadrul sistemului educaţional şi printre toţi cei implicaţi în acest domeniu.

Societatea românească şi, implicit, sistemul educaţional românesc, care nu poate fi analizat în afara societăţii, este o societate a contrastelor şi a paradoxurilor. Pe de o parte avem rezultate de excepţie la olimpiade şi concursuri internaţionale, iar pe de altă parte un ridicat procent de analfabetism funcţional şi un loc neonorant în topul evaluarilor internaţionale de tip PISA etc; există licee şi colegii de top care au bază materială şi infrastructură mult peste multe instituţii educaţionale din occident, inclusive statele prezentate, dar există şi şcoli care au WC-uri în exterior şi o bază materială comparabilă cu secolul al XIX-lea; sunt instituţii educaţionale care primesc finanţare substanţială de la autorităţile locale, dar sunt şcoli care nu primesc nici 1% din bugetul şcolii sau chiar nu primesc nimic din bugetul local etc.

La nivelul societăţii româneşti nu s-a stabilit, nu s-a căzut de comun acord asupra unei viziuni cu privire la educaţie şi cu atât mai puţin asupra unui plan de punere în practică a acestei viziuni. Inconsecveţa, instabilitatea şi frecventele

schimbări legislative fac ca în sistemul educaţional românesc să apară numeroase disfuncţionalităţi de sistem şi o atitudine de neîncredere în stat, în minister, în profesori, în elevi etc., o stare de neîncredere generalizată.

Subfinanţarea acută a sistemului educaţional românesc, din 1989 până în prezent, a făcut imposibilă dezvoltarea unei infrastructuri şcolare moderne şi unitare, care să permită generalizarea programelor after-school etc. şi dezvoltarea învăţământului românesc, în concordanţă cu evoluţia societăţii, dar, mai ales, cu nevoile şi aşteptările elevilor, părinţilor şi a tuturor celor implicaţi.

Fără o finanţare adecvată, stabilitate legislativă, viziune şi plan realist de implementare a viziunii, şcoala românească evoluează graţie devotamentului unor cadre didactice, a inerţiei şi a hazardului. Sistemul suedez rămâne doar o himeră pentru societatea românească, iar sistemul educaţional din România răspunde tot mai greu nevoilor societăţii secolului al XXI-lea.

Aspects of the Spanish educational system noted during the Erasmus + experience

We do not believe that there are perfect education systems in every respect that excel in all chapters. There are high-performance education systems that offer many examples of good practice from different perspectives: legislation, curriculum, school curriculum, teacher training, funding, material basis, the practical component of the educational process, evaluation etc.!

The Spanish education system offers the following types of education: pre-primary education, primary education, compulsory secondary education, high school, vocational training, linguistic studies, arts studies, sports studies, adult education and university education.

With many similarities and differences compared to the Romanian system, the Spanish educational system provides examples of good practice and solutions to some of the challenges of contemporary society in the field of education, which can also be used to improve the Romanian education system.

Capitolul II
LICEUL TEORETIC *BOGDAN VODĂ* HĂLĂUCEŞTI ŞI EXPERIENŢA EUROPEANĂ

Experienţa europeana valorificată la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuceşti

Dir. adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

„Destinul Europei și viitorul lumii libere sunt în mâinile voastre!”
„Europe`s destiny and the future of the free world are entirely in your hands”
Simone Veil[1], 1982

„Conştientă de patrimoniul său spiritual şi moral, Uniunea Europeană se bazează pe valorile individuale şi universale ale demnității umane, ale libertății şi ale solidarității; are la bază principiul democrației şi principiul statului de drept. Pune persoana în centrul acțiunii sale, instituind cetățenia Uniunii şi creând un spațiu al libertății, securității şi justiției. Uniunea contribuie la apărarea şi dezvoltarea acestor valori comune în respectul diversității culturilor şi al tradiției popoarelor Europei, ca şi al identității naționale a statelor membre şi al organizării puterilor publice ale acestora la nivel național, regional şi local.“ (*Carta drepurilor fundamentale a Uniunii Europene*, Nisa, 7 dec. 2002)

Erasmus+ este programul Uniunii Europene care are scopul de a moderniza și internaționaliza educația, formarea profesională și lucrul cu tineretul. Pentru oameni, el oferă posibilitatea de a-și dezvolta competențele pe toate cele trei componente (cunoștințe, abilități, atitudini) precum și de a face schimb de experiențe cu persoane cu interese similare din alte țări. Pentru organizații, acesta oferă un suport financiar cu scopul de a-și dezvolta capacitatea managerială, de a răspunde mai bine nevoilor beneficiarilor pe care

[1] Avocat, politician și feministă, Simone Veil a fost ministru al sănătății în guvernul francez, în perioada 1974-1979. În anul în care și-a încheiat mandatul de ministru a devenit membru al Parlamentului European și a fost aleasă președinte al acestei instituții, funcție pe care a ocupat-o până în 1982. Simone Veil a fost, astfel, președintele primului Parlament European ales în mod direct și prima femeie numită în această funcție. Vezi https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/foundingfathers-simoneveil-ro-hd.pdf

îi deservesc şi comunităţilor pe care le sprijină prin proiecte internaţionale[2]. În cadrul Erasmus+ pot fi susţinute prin intermediul Agenţiilor Naţionale trei tipuri de proiecte: mobilitate, parteneriat strategic şi dialog structurat pentru tineret. În cadrul secţiunii Parteneriat strategic sunt vizate cinci domenii: educaţia adulţilor, educaţie şcolară, formare profesională, tineret şi universitar. Proiectele de parteneriat strategic îşi propun să sprijine dezvoltarea, transferul şi/sau implementarea de practici inovatoare, precum şi implementarea de iniţiative comune cu scopul promovării, cooperării, învăţării reciproce (peer learning) şi schimbului de experienţă la nivel european.

Proiectul ***„Școala – o șansă pentru un viitor mai bun***" face parte din acţiunea School education staff mobility[3]. În urma aprobării finanţării proiectului de mobilitate **pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 – Educația școlară,** cu numărul ***2018-1-RO01-KA101-048356, „Școala – o șansă pentru un viitor mai bun***"**,** proiect cofinanţat de Comisia Europeană prin Agenţia Naţională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educaţiei şi Formării Profesionale, Liceul Teoretic "Bogdan Vodă" Hălăucești a primit fonduri pentru implementarea proiectului și atingerea obiectivelor propuse, valoarea grantului fiind de 38.260 euro. Durata proiectului este de 13 luni și a început la data de 1 iulie 2018, urmând a se finaliza la 1 august 2019.

Echipa de proiect este formată din: Neculăeș Lidia Mihaela – profesor, gradul didactic I, directorul și reprezentantul legal al instituției din anul 2013; Ghercă Iulian – profesor, gradul didactic I, director adjunct și coordonator al proiectului; Batovici Doru - contabil șef, responsabil financiar; Neculăeș Ana-Maria Aissa cadru didactic titular, cu gradul I, responsabil cu monitorizarea; Tudorache Monica, absolventă a Universității „A. I. Cuza" Iași, Facultatea de Litere, responsabil al Comisiei pentru proiecte educaționale la nivelul liceului din 2010, persoana de contact din cadrul proiectului; Petrila Claudia Ana, profesor limba franceză, gradul didactic II, responsabil cu diseminarea. În etapa de implementare s-a alăturat echipei de proiect domnul profesor pentru înv. primar Neculai Juncă, responsabil cu crearea paginii web a proiectului și administrarea acesteia: http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/index.htm .

Prezentul articol urmărește să prezinte contextul scrierii proiectului european Erasmus+ ***Școala – o șansă pentru un viitor mai bun*** implementat în cadrul Liceului Teoretic Bogdan Vodă, Hălăucești, modul de implementare și diseminare, precum și beneficiile dobândite până în prezent ca urmare a participării la acest proiect. Dar și mai important este să analizăm dacă și în ce

[2] https://www.anpcdefp.ro/erasmusplus, consultat la data de 24.01.2019, ora 11.25.
[3] Aplication Form Call 2018.

măsură această experiență europeană ne-a oferit soluții la probleme cu care ne confruntăm în instituția noastră.

Demersul realizării unui proiect european Erasmus+ la nivelul instituției a avut ca punct de plecare Viziunea instituției: „Școala noastră - o școală pentru comunitate, o școală pentru Europa“, dar și Misiunea specifică acesteia: „posibilitatea de a le asigura elevilor care o frecventează egalitatea de șanse în plan educațional“. În concordanță cu Viziunea și Misiunea școlii, principiile europene asumate de Liceul Teoretic *Bogdan Vodă,* Hălăucești sunt: adoptarea și utilizarea standardelor europene în procesul educativ, egalitatea de șanse a tuturor educabililor, cooperarea și dialogul intercultural prin demararea unor proiecte europene.

Analizând activitatea școlii și nevoile instituționale iminente au fost identificate nevoile actuale ale Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești. Identificarea acestor nevoi s-a făcut având în vedere și analiza SWOT a școlii. Acestea sunt dispuse pe trei paliere: Nevoi Instituționale, Nevoi Național-Regionale, Nevoi Sistemice. Dintre nevoile existente menționăm:

- necunoașterea suficientă și concretă, de către personalul didactic și a echipei manageriale, a unor sisteme educaționale europene de succes și a standardelor educaționale europene, care oferă exemple de bună practică;
- lipsa unei strategii coerente de integrare a elevilor care aparțin grupurilor vulnerabile (mediul rural, venituri financiare foarte scăzute, familii dezorganizate, părinți plecați în străinatate) și a susținerii și încurajării acestora pentru a rămâne la școală;
- insuficienta ofertă locală de cursuri de perfecționare care nu acoperă nevoile de formare a cadrelor didactice ale școlii;
- experiența redusă a participării instituției la proiecte internaționale;
- lipsa unei strategii de a facilita accesul elevilor din mediul rural la sistemul educațional în vederea obținerii unei cariere de succes.

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* își propune ca prin implementarea proiectul „Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“ să rezolve nevoile iminente și să diminueze alte nevoi identificate la nivelul școlii. Experiența europeană și formarea profesorilor participanți la mobiliatate să facă din școala noastră un loc mai atractiv, atât pentru elevi, cât și pentru personalul școlii. La cele patru cursuri de formare vor participa un număr de 16 cadre didactice.

SCOPUL participării este:

Formarea personală și profesională a 16 cadre didactice în vederea adoptării și utilizării standardelor europene în procesul educativ, asigurării egalității de șanse tuturor educabililor, îmbunătățirii rezultatelor școlare,

diminuarea absenteismului, determinarea cât mai multor elevi să-și continue studiile liceale în instituția noastră, spre o carieră de succes.

Obiectivele care se doresc a fi atinse prin implementarea proiectului „Școala - o șansă pentru un viitor mai bun“ pe durata proiectului și în următorii 2 ani școlari sunt:

Obiectivul 1: Dezvoltarea tehnicilor de autocunoaștere și de gestionare și autocontrol a propriilor emoții la patru cadre didactice din școala care vor participa la cursul de formare: „Life coaching for teachers: happy teachers for better students“ desfășurat în perioada 15.10.2018-20.10.2018 în Barcelona, Spania - vizând crearea unui mediu mai atractiv și motivant pentru elevi și profesori.

Obiectivul 2: Dezvoltarea abilităților de management al clasei de elevi și la patru cadre didactice din școala care vor participa la cursul de formare: „Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies“ desfășurat în perioada 03.12.2018 – 08.12 2018 în Florența, Italia - vizând diminuarea absenteismului cu un procent de 5% și creșterea interesului pentru școala și educație.

Obiectivul 3: Dezvoltarea abilităților de utilizare a metodelor de predare interactive și a noii tehnologii la patru cadre didactice din școala care participă la cursul de formare: „Interactive Teaching - Using Educational Games and New Technology in order to enhance learners' motivation“ desfășurat în perioada 04.02.2019 - 08.02.2019 în Konstanz, Germania - vizând îmbunătățirea rezultatelor școlare ale elevilor (diminuarea cu 5% a mediilor cuprinse între 5-7,99 și creșterea cu 5% a promovării examenelor naționale) și utilizarea de către profesori a metodelor moderne centrate pe elev.

Obiectivul 4: Dobândirea unor cunoștințe despre sistemele și standardele educaționale europene de către patru cadre didactice din școala care participă la cursul de formare: „Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in SWEDEN“ desfășurat în perioada 24.03.2019-30.03.2019 în Stockholm, Suedia - prin raportarea școlii noastre la aceste standarde și implementarea unor metode și strategii manageriale europene în instituție (adaptate la realitățile sistemului românesc și la specificului școlii) care să ducă la îndeplinirea planului de școlarizare și la păstrarea nivelului liceal.

Cursurile de formare, selectate în vederea participării cadrelor didactice din cadrul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, vizează competențe și abilități menite să îmbunătățească activitatea profesorilor și, pe cale de consecință, a elevilor, precum și dezvoltarea lor personală. Prezentăm succint principalele competențe dobândite:

1. Cursul de formare „Life coaching for teachers: happy teachers for better students“ desfășurat în perioada 15.10.2018-20.10.2018 în Barcelona, Spania:

- dezvoltarea abilităților de gestionare a timpului didactic în vederea eficientizării demersului didactic;
- dezvoltarea abilităților de gestionare și control a propriilor emoții, de comunicare asertivă pentru a optimiza relațiile cu colegii, elevii, familiile acestora și de a răspunde în mod corespunzător cerințelor lor;
- dezvoltarea tehnicilor de autocunoaștere, a anumitor aspecte ale abilităților de predare în vederea alegerii celor mai potrivite metode de predare – învățare - evaluare în concordanță cu specificul temei și cu particularitățile elevilor.

2. Curs de formare „Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies“ desfășurat în perioada 03.12.2018 – 08.12 2018 în Florența, Italia:

- dezvoltarea abilităților de management al clasei de elevi în vederea utilizării celor mai eficiente modalități de motivare a elevilor, de încurajare a acestora pentru a reflecta la propriul lor comportament în clasă, de stabilire și respectare a regulilor clasei, de a oferi instrucțiuni clare;
- dezvoltarea abilităților de integrare a metodelor interactive în procesul de predare – învățare – evaluare;
- dezvoltarea abilităților de utilizare a proiectului ca metoda de predare – învățare – evaluare și a metodelor de evaluare alternativă.

3. Curs de formare „Interactive Teaching - Using Educational Games and New Technology in order to enhance learners' motivation“ desfășurat în perioada 04.02.2019 - 08.02.2019 în Konstanz, Germania:

- dezvoltarea abilităților de utilizare a metodelor de predare interactivă pentru a crește motivația elevilor;
- dezvoltarea abilităților de utilizare a WEB 2.0 tools pentru stimularea învățarii active;
- dezvoltarea abilităților de proiectare a materialelor didactice motivante și atractive prin utilizarea activităților bazate pe folosirea computerului.

4. Cursul de formare „Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in SWEDEN“ ce se va desfășura în perioada 24.03.2019-30.03.2019 în Stockholm, Suedia:

- dezvoltarea cunoștințelor despre sistemele educaționale europene pentru a promova calitatea în procesul de predare-învățare;

- dezvoltarea cunoștințelor despre standardele educaționale europene ce oferă exemple de bune practici în vederea selectării acelor metode ce se pliază pe nevoile și particularitățile educabililor;

- dezvoltarea competenței interculturale și de socializare pentru a stabili contacte internaționale în vederea derulării unor noi proiecte Erasmus+ KA2.

Recunoașterea și cerificarea rezultatelor învățării pentru cadrele didactice participante la cele patru cursuri de formare menționate anterior se face prin Certificatul de Mobilitate Europass și Certificatul de participare la curs.

Participații la cele patru fluxuri de mobilitate sunt: Mîrț Silvia, Cășuneanu Alina, Moglan Dumitru Dorin, Ghercă Iulian, Neculăeș Lidia Mihaela, Călin Luminița, Pal Marcela, Păuleți Mihaela, Juncă Mihaela, Neculăeș Aissa, Petrila Claudia, Juncă Neculai, Enoiu Lenuța, Tudorache Monica.

La această dată s-au realizat trei dintre cele patru fluxuri de mobilitate - Barcelona, Florența și Konstanz - fiind în plină desfășurare procesul de diseminare și multiplicare a rezultatelor.

„Mândră de civilizația şi cultura sa, Europa parcă ar vrea să se ferească de restul lumii. Şi-ar datora originalitatea patrimoniului ei cultural comun: antichitatea greacă, Imperiul roman şi creştinismul. Unitatea europeană se vrea modelul unei arisocrații culturale cu aspirații universale şi ecumenice. Este Europa învățătorilor care predică lecția de istorie, mândri de Epoca Luminilor. Teritoriul comun al europenilor este cultura, scria Paul Valery. Europa, în dorința ei de unitate se doreşte un loc de integrare, favorizând conştientizarea unui destin comun“. (Elise Maillard, Ariane Molkhou, *Europa*)

Posibilitatea accesării fondurilor europene pentru implemenarea unor proiecte pentru educație școlară și nu numai în cadrul programului european Erasmus+ este fără doar și poate o șansă pentru instituțiile ce activează în domeniul educațional, pentru profesori și elevi pentru a putea participa la cursuri de formare și perfecționare în vederea dezvoltării instituționale și personale și pentru rezolvarea unor probleme prin identificarea și aplicarea unor soluții ca urmare a perfecționării și cunoșterii unor exemple de bună practică din Uniunea Europeană (a dobândirii unei experiențe europene). Conștientizând această oportunitate la nivelul instituției s-a creat o echipă de concepere și, ulterior, de implementare a proiectului amintit.

Având în vedere **Viziunea** instituției: "Școala noastră - o școală pentru comunitate, o școală pentru Europa" și **Misiunea**: "... o posibilitate de a le asigura elevilor care o frecventează egalitatea de șanse în plan educațional", Liceului Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești, accesarea unor proiecte europene și asumare în mod concret a valorilor și principiilor europene în viața școlii a devenit iminentă. În concordanță cu Viziunea și Misiunea școlii, principiile

europene care sunt asumate de Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești sunt: adoptarea și utilizarea standardelor europene în procesul educativ, egalitatea de șanse a tuturor educabililor, cooperării și dialogului intercultural prin demararea unor proiecte europene. Pe cale de consecință, programul Erasmus+ ne-a dat ocazia să depunem - iar în urma unei competiții și concurențe serioase, 110 proiecte finanțate din peste 500 de candidaturi- și, ulterior, să obținem finanțare pentru implementarea proiectului ***Școala – o șansă pentru un viitor mai bun*** – dobândind, astfel, o experiență europeană și posibilitatea perfecționării, a conectării directe a școlii nostre cu educația, principiile și valorile europene.

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești, și-a definit strategia pe termen scurt, mediu și lung având în vedere dimensiunea europeană și schimbările/provocările societății actuale, a secolului al XXI- lea. Pe termen lung, dorim stabilirea a cât mai multor parteneriate educaționale internaționale, realizarea și implementarea a cât mai multor proiecte europene și astfel să reușim să transformăm Viziunea școlii (Școala noastră - o școală pentru comunitate, o școală pentru Europa) într-o realitate, devenind o instituție atractivă, adaptată cerințelor comunității și a partenerilor educaționali, cu standarde de calitate la nivel european. Pe termen mediu, este necesară identificarea și analiza oportunităților oferite de proiectele și programele europene și cum acestea pot fi utile și aplicate în instituția noastră în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite și rezolvării a cât mai multor nevoi existente în școala noastră. Pe termen scurt, dorim să implementăm proiectul *Școala - o șansă pentru un viitor mai bun*, prin care putem face pași importanți în rezolvare unor nevoi majore ale școlii noastre și în procesul de internaționalizare a instituției – în acest moment implementarea proiectului este spre final, iar analizele, monitorizarea și evaluarea internă a modului de implementare și diseminare a rezultatelor proiectului sunt încurajatoare și satisfăcătoare.

Din punct de vedere al internaționalizării, instituția noastră își propune să se integreze în circuitul educațional internațional prin participarea la cursuri în spațiul european, creșterea numărului de parteneri străini ce ne vizitează instituția și cu care realizăm schimburi de experiență și stabilirea unor contacte și parteneriate care să ducă la dezvoltarea unor viitoare proiecte.

Ca urmare a parcurgerii cursurilor de formare din cadrul celor patru mobilități ale proiectului am realizat îmbunătățiri și progrese în dezvoltarea calității manageriale, a actului instructiv-educativ, în relația cu partenerii educaționali, în adoptarea standardelor europene, în mediul relațional din instituție, în creșterea prestigiului școlii, a atractivității pentru elevi etc.

Cele patru probleme majore ce ne-am propus să le rezolvăm prin implementarea proiectului **Școala – o șansă pentru un viitor mai bun** sunt:

- necunoașterea suficientă și concretă, de către personalul didactic și a echipei manageriale, a unor sisteme educaționale europene de succes și a standardelor educaționale europene, care oferă exemple de bună practică;

- absența unui climat de satisfacție și mulțumire în rândul cadrelor didactice și prezența unui sentiment de blazare cauzate de birocrația exagerată, inconsecvența legislativă etc, care afectează în mod negativ implicarea profesorilor în viața școlii;

-insuficienta folosire a metodelor educative centrate pe elev, a predării interactive, a tehnologiei moderne de către cadrele didactice care ar aduce o motivație suplimentară în rândul elevilor;

-precara cunoaștere și aplicare de către cadrelor didactice a metodologiilor moderne privind managementul clasei ca o soluție pentru profesori în vederea motivării elevilor pentru a diminua absenteismul, a îmbunătăți situația școlară și pentru a continua studiile.

Prin participarea a 16 cadre didactice din școala noastră la cele patru fluxuri de mobilitate și, ulterior, diseminarea cunoștințelor dobândite în cadrul experienței europene, dar și a utilizării la clasă și în instituție a metodelor, principiilor şi exemplelor de bună practică, s-a urmărit rezolvarea acestor probleme.

Primul flux[4] de formare-perfecţionare a cadrelor dindactice de la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești s-a desfăşurat în perioada 14.10.2018 - 21.10. 2018. Titlul cursului este ***Life Coaching for Teachers: happy teachers for better students*** şi s-a desfăşurat în Spania, Barcelona, Barcino School, Carrer Rector Triadó, 69-71, Local 2, 08014. La acest program de formare au participat următoarele cadre didactice: Ghercă Iulian – profesor de istorie şi educaţie civică, doctor în istorie, director adjunct al Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* - Hălăucești și coordonator al proiectului; Mîrț Silvia - profesor pentru învăţământul primar şi profesor de limba şi literatura română, Căşuneanu Alina -profesor de biologie, Moglan Dumitru Dorin -profesor de matematică.

„Cursul a reprezentat o ocazie incomparabilă de a reflecta mai bine asupra noastră ca profesori. El este destinat atât tinerilor profesori care doresc să-și construiască o lungă și satisfăcătoare carieră, dar și profesorilor cu experiență care doresc să își reîmprospăteze abordările lor de predare.” (prof. Moglan Dorin Dumitru).

[4] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/diseminare.htm

Profesorii implicați în curs au achiziționat informaţii şi şi-au însuşit metode şi mijloace care să le permit atingerea unui anumit nivel al conştientizării rolului lor ca făcând parte dintr-o echipă mai mare în scopul prevenirii stresului, a echilibrării vieții profesionale, a atingerii satisfacției şi eficienței în activitatea lor – toate aceste având ca finalitate atragerea şi stimularea elevilor în vederea diminuării absenteismului, reducerii abandonului, creşterii rezultatelor la examenele naţionale, îmbunătăţirea rezultatelor la învăţătură şi disciplină şi atragerea elevilor către Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăuceşti.

Din tematica cursului menţionăm următoarele conţinuturi, metode şi mijloace: ANALIZA SWOT (modul concret de aplicare a metodei de analiză managerială SWOT în identificarea competenţelor, cunoştinţelor şi abilităţilor unui profesor); STAREA DE FLOW (aplicarea, în domeniul profesional, educațional, a conceptului de "flow" din psihologia pozitivă, introdus de Mihaly CSIKSZENTMIHALYI, care a cercetat în profunzime fenomenele de "fericire" și "creativitate"); Teoria ecologică a lui Bronfenbrenner - este una dintre cele mai acceptate explicații pentru influența mediului social asupra dezvoltării oamenilor; THE HEALTHY MIND PLATTER – teorie ce ne ajută să asigurăm creierului toate elementele necesare pentru a putea fi funcționali**;** BORNOUT - reprezintă o stare de epuizare fizică, psihică și emoțională produsă de *stresul prelungit*, în general, la locul de muncă, fiind o consecință a dezechilibrului dintre cerințe, resurse și gradul de satisfacție profesională; Mindfulness - este o stare mentală caracterizată de atenție sporită, curiozitate și acceptare a experienței momentului prezent; DIAGRAMA EISENHOWER - una dintre metodele simple, dar foarte eficiente, care ne-ar putea fi de ajutor în gestionarea timpului etc.

Formarea şi perfecţionarea cadrelor didactice participante a fost dublată de o experienţă culturală concretă, impresionantă şi de interacţiunea cu valorile şi principiile europene (implicit dimensiunea europeană asupra sistemului educaţional)[5].

Cel de-al doilea flux[6], din cadrul Proiectului Erasmus+ „Şcoala – şansă pentru un viitor mai bun”, s-a desfăşurat la Florenţa, în perioada 03 – 09 decembrie 2018.

---

[5] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/mobilitati.htm

[6] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/diseminare.htm. Mai multe informaţii referitoare la Proiectul **Erasmus+ *„Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun”***, cu numărul 2018-1-RO01-KA101-048356**, finanţat din fonduri europene şi participarea la cursul *Life Coaching for Teachers: happy teachers for better students*** se pot afla de pe sittul

Cursul s-a intitulat ***Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies***. La curs, din liceul nostru, au participat: Lidia Mihaela Neculăeş -profesor de limba şi literatura română, Luminiţa Liliana Călin -profesor de limba şi literatura română, Mihaela Păuleţi- profesor învăţământ primar şi Marcela Luiza Pal- profesor de chimie. Au mai participat profesori din şcoli din Portugalia, Bulgaria şi Germania.

Cursul a vizat identificarea metodelor şi tehnicilor de eficientizare a managementului clasei şi de motivare a elevilor pentru implicarea acestora în activitatea didactică, pentru reducerea absenteismului şi eşecului şcolar.

În cadrul cursului, participanţii au fost familiarizaţi cu Metoda Flipped Classroom şi cu platforma Edmondo etc. Au mai fost vizate aspecte ce vizează Hard Skill şi Soft Skill. Metoda Flipped Classroom se adresează cadrelor didactice dornice să-şi îmbunătăţească stilul de predare, care sunt interesate să conştientizeze cum influenţrează tehnologia domeniul educaţiei şi care vor să descopere în ce constă metoda clasei inversate.

Edmondo este o platformă educaţională utilizată pentru a informa elevii în legătură cu ce s-a lucrat în clasă sau cu ce au de pregătit . Profesorul publică link-uri către activităţi suplimentare, precum şi fişe care ajută la acumularea de cunoştinţe dincolo de conţinuturile din manual. Noţiunile de Hard Skill şi Soft Skill fac referire la cunoştinţele de specialitate ce ţin de pregătirea şi experienţa profesională, iar ultimele influenţează capacitatea de comunicare, cooperare şi inovaţie[7].

Acest proiect a fost şi un prilej de a descoperi Florenţa, leagănul Renaşterii, muzeul în aer liber, oraşul lui David, capitala artei, locul unde au trăit şi au creat Michelangelo, Vasari, Machiavelli, locul unde literatura a prins viaţă odată cu marele poet Dante.

Timp de o săptămână, cei patru participanţi au avut timp să savureze şi să cerceteze tainele şi misterele oraşului. La pas prin Florenţa, au descoperit Basilica Santa Maria Novella, Basilica Santa Croce, unde sunt înmormântaţi Michelangelo, Machiavelli, Galileo Galilei, Domul Santa Maria del Fiore, Baptiserium Sfântului Ioan, Galeria şi Palatul Uffizi, Piazza del Doumo, Piazza della Signoria, Palazzo Vecchio etc. Din Piazzale Michelangelo, au avut prilejul să admire Florenţa în toată splendoarea ei[8].

---

proiectului http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/despre_proiect.htm şi adresa de facebook a proiectului Erasmus Halaucesti.

[7] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/firenze.htm

[8] Pentru mai multe informaţii referitoare la Proiectul Erasmus+ „Şcoala – o şansă pentru un viitor mai bun”, cu numărul 2018-1-RO01-KA101-048356, finanţat din fonduri europene şi

În perioada 4 – 8 februarie 2019 a avut loc cel de-al treilea Flux[9] din cadrul Proiectului de mobilitate pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, cu numărul 2018-1-RO01-KA101-048356, **"Școala - o șansă pentru un viitor mai bun"**, proiect implementat la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești și cofinanțat de Comisia Europeană prin Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale.

La cursul desfășurat în superbul oraș Konstanz din Germania, într-o locație cu adevărat deosebită - FREIRÄUME, D-78462 Konstanz, Vor der Halde 5 – o clădire datând din anul 1490 și aflată într-o perfectă stare de conservare, din partea liceului nostru au participat Neculăeș Ana Maria Aissa - profesor de geografie, Petrila Claudia Ana - profesor de limba franceză, Juncă Mihaela și Juncă Neculai - profesori pentru învățământ primar.

Intitulat ***Interactive Teaching - Using Educational Games and New Technology in order to enhance learners' motivation,*** cursul a oferit participanților noștri oportunitatea de a învăța alături de profesori din Spania, Grecia și Cehia, de a colabora cu aceștia în cadrul activităților interactive: studii de caz, dezbateri, ateliere, simulări și activități multinaționale. A fost un bun prilej de cunoaștere reciprocă prin prezentarea țărilor și a școlilor de provenienţă, prin interesante schimburi de experienţă psihopedagogică, dar și interculturale. Remarcabil a fost interesul manifestat de colegii greci pentru țara noastră, pentru cultura și trecutul nostru istoric, pentru relațiile dintre cele două popoare.

Învățarea interactivă presupune conceperea activităţilor didactice printr-o raportare permanentă la ceea ce gândesc şi simt elevii. În cele cinci zile de studiu, profesorul formator a prezentat cursanților numeroase modalităţi curriculare şi extracurriculare de formare şi dezvoltare a personalităţii elevilor, în cadrul cărora aceştia să fie motivaţi să înveţe prin utilizarea jocului didactic şi a metodelor activ-participative pentru stimularea flexibilităţii cognitive, pentru stimularea interesului şi a curiozităţii acestora[10].

Cursul din Konstanz s-a bucurat de un deosebit caracter practic-aplicativ, participanții având posibilitatea de a-și perfecționa abilitățile digitale prin familiarizarea cu instrumentele oferite de Internet cadrelor didactice, în special de platforma WEB 2.0 Tools, prin crearea unor jocuri educaționale cu ajutorul

---

participarea la cursul Life Coaching for Teachers: happy teachers for better students se pot afla de pe sittul proiectului http://liceulhalaucesti.ro/erasumus/despre_proiect.ftm şi adresa de facebook a proiectului Erasmus Hălăucești.

[9] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/diseminare.htm

[10] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/konstanz.htm.

Quizlet, Kahoot, Socrative, Classtools, Lyricstraining, Freerice, Plikers. Utilizarea noilor tenologii poate contribui la îmbunătăţirea calitativă a procesul instructiv-educativ, la transferul funcţional al conţinuturilor, la eficienizarea activităţilor de învăţare prin asigurarea unui feed-back permanent, la formarea şi dezvoltarea capacităţilor de autoevaluare şi autoapreciere, oferind facilităţi de prelucrare rapidă a datelor, de afişare a rezultatelor, de realizare de grafice etc.

De asemenea, în cadrul cursului s-au desfășurat și o serie de activități outdoor, fapt ce a permis participanților contactul direct cu istoria, cultura și priveliștile minunate ale orașului Konstanz: faimoasa statuie Imperia, Turnul Rinului, Münster Konstanz, contele Zeppelin, celebrul Conciliu din 1414-1418, Cascada Rinului, precum și orașul Zürich, unde a avut loc sesiunea de evaluare și acordare a Certificatelor de absolvire.

Trăim cu toții într-o societate efervescentă aflată într-o permanentă schimbare. Profesorul însuşi trăieşte în această societate şi, din fericire, se află chiar în prima linie a schimbării, astfel încât el trebuie să se adapteze, să se acomodeze, să se perfecţioneze continuu. Actul învăţării nu mai este considerat a fi doar efectul demersurilor şi muncii profesorului, ci rodul interacţiunii elevilor cu calculatorul și al colaborării cu profesorul[11].

Unul din principalele obiective ale proiectului vizează dobândirea unor cunoștințe despre sistemele și standardele educaționale europene. Astfel un grup de 4 cadre didactice din școală au participat la cursul de formare: "Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in SWEDEN" desfășurat în perioada 24.03.2019 - 30.03.2019 la Stockholm, Suedia desfășurat în al patrulea flux din cadrul proiectului european menționat[12].

Sistemul educațional suedez oferă numeroase exemple de bună practică fiind plasat în fruntea clasamentelor privind sistemele educaționale de succes din lume. Astfel, la cursul menționat anterior au participat 92 de profesori din 13 țări ale Europei: Belgia, Bulgaria, Cehia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Portugalia, România și Spania, respectiv, 28 profesori din Spania, 17 profesori din Italia, 8 profesori din Germania, 6 profesori din Franța etc, la care se adugă și Suedia, țara gazdă a cărui sistem educațional a fost prezentat. Din România, au participat reprezentanții Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești și anume: prof. Lidia Mihaela Neculăeș -directorul instituției, prof. Lenuța Enoiu -lider de sindicat și membru în Consiliu de

[11] Pentru mai multe amănunte vizitați pagina noastră web http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/index.htm.
[12] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/diseminare.htm.

Administrație, prof. Monica Tudorache -responsabilul cu proiectele europene și Iulian Ghercă -directorul adjunct al instituției.

Cursul, organizat de **English Matters**, s-a desfășurat pe parcursul a 7 zile și a combinat 3 tipuri principale de activități: 1. Seminarii referitoare la sistemul educațional suedez, dimensiunea europeană și modalitățile de diseminare; 2. vizitele educaționale în instituții de învățământ din Stockholm și zonele adiacente; 3. proiecte de teren -Field Project Contexts4Content- ce au vizat dezvoltarea cunoștințelor privind cultura, istoria și societatea suedeză în ansamblu[13].

Toate aceste tipuri de activități au fost extreme de utile, formative și eficiente și au îmbinat aspectele teoretice cu cele practice. Cel mai interesant și important tip de activitate, după părerea noastră, a fost cel al vizitelor educaționale, deoarece am avut oportunitatea și șansa de a observa, în mod direct, cum se desfășoară activitatea educațională în școlile din Suedia, să discutăm cu reprezentanți ai municipalității, cu directori de școli, profesori și elevi și, nu în ultimul rând, să participăm la cursuri. Am vizitat 3 școli: Angskolan, Skeppsholmens Folkhogskolm și Fridegardsgymnasiet-Habo kommun (mai multe informații despre aceste școli și sistemul suedez de educație vor fi publicate în nr. 2 al revistei Liceului Teoretic Bogdan Vodă din Hălăucești – ***Repere cultural-educaționale***- ce va apărea în luna mai și care se va putea consulta în format electronic pe site-ul liceului www.liceulhalaucesti.ro, site-ul proiectului).

Cunoștințele acumulate, aptitudinile dezvoltate și competențele dobândite ne fac să concluzionăm că experiența europeană trăită prin participarea la programul Erasmus+, mobilitatea din Suedia, a fost unică și extrem de valoroasă pentru dezvoltarea profesională și personală, dar mai ales prin șansa avută de a cunoaște și înțelege cum funcționează un sistem educațional performant din Europa, iar, ulterior, pentru a transpune metode, idei, valori și principii care s-au dovedit de succes și în instituția noastră. Considerăm că această experiență a fost atât de utilă și importantă încât trebuie diseminată pe toate canalele și cât mai complet. De aceea, vom publica un ghid de bune practici dedicat sistemului educațional suedez și componentei de management educațional, comparativ cu sistemul românesc, dar și experienței europene dobândite prin programul Erasmus+, care va apărea în toamna acestui an.

Experiența dobândită în cadrul proiectului european **Școala- o șansă pentru un viitor mai bun**, va fi împărtășită elevilor, profesorilor și părinților din Hălăucești, dar și din județ prin ateliere și seminarii în care se vor prezenta

[13] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/stockholm.htm.

în mod concret metode educative moderne și atractive care se folosec deja în cadrul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești, deprinse în urma celor 4 mobilități efectuate în carul proiectului menționat. Prin sitte-ul liceului și publicațiile realizate sau în curs de publicare, experiența europeană dobândită în urma participării la programul Erasmus+ este diseminată, împărtășită la nivel național și internațional către toți cei interesați[14].

Am prezentat extrem de succint cele patru mobilități din cadrul proiectului pentru a surprinde dimensiune experienței europene de care au avut parte cadrele didactice din școala noastră, precum și volumul de informații, metode și aptitudini deprinse și dezvoltate. Toate aceste experiențe au fost multiplicate și diseminate prin diverse tipuri și activități de diseminare[15] prognozate și sistematizate în planul de diseminare al proiectului[16]. Activitățile de diseminare au fost foarte complexe și diferite și s-au desfășurat în cadrul ședințelor Consiliului de Administrație și Profesoral (la nivelul instituției); în cadrul cercurilor metodice pe discipline (la nivel local și județean) și menționăm următoarele cercuri metodice: al învățătorilor[17] (Vineri, 23 nov. 2018, în cadrul activităților Cercului Metodic al Învățământului Primar desfășurat la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă,* Hălăucești, d-na prof. Mîrț Silvia a supus atenției participanților un amplu material de prezentare a **Mobilității Barcelona** din cadrul **Proiectului Erasmus + KA 101 Acțiunea Cheie 1 -**

[14] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/index.htm.

[15] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/diseminare.htm.

[16] Acest plan este conceput după următoarea structură: Data activitatii de diseminare (luna, anul)Activitatea de diseminare (obiective urmarite prin activitatea de diseminare, mijloace utilizate, grup tinta, rezultate asteptate, responsabili). Pentru a exemplifica oferim exemplu activitățile de diseminare din luna decembrie: Activitati:1.Diseminarea cursului de formare (Barcelona, 15.10.2018 -20.10. 2018) în cadrul Consiliului Profesoral. 2.Adaugarea de materiale (informatii, fotografii) la panoul Erasmus+ privind activitățile desfășurate la cursul de formare Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies desfășurat in perioada 03.12.2018 -08.12 2018 la Florența, Italia. 3.Diseminarea cursului de formare (Florenta, 03.12.2018 -08.12 2018) în cadrul Consiliului Profesoral, cât și în cadrul Consiliului de Administrație al liceului și la lectoratele cu parintii. 4. Postarea de informații și fotografii pe site-ul proiectului și pe pagina de facebook a proiectului. Obiective:-prezentarea activităților desfășurate pe parcursul mobilităților; -împărtășirea experienței acumulate pe parcursul cursurilor de formare; -promovarea proiectelor Erasmus+. Mijloace: panou publicitar (fotografii, informații), pagina web a proiectului, pagina facebook. Grup țintă: profesori, elevi, părinți, comunitatea locala. Rezultate așteptate: -creșterea motivației de a participa la programe europene; -creșterea prestigiului instituției; -o mai bună cunoaștere a proiectelor europene. Responsabili: Coordonator proiect, Responsabil diseminare, Participantii la mobilitate.

[17] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/activitati.htm.

Educația școlară, "Școala - o șansă pentru un viitor mai bun".), al profesorilor de religie[18] (Sâmbătă, 6 aprilie 2019, la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești a avut loc activitatea metodică a Cercului Metodic al Profesorilor de Religie, la care au participat profesori din toată zona Moldovei. Cu această ocazie, prof. Neculai Juncă a făcut o amplă prezentare a Proiectului Erasmus+ *Școala - o șansă pentru un viitor mai bun.* Participanții au primit informații despre activitățile desfășurate în cadrul mobilităților din proiect, a noutăților privind psihologia socială, managementul clasei de elevi, motivarea elevilor și învățarea interactivă prin intermediul jocului didactic și al platformei Web 2.0 Tools. Quiz-ul *"Spiritualitate creștină"* a oferit profesorilor participanți prilejul de a interacționa direct cu astfel de aplicații și de a se familiariza cu modul de lucru, cu avantajele utilizării noilor tehnologii în procesul didactic.), al consilierilor educativi și directorilor adjuncți[19] (Vineri, 12 aprilie 2019, prof. Neculăeș Aissa și prof. Petrila Claudia au făcut o amplă prezentare a Proiectului Erasmus+ *Școala - o șansă pentru un viitor mai bun* în cadrul Cercului Metodic al Consilierilor Educativi care s-a desfășurat la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești. Participanții au avut prilejul de a afla informații despre activitățile desfășurate în cadrul mobilităților din proiect, a noutăților privind managementul clasei de elevi, precum și psihologia socială, motivarea elevilor și învățarea interactivă prin intermediul jocului didactic și al platformei Web 2.0 Tools și a sistemului de învățământ suedez. Prof. Neculai Juncă a oferit profesorilor participanți o activitate demonstrativă de utilizare a aplicației Kahoot! Testele propuse au oferit invitaților posibilitatea de a interacționa direct cu astfel de aplicații și de a se familiariza cu modul de lucru, cu avantajele utilizării noilor tehnologii în procesul didactic), al profesorilor de matematică[20], al profesorilor de fizică[21] (Activitatea de diseminare a fost reluată și după-amiază, vineri 12 aprilie, la Cercul Metodic al Profesorilor de Matematică și Cercul Metodic al Profesorilor de Fizică.) etc; prin intermediul materialelor (articole și communicate) publicate în presă[22]; prin intermediul publicațiilor (revistei[23] și urmează ca în perioada următoare să

[18] *Ibidem.*
[19] *Ibidem.*
[20] *Ibidem.*
[21] *Ibidem.*
[22] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/diseminare.htm.
[23] Apariția la Hălăucești a revistei *Repere cultural-educaționale* reprezintă un demers prin care încercăm să nu rămânem indiferenți. În contextul implementării în cadrul Liceului Teoretic ”Bogdan Vodă”, Hălăucești a proiectului Erasmus+ - *Școala o șansă pentru un viitor mai bun* – finanțat din fonduri europene, s-a ivit oportunitatea punerii în practică a ideii de a

se realizeze și un ghid) s-a realizat diseminarea și multiplicarea la nivel național și internațional - Joi, 7 martie 2019, la Căminul Cultural Hălăucești, județul Iași, într-o atmosferă sărbătorească, a avut loc lansarea primului număr al revistei ***Repere cultural-educaționale.*** La eveniment au participat reprezentanți ai comunității locale, ai parohiei romano-catolice, conducerea liceului, numeroși părinți și elevi. Apărută la Editura Pim Iași, în codiții grafice deosebite, revista s-a bucurat de numeroase aprecieri asupra conținutului diversificat, a materialelor interesante și bine argumentate, a evocărilor și studiilor valoroase. În discursul dumnealui, dl. prof. dr. Iulian Ghercă, directorul revistei, a subliniat apariția acesteia în contextul derulării Proiectului Erasmus+ *Școala - o șansă pentru un viitor mai bun,* dar și necesitatea unei publicații în cadrul unei comunități cu vechi tradiții culturale. Prin intermediul prezentărilor realizare de prof. Alina Căşuneanu, prof. Călin Luminița și prof. Neculai Juncă, publicul participant a fost informat despre activitățile desfășurate în cadrul mobilităților de la Barcelona, Florența și Konstanz, având, de asemenea, posibilitatea de a experimenta aplicația Kahoot, din cadrul platformei Web 2.0 Tools[24]; prin intermediul seminariilor și atelierelor practice realizate în cadrul activității de promovare a liceului la nivelul elevilor, părinților și comunității locale, dar și a comunităților din zonă[25] (Mircești, Mogoșești, Răchiteni, Muncel, Iugani etc) desfășurate cu prilejul desfășurării unor activități extracurriculare și educative în săptămâna *Școala altfel,* dar nu numai. -

Se poate observa cu ușurință varietatea mijloacelor de diseminare, dar și impactul pozitiv și consistent al experienței europene dobândite în urma participării la fluxurile de mobilitate din cadrul proiectului Erasmus+ la nivelul instituției și al elevilor, părinților, dar mai ales al cadrelor didactice.

Modul de implementare al proiectului și îndeplinirea obiectivelor propuse s-a realizat printr-un amplu proces de monitorizare și un atent proces de

---

realiza o revistă care să se adreseze elevilor, comunității și tuturor celor preocupați de activitățile și viața cultural-educațională. Scopul principal îl reprezintă - încercarea de ”luminare”, de educare și emancipare a oamneilor și prin activitatea editorială.
Printre obiectivele apariției revistei *Repere cultural-educaționale* putem menționa: asumarea și promovarea principiilor și valorilor europene; diseminarea și multiplicarea experiențelor și proiectelor europene; mediatizarea activităților educative și didactice, proiectelor și parteneriatelor desfășurate și implementate la nivelul Liceului Teoretic ”Bogdan Vodă” Hălăucești; sprijinirea și încurajarea manifestării elevilor în activitățile extrașcolare, extracuriculare și editoriale; stimularea și promovarea activității științifice; realizarea unor portrete și evocări; cunoașterea și valorizarea istoriei. Vezi Iulian Ghercă, *Nevoia de educație-nevoia de cultură*, în „Repere cultural-educaționale”, nr.1, Editura PIM, Iași, 2019, p. 5.

[24] http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/activitati.htm.

[25] *Ibidem.*

evaluare. Planul de monitorizare a urmărit pentru fiecare etapă modul în care s-au realizat activitățile din cadrul proiectului. Vom exemplifica printr-un extras din planul de monitorizare (activitățile din luna iunie 2018) realizat în cadrul procesului de implementare a proiectului de către responsabilul cu monitorizarea, doamna profesor Aissa Maria Neculăeș.

PLAN DE MONITORIZARE[26]

Nr. crt.	Activitate	Responsabili	Modalitate de desfășurare	Dovezi	Perioada de realizare
IUNIE, 2018					
A1	Pregătirea proiectului A1.1. analiza notificării primită de la ANPCDEFP cu privire la proiect A1.2. stabilirea metodologiei de lucru și alocarea sarcinilor echipei de proiect A1.2. alocarea resurselor în funcție de activități	Managerul instituției Coordonatorul	Stabilirea metodologiei de lucru, alocarea sarcinilor echipei de proiect	Procese verbale	Iunie 2018

[26] *Ibidem.*

A2	Managementul proiectului A2.1. întâlnirea echipei de management și implementare a proiectului A2.2. stabilirea clară a rolurilor și responsabilităților membrilor echipei de proiect și a procedurilor de raportare și de comunicare internă A2.3. monitorizarea și evaluarea permanentă a proiectului	Echipa de management și implementare Responsabilii cu monitorizarea și evaluarea	Întâlnirea echipei de proiect Întocmire procese verbale	Procese verbale Portofoliul proiectului	Iunie 2018
A3	Lansarea proiectului A3.1. realizarea anunțului privind implementarea proiectului și lansarea proiectului într-un comunicat în consiliul profesoral A3.2. crearea unui site al proiectului în limba română-updatat permanent A3.3. editarea de afișe	Coordonatorul Coordonatorul Responsabilul cu diseminarea	Lansarea proiectului în Consiliul profesoral Crearea site-ului proiectului Editarea de afișe	Proces-verbal consiliu profesoral Site-ul proiectului Afișe Fotografii	Iunie 2018

A4	Selectarea participanților A4.1. stabilirea echipei de selecție și elaborarea criteriilor de selecție A4.2.lansarea concursului de selecție la aviziere, pe site-ul școlii și prin apel în consiliul profesoral A4.3. depunerea dosarelor de candidatură	Managerul Echipa de selecție	Stabilirea echipei de selecție Elaborarea criteriilor Lansarea concursului de selecție la aviziere, site-ul școlii, apel în consiliul profesoral	Proces verbal Afiș lansare Informare pe site Dosarul echipei de selecție	Iunie 2018
A5	Aplicarea folow-up A5.1. realizarea portofoliului proiectului A5.2. publicarea documentelor pe site-ul proiectului	Coordonator și echipa de proiect	Stângerea dovezilor în portofoliul proiectului Publicarea documentelor pe site-ul proiectului	Portofoliul proiectului Site-ul proiectului	Iunie 2018
A6	Evaluare A6.1. realizarea planului evaluării activităților din cadrul proiectului A.6.2. evaluare inițială (chestionar procedură de selecție a participanților)	Responsabilul cu evaluarea	Plan de evaluare Aplicarea de chestionare participanților	Plan de evaluare Chestionare	Iunie 2018

Un aspect extrem de important este și realizarea procesului de evaluare internă a modului de implementare a proiectului *Școala - o șansă pentru un viitor mai bun*. Pentru a exemplifica modalitatea în care s-a realizat evaluarea,

vom oferi un exemplu de activități din planul de evaluare, realizat pentru luna ianuarie. Menționăm că realizarea unei evaluări obiective, transparente și serioase are ca scop și, ulterior, urmare îmbunătățirea procesului de implementare, deoarece se descoperă anumite lucruri care sunt deficitare în modalitatea de implementare a proiectului.

Nr. crt.	Ce? Activitate	Cine? Responsabil	Cum?	Ce dovezi am?	Când? Perioada de realizare
IANUARIE, 2019					
7	Mobilitate Konstanz, Germania 7.1. evaluarea gradului în care participanții au înțeles în ce constă participarea la acțiunile de mobilitate, care sunt obiectivele cursului, ce competențe urmează a fi dezvoltate, la ce activități urmează să participe, ce sarcini au de îndeplinit atât în perioada de mobilitate, cât și cea	Participanții la mobilitatea din Germania Responsabilul cu evaluarea Responsabilul cu pregătirea lingvistică Responsabilul cu pregătirea culturală	Evaluarea lingvistică Evaluarea culturală Aplicarea de chestionare participanților	Chestionare Teste	Ianuarie 2019

Se pot schimba anumite metode și mijloace, în vederea îmbunătățirii implementării și atingerii obiectivelor propuse.

	postmobilitate; 7.2. evaluarea în urma pregătirii culturale 7.3. evaluarea în urma pregătirii pedagogice				

Impactul implementării proiectului Erasmus+ ***Școala-o șansă pentru un viitor mai bun*** la nivel organizațional, instituțional și personal este unul care demonstrează necesitatea, importanța și utilitatea accesării și implementării de proiecte europene, de creștere a gradului de internaționalizare al școlii, de modernizare și dezvoltarea a actului educațional, având în vedere realitățile societății actuale, schimbările majore ce s-au petrecut și se petrec la începutul secolului al XXI-lea. Crearea unor parteneriate educaționale la nivel european, cunoașterea unor sisteme de învățământ europene care constituie exemple de bună practică, deprinderea cu metode moderne centrate pe elev pot ajuta și conduce la găsirea celor mai eficiente și benefice soluții la problemele cu care se confruntă școala noastră. Implementarea proiectului amintit demonstrează în mod practic/concret acest lucru și ne încurajează să continuăm și în viitor drumul început de accesare și implementare a proiectelor europene și odată cu ele a valorilor și principiilor europene. School - a chance for a better future!

European experience and possible solutions to the problems of Romanian education

This article aims to present the context of the Erasmus + School project - a chance for a better future implemented within the Bogdan Voda Theoretical High School, Hălăuceşti, the way of implementation and dissemination, as well as the benefits gained so far from the participation in this project. But even more important is to analyze whether and to what extent this European experience has provided us with solutions to the problems we face in our institution.

The possibility of accessing European funds for the implementation of projects for school education and not only within the Erasmus + European program is a chance for institutions working in the field of education, for teachers and pupils to participate in training courses for institutional and personal development and to solve problems by identifying and implementing solutions as a result of improving and learning examples of good practice in the European Union (acquiring a European experience). Being aware of this opportunity, there has been created a team for conceiving and subsequently implementing the above mentioned project.

The impact of implementing Erasmus + School – a chance for a better future at an organizational, institutional and personal level is one that demonstrates the necessity, importance and usefulness of accessing and implementing European projects, increasing the internationalization of the school, modernizing and developing of the educational act taking into consideration the realities of the present society, the major changes that have taken place and are taking place at the beginning of the 21st century. Creating educational partnerships at European level, knowing about European education systems that are examples of good practice, learning with modern student-centered methods can help and lead to finding the most effective and beneficial solutions to the problems faced by our school. The implementation of this project demonstrates this fact and concretely and encourages us to continue in the future the way of accessing and implementing the European projects and along with them the European values and principles.

Mobilitățile și impactul acestora la nivel personal și instituțional

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Proiectul de mobilitate pentru profesori Erasmus+ KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, cu numărul 2018-1-RO01-KA101-048356, ***"Școala - o șansă pentru un viitor mai bun"***, finanţat de Comisia Europeană prin AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROGRAME COMUNITARE IN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE, Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești, a apărut ca o consecinţă firească a provocărilor contextului educativ actual.

Liceul Teoretic Bogdan Vodă şi-a propus ca prin implementarea proiectului ***"Școala - o șansă pentru un viitor mai bun"*** să rezolve o serie de aspecte deficitare identificate la nivelul școlii și să diminueze alte nevoi constatate în urma analizei SWOT urmând ca experiența europeană și formarea profesorilor participanți la mobilităţi să facă din școala noastră un loc mai atractiv, atât pentru elevi cât și pentru personalul școlii.

Proiectul a vizat formarea personală și profesională a 16 cadre didactice în vederea adoptării și utilizării standardelor europene în procesul educativ, asigurării egalității de șanse tuturor educabililor, îmbunătățirii rezultatelor școlare, diminuarea absenteismului, determinarea cât mai multor elevi să-și continuie studiile liceale în instituția noastră, spre o carieră de succes.

În demersurile echipei de proiect s-a pornit de la o analiză obiectivă a realităţilor actuale, a factorilor interni și externi care infuenţează buna desfăşurare a procesului didactic: programele școlare încărcate, programul supraîncărcat al elevilor la toate nivelele, utilizarea sporadică a noilor tehnologii în demersurile didactice, utilizarea insuficientă a metodelor activ-participative, a jocurilor didactice, sub efectul presiunii programelor și a examenelor standardizate, deteriorarea relațiilor dintre profesori, elevi și părinți,

aspecte ca au condus la schematism în predare, la lecţii mai puţin atractive, la o scădere semnificativă a interesului şi motivaţiei de a învăţa a elevilor.

Activităţile primei mobilităţi ***"Life coaching for teachers: happy teachers for better students"*** s-au desfășurat la Barcelona - Spania, în perioada 15.10.2018 - 20.10.2018 şi au vizat dezvoltarea tehnicilor de autocunoaștere și de gestionare și autocontrol a propriilor emoții, pentru crearea unui mediu mai atractiv și motivant pentru elevi și profesori.

Din discuţiile purtate în Konstanz cu Isabel Maria Rodríguez Mitchell, profesor la I.E.S. Valle de los Nueve, Gran Canaria – Spania, am aflat că sistemului educațional spaniol cuprinde următoarele tipuri de educație: educația preșcolarilor, învățământul primar, învățământul secundar obligatoriu, liceul, formarea profesională, studiile lingvistice, studiile artistice, studiile sportive, educația adulților și educația universitară.

În prezent, sistemul educaţional spaniol este bazat pe legislatia adoptată în 1970, conform căreia învăţământul este obligatoriu între 6 şi 16 ani, incluzând şase ani de şcoală primară şi alţi patru ani de şcoală secundară. [1]

Cicluri educaţionale ale învăţământului spaniol:

- între 3 - 6 ani : Educacion Infantil (grădiniţa)
- între 6 - 12 ani : Educacion Primaria (şcoala primară - durează şase ani)
- între 12- 16 ani - Educacion Secundaria Obligatoria (ciclul secundar, obligatoriu, de patru ani)
- între 16 - 18 ani – Bachillerato.[2]

În cadrul activităţilor de diseminare desfăşurate la nivelul consiliului profesoral, al comisiilor şi cercurilor metodice, au fost prezentate achiziţiile dobândite în cadrul acestui curs de formare, dar şi modul de răsfrângere a acestora asupra unor arii diferite ale cunoaşterii.

Metoda de analiză managerială SWOT poate ajuta un profesor să identifice propriile competenţe, cunoştinţe şi abilităţi pentru a conştientiza punctele tari de care dispune, dar şi oportunităţile profesionale pe care le are şi modul în care acestea pot fi valoarizate, dar şi punctele slabe şi ameninţările care, printr-o abordare atentă, pot fi eliminate sau corectate.

Psihologia socială a fost definită ca studiul felului în care gândurile, sentimentele şi comportamentele oamenilor sunt influenţate de prezenţa reală sau imaginată a celorlalţi. [3]

---

[1] Iulian Ghercă, *Aspecte privind sistemul educațional spaniol surprinse în cadrul experienței Erasmus+*, ***Repere cultural-educaționale*** - nr.1, Editura PIM, 2019, p. 35.
[2] https://www.artline.ro/Scoala-in-Spania-22015-1-n.html
[3] Ştefan Boncu, Psihologia socială, Cursul 1, pag.1

Cursul de la Barcelona a oferit participanţilor oportunitatea de reflecta asupra unor noi concepte de psihologie socială promovate de specialişti din Vest, dar şi unor concepte de management al dezvoltării personale: starea de flow, teoria ecologică a lui Bronfenbrennerburn, mindfulness, sindromul Burnout, The Healthy Mind Platter, diagrama Eisenhower, Life Skills, Psihologia pozitivă - „Cele 6 virtuţi" etc.

Starea de flow - Găsirea potenţialului maxim! Mihaly Csikszentmihalyi, un om de stiinţă, cu un nume greu de pronunţat, (studenţii săi de la *Claremont Graduate University*, îl numesc „Doctor C."), cerceteaza de peste 30 de ani **starea de flow** şi a publicat numeroase lucrări în domeniu.[4]

Reprezintă o stare de efervescenţă în care putem accesa resurse de nivel diferit la o viteza infinit mai mare decât gândul raţional, o stare în care barierele, blocajele dispar, limitele, autocenzura şi fricile cotidiene nu mai au efect, şi reuşim să ne exprimăm la nivel maxim, simţind că putem avea încredere absolută într-un nucleu personal de autenticitate.

Chiar dacă Doctor C. este autorul celor mai recente cercetări despre starea de "flow", nu este desigur el cel care a descoperit-o. De fapt, această starea este foarte bine cunoscută de mii de ani, ca fiind o stare *"in the zone"* sau *"in the groove",* starea de graţie sau de extaz. Cei care practică arte marţiale, vorbesc de *mushin, "no mind",* sau de *mizu no kokoro*, adică "mintea ca apa". *Goleşte-ţi mintea, fii fără formă, fără model, ca apa*[5] asemeni muzicianului care se pierde printre notele pe care le cântă sau pictorului care se confundă cu propria pânză.

Mindfulness *este starea de prezenţă, de conştientizare, de atenţie nemijlocită, acum şi aici*[6]. În acelaşi timp, este o tehnică de meditaţie. În ultimii ani, termenul *mindfulness* a început să fie tot mai des întâlnit în cărţile de psihologie şi de self-help.

Studiile au relevat impactul său pozitiv asupra stării de sănătate, prin reducerea stresului, şi, implicit, a incidenţei bolilor provocate de acesta. Suntem oameni, deci cu totii avem nevoie de un spaţiu interior al liniştii, în care să ne simţim în siguranţă, în care să ne refugiem pentru scurt timp, ca mai apoi,

[4] Una dintre cărţile lui mai cunoscute, Mihaly Csikszentmihalyi, *Starea de flux*, a fost publicată în 2007 de către Editura Curtea Veche, în colecţia Psihologie practică
[5] Bruce Lee , citat celebru
[6] Jon Kabat-Zinn, *Mindfulness pentru începători* , *(Mindfulness for Beginners: Reclaiming the Present Moment - and Your Life)*, Editura Trei, 2016

ghidaţi de repere axiologice: curaj, compasiune şi conectare, să revenim în lumea exterioară pentru a ne trăi vieţile din plin. Mindfulness înseamnă înainte de toate renunţarea la stereotipuri de gândire, la prejudecăţi şi mentalităţi vechi cu privire la viaţă noastră.

Mindfulness ca filosofie, presupune că dincolo de emoţii, gânduri şi provocările vieţii nu se află sfârşitul lumii, ci chiar începutul ei, un mod de a gândi şi de a găsi calea care aduce adevărata pace interioară.

Mindfulness înseamnă înţelegerea mecanismelor prin care putem ajunge la starea de bine, iar aceasta prin exerciţiu să devină starea noastră naturală, firească. [7]

„Timpul este gratis,dar este de neprețuit . Nu îl poți deține,însă îl poți folosi liber . Odată ce l-ai pierdut, nu îl mai poți recupera.” (Harvey MacKay)

„Matricea Eisenhower” sau „Matricea priorităților” reprezintă o metodă simplă, dar eficientă de gestionare a timpului.

Matricea este o diagramă simplă, dar utilă în stabilirea priorităţilor, în scopul obţinerii un randament ridicat al activităţii noastre. Pentru folosirea mod eficientă a timpul şi energiilor personale, este nevoie să fie identificate activităţile importante sau urgente, dar şi pe cele care trebuie delegate sau evitate, pentru a aloca mai mult timp activităţilor care ne interesează.

Sindromul **Burnout** este reprezintat de starea de epuizare fizică, psihică și emoțională, produsă de stresul prelungit, în general, la locul de muncă, fiind o consecință a dezechilibrului dintre cerințe, resurse și gradul de satisfacție profesională. Psihologii au identificat trei dimensiuni ale sindromului: epuizarea emoțională, detașarea și scăderea performanței.

Dacă în cadrul stresului implicarea este excesivă, consum mare de energie, suprasolicitare a sinelui (la nivel fizic si psihic), supraexcitare emoţională, hiperactivitate, senzaţia permanentă de urgenţă, în cazul stării de burnout apare lipsa implicării, dezangajare, abandon , amorţire emoţională delăsare, neajutorare, senzaţia de a fi copleşit, pierderea motivaţiei, a idealurilor şi a speranţei. [8]

---

[7] Căşuneanu Alina, *Mindfulness - pentru a fi mai fericiți*, ***Repere cultural-educaționale*** - nr.1, Editura PIM, 2019, p. 24

[8] Moglan Dumitru Dorin, *Ce este Burnout?*, ***Repere cultural-educaționale*** - nr.1, Editura PIM, 2019, p. 30

Această teorie porneşte de la necesitatea asigurării tuturor elementelor necesare unei bune funcţionări a creierului:

- timp pentru somn;
- timp pentru mâncare;
- timp pentru activităţi fizice;
- focusarea pe obiectiv;
- conectivitatea;
- time in;
- timp pentru a învăţa lucruri noi, care ne fac plăcere;
- down time sau timpul când nu facem nimic.

Cea de-a doua mobilitate a Proiectului,***"Classroom Management Solutions for Teachers: new methodologies, effective motivation, cooperation and evaluation strategies*** s-a desfăşurat în perioada 03.12.2018 - 08.12. 2018 la Florenţa, în Italia şi a vizat dezvoltarea abilităţilor de management al clasei de elevi, diminuarea absenteismului şi creşterea interesului pentru școala și educație.

Activităţile de diseminare desfăşurate au scos în evidenţă câteva aspecte ale managementului şcolar, cadrele didactice din şcoala noastră având oportunitatea de a afla o serie de noutăţi în domeniu şi a le implementa în activitatea la clasă.

The Flipped Classroom bazată pe o inversare a rolurilor şi a predării cunoştinţelor:

• elevii primesc cursuri sub formă de resurse online în loc de teme (de obicei videoclipuri) pe care le pot viziona acasă;

• ce a fost studiat anterior acasă (ca temă) este apoi dezbătut în clasă, de aici ideea de *clasă inversată*.

Obiectivul este trecerea de la modelul de predare centrat pe profesor, la unmodel centrat pe elev pentru a le putea satisface nevoile de cunoaștere individuale.

Am aplicat această metodă alternativă la ora de istorie având ca tema comunismul în România, dar şi la alte lecţii. Elevii au studiat acasă, în ritmul propriu, aspectele teoretice și practice sub diferite forme: lecția din manual sau din diverse documente, părerile părinţilor şi ale bunicilor, lecturi propuse de profesor, au vizionat unele videoclipuri pe youtube, au acesat diverse aplicații digitale, forumuri de dezbatere.

În clasă, elevii au încearcat apoi să aplice cunoștințele dobândite acasă prin rezolvarea sarcinilor propuse de profesor. În aceste condiții, atenția nu s-a mai axat pe părerea şi informaţia profesorului, ci pe datele culese sau produse de elevi, care au interacționat şi s-au ajutat reciproc. Activitatea tradițională de predare pentru toți a fost înlocuită de activitatea independentă susţinută de interesul fiecărui elev. Astfel, profesorul devine un partener în educaţie, care oferă suport și sugestii.

Pedagogul german Falko Peschel[9] a enunțat principiile metodologice fundamentale ale clasei inversate:

- învățarea prin descoperire;
- rezolvarea de probleme;
- creșterea stimei de sine;
- activități orientate care să încurajeze autonomia pentru cel care învață.

Concret, această metodă de predare se supune unor principii precum organizarea eficientă a timpului de lucru cu obiective etapizate, muncă practică, realizarea de proiecte educaționale centrate pe elev și pe nevoile sale de învățare.

Edmodo este o platformă de învățare gratuită, care oferă o modalitate sigură de comunicare între profesor, elevi, părinți și alți profesori. Edmodo pune la dispoziţia profesorilor un adevărat centru de comandă a unei rețele puternice care face leagătura dintre oameni și resursele de care au nevoie pentru a învăța. Platforma este accesibilă oricărui utilizator care parcurge următorii paşi:

1. Crearea unui cont pe https://www.edmodo.com/
2. Crearea grupului, a clasei - după crearea grupului, platforma generează automat un cod aleatoriu format din șase caractere.
3. Accesul părinților (serviciu ce este opțional) se face tot în baza unui cod ce poate fi transmis de către profesor.
4. Crearea testelor alegând opțiunea *Quiz*. Profesorul trebuie să dea un nume respectivului test, să redacteze întrebările și să ofere variantele de răspuns corecte, dar și pe cele greșite.
5. Evidenţa rezultatelor elevilor: *Edmodo* are o secțiune separată denumită *Grades*, unde profesorul ține evidența rezultatelor fiecărui elev.

[9] https://de.wikipedia.org/wiki/Falko_Peschel

6. Pentru *Tema pentru acasă* se alege opțiunea *Assignment*. Pe lângă textul propriu-zis, acestora li se poate anexa orice fel de fișier.

"Interactive Teaching - Using Educational Games and New Technology in order to enhance learners' motivation" – cel de-al treilea flux al Proiectului s-a desfășurat în perioada 04.02.2019 - 08.02.2019 la Konstanz, Germania, având ca obiectiv dezvoltarea abilităților de utilizare a metodelor de predare interactive și a noii tehnologii, pentru creşterea motivaţiei şi îmbunătățirea rezultatelor elevilor.

Cursul a oferit participanților noștri oportunitatea de a învăța alături de profesori din Spania, Grecia și Cehia, de a colabora cu aceștia în cadrul activităților interactive: studii de caz, dezbateri, ateliere, simulări și activități multi-naționale. A fost un bun prilej de cunoașterea reciprocă prin prezentarea țărilor și a școlilor de proveniență, prin interesante schimburi de experiență psihopedagogică, dar și interculturale.

Învățarea interactivă presupune conceperea activităţilor didactice printr-o raportare permanentă la ceea ce gândesc şi simt elevii. În cele cinci zile de studiu, profesorul formator a prezentat cursanților numeroase modalităţi curriculare şi extracurriculare de formare şi dezvoltare a personalităţii elevilor, în cadrul cărora aceştia să fie motivaţi să înveţe prin utilizarea jocului didactic şi a metodelor activ-participative pentru stimularea flexibilităţii cognitive, pentru stimularea interesului şi a curiozităţii acestora.

Jocul didactic

Oamenii zilelor noastre, în special copiii, îşi petrec timpul liber în casă, la televizor, pe tabletă, pe smartphone sau calculator. Asistăm aproape neputincioşi la o adevărată conspiraţie împotriva jocului şi a mişcării în aer liber. Ieşitul în oraş, ieşirile la iarbă verde, la o plimbare în parc, mersul la cinema sau la teatru, practicarea unui sport în familie par astăzi preocupări desuete. Şi totuşi...

„*Omul nu este întreg decât atunci când se joacă*“, scria Schiller, iar Platon recomanda: „*Faceţi în aşa fel încât copiii să se instruiască jucându-se; veţi avea astfel prilejul de a cunoaşte înclinaţiile fiecăruia.*“

„*Jocul constituie o trăsătură definitorie a omului (homo ludens), un mod de exprimare a eului copilului.*” (Maurice Debesse)

„*Jocurile copilăriei sunt mugurii întregii vieţi a omului, căci acesta dezvoltându-se, prin ele îşi dezvăluie cele mai ascunse însuşiri ale fiinţei sale.*“ F.R. Frobel.

Pentru copil, aproape orice activitate înseamnă joc: „*jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieţii. Jocul este singura atmosferă în care fiinţa sa psihologică poate să respire şi, în consecinţă, poate să acţioneze.*" *„Copilăria serveşte pentru joc şi pentru imitare"* spunea Ed. Claparède[10].

Jan Amos Comenski îşi autointitula noua sa şcoală *„schola ludus"*, marele pedagog sugerând prin aceasta, nu transformarea activităţii didactice în joc, ci necesitatea adaptarii jocului la cerinţele şcolii.*"Când educaţia generală a tineretului va începe cu o metodă bună, nimănui nu-i va lipsi ceea ce îi este necesar pentru a gândi şi a acţiona bine."* [11]

Jocul didactic este un important mijloc de educaţie, de motivare şi de stimulare a interesului, care pune în valoare capacităţile creatoare şi antrenează energiile şcolarului. Rolul şi importanţa jocului constă în faptul că el facilitează procesul de asimilare, fixare şi consolidare a cunoştinţelor.

Mijloacele jocului sunt acţiunea şi cuvântul. *Scopul jocului* este chiar acţiunea de joc, care înseamnă pregătirea pentru viaţă, pregătirea pentru viitor. Jean Piaget, în *Psihologia copilului*[12], remarca faptul că jocul se caracterizează prin plăcerea acţiunii, prin dorinţa de manifestare activă şi de stăpânire a activităţii şi are funcţia de a realiza adaptarea copilului la realitate. Jocul – susţine Piaget – „*este o asimilare a rolului la activitatea proprie, oferindu-i acestei activităţi alimentaţia necesară şi transformând realul în funcţie de multiple trebuinţe ale eului"*, trebuinţele de mişcare, de acţiune, de exprimare ale copilului. Prin imperiul trebuinţelor, el atribuie lucrurilor obişnuite diverse semnificaţii, se transpune în diverse roluri, aceasta reprezentând, aşa cum sublinia Th. Ribot, primii paşi ai imaginaţiei creatoare.

Teoriile psihologice evidenţiază în mod pregnant rolul şi locul jocului în educaţia copilului la toate vârstele. Copilul pendulează între două lumi: a realităţii şi a închipuirii, care împreună şi separat alcătuiesc *„lumea libertăţii infantile"*. Psihologul austriac Karl Ludwig Bühler[13] considera jocul *„o formă de activitate tipic umană, voluntară, fără scop imediat, prin care copilul pătrunde şi ajunge să înteleagă la un nivel elementar fenomenele naturii şi ale societăţii"*, este un mijloc prin care copilul simte plăcerea acţiunii.

Eficienţa jocului depinde de cele mai multe ori de felul în care profesorul ştie să asigure o concordanţă între tema jocului şi materialul didactic existent, de felul în care ştie să folosească cuvântul ca mijloc de ndrumare a elevilor

[10] Claparède Eduard - „*Psihologia copilului şi pedagogia experimentală*", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucuresti, 1975
[11] https://ro.wikipedia.org/wiki/Comenius
[12] https: Piaget Jean - *Psihologie şi pedagogie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucuresti, 1972
[13] https://en.wikipedia.org/wiki/Karl_B%C3%BChler

prin întrebări, răspunsuri, indicaţii, explicaţii, aprecieri. Prin joc, copilul învaţă cu plăcere, devine interesat faţă de activitatea ce se desfăşoară, cei timizi devin cu timpul mai volubili, mai activi, mai curajoşi şi capătă mai multă încredere în capacităţile lor, mai multă siguranţă în răspunsuri.

Clasificarea jocurilor - după J. Piaget[14]

- jocuri exerciţii;
- jocuri simbolice;
- jocuri cu reguli.

Pedagogia ştiinţifică face următoarea clasificare:

- jocuri de cercetare (creaţie) - care urmăresc dezvoltarea imaginaţiei, creativităţii, simţului estetic, gândirii logice. De exemplu jocurile de construcţii, desenul, modelajul, bricolajul, jocurile de rol („*de-a cumpărătorul şi vânzătorul”,* de pildă);
- jocuri de mişcare urmăresc dezvoltarea musculaturii şi motricităţii copilului, a echilibrului său, coordonarea mişcărilor, dezvoltarea abilităţilor manuale şi disciplinarea copilului. Sunt jocuri sportive, cu reguli pe care adultul trebuie să le explice şi să urmărească respectarea lor; de aici, valoarea pe care aceste jocuri le au in disciplinarea copilului: dansul şi cântecele însoţite de mişcări sunt excelente jocuri de mişcare.
- jocuri didactice, care urmăresc dezvoltarea intelectuală a copilului: dezvoltarea vorbirii, a vocabularului, însuşirea noţiunilor de gramatică, matematică, dezvoltarea spiritului de observaţie, cunoaşterea naturii etc.

Clasificarea jocurilor didactice[15]

- Senzoriale
- de observare a naturii
- de dezvoltare a limbajului
- de asociere de idei şi raţionamente
- matematice
- de construcţii tehnice;
- muzicale
- de orientare
- de sensibilizare
- de creaţie
- de memorare
- de îndemânare

[14] http://www.asociatia-profesorilor.ro/jocul-modalitate-de-invatare-si-educare-studiu.html
[15] idem

- de simulare

Laturile constitutive ale jocului[16]

- Conţinutul jocului
- Sarcina didactică a jocului - esenţa activităţii
- Obiectivele jocului
- Elementele de joc – competiţia, cooperarea, recompensa, penalizarea
- Regulile jocului
- Materialul didactic
- Acţiunea de joc.

Etapele jocului didactic[17]

- anunţarea jocului şi a obiectivelor
- explicarea şi demonstrarea
- jocul de probă
- desfăşurarea jocului
- complicarea jocului
- încheierea jocului

Jocul didactic nu poate fi desfăşurat fără o bună pregătire prealabilă. În aplicarea lui trebuie avute în vedere următoarele condiţii[18]:

- jocul să se constituie pe fondul activităţii dominante pentru a fi în concordanţă cu scopul şi sarcinile lecţiei;
- să fie pregătit în direcţia dozării timpului şi a materialelor folosite;
- să fie variat, atractiv, să îmbine divertismentul cu învăţarea;
- să fie utilizat atunci când elevii dau semne de oboseală;
- să creeze momente de relaxare, în vederea recuperării energiei elevilor;
- să antreneze toţi copiii în activitatea de joc;
- să fie în acord cu programa şcolară;
- să urmarească formarea deprinderii de muncă independentă;
- sarcinile didactice ale jocului să fie diferenţiate pentru a preîntâmpina rămânerile în urmă la învăţătură;
- să solicite gândirea creatoare şi să valorifice cu maximum de eficienţă posibilităţile intelectuale ale elevilor;
- activităţile în completare să fie introduse în orice moment al lecţiei;
- să nu afecteze fondul de timp al lecţiei propriu-zise.

[16] idem
[17] idem
[18] idem

Experienţa demonstrează că jocul didactic, prin sarcina lui, permite reluarea, într-o formă mai dinamică şi atractivă a cunoştinţelor predate, ceea ce favorizează repetarea şi, în final fixarea acestora. Prin joc, copilul îşi îmbogăţeşte viaţa afectivă şi, în acelaşi timp, dobândeşte în mod progresiv capacitatea de a-şi stăpâni emoţiile. El învaţă să reacţioneze sincer, pozitiv sau negativ, faţă de ceea ce este bun, frumos, moral şi faţă de ceea ce e rău, imoral. Copilul găseşte cea mai eficientă recompensă în însuşi faptul de a se juca.

Aparent, jocul didactic corespunde particularităţilor vârstei şcolare mici, dar datorită bogatelor valenţe formative, poate fi utilizat cu succes şi la elevii mai mari. Îmbinând distracţia, surpriza, buna dispoziţie cu sarcina didactică la potenţialul intelectual, moral şi fizic al copiilor, acesta asigură o activitate complexă, interesantă, plăcută, antrenantă, jocul didactic stimulează iniţiativa, inventivitatea, creativitatea şi dezvoltă la elevi deprinderile de muncă independentă, perseverenţa şi dârzenia în învingerea dificultăţilor, flexibilitatea gândirii, spiritul de cooperare, iar competitivitatea angajează la efort toate capacităţile elevului, fără a produce oboseală.

Cursul din Konstanz a avut de un deosebit caracter practic-aplicativ, participanții având posibilitatea de a-și perfecționa abilitățile digitale prin familiarizarea cu instrumentele oferite de Internet cadrelor didactice, în special de platforma WEB 2.0 Tools, prin crearea unor jocuri educaționale cu ajutorul ***Quizlet, Kahoot, Socrative, Classtools, Lyricstraining, Freerice, Plikers***.

Trăim cu toţii într-o societate efervescentă, aflată într-o permanentă schimbare. Profesorul însuşi trăieşte în această societate şi, din fericire, se află chiar în prima linie a schimbării, astfel încât el trebuie să se adapteze, să se acomodeze, să se perfecţioneze continuu. Actul învăţării nu mai este considerat a fi doar efectul demersurilor şi muncii profesorului, ci rodul interacţiunii elevilor cu calculatorul şi al colaborării cu profesorul.

Jocul este un mijloc eficient de educaţie: disciplinează fără constângere pe jucător, atât sub aspectul desfăşurării acţiunilor obiective, cât şi sub raportul comportamentului social.

Cursul de formare: ***"Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in SWEDEN"*** desfășurat în perioada 24.03.2019 - 30.03.2019 la Stockholm, Suedia a avut ca obiectivul dobândirea unor cunoștințe despre sistemele și standardele educaționale europene și raportarea școlii noastre la aceste standarde prin implementarea unor metode și strategii manageriale adaptate la realitățile sistemului românesc și la specificului școlii, care să ducă la îndeplinirea planului de școlarizare.

La activităţile de diseminare şi atelierele organizate în cadrul Programul *Şcoala Altfel* şi în acţiunile de promovare a liceului nostru, au participat numeroşi elevi din Hălăuceşti, Răchiteni, Mirceşti, Iugani şi Muncelu de Sus.

Miercuri, 29 mai 2019, in cadrul programului "Școala altfel" elevii claselor a VIII-a de la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești au fost implicați in activități de diseminare din ***Proiectului Erasmus + KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, "Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun".*** Prof. Aissa Neculăeș și Neculai Juncă le-au prezentat aspecte din cele patru mobilități și i-au familiarizat cu aplicațiile Kahoot! și Plickers.

În aceeaşi zi, elevi din clasa a VIII-a de la Școala Gimnazială *Vasile Alecsandri* Mircești, însoțiți de profesorii diriginți, s-au aflat în vizită la liceul nostru. Domnul prof. dr. Iulian Ghercă, directorul adjunct al unității noastre a prezentat oaspeților oferta educațională a Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești pentru anul școlar 2019 - 2020, dar și aspecte din ***Proiectul Erasmus + KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, "Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun".*** Prof. Aissa Neculăeș și Neculai Juncă le-au prezentat aspecte relevante din cele patru mobilități ale proiectului, site-ul liceului și i-au familiarizat pe elevii și profesorii mircești cu aplicațiile Kahoot! și Plickers.

Revista *Repere cultural-educaționale*

Un moment cheie în desfăşurarea, implementarea şi diseminarea Proiectul Erasmus + KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, *"Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun"* l-a reprezentat apariţia revistei *Repere cultural-educaționale.*

Lansarea primului număr al revistei *Repere cultural-educaționale* a avut un impact deosebit. La eveniment au participat reprezentanți ai comunității

locale, ai parohiei romano-catolice, conducerea liceului, numeroși părinți și elevi. Apărută la Editura Pim Iași, în codiții grafice deosebite, revista s-a bucurat de numeroase aprecieri asupra conținutului diversificat, a materialelor interesante și bine argumentate, a evocărilor și studiilor valoroase.

În discursul dumnealui, dl. prof. dr. Iulian Ghercă, directorul revistei, a subliniat apariția acesteia în contextul derulării Proiectului Erasmus+ *Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun,* dar și necesitatea unei publicații în cadrul unei comunități cu vechi tradiții culturale.

Prin intermediul prezentărilor realizate de prof. Alina Căşuneanu, prof. Călin Luminița și prof. Neculai Juncă, publicul participant a fost informat despre activitățile desfășurate în cadrul mobilităților de la Barcelona, Florența și Konstanz, având de asemenea posibilitatea de a experimenta aplicația Kahoot, din cadrul platformei *Web 2.0 Tools.*

La lansarea celui de-al doilea număr al revistei *Repere cultural educaționale* au participat profesorii bibliotecari din zona Pașcani, aflați la activitatea Cercului Metodic al Bibliotecarilor Școlari din jud. Iași, precum și cadre didactice ale liceului nostru, părinți și elevi.

În alocuțiunea dumnealui, dl. prof. dr. Iulian Ghercă, directorul publicației, a vorbit despre apariția revistei în contextul derulării Proiectului Erasmus + KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, *"Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun"*, despre articolele și studiile valoroase apărute în cuprins, despre importanța acestui demers pentru liceul nostru și pentru comunitate. Dl. prof. Neculai Juncă a prezentat un amplu material cu aspecte și momente importante din cadrul celor patru mobilități ale proiectului, dar și principalele aplicații ale platformei *Web 2.0 Tools*.

Din partea invitaților a vorbit prof. Maria Iacob, bibliotecar la Colegiul Național *Mihail Sadoveanu* Pașcani, care a felicitat Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești pentru realizările deosebite.

Proiectul Erasmus + KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, "Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun" a reuşit să deschidă noi perspective în activitatea didactică şi managerială din şcoala noastră prin participarea la cursul ***"Structured Educational Visit to Schools/Institutes & Training Seminar in Sweden"***de la Stokholm, în cadrul celei de-a patra mobilitatea, aspecte relevate de echipa de profesori participanţi în cadrul activităţilor de diseminare, dar şi în articolele din Nr. 2 al revistei *Repere cultural-educaţionale,* impresionantă fiind preocuparea pentru învăţământ şi educaţie a autorităţilor suedeze.

Personal opinions about **the Mobility Project for teachers Erasmus+ KA 101 Action Key 1 - School Education, School - a Chance for a Better Future**, the reference number 2018-1-RO01-KA101- 048356.

Plan de Dezvoltare instituţională
2019 – 2024

Oferta Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuceşti

Director, prof. Lidia Mihaela Neculăeş

PARTEA I CONTEXT

Comisia de elaborare și date de identificare
Organigrama
Viziunea liceului
Misiunea liceului
Valorile liceului
1.1. Planul de Dezvoltare Instituțională și importanța acestuia
1.2. Contextul elaborării Planului de Dezvoltare Instituțională

PARTEA a II-a DIAGNOZA

2.1. Încadrarea liceului în context administrativ-temporal
2.2. Analiza mediului intern

2.2.1. Istoricul liceului
2.2.2. Cultura organizaţională
2.2.3. Materiale şi resurse didactice
2.2.4. Oferta educațională
2.2.5. Resurse umane
2.2.6. Evoluția numărului de elevi
2.2.7. Rezultate școlare
2.2.8. Rezultate concursuri și olimpiade școlare
2.2.9. Proiecte educaționale
2.2.10. Parteneriate şi colaborări
2.2.11. Componenta socială

2.3. Opinia elevilor cu privire la activitatea liceului
2.4. Opinia părinților cu privire la activitatea liceului
2.5. Opinia cadrelor didactice cu privire la activitatea liceului

2.6. Analiza SWOT
2.7. Analiza PESTEL

PARTEA a III-a COMPONENTA STRATEGICĂ

3.1. Potențialul și nevoile unității de învățământ
3.2. Viziunea de dezvoltare a liceului
Viziunea liceului
Misiunea liceului
Obiective strategice
Obiective generale
Modalități de monitorizare/ evaluare

PARTEA a IV-a COMPONENTA OPERAȚIONALĂ

4.1. Planul de dezvoltare pe termen lung 2019-2024
4.2. Planul operațional 2019-2020
4.3. Proiectul planului de școlarizare 2019-2020
4.4. Planul de dez oltare a personalului
4.5. Planul de parteneri t

PARTEA a V-a CONSULTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

5.1. Condiții premergătoare implementării
5.2. Indicatori de monitorizare

GLOSAR DE TERMENI ȘI SURSE DE INFORMARE

ANEXE

VIZIUNEA LICEULUI TEORETIC „BOGDAN VODĂ”, HĂLĂUCEȘTI

Şcoala noastră – o şcoală pentru comunitate, o şcoală pentru Europa.

MISIUNEA LICEULUI TEORETIC „BOGDAN VODĂ”, HĂLĂUCEȘTI

Furnizarea unui cadru organizat pentru educaţia copiilor, tinerilor şi adulţilor în vederea integrării pe piaţa locală, naţională şi europeană a muncii, inserţiei sociale, pentru muncă responsabilă aducătoare de plusvaloare, în spiritul toleranţei, multiculturalităţii, pluriconfesionalismului şi a respectului pentru individualitate. Misiunea specifică şcolii noastre se defineşte ca o posibilitate de a le asigura elevilor care o frecventează egalitatea de şanse în plan instructiv şi educaţional.

VALORILE LICEULUI TEORETIC „BOGDAN VODĂ”, HĂLĂUCEȘTI

1.1. Planul de Dezvoltare Instituțională și importanța acestuia

Planul de Dezvoltare Instituțională reprezintă un aspect cheie în procesul de elaborare și fundamentare a deciziilor strategice de la nivelul

Liceului Teoretic „Bogdan Vodă”, Hălăucești. Acest document conține și se bazează în întregime pe viziunea, misiunea și valorile promovate de către unitatea școlară. Elaborarea Planului de Dezvoltare Instituțională are ca finalitate obținerea unui instrument complet de prognoză a acțiunilor viitoare pe care școala intenționează să le întreprindă.

Prezentul document răspunde la necesitatea realizării unei strategii pe termen lung care să înglobeze toate domeniile funcționale (curriculum, resurse umane, relații comunitare, respectiv resurse material-financiare) și care să ajute la creșterea calității actului educativ. Cu ajutorul Planului de Dezvoltare Instituțională Liceul Teoretic „Bogdan Vodă”, Hălăucești are posibilitatea de a se plia pe schimbările din mediul extern și de a structura resursele disponibile, astfel încât să atingă obiectivele stabilite.

Conform cerințelor Regulamentului de organizare şi funcţionare a unităţilor de învăţământ preuniversitar aprobat prin Ordin al Ministerului Educaţiei Naţionale, Liceul Teoretic „Bogdan Vodă”, Hălăucești a elaborat Planul de Dezvoltare Instituțională pe o perioadă de 5 ani. Această perioadă de 5 ani reprezintă termenul optim pentru desfășurarea acțiunilor necesare atingerii obiectivelor stabilite, întrucât, obiectivele generale pot fi operaționalizate anual și de asemenea, poate fi realizată o analiză a rezultatelor pe termen lung.

În vederea obținerii unui Plan de Dezvoltare Instituțională pe care să fie bazat procesul decizional este important ca acesta să fie în concordanță cu trăsăturile mediului extern de care aparține unitatea școlară. Pornind de la această idee, cele mai importante elemente care pot avea o influență directă asupra procesului educațional sunt:

- ✓ Frecventele schimbări educaționale și manageriale produse de reformele educaționale;
- ✓ Scăderea numărului de elevi;
- ✓ Politica managerială a școlii și a comunității locale;
- ✓ Creșterea competiției dintre unitățile școlare.

Prezentul Plan de Dezvoltare Instituțională este elaborat pe baza structurii și conținutului PDI-ului anterior. Acest lucru este necesar pentru menținerea unei continuități și a unei viziuni de ansamblu. Tot pentru realizarea acestui lucru sunt analizate și Rapoartele de Activitate din anii școlari anteriori şi planurile operaţionale anuale anterioare.

1.2. Contextul elaborării Planului de Dezvoltare Instituțională

Având în vedere frecventele schimbări din mediul social și cel politic este necesară o planificare operațională și strategică capabilă să asigure dezvoltarea Liceului Teoretic „Bogdan Vodă”, Hălăucești și într-un context supus variațiilor.

Planul de Dezvoltare Instituțională este structurat pe o componentă de planificare strategică și una de planificare operațională. Prin planificarea strategică este stabilit ceea ce trebuie realizat, iar prin cea operațională este evidențiat modul prin care se va acționa pentru a îmbunătăți calitatea actului educațional.

Planul de Dezvoltare Instituțională are implicații diverse:

✓ Ajută la alinierea politicilor și programelor educaționale locale cu politicile naţionale și internaţionale, inclusiv cu Strategia Europa 2020 privind educația.

✓ Este necesară coroborarea PDI-ului cu elementele de planificare strategică de la nivel local, județean, regional, naţional și european.

✓ Corelarea PDI-ului cu documente și strategii de acreditare privind calitatea în învățământul preuniversitar.

Elaborarea Planului de Dezvoltare Instituțională aduce anumite beneficii:

✓ Documentul asigură o viziune unitară multi-anuală atât pentru managementul școlii, cât și pentru întreg colectivul profesoral;

✓ Sunt analizate cele mai importante aspecte referitoare la domeniul administrativ, curricular, dar și al resursele umane în cadrul procesului de elaborare.

✓ Sunt stabilite țintele strategice ale unității de învățământ, situația, condițiile și resursele școlii și ale comunității din care aceasta face parte;

✓ Sunt obținute noi modalități de creștere a satisfacției elevilor și părinților în ceea ce privește actul educativ;

✓ Este îmbunătățită imaginii unității școlare.

2.2. Analiza mediului intern

2.2.1. Istoricul liceului

Şcoala are, la Hălăuceşti, o tradiţie seculară. Începutul, foarte modest, îl cunoaştem dintr-un raport trimis de primul director al şcolii, Hristea Popovici, inspectoratului şcolar de la Roman cu data de 20 ianuarie 1870 şi din care rezultă că şcoala primară fusese înfiinţată cu trei ani înainte, deci în **1867**.

Decenii la rând, învăţători inimoşi, pătrunşi de ideea nobilei lor misiuni, au cerşit pentru şcoală înlesniri minime, rămase mereu în faza promisiunilor sau amânărilor fără capăt. Din acest motiv, până în 1948 nu s-a putut elimina sistemul funcţionării unor clase prin camere închiriate prin sat. Una din învăţătoarele vremurilor, Elena Chiriţescu, îşi amintea : Funcţionam trei colege la o şcoală în sat, într-o casă închiriată, o fostă prăvălioară. Când predam mai bine, auzeam trecătorii din satele vecine bătând cu biciul în geam şi întrebând: madamă, ai pîine? S-au construit în acest interval două biserici, o şcoală pentru dascăli, un seminar şi un gimnaziu, dar două – trei săli pentru şcoala statului nu s-a putut.

Prima şcoală a fost improvizată într-o casă compusă dintr-o cameră şi o tindă. Pentru cei 10 frecvenţi din cei 12 înscrişi, era destul. Peste numai 3 ani se simte nevoia construirii a două săli tip, cărora li se adaugă încă două, tip Haret, abia în 1915, când se construieşte o locuinţă şi pentru învăţător, la ora actuală dezafectată.

Primului învăţător, Hristea Popovici, i-au urmat la conducerea şcolii Ştefan Atanasiu, Petre Iosif, figuri exemplare de învăţători apostoli, apoi Dumitru Dabija şi Petru Dascălu, iar la Luncaşi Caramfil şi V. Toma, adevărate modele de gospodari pentru săteni. S-au bucurat de aprecierea sătenilor şi învăţători şi profesori pricepuţi, din generaţii apropiate, precum soţii Cobzaru, Rotărăscu, Mîrţ, Ghilea, Onişoru, ş.a.

Valoroase tradiţii culturale hălăuceştene sunt legate de activitatea desfăşurată o serie de preoţi cu dragoste de cultură şi de neam. Meritele lor se cuvin recunoscute şi preţuite cu atât mai mult cu cât strădania lor nu s-a limitat la domeniul religios.

În **1936** ia fiinţă, tot din iniţiativa şi sub conducerea clerului local, un

colegiu particular cu programa statului, care a funcţionat până în 1948 şi a cărui impozantă clădire reprezintă şi azi principala construcţie şcolară din comună.

După desfiinţarea celor două instituţii, gimnaziul şi seminarul, în **1948**, clădirile au trecut în patrimoniul Ministerului Învăţământului şi au servit pentru funcţionarea şcolii generale. În anul **2000**, clădirile au trecut în patrimoniul Consiliului Local, care a delegat administrarea acestora către direcţiunea liceului.

Paralel cu învăţământul de cultură generală, între anii **1958 – 1953** au funcţionat o şcoală agricolă şi o şcoală de meserii.

Liceul Bogdan Vodă Hălăuceşti, înfiinţat în **1961** sub titulatura de Liceu Teoretic, continuă tradiţia învăţământului liceal din perioada interbelică din satul Hălăuceşti. Ca urmare a unor orientări de moment în politica educaţională, liceul a fost desfiinţat în **1973**, păstrându-se numai clasele IX – X. Liceul renaşte în anul **1990** şi de atunci şi până în prezent funcţionează ca liceu teoretic, având clase I – XII, inclusiv învăţământ profesional.

2.2.2. Cultura organizaţională

Cultura organizaţională, căile de gândire împărtăşite de personalul şcolii determină modul în care aceştia se comportă în interiorul şi în afara şcolii, accentul punându-se în special pe:

- ✓ relaţiile interpersonale (manifestare explicită a dependenţei reciproce);
- ✓ promovarea colaborării între colegi;
- ✓ acceptarea controlului comun a realizării sarcinilor;
- ✓ abordarea problemelor, nu a persoanelor.

Valorile educaţionale pe care şcoala noastră le promovează sunt:

- ✓ respectul faţă de sine şi faţă de ceilalţi;
- ✓ asumarea responsabilităţilor;
- ✓ competitivitatea;
- ✓ promovarea succesului şi a eficienţei;
- ✓ cultivarea iniţiativei, a adevărului;
- ✓ disciplina muncii;
- ✓ toleranţa;
- ✓ respectul faţă de mediul înconjurător

2.2.3. Materiale şi resurse didactice

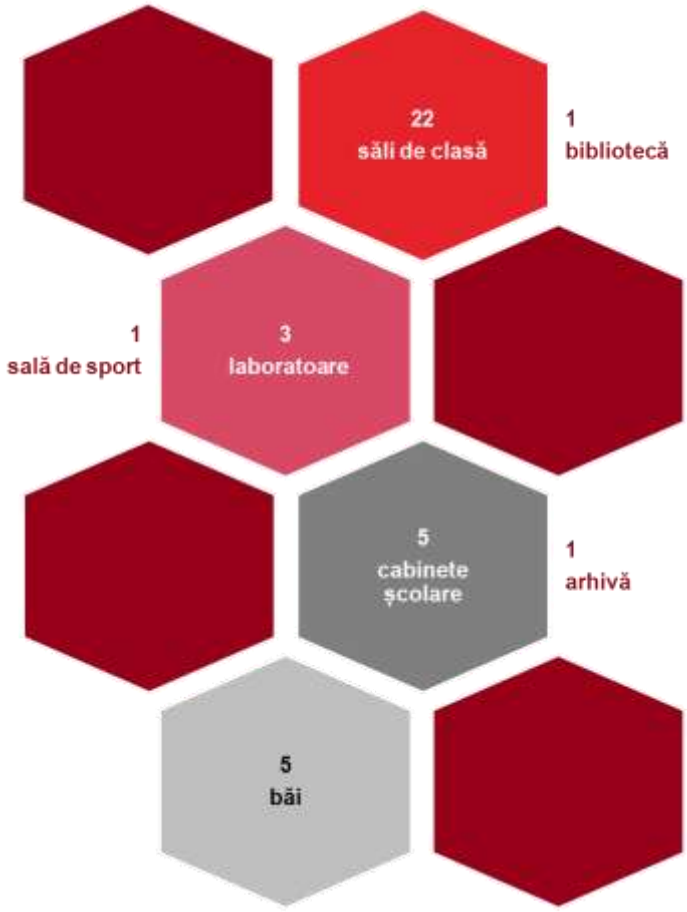

2.2.4. Oferta educațională

Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăuceşti este unitatea care şcolarizează cel mai mare număr de elevi din zona rurală adiacentă municipiului Paşcani.

La nivelul liceului sunt oferite servicii educaţionale prin:

- ✓ învăţământ preşcolar;
- ✓ clasa pregătitoare;

- ✓ învăţământ primar;
- ✓ învăţământ gimnazial;
- ✓ învăţământ liceal cu profil umanist și profil real.

Unitatea școlară funcționează în două schimburi, limbile străine studiate în unitate sunt limba engleză și limba franceză.

Începând cu data de 1.09.2007, Şcoala cu clasele I – VIII Luncaşi şi Grădiniţa cu program normal Luncaşi au devenit locaţii ale liceului, astfel încât, în prezent, liceul este structurat astfel:

- ✓ Locaţia Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăuceşti;
- ✓ Locaţia Şcoala cu clasele I – VIII Luncaşi - o grupă de preşcolari;
- ✓ Locaţia Grădiniţa cu program normal Hălăuceşti.

2.2.5. Resurse umane

Distribuția numărului de cadre didactice la nivelul anului școlar 2018-2019

La nivelul anului școlar 2017-2018 cel mai ridicat număr de cadre didactice avea gradul I, iar 6 cadre didactice aveau gradul II.

Rezultate la Evaluarea Națională în perioada 2016-2018

În perioada 2016-2018 promovabilitatea la disciplina Limba Română, la Evaluarea Națională, a oscilat, cea mai mare valoare a promovabilității fiind înregistrată în anul 2017. Aceeași situație este valabilă și în cazul disciplinei Matematică. De remarcat este faptul că pentru toți anii școlari analizați promovabilitatea la disciplina Matematică este mai redusă decât promovabilitatea la Limba română.

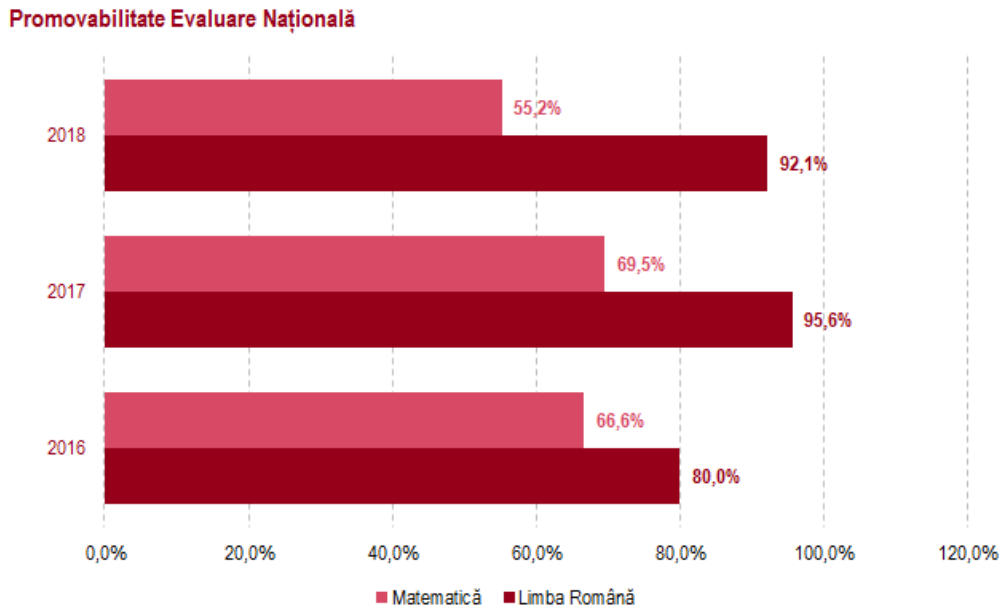

	Sub 5	5-5,99	6-6,99	7-7,99	8-8,99	9-10
2016						
Limba română	6	2	7	5	9	1
Matematică	10	6	3	5	4	2
2017						
Limba română	1	2	5	7	5	3
Matematică	7	3	3	1	4	5
2018						
Limba română	5	5	6	7	9	6
Matematică	7	3	6	5	6	1

Rezultate la Bacalaureat în perioada 2016-2018

Disciplinele pentru care promovabilitatea la examenul de Bacalaureat în anul 2016 a fost de 100% sunt următoarele: Chimie, Informatică, Logică și Filosofie.Cea mai mică valoare a promovabilității a fost înregistrată pentru disciplina limba română.

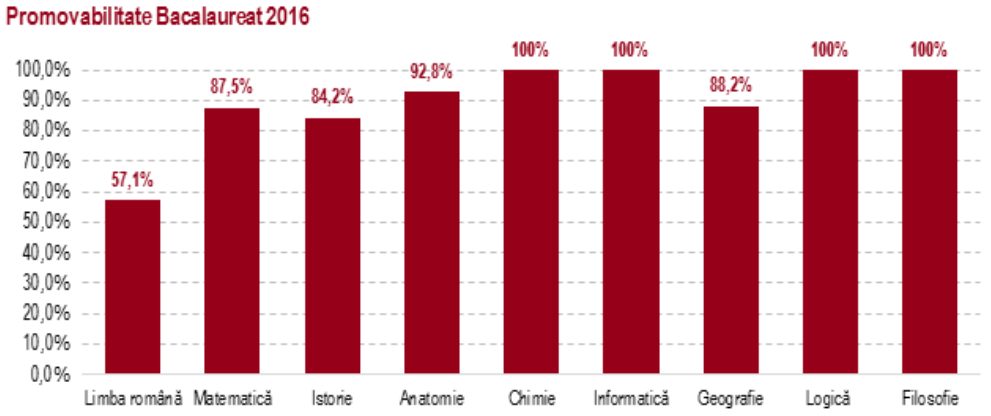

Disciplinele pentru care promovabilitatea la examenul de Bacalaureat în anul 2017 a fost de 100% sunt următoarele: Anatomie, Chimie, Informatică, Fizică și Logică.Cea mai mică valoare a promovabilității a fost înregistrată pentru disciplinele Istorie și Geografie.

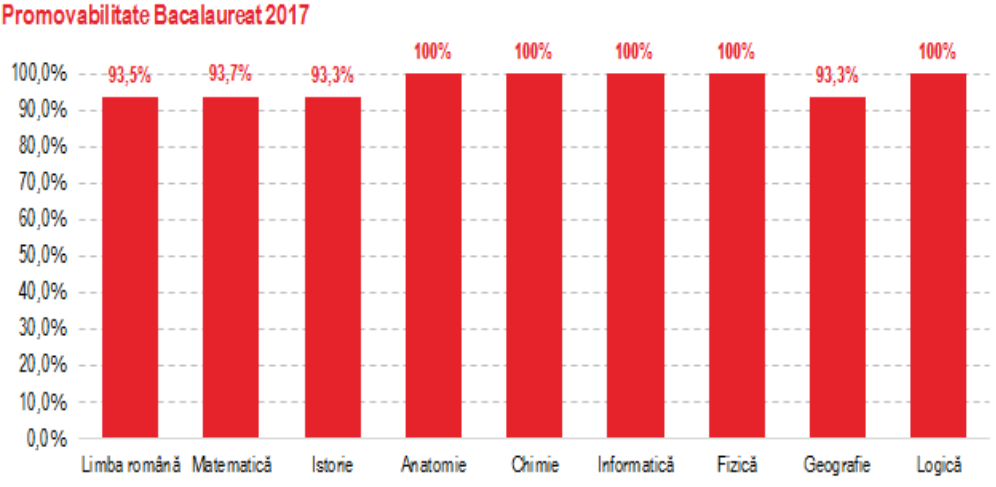

În ceea ce privește examenul de bacalaureat din anul 2018 poate fi observat că pentru disciplinele Anatomie și Chimie promovabilitatea a fost de 100%. Cea mai mică valoare a promovabilității a fost înregistrată pentru disciplina Limba română.

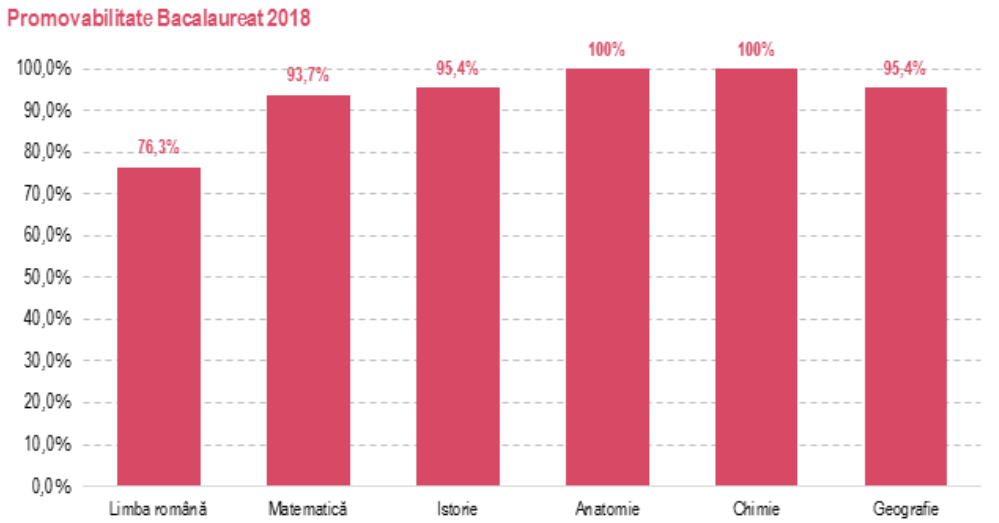

În ceea ce privește distribuția elevilor în funcție de notele obținute, la nivelul anului 2016, au existat 3 elevi care au obținut nota 10. 1 elev a obținut nota 10 la chimie, iar 2 elevi au obținut nota 10 la matematică.

	Sub 5	5-5,99	6-6,99	7-7,99	8-8,99	9-10
2016						
Limba română	15	10	7	1	2	1
Matematică	2	4	4	1	2	3
Istorie	3	12	3	1	--	--
Anatomie	1	4	2	2	2	3
Chimie	--	--	--	--	--	1
Informatică	--	--	--	--	1	--
Geografie	2	5	3	5	--	2
Logică	--	--	1	--	--	--
Filosofie	--	--	1	--	--	--

La nivelul anului 2017, au existat 7 elevi care au obținut nota 10. 5 elevi au obținut nota 10 la matematică, 1 elev a obținut nota 10 la istorie, iar 1 elev a obținut această notă la chimie. În anul 2018 au existat 4 elevi care au obținut note de 10, 1 elev a fost notat cu 10 la istorie, 2 elevi la anatomie, iar 1 elev la geografie.

	Sub 5	5-5,99	6-6,99	7-7,99	8-8,99	9-10
2017						
Limba română	2	5	8	8	5	3
Matematică	1	--	--	1	1	13
Istorie	1	5	4	1	2	3
Anatomie	--	--	--	--	3	4
Chimie	--	--	--	--	--	1
Informatică	--	--	3	1	--	1
Fizică	--	--	1	1	1	--
Geografie	1	1	--	4	4	4
Logică	--	--	--	--	--	1
2018						
Limba română	7	6	9	6	2	8
Matematică	1	1	1	3	6	4
Istorie	1	2	11	6	--	2
Anatomie	--	1	2	1	3	7
Chimie	--	--	--	1	1	--
Geografie	1	3	5	5	4	4

2.2.8. Proiecte educaționale

Proiecte educaționale sem. I
2018-2019

1. Let s Do It, Romania! - 15.09.2018;
2. Patrula de Reciclare, în parteneriat cu RORec, an şcolar 2018-2019;
3. Ecologie şi artă, în parteneriat cu Şcoala Stroe Beloescu, Bîrlad, an şcolar 2018-2019;
4. 19 zile de prevenire a abuzurilor şi violenţei asupra tinerilor, 1-19.11.2018;
5. Proiect ROSE, an şcolar 2018-2019;

6. Proiect Erasmus+ Şcoala o şansă pentru un viitor mai bun, an şcolar 2018-2019;
7. Sister School Project, în parteneriat cu Babaeski Sehit Ersan Yenici Anadolu Lisesi, Turcia, 21-25.01.2019.

2.2.9. Parteneriate şi colaborări

✓ Asociaţia Valoare + - scopul parteneriatului este desfăşurarea unor evenimente de informare pentru prevenţia şi combaterea traficului de fiinţe umane;
✓ Mişcarea pentru Acţiune şi Iniţiativă Europeană – scopul parteneriatului este introducerea şi predarea în liceu a programei educaţionale O oră pentru democraţie;
✓ Parteneriat de colaborare cu dr. Anton Păduraru Dana Teodora în cadrul unui program pentru Dezvoltarea şi implementarea unui program educaţional de prevenire a bolilor cu transmitere sexualăşi a sarcinilor neplanificate la adolscentele din mediul rural din N-E României;
✓ Parteneriat de colaborare cu Şcoala Gimnazială Stroe S. Belloescu Bîrlad;
✓ Asociaţia eLiberare – scopul parteneriatului este prevenire traficului de persoane;
✓ Asociaţia Română pentru Reciclare;
✓ Poliţia Hălăuceşti;
✓ Dispensarul Hălăuceşti;
✓ Căminul Cultural Hălăuceşti;
✓ Biblioteca Comunală Hălăuceşti;
✓ Parohia romano-catolică Hălăuceşti;
✓ Clubul Copiilor;
✓ Centrul Cultural Sf. Ilie Miclăuşeni;
✓ Facultatea de Construcţii de Maşini şi Management Industrial – Universitatea Tehnică Gh. Asachi, Iaşi;
✓ Colegiul Naţional Mihail Sadoveanu, Paşcani;
✓ Inspectoratul de Jandarmi Judeţean, Iaşi;
✓ Complexul Muzeal Naţional „Moldova”, Iaşi.

2.3. Opinia elevilor cu privire la activitatea liceului

Conform unui management participativ, conducerea Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăuceşti își propune să ofere cele mai bune servicii

educaționale, în concordanță cu cerințele beneficiarilor sistemului educațional. Opinia sintetizată a elevilor cu privire la activitatea liceului poate fi analizată mai jos.

Infrastructura școlară

Referitor la sălile de clasă cei mai mulți dintre elevi au declarat că sunt mulțumiți de acest aspect. Ponderea acestora din total este de 40,2%. Distribuția în funcție de gen a elevilor care au această părere despre sălile de clasă arată că cei mai mulți respondenți sunt de gen feminin. În ceea ce privește starea laboratoarelor școlare, cei mai mulți dintre elevi au declarat că sunt mulțumiți sau foarte mulțumiți de acest aspect. Aceștia se regăsesc în procente de 49,3% și 30,0%. Cei mai mulți dintre elevii care sunt mulțumiți sau foarte mulțumiți de starea laboratoarelor școlare sunt fete. Biblioteca școlară reprezintă un factor de mulțumire pentru cei mai mulți dintre elevi. O pondere de 46,4% dintre elevi au declarat că sunt foarte mulțumiți de starea bibliotecii școlare, de asemenea, 35,0% dintre respondenți sunt mulțumiți de aspectul analizat. Cei mai mulți elevi din această categorie sunt fete. Terenul de sport reprezintă un factor de nemulțumire pentru cei mai mulți elevi de la nivelul unității școlare. Astfel, 32,8% dintre respondenți au declarat că nu sunt deloc mulțumiți de starea terenului de sport. Cei mai mulți dintre elevi au declarat că sunt nemulțumiți în ceea ce privește starea sălii de sport, majoritatea celor care au declarat acest lucru sunt fete, deși procentul este asemănător cu cel al băieților. Părerile sunt împărțite în ceea ce privește starea computerelor, astfel 38,3% dintre respondenți sunt mulțumiți de acest aspect, iar 29,1% sunt nemulțumiți de starea computerelor. Cei mai mulți dintre elevi au declarat că fondul de carte de la nivelul unității școlare este suficient. Ponderea acestora este de 74,8% din total. Această părere este împărtășită aproximativ în mod egal de către fete, respectiv băieți. Siguranța la nivelul unității școlare nu este privită ca o problemă pentru cei mai mulți dintre elevii școlii. Astfel, 68,1% dintre aceștia au declarat că se simt în mare măsură în siguranță în cadrul unității școlare. Cei mai mulți elevi care au declarat acest lucru sunt fete.

Resurse umane

Opinia elevilor cu privire la numărul cadrelor didactice care activează la nivelul unității școlare arată că aceștia consideră potrivit numărul profesorilor în procent de 85,9%. Cei mai mulți elevi care au această părere sunt fete. Peste jumătate dintre elevi au declarat că profesorii de la nivelul unității școlare sunt

pregătiți din punct de vedere profesional. Ponderea celor care consideră acest lucru este de 62,1%.

Actul educativ

Un procent de peste 80,0% dintre elevi a declarat că modul de desfășurare a orelor de la nivelul liceului este potrivit. Cei mai mulți elevi care au declarat acest lucru sunt fete. Prin acordarea de note de la 1 la 4 elevii au avut posibilitatea de a ierarhiza metodele preferate de predare astfel metodele practice au obținut cel mai ridicat punctaj și anume 263, urmate de metodele interactive care au obținut un punctaj egal cu 254. Conspectul lecției a obținut un punctaj egal cu 180, iar dictatul lecției a obținut un punctaj de 153. Cei mai mulți dintre elevi s-au declarat nemulțumiți în ceea ce privește dificultatea materiilor studiate. Ponderea acestora este de 43,2%. Cei mai mulți dintre aceștia sunt fete. 40,0% dintre elevi sunt mulțumiți de modul în care profesorii predau lecțiile, cei mai mulți dintre aceștia sunt fete. În rândul elevilor nemulțumiți de modul de predare al lecțiilor cei mai mulți respondenți sunt băieți. 36,4% dintre elevi au declarat că sunt mulțumiți de volumul de informație la care au acces în timpul orelor. Cei mai mulți elevi care împărtășesc această opinie sunt fete. Pentru cei mai mulți dintre elevi volumul temelor pentru acasă este un factor de nemulțumire. Astfel, 28,7% dintre respondenți au declarat că volumul temelor pentru acasă îi nemulțumește. Peste jumătate dintre elevi, și anume 51,8%, au declarat că primesc des explicații suplimentare de la profesori în cazul în care au nevoie. Elevii de la nivelul unității școlare consideră în procent de 77,1% că evaluarea realizată de către cadrele didactice este corectă. Peste 40,0% dintre elevi au declarat că notele pe care le primesc reflectă în mică măsură cunoștințele pe care le au. Cei mai mulți elevi care au această părere sunt fete.

Relații interpersonale

Peste jumătate dintre elevi consideră că relația de comunicare dintre colegi, la nivelul clasei este bună. Cei mai mulți elevi care au această părere sunt fete. În cazul în care apare un conflict la nivelul clasei, 72,1% dintre elevi au declarat că participă câteodată la rezolvarea acestuia. Cei mai mulți elevi care au declarat acest lucru sunt fete. În cazul apariției unui conflict cei mai mulți dintre elevi au declarat că ar apela la diriginte, ponderea acestora este de 65,7%. Procentul elevilor care ar apela la colegi este de 32,1%, de asemenea 27,5% dintre respondenți ar apela la profesori în cazul apariției unui conflict. Cei mai mulți dintre elevi au declarat că sunt mulțumiți de relația de comunicare pe care o au cu profesorii. Ponderea acestora este de 65,2%.

Majoritatea elevilor care au această opinie sunt fete. Intervievați cu privire la frecvența cu care elevii vorbesc urât între ei cei mai mulți au declarat că acest lucru se întâmplă des. Cei mai mulți dintre elevi au declarat că elevii vorbesc rar sau niciodată urât cu profesorii. 45,7% dintre elevi au declarat că discută cu părinții aspecte legate de școală câteodată. În această situație cei mai mulți elevi sunt de gen feminin. Cel mai redus procent, egal cu 12,1%, corespunde elevilor care au declarat că nu discută niciodată cu părinții aspecte referitoare la școală. Cei mai mulți elevi care au declarat acest lucru sunt băieți.

Oferta educațională

O pondere de 58,8% dintre elevi au declarat că sunt în mare măsură mulțumiți de opționalele de la nivelul unității școlare. Intervievați cu privire la lista de opționale din care au posibilitatea să aleagă, cei mai mulți dintre elevi (75,7%) au declarat că aceasta este satisfăcătoare.

2.4. Opinia părinților cu privire la activitatea liceului

Conducerea Liceului Teoretic „Bogdan Vodă" Hălăucești își propune să dezvolte un parteneriat viabil cu părinții elevilor și de asemenea să implice activ părinții în procesul decizional desfășurat la nivelul unității școlare. Astfel, studiul de opinie realizat la nivelul părinților elevilor a avut ca scop aflarea părerii acestora cu privire la activitatea liceului și identificarea celor mai potrivite metode de creștere a calității actului educațional.

Infrastructura școlară

Cei mai mulți dintre părinți au declarat că sunt mulțumiți de starea sălilor de clasă de la nivelul unității școlare. Ponderea acestora este de 43,5%. Majoritatea respondenților care au această părere sunt femei, cu vârsta cuprinsă în intervalul 41-50 de ani, care au studii liceale. O pondere de 49,0% dintre părinți au declarat că sunt mulțumiți de starea laboratoarelor școlare, iar o pondere de 26,6% dintre aceștia au declarat că sunt foarte mulțumiți de aspectul analizat. Cei mai mulți dintre părinți au declarat că sunt foarte mulțumiți de starea în care se află biblioteca școlară. Aceștia se regăsesc în procent de 42,8%. Cei mai mulți părinți care împărtășesc această opinie sunt femei, cu studii liceale și cu vârsta cuprinsă în intervalul 41-50 de ani. Terenul de sport de la nivelul unității școlare reprezintă un factor de nemulțumire pentru cei mai mulți dintre părinți. Un procent de 30,4% dintre respondenți au declarat că nu sunt deloc mulțumiți de starea terenului de sport. Cei mai mulți dintre părinți, 39,4%, au declarat că sunt mulțumiți în ceea ce privește starea computerelor de la

nivelul unității școlare. Majoritatea respondenților care au declarat acest lucru au vârsta cuprinsă în intervalul 41-50 ani. O pondere de 36,0% dintre părinți au afirmat în cadrul studiului de opinie că sunt mulțimiți de starea în care se află mobilierul școlar. Cei mai mulți dintre aceștia au studii liceale. Peste 30,0% dintre respondenți au afirmat că sunt nemulțumiți de starea spațiilor administrative precum holuri, grupuri sanitare sau vestiare. Aproximativ 70,0% dintre părinți au declarat că sunt în mare măsură mulțumiți de gradul de siguranță din interiorul unității școlare în care copiii acestora învață. Cei mai mulți dintre părinții care au această părere despre gradul de siguranță sunt femei. Peste jumătate dintre părinți, și anume 55,8%, au declarat că sunt în mică măsură dispuși să se implice pentru întregirea veniturilor școlii.

Resurse umane

Majoritatea părinților, 78,4%, au declarat că numărul de cadre didactice de la nivelul unității școlare este suficient, cei mai mulți dintre respondenții care au declarat acest lucru sunt femei cu studii liceale. Peste jumătate dintre părinți au afirmat că la nivelul unității școlare există un corp profesoral pregătit din punct de vedere profesional. Ponderea înregistrată în acest caz este de 56,9%. Doar 5,0% dintre respondenți sunt de părere că profesorii de la nivelul școlii sunt slab pregătiți din punct de vedere profesional, prin urmare se poate afirma că părinții apreciază pregătirea profesională a cadrelor didactice. Un procent de 67,4% dintre părinți consideră că primesc în mare măsură sprijin de la profesori în activitatea educativă a copiilor.

Actul educativ

Un procent de 77,9% dintre părinți au afirmat că știu cum se desfășoară orele la nivelul unității școlare în care învață copiii acestora. Majoritatea părinților care au declarat acest lucru au vârsta cuprinsă în intervalul 41-50 ani. Dintre părinții care au afirmat că știu cum se desfășoară orele la nivelul unității școlare o pondere de 90,8% consideră potrivită această modalitate de desfășurare. Peste 70,0% dintre părinți sunt în mare măsură mulțumiți de nivelul de cunoștințe al elevilor. Cei mai mulți respondenți care împărtășesc această opinie au ca ultim nivel de studii absolvit, nivelul liceal. Analiza statistică a datelor arată faptul că metodele cele mai potrivite de predare din punctul de vedere al părinților sunt metodele interactive, acestea sunt urmate de metodele practice. Dictatul și conspectul lecției înregistrează cele mai scăzute punctaje. Jumătate dintre părinți au afirmat că notele pe care le acordă profesorii reflectă în mare măsură cunoștințele elevilor. O pondere de 39,9%

dintre respondenți au declarat că simpatiile/ antipatiile profesorilor față de anumiți elevi influențează în mare măsură evaluarea.

Relații interpersonale

Cele mai ridicate procente caracterizează părinții care au declarat că există o relație de comunicare bună sau satisfăcătoare. Procentele înregistrate în aceste cazuri sunt egale cu 56,4% și 22,9%. Peste jumătate dintre părinți, 54,0%, au declarat că participă mereu la ședințele cu părinții organizate la nivelul unității școlare. Cei mai mulți dintre părinți au declarat că își lămuresc în mare măsură neclaritățile în cadrul ședințelor cu părinții. Ponderea înregistrată în aceste cazuri este egală cu 71,9%. Cei mai mulți dintre părinți au afirmat că discută mereu cu copilul aspecte referitoare la activitatea școlară. Ponderea acestora este de 60,7%.

Oferta educațională

Majoritatea părinților au afirmat că sunt în mare măsură mulțumiți de opționalele existente la nivelul unității școlare. Ponderea părinților care au afirmat acest lucru este de 64,3%. Următorul procent, egal cu 17,9%, reprezintă părinții care sunt în mică măsură mulțumiți de opționalele existente la nivelul unității școlare.

2.5. Opinia cadrelor didactice cu privire la activitatea liceului

La nivelul Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești, se urmărește implicarea activă a cadrelor didactice în procesul decizional specific îmbunătățirii activității educaționale. Opinia corpului profesoral cu privire la activitatea unității școlare este sintetizată mai jos.

Infrastructura școlară

Intervievați cu privire la starea sălilor de clasă majoritatea cadrelor didactice au declarat că sunt mulțumite de acest aspect. Cadrele didactice care au declarat acest lucru se repartizează în procente egale între respondenții cu vechimea în muncă între 5 și 15 ani și cei cu vechimea în muncă mai mare de 25 de ani. Distribuția respondenților care au declarat că sunt mulțumite de starea sălilor de clasă în funcție de vechimea în școală arată că cei mai mulți respondenți care sunt de această părere au o vechime în școală cuprinsă între 5 și 15 ani. Spre deosebire de sălile de clasă, laboratoarele școlare sunt un factor de nemulțumire pentru 36,0% dintre cadrele didactice. Cei mai mulți profesori care au declarat acest lucru au vârsta de peste 50 de ani și au o vechime în

muncă mai mare de 25 de ani. La fel ca în cazul laboratoarelor școlare, terenul de sport și sala de sport reprezintă surse de nemulțumire pentru cei mai mulți dintre profesori. Un procent de 40,0% dintre cadrele didactice au declarat că sunt mulțumite de starea în care se află computerele de la nivelul unității școlare în care își desfășoară activitatea zilnică. În procente egale se regăsesc cadrele didactice cu vârsta cuprinsă între 31 și 40 de ani, respectiv cu vâsta mai mare de 50 ani care împărtășesc această opinie. Jumătate dintre profesori au declarat că se simt în foarte mare măsură în siguranță în interiorul unității școlare, cei mai mulți dintre aceștia au vârsta de peste 25 de ani, o vechime în muncă de peste 25 ani și o vechime în școală cuprinsă în intervalele 5-15 ani și 16-25 de ani.

Formare continuă

Peste 40,0% dintre cadrele didactice au declarat că interesul managementului pentru regulamentul de ordine interioară este excelent. Cele mai multe cadre didactice care au declarat acest lucru au vârsta cuprinsă în intervalul 31-40 de ani și au o vechime în muncă cuprinsă în intervalul 5-15 ani. Cei mai mulți respondenți au declarat că managementul unității școlare manifestă un interes excelent pentru formarea continuă a corpului profesoral. Ponderea înregistrată în acest caz este de 57,7%. Majoritatea respondenților care au această părere au vârsta de peste 50 de ani și o vechime în școală cuprinsă între 16 și 25 de ani. Profesorii de la nivelul unității școlare apreciază, în procent de 64,0%, că pregătirea lor profesională corespunde în mare măsură cerințelor unui sistem educațional modern. Cei mai mulți profesori care consideră acest lucru au vârsta de peste 50 de ani și o vechime în școală cuprinsă între 16 și 25 de ani. De asemenea, peste 60,0% dintre cadrele didactice (65,4%) consideră că programele de formare continuă sunt accesibile în mare măsură.

Actul educativ

Cadrele didactice de la nivelul unității școlare se declară în procent de 46,2% nemulțumite de dificultatea informațiilor pe care le predau. Cei mai mulți profesori care au această opinie au vârsta mai mare de 50 de ani, o vechime în muncă mai mare de 25 de ani și o vechime în școală mai mare de 25 de ani. Cei mai mulți dintre profesori au declarat că sunt mulțumiți de interesul pe care îl manifestă elevii pentru materia pe care o predau. Ponderea acestora este de 46,2% din total. Dintre persoanele care împărtășesc această opinie 19,2% au o vechime în școală cuprinsă în intervalul 16-25 de ani. Din punct de

vedere al desfășurării actului educativ cadrele didactice au declarat în procent de 34,7% că sunt mulțumite de gradul de implicare al familiilor elevilor în procesul de învățare. O pondere de aproximativ 80,0% dintre cadrele didactice consideră că notele pe care le primesc elevii în procesul de evaluare reflectă în mare măsură cunoștințele acestora. Jumătate dintre profesorii care consideră acest lucru au vârsta de peste 50 de ani și o vechime în muncă de peste 25 de ani.

Relații interpersonale și interinstituționale

La nivelul unității școlare majoritatea cadrelor didactice sunt de părere că relațiile intercolegiale sunt bazate pe respect. Ponderea celor care sunt total de acord cu acest aspect este de 92,3%. Majoritatea cadrelor didactice care au afirmat acest lucru au vârsta de peste 50 de ani, aceștia fiind urmați de respondenții cu vârsta cuprinsă între 31 și 40 de ani. Un procent de 88,5% dintre cadrele didactice sunt de părere că la nivelul unității școlare este încurajat un management participativ. Cele mai multe cadre didactice care au această opinie au o vechime în școală cuprinsă în intervalul 16-25 de ani. Peste 60,0% dintre cadrele didactice au declarat că relația de comunicare dintre colegi este foarte bună. Distribuția acestora în funcție de vechimea în școală arată că cele mai ridicate procente revin celor cu o vechime în școală cuprinsă în intervalul 5-15 ani, respectiv 16-25 ani. Următorul procent revine cadrelor didactice care au declarat că relația de comunicare dintre colegi este bună. Ponderea înregistrată de aceștia este de 30,8%. Jumătate dintre cadrele didactice au declarat că între profesori apar foarte rar conflicte. Cele mai multe cadre didactice care au declarat acest lucru au o vechime în muncă cuprinsă în intervalele 5-15 ani, respectiv mai mare de 25 de ani. 42,3% dintre cadrele didactice au afirmat că în cazul în care un coleg are nevoie, acesta primește sprijinul necesar. O pondere de 46,1% dintre profesori consideră că la nivelul unității școlare se lucrează foarte des în echipă. Peste 40,0% dintre cadrele didactice (42,3%) au declarat că sunt mulțumite cu privire la relația de comunicare pe care o au cu părinții elevilor. Majoritatea cadrelor didactice care au declarat acest lucru au vârsta cuprinsă în intervalul 31-40 de ani, o vechime în muncă între 5 și 15 ani și o vechime în școală între 5 și 15 ani. Cele mai multe cadre didactice au declarat că părinții elevilor se implică des în activități extrașcolare. Ponderea acestora este de 34,6%. 26,9% dintre respondenți au declarat că părinții se implică foarte des în activități extrașcolare. De asemenea, o pondere de 38,5% dintre cadrele didactice au declarat că părinții elevilor fac rar propuneri în vederea îmbunătățirii rezultatelor elevilor. Majoritatea cadrelor didactice de la nivelul unității școlare au declarat că părinții se implică foarte

rar sau rar pentru îmbunătățirea bazei materiale a școlii. Procentele înregistrate în aceste cazuri sunt egale cu 30,8%, respectiv 23,1%. Cei mai mulți profesori care au declarat că părinții se implică foarte rar în îmbunătățirea bazei materiale au vârsta de peste 50 de ani.

2.6. Analiza SWOT

RESURSE MATERIALE ȘI FINANCIARE	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Existența unei rețele de calculatoare conectate la internet; • Dotarea cu mijloace de învăţământ şi material didactic pentru disciplinele fizică, chimie, informatică; • Unitatea școlară dispune de toate autorizațiile de funcționare necesare; • La nivelul unității școlare există un Centru de Documentare și Informare care include biblioteca cu aproximativ 18.000 de volume; • Întreţinerea şi repararea periodică a bazei materiale curente; • Asigurarea condiţiilor corespunzătoare de alimentare cu apă şi încălzire pe timp de iarnă.	• Fondul de carte este fomat din cărți uzate fizic și moral; • Lipsa unui cabinet medical școlar; • Dificultăți în asigurarea cu manuale pentru unele discipline de învățământ; • Unitatea școlară se află la o distanță mare față de reședința de județ; • Cadrele didactice sunt nemulțumite de: spațiile școlare mici, starea terenului și a sălii de sport, lipsa laboratoarelor de limbi străine; • Elevii și părinții sunt nemulțumiți în special de starea terenului de sport.
Oportunități	**Amenințări**
• Politica de descentralizare; • Politica de autonomie instituțională; • Implicarea comunității locale în activitățile specifice desfășurate la nivelul unității școlare; • Posibile sponsorizări sau donații; • Posibilitatea accesării fondurilor nerambursabile specifice perioadelor de finanțare europeană; • Derularea programelor Rechizite,	• Uzura în timp a bazei materiale a unității școlare. • Situația materială deficitară a famiiilor din care provin elevii determină un interes scăzut al acestora pentru școală; • Lipsa fondurilor financiare pentru plata orelor suplimentare a profesorilor care organizează ore de pregătire suplimentară pentru examenul de bacalaureat; • Planificare financiară imprecisă

Bani de liceu, Corn şi lapte, Euro 200; • Existența politicilor de stimulare a ocupării posturilor vacante pentru cadrele didactice din mediul rural și menținerii cadrelor didactice calificate.	cauzată de lipsa unei strategii de dezvoltare pe termen lung; • Nealocarea resurselor financiare necesare îndeplinirii obiectivelor de dezvoltare ale unității școlare la timpul potrivit.

PARTENERIATE ȘI PROIECTE	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Existența unei bune relații de colaborare cu instituții din comunitate; • Majoritatea cadrelor didactice consideră că unitatea școlară colaborează foarte bine cu biserica, poliția, consiliul local și primăria. • Existența unor relaţii de colaborare cu unele asociaţii şi fundaţii; • Existența unei implicări active a factorilor din administraţia locală în rezolvarea problemelor învăţământului.	• Majoritatea profesorilor sunt de părere că părinții elevilor fac rar propuneri în vederea îmbunătățirii rezultatelor școlare ale elevilor; • Atragerea dificilă de sponsori pentru realizarea proiectelor educative; • Lipsa experților pentru derularea de proiecte cu finanțare nerambursabilă; • Lipsa unei culturi a parteneriatelor.
Oportunități	**Amenințări**
• Implementarea proiectului ROSE; • Existența disponibilității instituțiilor locale de a sprjini unitatea școlară (Poliția, Biserica, Dispensarul Uman); • Existența proiectelor și activităților de tip cultural; • Existența planurilor operaționale anuale și a planurilor de management.	• O desfășurare ineficientă a proiectelor și programelor la care unitatea școlară participă poate să conducă la rezultate insatifăcătoare și la scăderea interesului celor implicați; • Creșterea ratei de abandon școlar, absenteismul și modificarea comportamentală a elevilor pot fi consecința anturajelor negative; • Frecventele modificări din sfera legislativă pot conduce la dificultăți în procesul de încheiere de noi parteneriate, dezvoltarea de noi proiecte sau derularea celor deja active.

OFERTA EDUCAȚIONALĂ	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Tradiția în educarea copiilor; • La nivelul unității școlare există o ofertă educațională diversificată în concordanță cu nevoile societății; • Rezultate la concursuri școlare; • Existența unei oferte de activități extrașcolare adaptată nevoilor de dezvoltare personală a elevilor; • Existența programelor școlare, planurilor-cadru, ghidurilor și standardelor de evaluare internă; • Majoritatea părinților elevilor consideră potrivite diciplinele opționale existente la nivelul unității școlare.	• Cei mai mulți dintre profesori se declară nemulțumiți de dificultatea informațiilor predate; • Preponderența evaluării sumative în defavoarea celei formative; • Programe școlare rigide care nu permit tratarea individuală a elevilor sau utilizarea unor metode de predare inovative; • Slaba preocupare a cadrelor didactice pentru utilizarea tehnicii de calcul la ore.
Oportunități	**Amenințări**
• Existența planurilor operaționale anuale și a planurilor de management; • Posibilitatea realizării de schimburi de experiență pentru adoptarea de metode de bună practică și predare de la unități școlare din țară sau din străinătate pentru îmbunătățirea calității serviciilor educaționale;	• Realizarea cu dificultate a planului de școlarizare drept consecință a trendului descendent al natalității, dar și din cauza migrației masive; • Diminuarea interesului familiilor cu privire la situația școlară a elevilor; • Diminuarea interesului elevilor pentru actul educativ; • Existența unor numeroase și frecvente schimbări legislative în sfera educațională; • Profesorii utilizează rar la clasă metode alternative de predare și învățare.

RESURSE UMANE	
Puncte tari	**Puncte slabe**
• Predominanţa cadrelor didactice calificate; • Există un interes ridicat al personalului didactic pentru formare și perfecţionare continuă; • Relativa stabilitate a unui număr semnificativ de cadre didactice; • Majoritatea părinților au declarat că există o bună relație de comunicare cu profesorii; • Peste jumătate dintre părinți au afirmat în cadrul studiului de opinie că la nivelul unității școlare există un corp profesoral pregătit din punct de vedere profesional.	• Existența elevilor cu părinții plecați în străinătate; • Slaba motivaţie a elevilor pentru învăţătură; • Posibilități reduse din partea celor mai multe familii de a susţine și încuraja copii pentru dezvoltarea aptitudinilor artistice, sportive sau culturale; • Lipsa posibilităților de motivare a cadrelor didactice debutante.
Oportunități	**Amenințări**
• Posibilitatea de implicare a membrilor comunităţii locale în activităţile școlii; • Responsabilizarea familiilor pentru susţinerea educaţiei moderne a copiilor; • Motivarea prin acţiuni specifice a părinţilor și elevilor de implicare în activităţile scolii, în special extracurriculare și extraşcolare; • Dezvoltarea de parteneriate cu organisme și instituţii comunitare: poliție, dispensar, biserică, etc;	• Număr scăzut de locuri de muncă în zonă; • Diminuarea ratei de natalitate; • Salarizarea inadecvată conduce la lipsa motivației absolvenților de învățământ superior pentru titularizare, cât și menținerea în sistem a personalului didactic existent; • Lipsa consilierii elevilor cu rată ridicată de absenteism sau cu probleme de adaptare poate conduce la dificultăți în realizarea orelor de curs.

2.7. Analiza PESTEL

Factori politici

- mediul legislativ din domeniul educațional care este influențat de deciziile politice;
- politica bugetară națională;
- procesul decizional local, regional sau național care pot avea ca efect apropierea sau îndepărtarea unității școlare de comunitate;
- asigurarea accesului școlilor la fonduri nerambursabile;
- asigurarea accesului resurselor umane la programe de pregătire și perfecționare;
- elaborarea unor strategii de aliniere a sistemului educațional actual la standardele europene și internaționale.

Factori economici

- direcționarea viziunii unităților școlare spre o cultură a proiectelor;
- nivelul de salarizare descurajează specialiștii care vor să activeze în domeniul educațional;
- implementarea politicilor economice și monetare adoptate, cursul valutar, inflația, gradul de creștere economică, etc.
- posibilitatea obținerii de finanțare suplimentară pe bază de proiecte sau înscrierea în diverse programe ale Uniunii Europene;
- crearea unor bugete de venituri și cheltuieli realiste, care pot conduce la inițierea de proiecte de investiții în domeniul dezvoltării organizaționale, respectiv instituționale.

Factori sociali

- fenomele demografice afectează în mod direct efectivele școlare și planurile de școlarizare ;
- creșterea ratei abandonului școlar poate fi pusă în legătură cu creșterea numărului familiilor monoparentale și plecarea părinților la muncă în străinătate;
- planurile de dezvoltare instituțională trebuie corelate cu activitatea sindicatelor și a societăți civile;
- existența diferențelor culturale .

Efectele care pot fi generate de acțiunea factorilor politici, economici și sociali:

✓ Frecventa schimbare a aparatului guvernamental poate duce la modificarea direcției politicilor educaționale;

✓ Scăderea eficienței în activitatea educațională;

✓ Administrarea resurselor financiare în vederea îmbunătățirii și modernizării bazei materiale ori informaționale;

✓ În lipsa unei strategii economice clare, a unor rezultate finale sau a unor indicatori fundamentați pe analiză, alături de ineficiența activităților de monitorizare ale acestora fac dificilă urmărirea realizării obiectivelor și a impactului programelor derulate;

✓ Fenomenul de migrație a forței de muncă influențează direct activitatea unităților școlare;

✓ Creșterea absenteismului și a gradului de abandon școlar;

✓ Diferențele culturale duc la desfășurarea neconformă a activității educaționale.

Efectele care pot fi generate de acțiunea factorilor tehnologici, ecologici și de mediu:

✓ Îmbunătățirea facilităților oferite de tehnologie și introducerea tehnicii cu grad ridicat de inovație au efecte directe în îmbunătățirea ofertei educaționale;

✓ Informatizarea activității administrative ajută la scăderea volumul de muncă și eficientizarea procesul de stocare, evidență și arhivare a datelor;

✓ Creșterea ori, după caz, scăderea consumurilor de energie electrică, căldură ori apă în funcție de situația mediului înconjurător și a modificărilor climatice neprevăzute care pot fi cauzate de poluare;

✓ Folosirea responsabilă a resurselor cu scopul scăderii efectelor negative ale factorilor de mediu;

✓ Activități de responsabilizare a elevilor cu privire la protecția mediului;

✓ Modificarea politicilor de evaluare-predare permite adaptarea la realitățile sociale.

3.1. Potențialul și nevoile Liceului Teoretic „Bogdan Vodă”, Hălăucești

Pornind de la analiza referitoare la activitatea desfășurată la nivelul Liceului Teoretic „Bogdan Vodă”, Hălăucești se poate afirma faptul că **potențialul unității școlare** rezidă în principal în calitatea corpului profesoral, dar și în baza materială disponibilă la nivelul liceului.

Liceul Teoretic „Bogdan Vodă”, Hălăucești are o tradiție în educarea copiilor. De asemenea, la nivelul unității predomină cadrele didactice calificate. În rândul cadrelor didactice există un interes ridicat pentru formare și perfecționare continuă. De remarcat este și relativa stabilitate a unui număr semnificativ de cadre didactice.

Din punct de vedere al bazei materiale disponibile, elevii au acces la o rețea de calculatoare conectate la internet. De asemenea, la nivelul unității școlare există un Centru de Documentare și Informare care include biblioteca cu aproximativ 18.000 de volume.

Managementul cultivat la nivelul instituției este unul de tip participativ deschis către colaborare și parteneriat. De altfel, școala are bune relații de colaborare cu instituții, operatori economici sau ONG-uri din comunitatea locală.

Din punct de vedere al resurselor materiale și financiare cele mai importante nevoi fac referire la dificultățile existente în asigurarea cu manuale școlare pentru unele discipline, lipsa unui cabinet medical școlar sau dificultatea atragerii de sponsori. De asemenea, una dintre nevoi face referire la lipsa experților necesari pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Alte nevoi ale unității școlare apar din slaba motivare a elevilor pentru educație și dezvoltare profesională și personală. Această situație apare și ca urmare a existenței posibilităților reduse din partea celor mai multe familii de a susține și încuraja copiii pentru dezvoltarea aptitudinilor artistice, sportive sau culturale.

Metode educaţionale moderne şi aplicabilitatea lor practică Web 2.0 Tools

(Ghid al aplicațiilor ce pot fi utilizate la clasă)

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Ce este Web 2.0 ? [1]

Web 2.0 reprezintă un concept vizionar menit să descrie revoluția spațiului virtual, privind conexiunea socială și interacțiunea dintre web și serviciile și tehnologiile care o sponsorizează și o promovează în *a doua fază,*[2] a doua generație de dezvoltare inteligentă a paginilor web. Este un *veritabil sistem solar al site-urilor,*[3] care include o paleta foarte largă de aplicații și servicii care folosesc Web-ul ca platformă unitară și organizată de comunicare, guvernată de legi și principii.

Termenul consacrat de Tim O'Reilly în lucrare numită *What is Web 2.0: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software* nu reprezintă practic un standard sau un protocol tehnologic stabilit, ci este o expresie a modelelor de design și a celor de afaceri pentru noua generație de software a internetului. Web 2.0 este de fapt *web-ul social*[4], rețeaua în sine ca platformă de dezvoltare care acoperă toate dispozitivele conectate, care

[1]Concept inventat de Dale Dougherty în 2003 promovat în *O'Reilly Media Web 2.0 Conference* 2004
[2] Tim O'Reilly, *What is Web 2.0: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software*, Online at http://mpra.ub.uni-muenchen.de/4578/MPRA Paper No. 4578, posted 07. November 2007, p.17
[3]Idem, p.19
[4]Idem, p.18

facilitează comunicarea, oferă informații sigure și diferite servicii, asigurând colaborare pe Internet.

Paradigma Web 2.0 presupune trecerea de la paginile statice actualizate ocazional de către deținători, la pagini dinamice dezvoltate prin contribuția utilizatorilor. Astfel, conținutul și informația din web nu mai este oferită doar de către mass media, guverne sau companii particulare, ci se transformă într-un *Internet la îndemâna oricui,* al publicului larg, legat prin Internet, care participă activ la răspândirea informațiilor pe întregul glob prin intermediul rețelor sociale, prin crearea de bloguri, wiki-uri, prin upload de conținuturi media etc.

Interactive Teaching - Using Educational Games and New Technology in order to enhance learners' motivation[5]

Web 2.0 Tools reprezintă o colecție de aplicații și instrumente software necesare dezvoltării unor baze de date, care devin tot mai bogate, cu cât sunt folosite de mai mulți oameni, prin contribuția personală a fiecărui utilizator, prin remixarea datelor din mai multe surse și crearea efectelor de rețea concretizate într-o *"arhitectură de participare"*.[6]

Prin intermediul Web 2.0 Tools și a noilor tehnologii, cadrul didactic poate pregăti și realiza materiale didactice atractive, care favorizează învățarea interactivă, evaluarea rapidă și analiza evoluției elevilor. Aplicațiile au interfețe grafice intuitive, plăcute, programabile, încurajează participarea activă a elevilor, permit interacțiunea facilă între utilizatori.

Instrumentele Web 2.0 sunt softuri uimitoare, extreme de atractive pentru utilizatori. Sunt disponibile online și permit utilizatorilor:

- să creeze în manieră interactivă prezentări ale unor conținuturi;
- să realizeze proiecte și activități de învățare prin cooperare;
- să editeze material multimedia (fotografii și materiale video);
- să păstreze pe o perioadă limitată de timp și să arhiveze date.

Există numeroase aplicații a căror utilizare în mediul didactic permite adaptarea demersului didactic, apropierea elevilor de materiile pe care le predăm, asimilarea rapidă a conținuturilor predate într-o manieră plăcută și formarea de competențe reale, atât la nivelul disciplinei, cât și la nivel interdisciplinar.

[5]http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus/konstanz.htm

[6]Tim O'Reilly, *What is Web 2.0: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software,* Online at http://mpra.ub.uni-muenchen.de/4578/MPRA Paper No. 4578, posted 07. November 2007, p.17

Referitor la clasificarea acestor instrumente în acord cu nivelurile taxonomice definite de Bloom (și actualizate de Karthwohl[7] în 2001), trebuie să menționăm că există aplicații pentru fiecare nivel în parte.

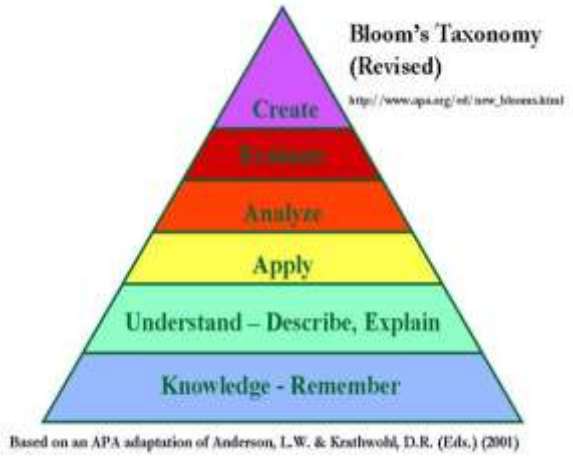

Astfel, a fost creată o întreagă gamă de instrumente software care pot fi utilizate în cadrul lecțiilor atât pentru atingerea obiectivelor care vizează recunoașterea sau înțelegerea, dar și aplicații care vizează procesele cognitive complexe precum analiza, evaluarea, dar mai ales procesul de creație.

Din *Universul Web 2.0 Tools* am încercat să realizez o selecție a celor mai importante aplicații, care pot face lecțiile mai interesante, mai atractive. În funcție de creativitatea și inspirația fiecărui cadru didactic, ele pot fi integrate în orice moment al lecției, sunt foarte apreciate de elevi și nu sunt cronofage.

Quizlet este o platformă / aplicație mobilă de studiu.

Permite organizarea vizuală a informațiilor sub forma unor flashcarduri care oferă posibilitatea de exersarea și testare cu ajutorul a diverse tipuri de teste și jocuri.

Utilizatorii își pot crea propriile resurse sau pot căuta și folosi seturi de studiu create de alți utilizatori.

http://www.quizlet.com/

[7]Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (eds.) (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. New York: Longman

Lyricstraining poate fi folosit pentru a învăța și a exersa limba engleză (sau o altă limbă străină) prin completarea spațiilor lacunare ale textelor unor melodii cunoscute.

Softwere-ul este gratuit, iar modul *karaoke* oferă versurile complete pentru numeroase melodii și permite exersarea cântării vocale.

https://lyricstraining.com/

Socrative este o platformă de studiu care permite crearea unei clase virtuale. Modulul "Quizzes" are opțiuni de creare sau import a testelor.

Aplicația are o interfață extrem de prietenoasă, tocmai prin simplitate și ușurința cu care și un cadru didactic mai puțin experimentat poate să creeze o clasă virtuală (prin introducerea numelui elevilor), un test.

Este un instrument de evaluare eficient pentru a obține date de la elevi aproape instantaneu și generează un raport final care cuprinde rezultatele testului.

https://www.socrative.com

Classtools reprezintă o platformă de instrumente și aplicații ce pot fi folosite pentru toate disciplinele școlare.

Website-ul este gratis, nu solicită crearea unui cont de utilizator și nu necesită competențe digitale avansate. Permite crearea unor pagini de Facebook a unui personaj istoric, generarea de diagrame, organizare vizuală a informației, crearea de prezentări multimedia. Are un generator de cuvinte încrucișate, o aplicație care transformă fișele de lucru tip grilă create pentru recapitulări în flashcard-uri interactive etc.

http://www.classtools.net/

Kahoot! este o platformă cu ajutorul căreia elevii își pot testa cunoștințele sub forma unor competiții, la care pot participa individual sau în echipe.

Utilizatorii își pot crea propriile chestionare sau pot folosi dintre cele deja existente. Testele sunt concepute sub formă de chestionare cu variante multiple de răspuns, iar participanții primesc puncte atât pentru corectitudinea răspunsurilor, cât și pentru viteza lor.

La finalul fiecărui joc, profesorul poate descărca un raport

în care sunt prezentate rezultatele elevilor atât global, în procente, cât și detaliat pentru fiecare dintre ei.

Fiind interactiv, stimulează curiozitatea, competiția, dezvoltarea personală și valorifică perspicacitatea sau timpul de reacție.

https://kahoot.it/

Plickers este un instrument interactiv de creare a testelor de tip grilă, cu itemi cu alegere dublă sau multiplă, adresate elevilor din ciclul primar sau gimnazial, care permite profesorilor să colecteze date de evaluare în timp real, fără a fi nevoie de dispozitive speciale.

Aplicația are o interfață extrem de prietenoasă, tocmai prin simplitate și ușurința cu care și un cadru didactic mai puțin experimentat poate să creeze o clasă (prin introducerea numelui elevilor), un test. Profesorul are posibilitatea să-și formuleze întrebările, numărul de răspunsuri, tipul de răspunsuri, poate adăuga imagini.

Elevii nu au nevoie de lucrare scrisă, deoarece aplicația permite proiectarea (cu ajutorul unui videoproiector) întrebărilor și a variantelor de răspuns, aceștia răspunzând doar prin ridicarea unui card (unic prin formă, personalizat).

https://www.plickers.com/

Platforma Edmodo asigură o comunicare eficientă între profesori, elevi și părinți, este gratuită, accesibilă oricărui utilizator. Necesită crearea unui cont și a unei clase virtuale.

Permite accesul elevilor, dar și al părinților, crearea și aplicarea testelor de evaluare, evidenţa rezultatelor elevilor, precum și tema pentru acasă.

https://www.edmodo.com/

Classcraft este un joc educativ gratuit, pe care profesorul îl poate personaliza și adapta pentru lecțiile sale. Încurajează colaborarea și comportamentele pozitive.

Programul include monitorizarea progresului elevilor și raportarea pentru profesori, făcând demersul didactic simplu și eficient.

https://www.classcraft.com/

Wix este o platformă gratuită de dezvoltare web, bazată pe cloud, care permite utilizatorilor să creeze site-uri web și site-uri mobile prin intermediul instrumentelor de tip drag and drop ale editorului online.

https://www.wix.com/

Duolingo este o aplicație pentru studiul individual al limbii engleze (sau o altă limbă). Oferă un set de lecţii pe nivele de studiu, care cuprind o gamă variată de exerciţii de vorbire, scriere, ascultare, traducere şi întrebări cu variante de răspuns.

Aplicația oferă un feedback permanent.

https://ro.duolingo.com/

Goalbook este o aplicație care vine în sprijinul profesorilor care utilizează o programă şcolară adaptată pentru elevi cu tulburări de învățare. Programul monitorizează nivelul de realizare a obiectivlor propuse și progresului elevilor.

https://goalbookapp.com/

Glogster este un instrument Web 2.0 care permite utilizatorilor să creeze postere digitale cu text, imagini, filme, sunete, înregistrări video sau hiperlinkuri către alte resurse.

Glogurile create pot fi distribuite prin rețelele sociale populare și li se pot adăuga comentarii. Profesorii pot crea până la 50 conturi pentru elevi și pot modera comentariile.

Platforma dispune de o vastă bibliotecă (Glogpedia) pentru 9 discipline și este folosită în peste 200 țări.

https://edu.glogster.com/

Wizer - wizer.me este o platformă educațională care permite profesorilor să creeze ușor foi de lucru digitale rapide, și distractive, pe care să le împărtășească cu colegii profesori și să urmărească performanța studenților.

https://app.wizer.me/

Wheeldecide – Roata norocului, (roata decide) un simpatic instrument online gratuit.

Aplicația permite profesorilor dar și elevilor să își creeze propriile roți digitale sau să utilizeze una dintre multele roți deja create pentru a lua o decizie: acordarea unui premiu, alegerea unui participant, o tombolă, jocuri etc.

https://wheeldecide.com/

Storybird este un instrument de creare a poveștilor cu multe funcții. Platforma oferă utilizatorilor posibilitatea de a citi pe cei mai buni scriitori, dar și de a publica propriile creații și de a obține feedback de la profesori, editori profesioniști și alți autori.

Cu doar câteva clicuri, profesorii și elevii pot scrie povestiri, pot posta opere originale, pot citi cărți și multe altele. 9 milioane de scriitori din întreaga lume folosesc Storybird pentru a spune poveștile lor.

https://storybird.com/

Mindomo este software de cartografiere a minții creare de hărți conceptuale (mindmap), foarte util pentru dezvoltarea gândirii critice. Mindomo are o interfață și un set de caracteristici de cartografiere care poate fi utilizat pentru a planifica proiecte sau pentru a realiza harta unei baze de date, cunoștințe.

Mindmapping este o metodă extrem de productivă de brainstorming. Hărțile pot fi partajate, însă vă solicită să vă înregistrați și să vă conectați pentru a le salva.

https://www.mindomo.com/

Spelling City este un instrument de învățare a limbii engleze bazat pe jocuri pentru ortografie, vocabular și scriere.

Activitățile de învățare sunt atractive și le permite elevilor să citească, să audă, să vorbească, să scrie, să descopere și să se joace cu cuvintele. Site-ul oferă utilizatorilor feedback imediat și înregistrează progresul școlar.

https://www.spellingcity.com/

Deja banalul **Twitter** este o platformă social media care permite utilizatorilor să trimită și să citească mesaje scurte (de maximum 140 de caractere) numite *"tweets"*. Este uneori descris ca fiind "SMS-ul Internetului".

Termenul desemnează un site web care permite scrierea și transmiterea de mesaje de maxim 140 caractere prin Internet, cât și compania care oferă acest serviciu de tip *„rețea socială”*.

https://twitter.com

Padlet este un panou virtual pe care se postează text, se inserează diverse tipuri de fișiere și se poate lucra colaborativ.

Este o aplicaţie online care permite utilizatorilor să-și exprime cu ușurinţă opiniile despre un subiect comun pe un „avizier” virtual (wall). Peretele este, de fapt, o pagină web unde utilizatorii publică scurte mesaje conţinând text, imagini, clipuri video și / sau legături. Poate fi folosit pentru sesiuni de brainstorming, pentru a posta adrese de Internet utile, cuvinte noi, termeni sau comentarii pe o temă dată.

https://ro.padlet.com/

What are Web 2.0 Tools? [8]

Web 2.0 tools are an amazing asset for any classroom. In this technological age, it is important that teachers use all resources available to them to reach and engage their students. Web 2.0 tools are a great way to accomplish this.

First, let's talk about what Web 2.0 tools actually are when used in an educational setting. Web 2.0 tools are tools of technology that allow teachers and students alike to create, collaborate, edit and share content on-line that is user-generated.

These can include tools for: presentation, research, collaboration, audio, video, slideshow, images, music, drawing, writing, organizing, mapping, quiz and test generation, file storage and web pages, and also tools for graphing and conversion. New tools are being developed all the time, so it is important to be informed about the newest trends in education in order to keep up with the technology that surrounds the lives of your students.

[8] https://study.com/academy/lesson/web-20-tools-for-education.html

Using technology in your classroom can have many benefits for you as a teacher by supporting your teaching goals and increasing the learning capabilities of your students. Web 2.0 tools are becoming more prevalent in the classroom, but can seem daunting for teachers who are not confident in their technological ability. There's some good news though - these tools are generally designed to be extremely user-friendly.

Even a novice can master them!

Metode educaţionale moderne şi aplicabilitatea lor practică – Creşterea atractivităţii ofertei educaţionale Kahoot! - pas cu pas

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Kahoot! este o aplicație online, care pune la dispoziția profesorilor și a elevilor un spațiu atractiv de învățare. Prin intermediul platformei, conținuturile didactice sunt furnizate sub forma unor chestionare, care cuprind întrebări semnificative a căror rezolvare se desfăşoară în timp real, creând un mediu de învățare social, distractiv, asemănător unui joc.

Pentru utilizarea aplicaţiei este necesară parcurgerea unor paşi (steps), relativ simpli. Principalele acţiuni sunt indicate cu săgeţi şi încercuiri cu roşu.

Pasul I - Crearea unui cont de utilizator:

1. Accesarea paginii de înregistrare .
   https://create.kahoot.it/register

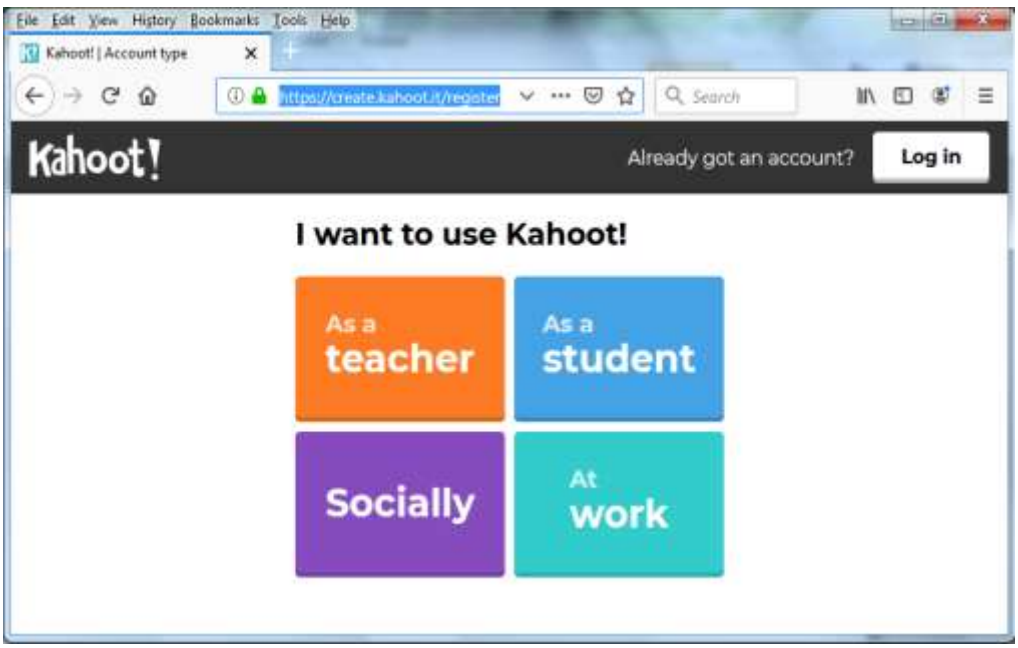

2. Selectarea rangului (rolului) de utilizator: profesor sau elev.

3. Selectarea modalităţii de creare a contului: *Sign up with email.*

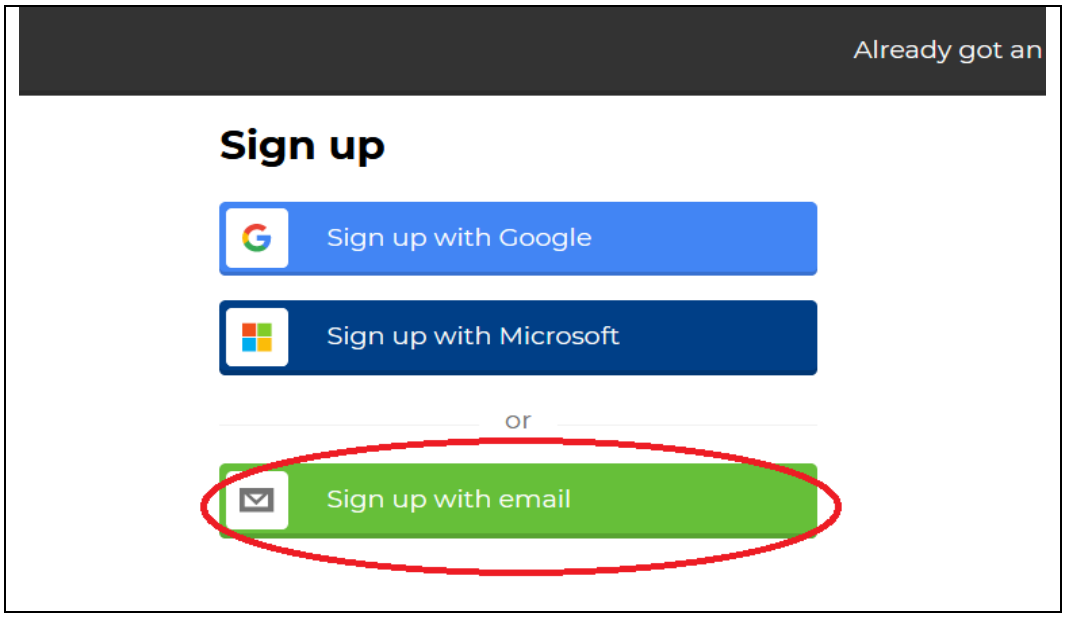

4. Introducerea unui set de date personale şi ale instituţiei: numele şcolii, sectorul de activitate, numele de utilizator, adresa de e-mail, parola,

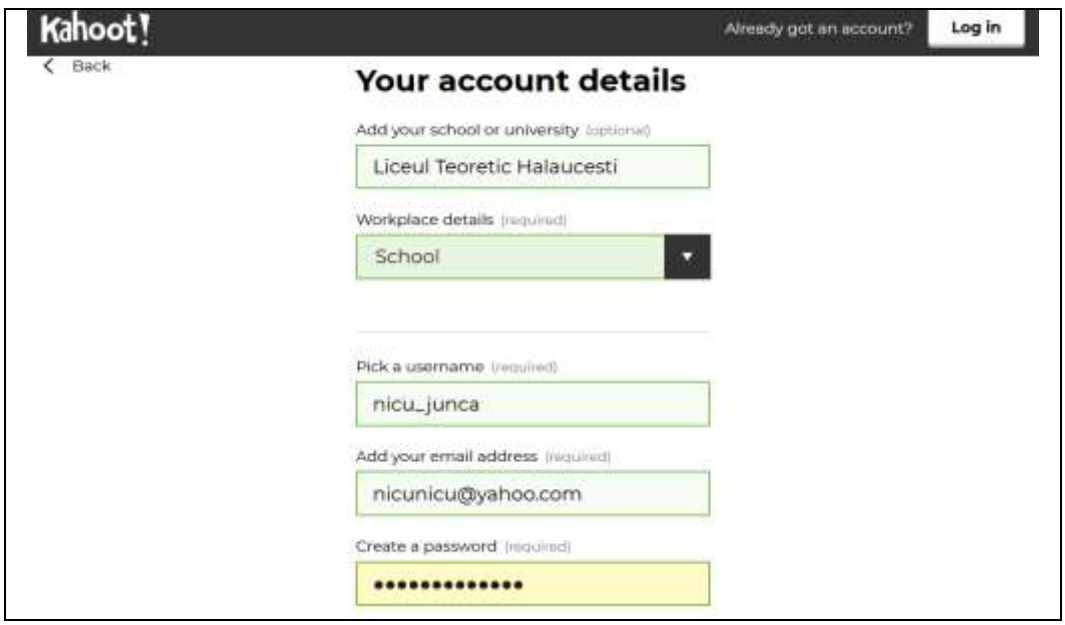

Completarea casetei pentru ***Numele şcolii*** este opţională. Pentru ***Workplace details*** se poate selecta varianta ***School.***

Alegerea unui ***username*** poate fi o reală provocare, deşi numele şi prenumele se află la îndemâna oricărui utilizator, iar platforma acceptă şi combinaţii între acestea. Platforma acceptă ca numele de utilizator să conţină 6 până la 20 de caractere: litere, numere sau liniuţa de subliniere (underscores).

Adresa de e-mail (email address) trebuie să fie una reală şi activă (funcţională).

Mulţi utilizatori întâmpină dificultăţi în alegerea unei parole (password) de accesare a contului pe care tocmai îl crează. Combinaţia de simboluri, litere şi cifre pe care o veţi alege va poate duce cu un pas mai aprope sau mai departe de accesarea contului de către alte persoane sau de a o uita, pentru fie că e prea complicată, fie din neatenţie. Există site-uri care impun o anumită combinaţie de cifre, simboluri şi de litere, pentru a creşte securitatea contului. Există alte site-uri care semnalează gradul de vulnerabilitate al parolei alese. Dar, în toate situaţiile, utilizatorul este cel căruia îi revine integral responsabilitatea parolei utilizate. Pentru cei mai puţin obisnuiţi cu astfel de probleme, recomandarea este să evite combinaţiile foarte utilizate de genul *qwerty* sau *123456*.

Lungimea parolei conteaza. Sunt site-uri şi servicii care, pentru securitate, impun minim 8 caractere sau chiar mai mult. Dacă, în cadrul parolei, veţi folosiţi şi majuscule, numărul de combinaţii posibile ajunge la 19 miliarde pentru o parola de 6 caractere şi la 53 de triliarde pentru una de opt caractere.

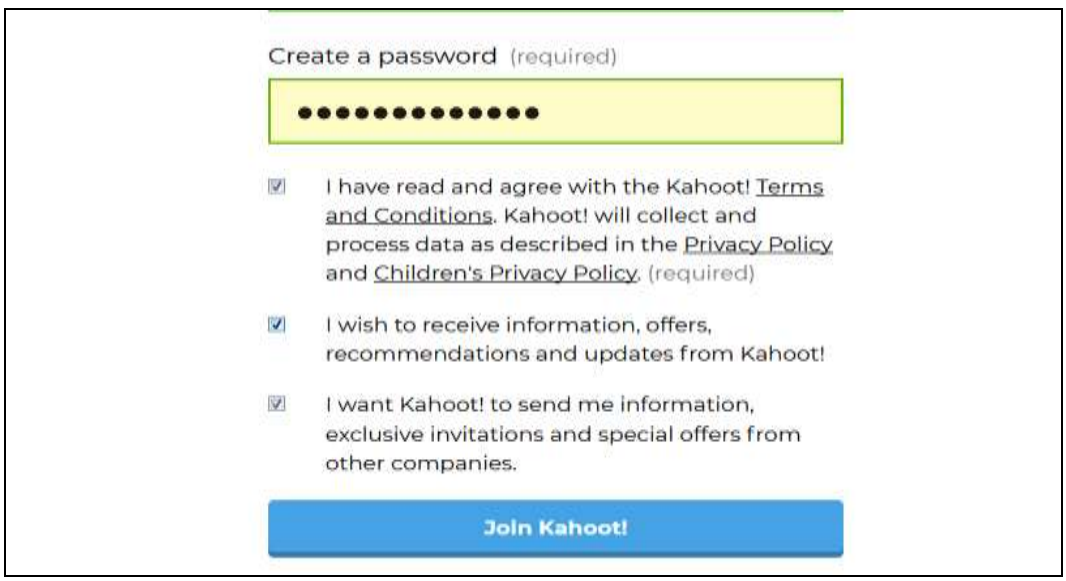

Ideal este ca parola să aibă o construcţie logică, să fie uşor de reţinut de către utilizator, dar să fie cât mai sigură.

După completarea câmpurilor obligatorii, se citesc *Termenii şi condiţiile* de utilizare a platformei şi se selectează (bifează) cele trei opţiuni, după preferinţe: primirea de recomandări sau invitaţii.

5. Nu ne rămâne decât să dăm un click pe *Join Kahoot!*

Şi contul a fost creat!

6. Vom primi un e-mail de confirmare, care conţine urarea de bun venit, câteva link-uri şi *username-ul* ales. (necesar la fiecare logare pe platformă)

Pasul II - Crearea unui quiz (set de întrebări):

7. Utilizarea platformei presupune accesarea adresei **https://kahoot.com/**.

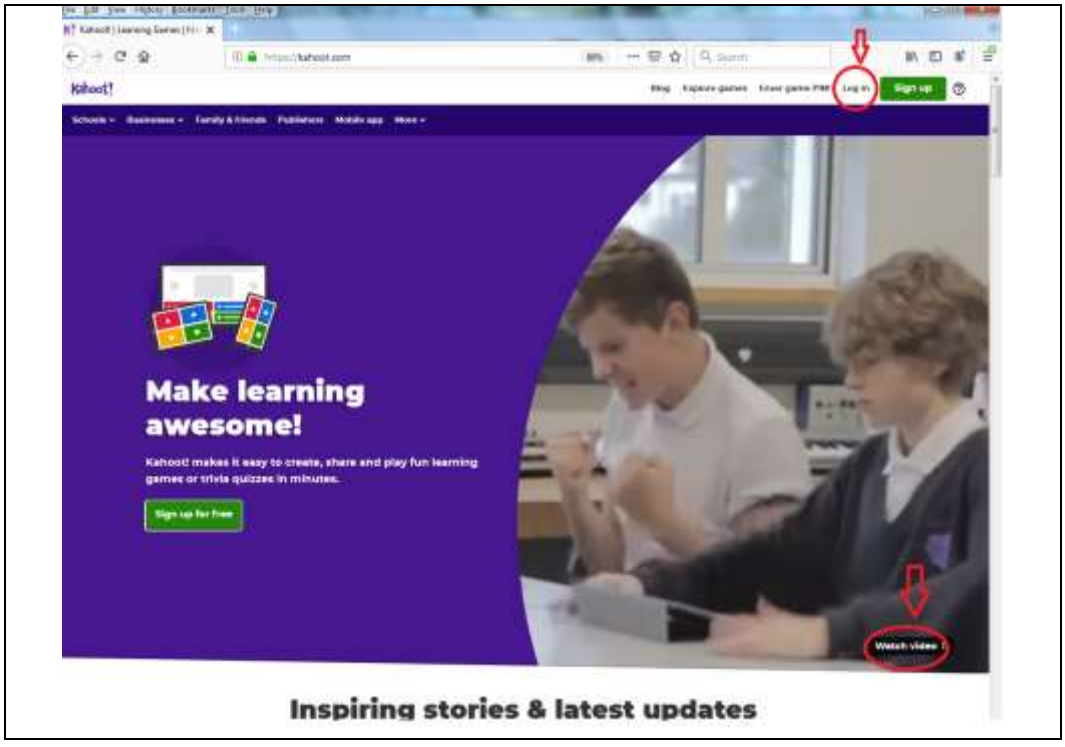

Prima pagină ne oferă posibilitatea vizionării unui material video interesant, cu reacţii ale utilizatorilor, dar şi posibilitatea de a ne accesa contul personal, cu ajutorul tab-ului ***Log in.***

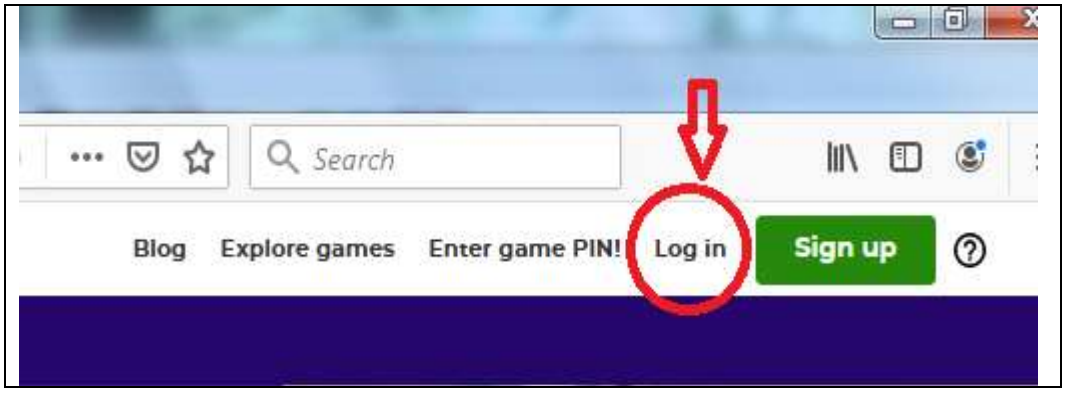

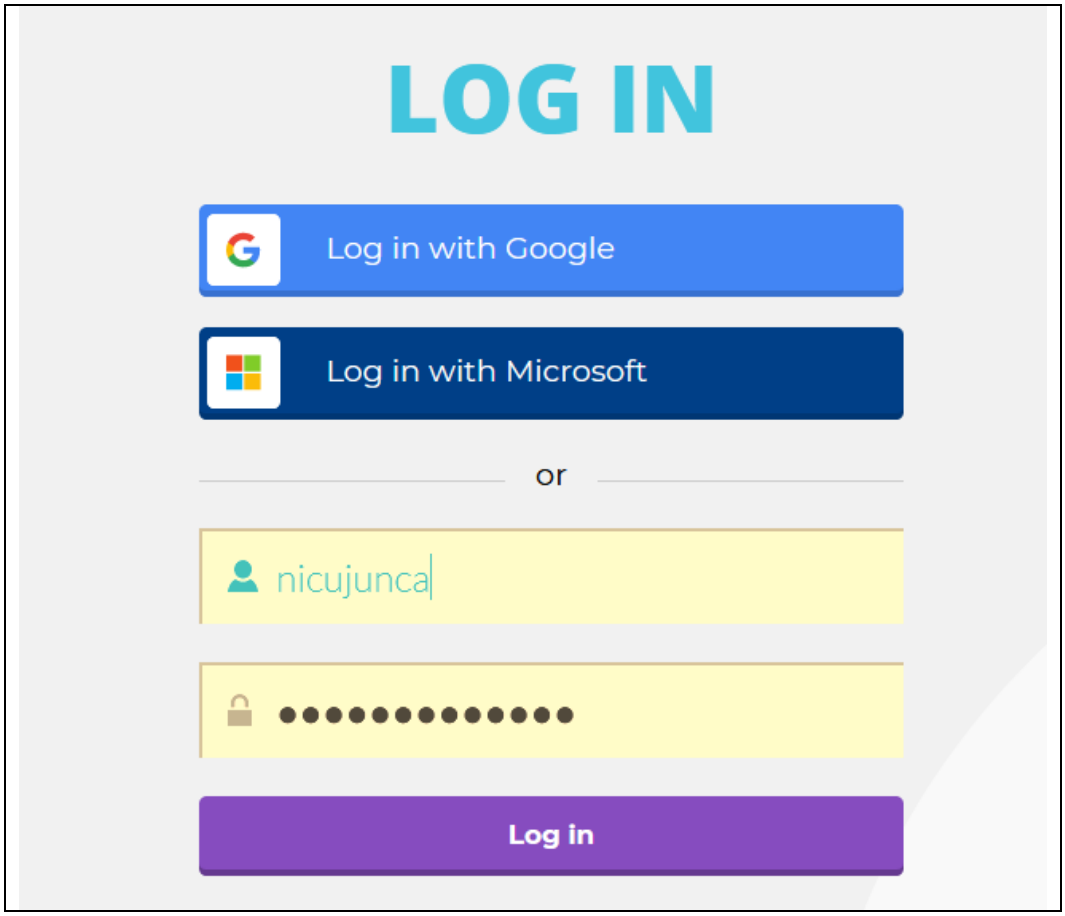

8. Pentru accesarea contului personal trebuie să completăm casetele galbene cu username-ul şi parola pe care le-am stabilit la pasul 4, urmat de acţionarea butonului *Log In.*

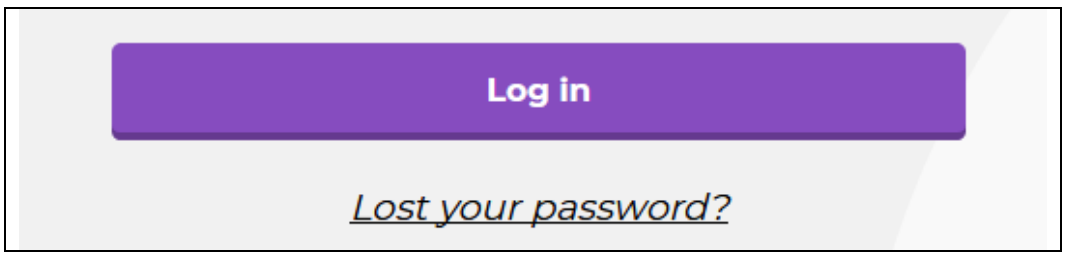

Platforma ne vine în ajutor şi pentru eventualitatea că am pierdut (uitat) parola de acces! Dar speram că încă nu este cazul…

9. Platforma *Kahoot!* oferă gratuit funcţiile de bază, însă are şi versiunile *Pro team pack*, *Pro* şi *Plus*, care oferă o serie de funcţii suplimentare. Pentru aceasta este necesar un upgrade, care se realizează automat, dar… contracost, la preţuri accesibile (1 sau 3 euro).

Features	Kahoot!	Kahoot! Plus	Kahoot! Pro
Create and host learning games in class	✓	✓	✓
Search kahoots by subject and grade	✓	✓	✓
Assign kahoots as homework challenges	✓	✓	✓
Self-serve support	✓	✓	✓
New Organize kahoots in folders		✓	✓
New Co-create and edit kahoots with teachers		✓	✓
New Share kahoots in your school's team space		✓	✓
New View and share advanced reports		✓	✓
New Customize games with school logo or mascot		✓	✓
Ad-free experience		✓	✓
New Access editable game templates		✓	✓
New Image library with millions of images			✓
Public profile (upon request)			✓
Priority support			✓
Flexible payment options			✓
Coming soon: advanced certification for PD			✓
	Continue for free	Upgrade now	Upgrade now

La accesarea contului personal ne este oferită această alternativă, dar avem şi posibilitatea de a o refuza elegant selectând varianta *Thanks, mabye latter*.

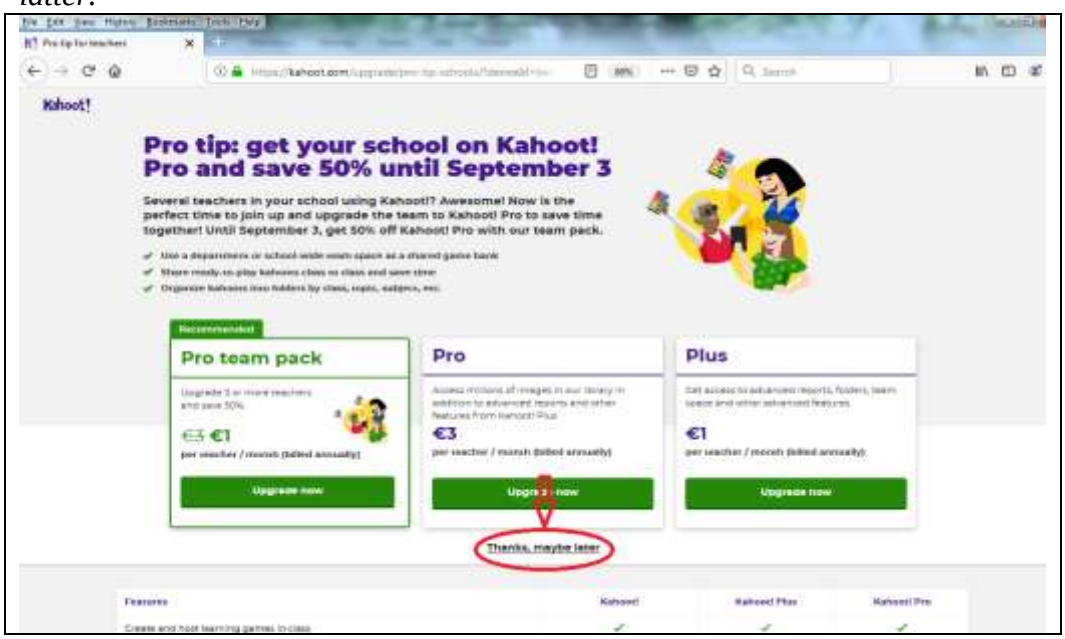

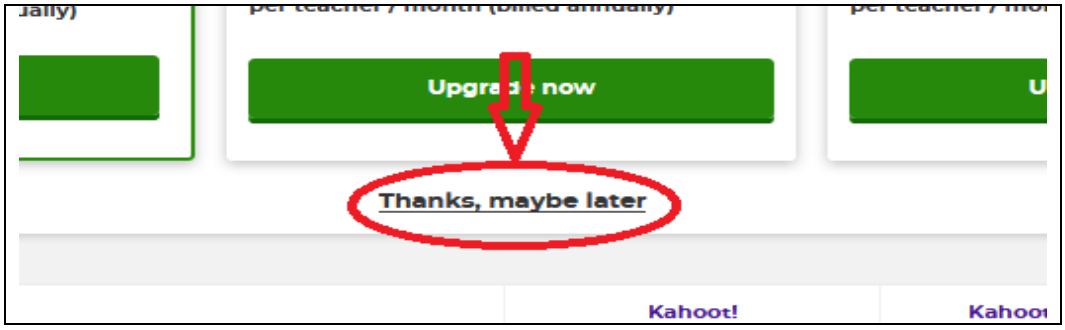

10. Şi astfel, ajungem pe pagina personală, în contul pe care l-am creat.

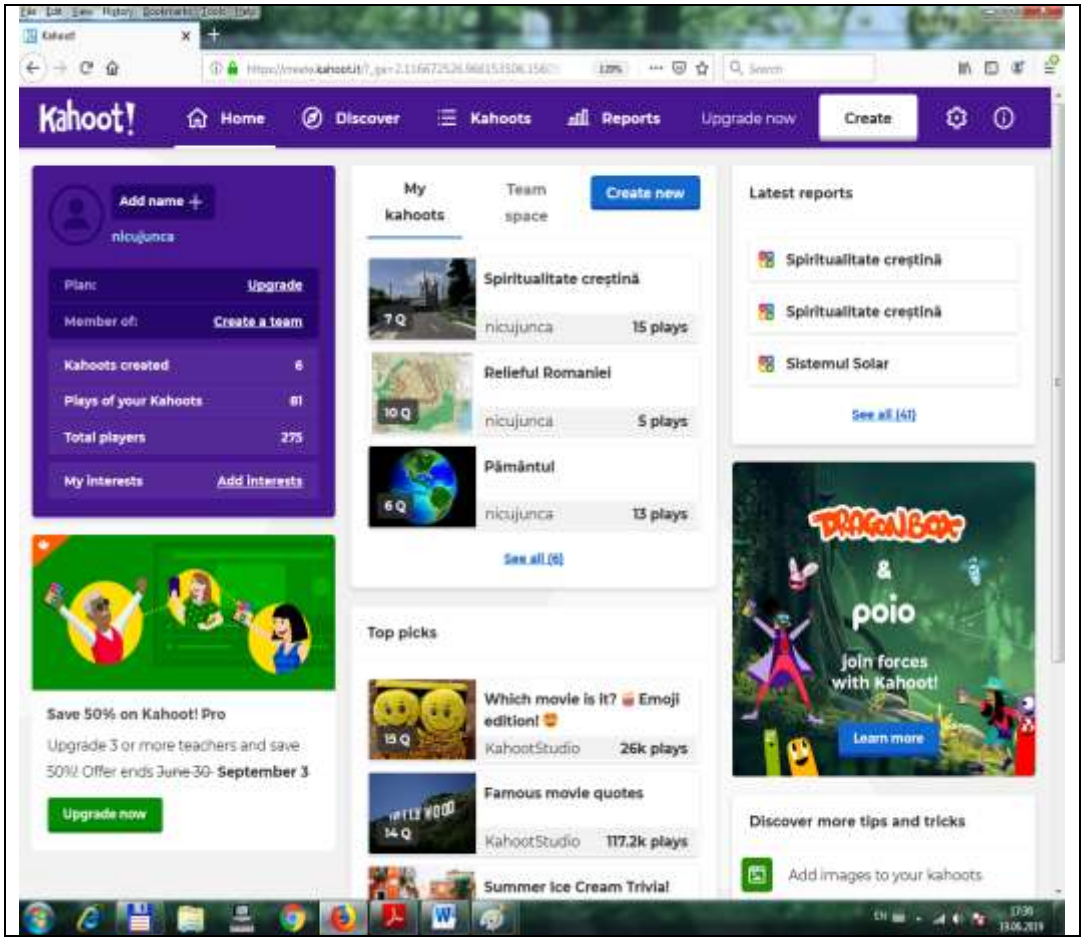

11. Pe panoul principal al contului găsim o serie de funcţii şi de statistici. Pentru a crea un quiz accesăm funcţia *Create* sau *Create new*.

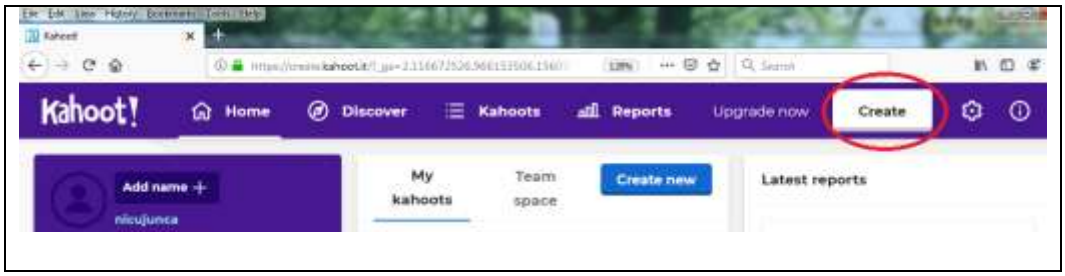

12. Vom opta pentru crearea unui nou quiz:

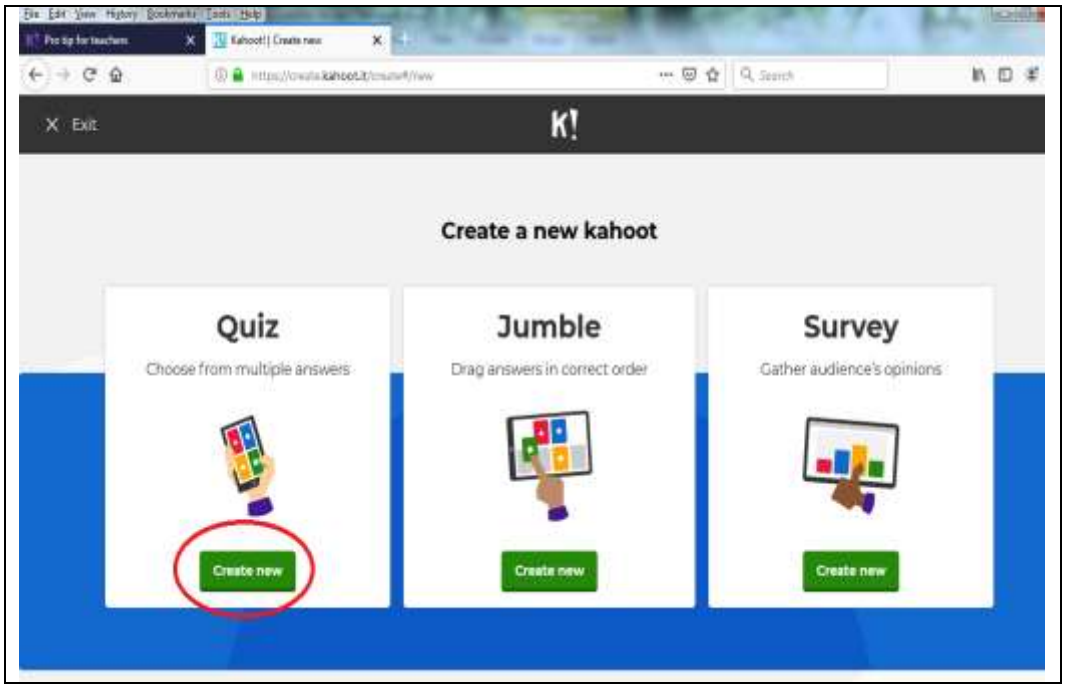

13. Pe pagina de start a noului joc vom completa pentru început:

- Titlul quiz-ului
- O scurtă descriere
- Locaţia (My Kahoots)
- Vizibilitate (Everyone sau Onle you)
- Limba utilizată

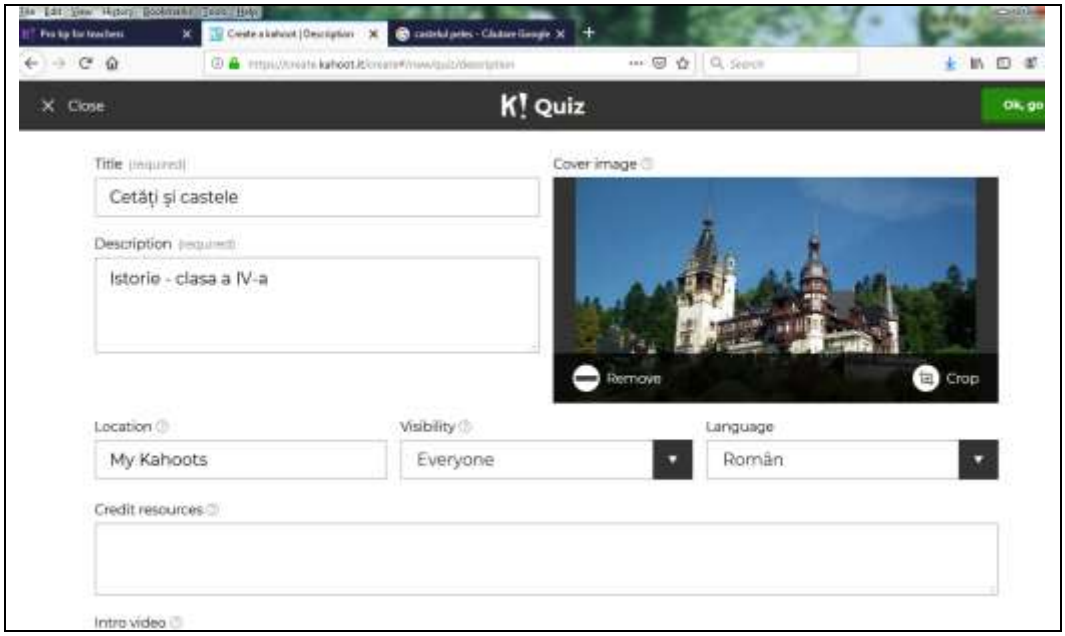

14. Poate fi ataşată şi o imagine sugestivă. Apoi vom trece la crearea setului de studiu prin acţionarea butonului *Ok, go*.

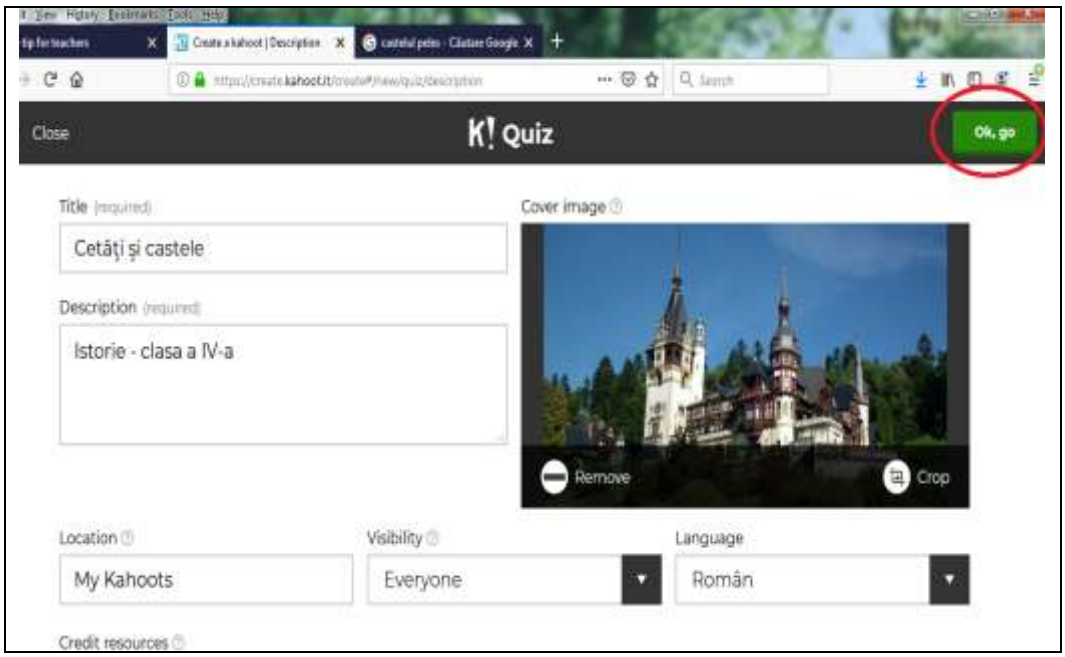

15. Acţionând butonul *Add question* începem crearea efectivă a setului de întrebări:

16. Pagina care se va deschide ne permite să formulăm prima întrebare:

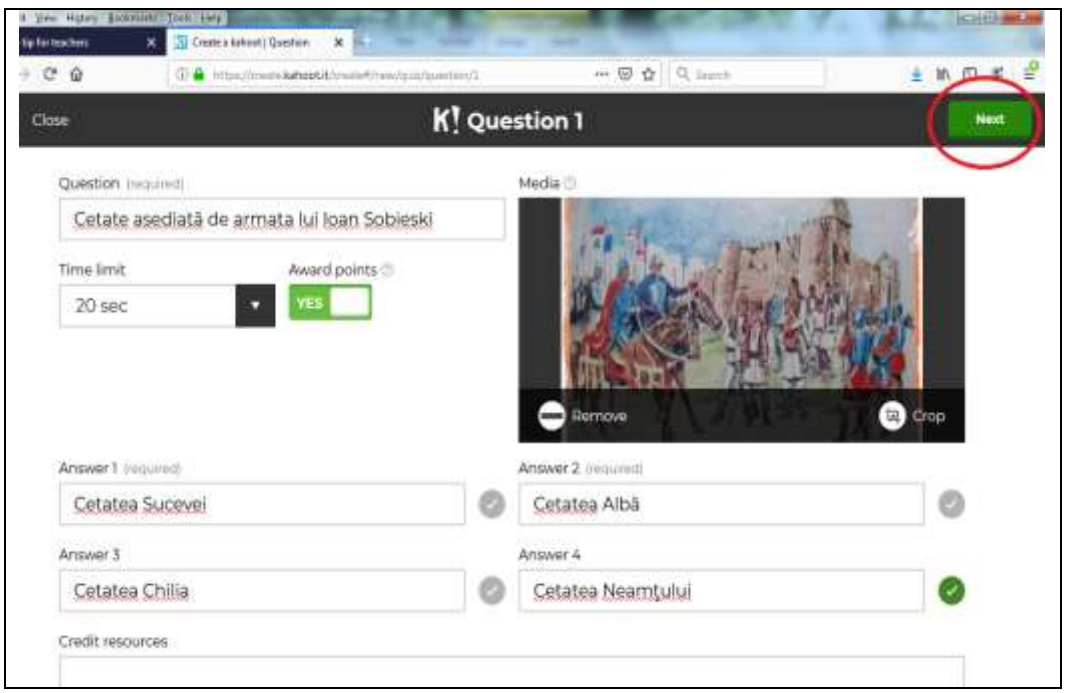

Platforma Kahoot oferă posibilitatea de a stabili limita de timp, de acordare de puncte suplimentare, premiere pentru rapiditatea răspunsului, variantele de răspuns, ataşarea unei imagini sugestive. Nu uitaţi să bifaţi răspunsul corect!

17. Pentru a trece la nivelul următor se acţionează butonul *Next.*

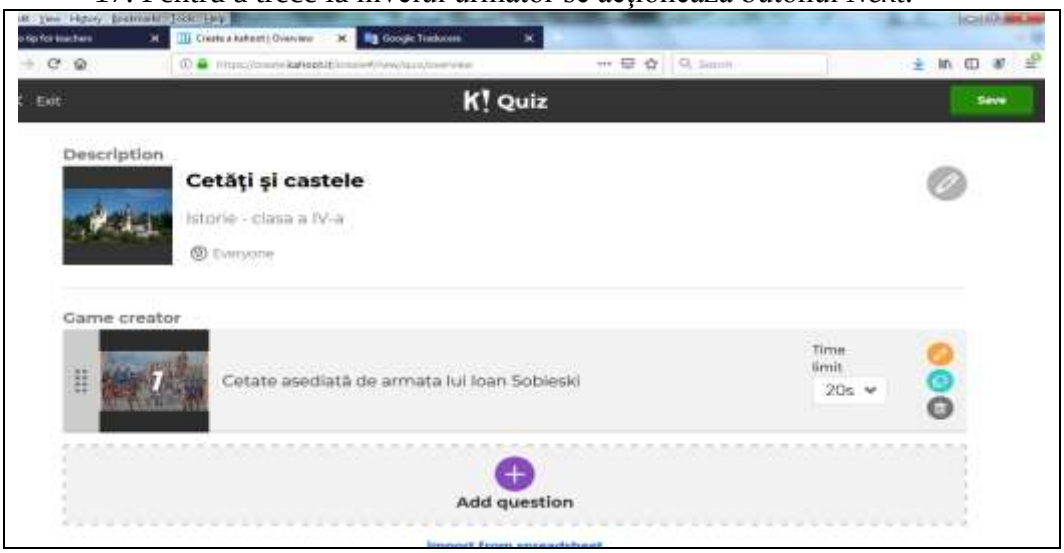

18. Pentru prima întrebare avem în partea dreaptă opţiuni de editare, creare de duplicat şi ştergere.

19. Acţionând din nou *Add question* se trece la următoarea întrebare.

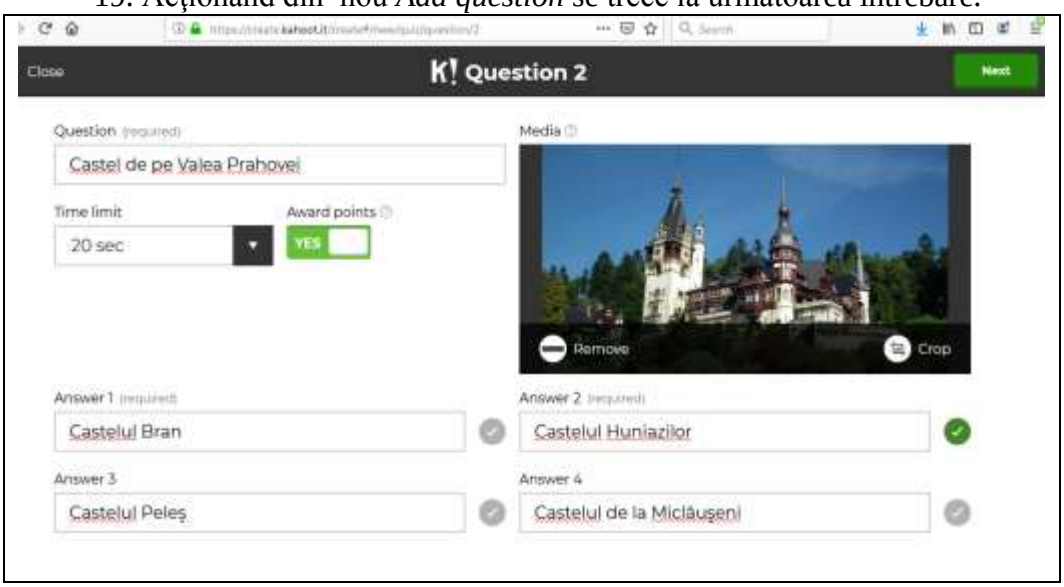

20. Pentru crearea acesteia (şi a următoarelor întrebări) se reiau operaţiunile de la punctul 16, până la atingerea numărului de sarcini propus şi finalizarea setului, când trebuie acţionat butonul *Save* pentru a salva quiz-ul.

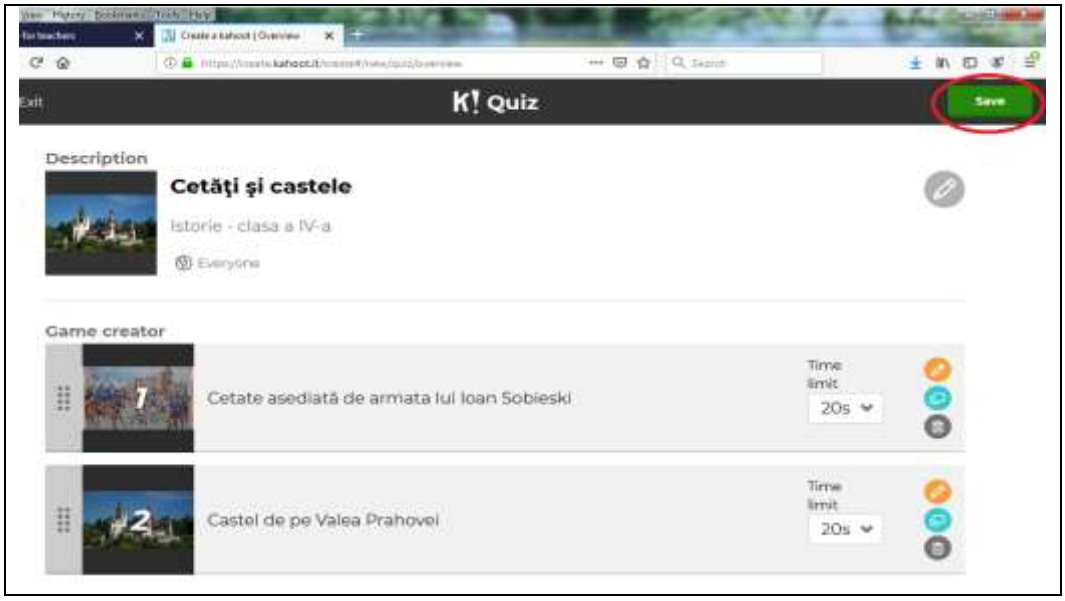

21. Quiz-ul creat se va salva automat, oferind opţiuni de editare, vizualizare, de lansare pentru a fi jucat sau de partajare.

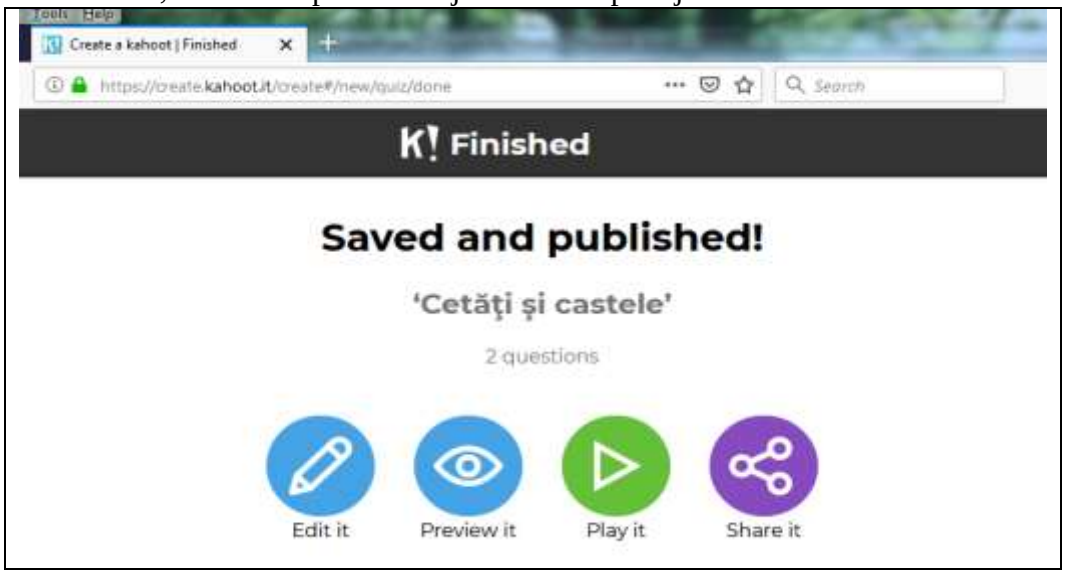

Acţionând butonul *I'm done*, trimitem quiz-ul în colecţia personală My kahoots.

22. Îl vom regăsi în pagina principală - *Home*, din panoul de control al contului personal.

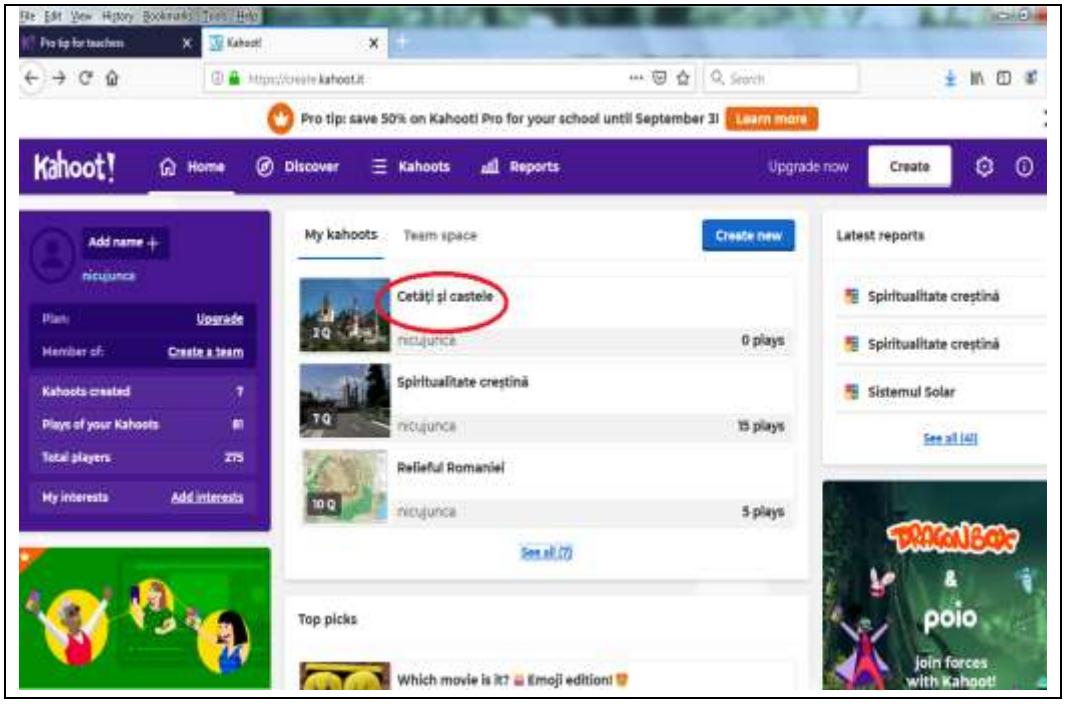

Pasul III – Lansarea aplicaţiei:

23.Utilizarea la clasă a noului material creat (sau a altor quiz-uri create de alţi utilizatori) necesită o pregătire prealabilă atentă a jocului didactic, dincolo de aspectele didactice care ţin de proiectarea şi desfăşurarea lecţiei şi de consideraţiile de ordin metodic, de alegerea momentului potrivit etc.

Beneficiarii, adică elevii, au nevoie de smartphone-uri conectate la Internet, pe care sa aibă instalată aplicaţia *Kahoot!*. Poate fi descărcată gratuit din magazinul de aplicaţii (*Magazin Play, Google Play etc*). Elevii mei, de clasa a IV-a, şi-au instalat singuri, imediat această aplicaţie.

Cadrul didactic are nevoie de un videoproiector sau un monitor cu diagonala mare şi de conexiune la Internet. După selectarea quiz-ului dorit, se lansează jocul, dând click pe butonul *Play*.

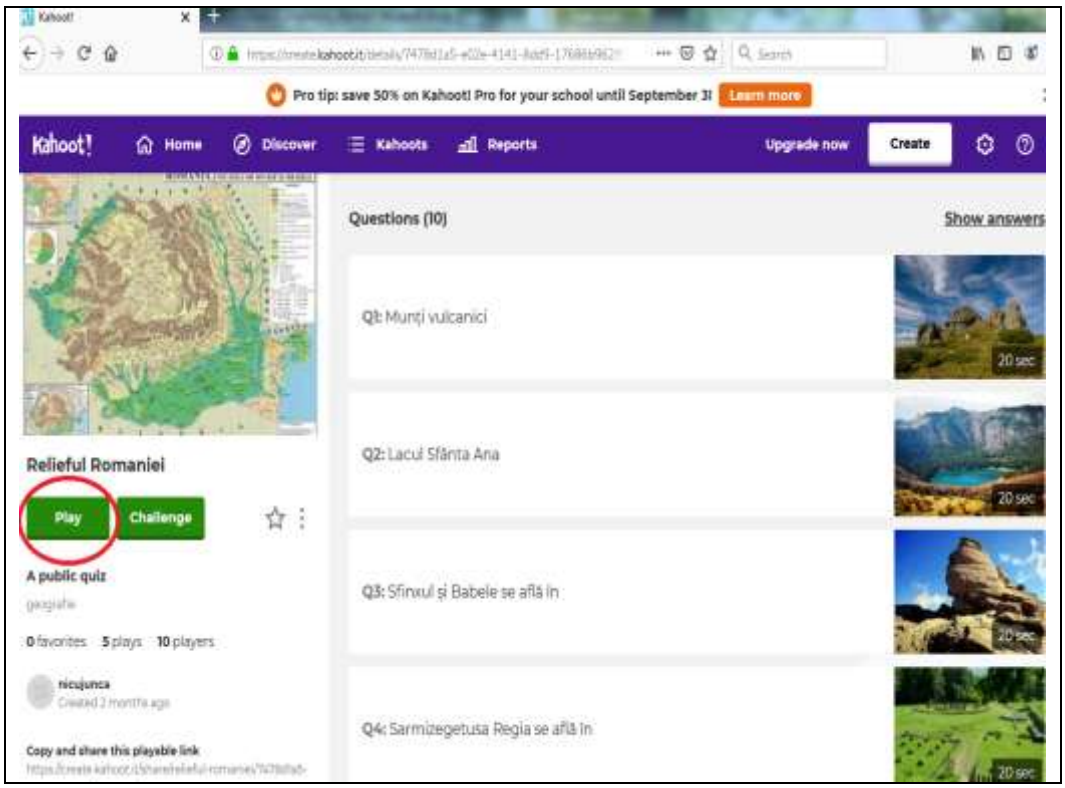

24. Se selectează modalitatea de organizare şi desfăşurare a jocului didactic: individual sau pe echipe.

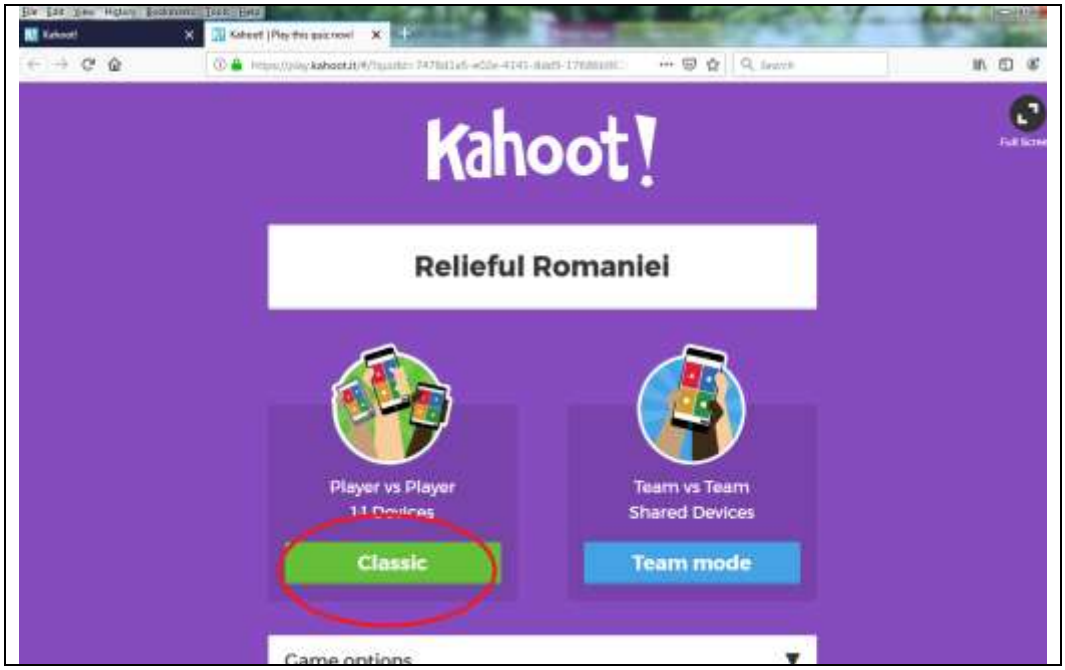

25. Se va lansa automat invitaţia de a intra în joc pe adresa kahoot.it prin intermediul aplicaţiei instalate pe telefon.

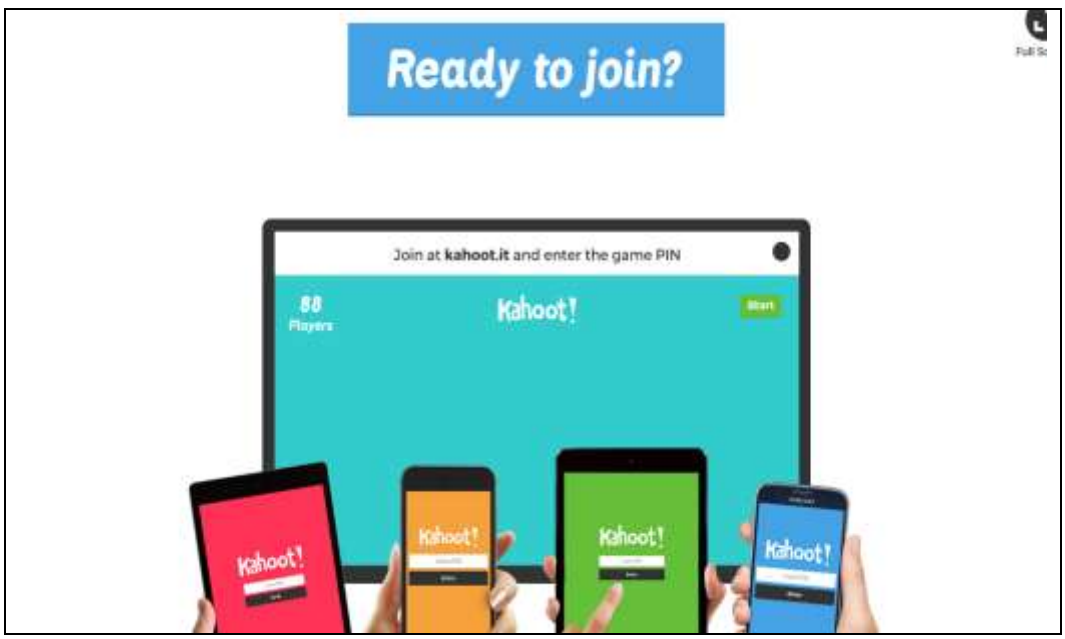

26. Pentru a intra în joc, fiecare elev trebuie să introducă un cod PIN al jocului, generat automat de aplicaţie şi să-şi aleagă un nick-name de joc.

27.Rând pe rând, pe ecran vor fi afişate numele participanţilor la joc.

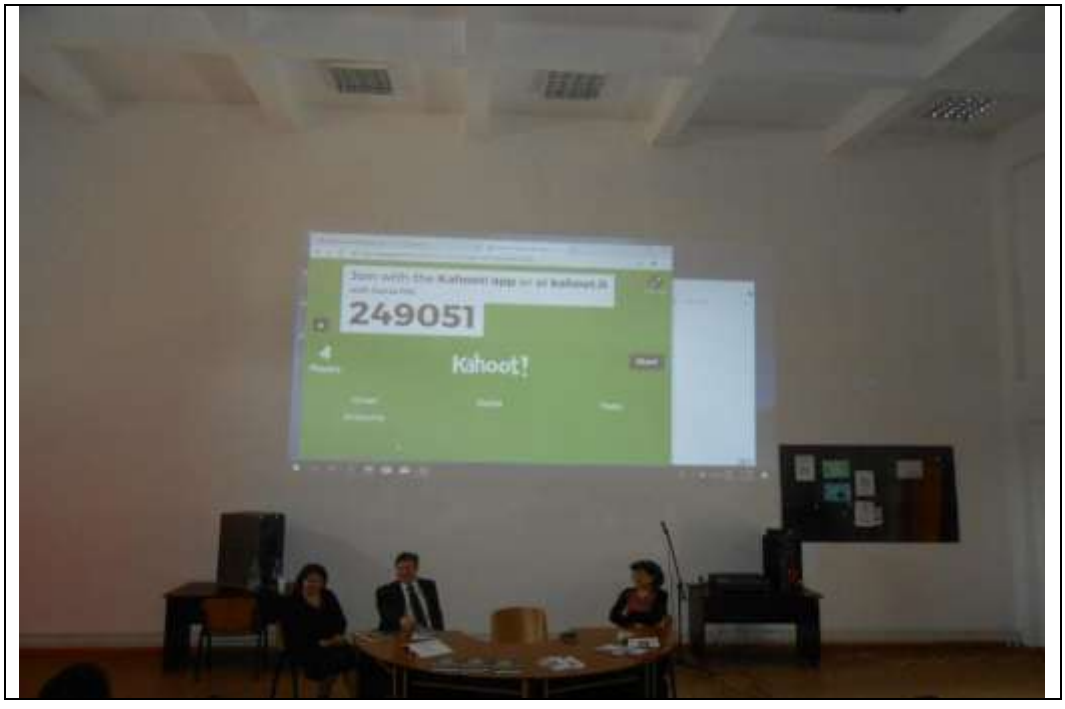

28. După ce toţi participanţii reuşesc să intre în joc, profesorul porneşte quiz-ul dând click pe comanda *Start*.

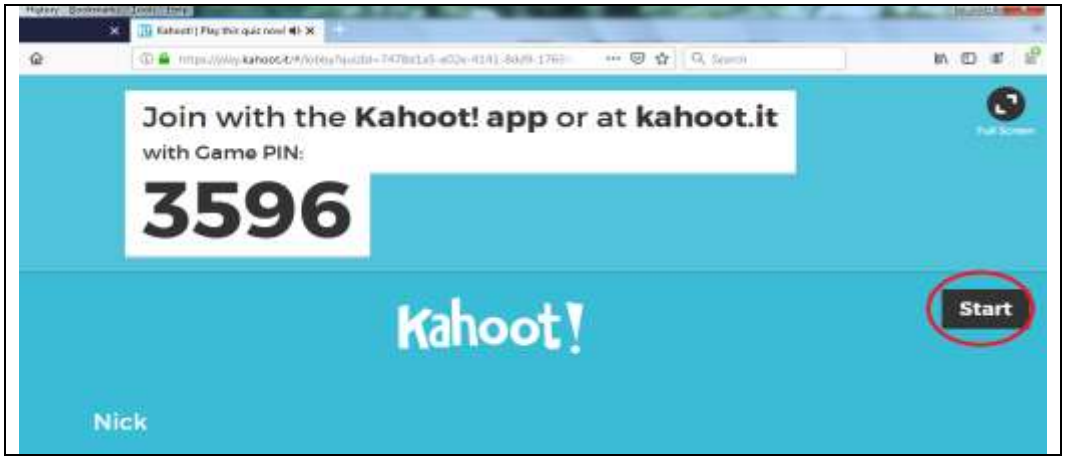

29. Vor fi afişate întrebările şi variantele de răspuns, precum şi timpul prestabilit pentru alegerea răspunsului corect.

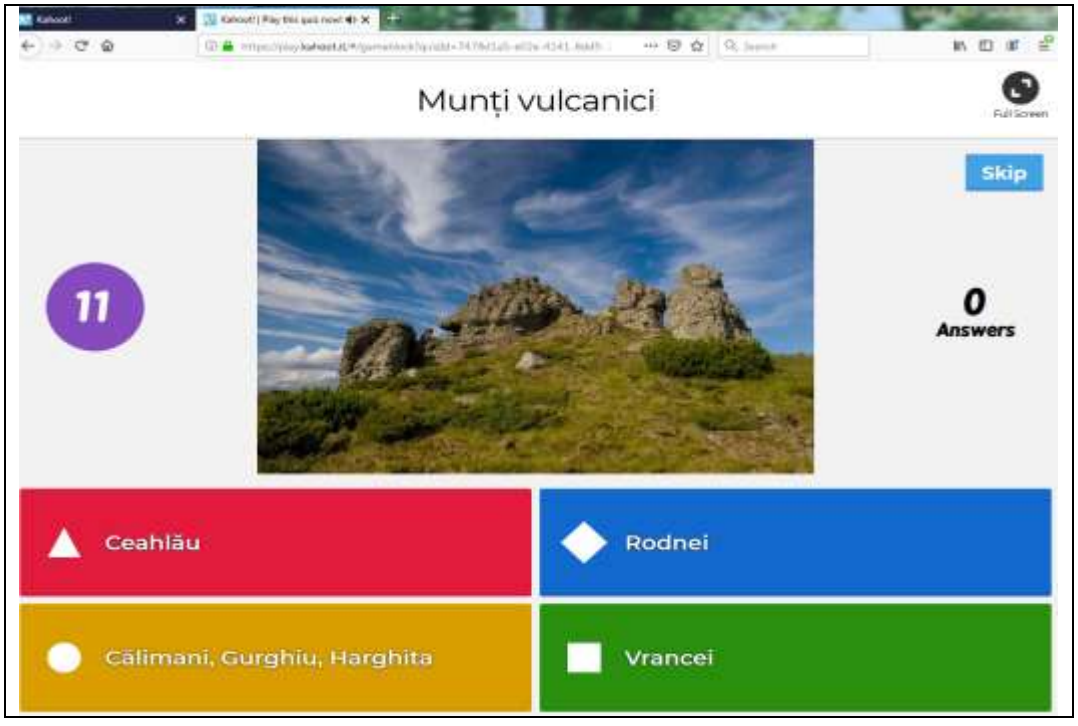

30. Elevii vor selecta răspunsul pe care îl consideră a fi corect prin atingerea culorii corespunzătoare, în timp util.

31. După fiecare rundă aplicaţia afişează o statistică a răspunsurilor date, răspunsul corect şi un clasament intermediar, ceea ce conferă jocului un plus de atractivitate. La final este prezentat podiumul cu câştigătorii jocului.

32. Aplicaţia generează automat un raport final în format Excel, care poate fi descărcat şi consultat, oferind informaţii în detaliu despre fiecare elev participant şi despre fiecare item, devenind un valoros instrument de evaluare.

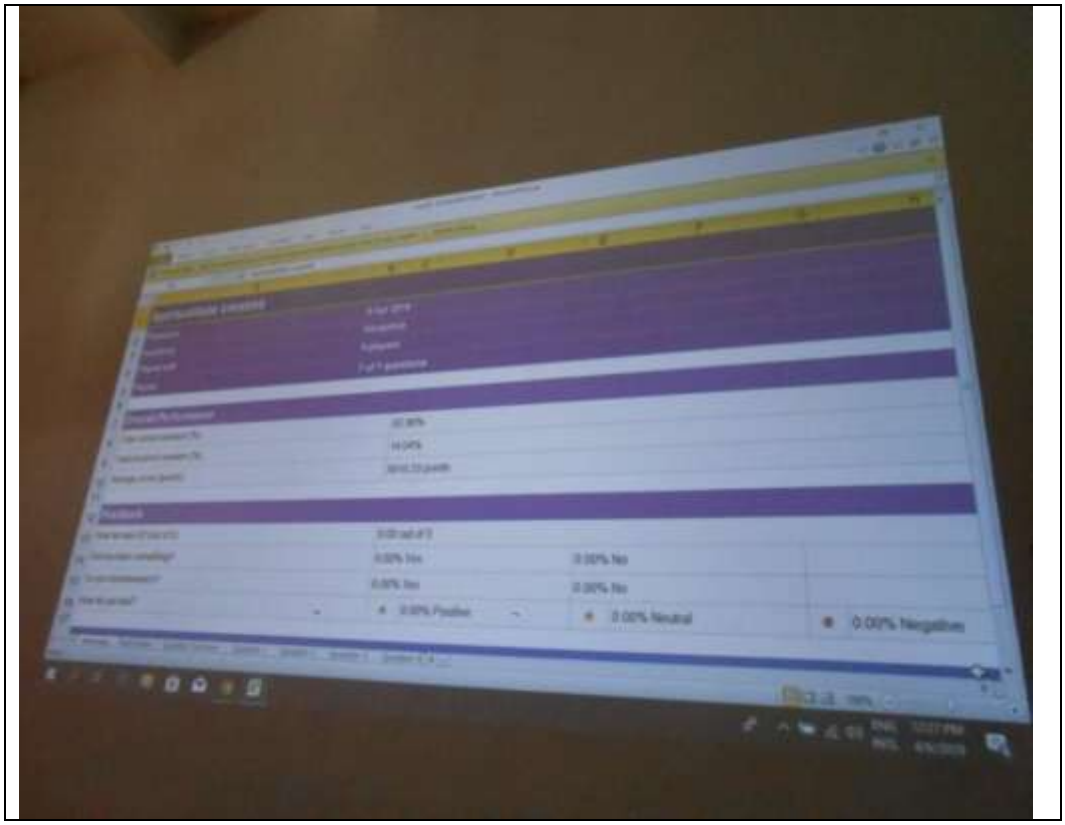

Succes tuturor!

Kahoot! Tutorial

Kahoot! is an online application for delivering quizzes and surveys to an unlimited number of “players”, creating a social, fun and game-like learning environment. It provides educators and students with a trusted learning space where educational content is delivered by asking meaningful questions in real-time, creating a social, fun and game-like environment.

Metode educaționale moderne și aplicabilitatea lor practică

prof. înv. primar Mihaela Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești - Iași

Un deziderat al educației este învățarea învățării, care presupune implicare, creativitate și aplicarea unor strategii didactice interactive. Elevul, din receptor pasiv de informații și cunoștințe, devine activ și va fi motivat să-și formeze competențe pentru o învățare autentică, aplicând cunoștințele în viața de zi cu zi și în diferite contexte din sfera lui de interes. Astfel, informațiile vor deveni operaționale, fiind prelucrate, interpretate și structurate. *„Atitudinea activă şi creatoare a elevilor este o consecinţă atât a stilului de predare al profesorului cât şi a obişnuinţei elevului de a se raporta la sarcină."*[1] Toate acestea conduc spre o învățare temeinică, utilă și în strînsă legătură cu realitatea și interesele elevilor. În acest sens, Ioan Cerghit subliniază că *„strategiile schiţează evantaiul modalităţilor practice de atingere a ţintei prevăzute şi au valoarea unor instrumente de lucru"*[2], iar Mihai Stanciu că sunt *„expresia unităţii organice a metodelor, procedeelor, mijloacelor de învăţământ şi a modurilor de organizare a învăţării (frontal, pe grupe şi individual), în derularea lor secvenţială pentru atingerea obiectivelor instructiv-educative."*[3] De aceea, cadrul didactic trebuie să utilizeze căile cele mai adecvate pentru valorificarea potenţialului de care dispune fiecare elev.

Există mai multe clasificări ale metodelor didactice, însă, cea mai des folosită este cea a profesorului Cerghit, preluată și de alți autori.

„A. Metode de transmitere a cunoştinţelor

1. Metode de comunicare orală:

a) *metode expozitive*: prelegerea, povestirea, descrierea, explicaţia, enunţul şi demonstraţia logică, conferinţa, expunerea, expunerea cu oponent, prelegerea - dezbatere, conferinţa dezbatere, informarea, micro - simpozionul, instructajul, instruirea prin radio etc.

---

[1]Amelia Georgiana Boncea, *Strategii didactice moderne. Metode interactive de predare - învățare - evaluare*, Analele Universității „Constantin Brâncuși" din Târgu Jiu, Seria Științe ale Educației, Nr. 3/2016, pag. 29;
[2]Ioan Cerghit, *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii*, Editura Aramis, Bucuresti, 2002, pag. 273;
[3]Mihai Stanciu, *Didactica postmodernă. Fundamente teoretice*, Editura Universităţii Suceava, 2003, pag. 106

b) metode *conversative* (dialogate): conversaţia euristică, dezbaterile de diferite tipuri, consultaţia în grup, seminarul, variante creative ale dezbaterilor, discuţia liberă, colocviul, problematizarea etc.

2. Metode de comunicare scrisă: lectura explicativă, independentă

B. Metode de explorare şi descoperire

1. Metode de explorare directă (nemijlocită): observarea, experimentul, examinarea documentelor şi relicvelor istorice, studiul de caz, studii comparative, elaborarea de monografii, explorarea prin coparticipare la evenimentele vieţii cotidiene etc.

2. Metode de explorare indirectă: demonstraţia cu diferite suporturi, modelarea.

C. Metode bazate pe acţiune

1. Metode de acţiune reală (efectivă): exerciţiile, algoritmii operaţionali, lucrări practice, lucrări de atelier, activităţi de fabricaţie, activităţi creative, studiul de caz, elaborare de proiecte, instrucţia prin muncă etc.

2. Metode de acţiune simulată (fictivă): jocurile didactice, jocurile de simulare, învăţarea dramatizată, învăţarea pe simulatoare etc.

D. Metode complexe: instruirea programată, IAC (învăţarea asistată de calculator).“[4]

E. Metodele de gândire critică şi creativă utilizate din ce în ce mai mult: studiul de caz, rezolvarea de probleme, jocul didactic, jocul de rol, învățarea prin cooperare, brainstorming, ciorchinele, cubul, cvintetul, diagrama Venn, explozia stelară, hărțile conceptuale, SINELG, Știu / Vreau să știu / Am învățat, jurnalul cu dublă intrare, turul galeriei, mozaicul, pălăriile gânditoare, R / A / I (Răspunde / Aruncă / Întreabă Philips 6/6, etc.

Alături de multitudinea de metode didactice utilizate la clasă, pentru o mai mare motivare a interesului elevilor pentru învățare și implicarea lor în procesul paideutic, se pot utiliza unele aplicații **Web 2.0 tools**. Acestea conțin elemente interactive, le sunt utile cadrelor didactice ca resurse educaționale și permit elevilor să rezolve sarcini, să creeze şi să publice în mediul on-line.

Cursurile de formare din Konstanz, Germania, din cadrul proiectului Erasmus+, la care am participat, au propus un set de metode interactive, pentru a face activitatea didactică mai atractivă, pentru a stimula motivația elevilor și pentru a crea un mediu de învățare prietenos, atractiv și eficient, ca reacție la tendința actuală în rândul elevilor de a fi tot mai implicați în cultura jocurilor pe calculator, pe internet.

[4] Mihai Stanciu, *Didactica postmodernă. Fundamente teoretice*, Editura Universităţii Suceava, 2003, pag. 108;

Ceea ce a contribuit la o diversificare a tipurilor de activități didactice a fost accesul la noile resurse educaționale și informații, dar și dialogul direct cu ceilalți profesori participanți din alte țări. Astfel ni s-au oferit noi perspective pentru a putea vedea unele diferențe și asemănări dintre sistemele educaționale din alte țări (Germania, Cehia, Spania, Grecia) și variante posibile de abordare.

Pe parcursul perioadei de implementare s-a putut observa atitudinea entuziastă a cadrelor didactice, dar, în special, a elevilor.
Aceștia au fost motivați să-și valorizeze abilitățile digitale și să se implice mai mult în activități.

Prezentăm, mai jos, o proiectare a unei unități de învățare și un proiect didactic realizat pentru o lecție susținută la clasa a II-a A.

Proiectarea unității de învățare

Aria curriculară: Matematică şi Ştiinţe ale naturii
Disciplina: Matematică şi explorarea mediului
Nr. ore: 5 ore / săptămână
Manual suport: *Matematică şi ştiinţe ale naturii*, clasa a II-a, autori: Tudora Piţilă, Cleopatra Mihăilescu

Unitatea de învățare: ***Unități de măsură*** *Nr. ore*: 24

Conținuturi	***Com-peten-țe. speci-fice***	***Activități de învățare***	***Resurse***	***Modalități de evaluare***
Măsurarea lungimii Despre gripă	3.1 4.1 4.2 6.1 6.4	- investigarea cauzelor posibile pentru anumite boli (ex. gripa) - realizarea unui plan pentru micşorarea şanselor de îmbolnăvire cu boli provocate de virusuri sau bacterii - realizarea unor jocuri de rol (*La doctor*) pentru recunoaş-terea unor simptome ale unor boli frecvente - ordonarea unor obiecte date, pe baza comparării succesive	**materiale:** fişe de lucru, culegeri, cal-culator, ppt., televizor ilus-traţii, rigla, panglica de croitorie, me-trul de tâm-plărie, diver-se materiale necesare ex-perimentelor	- obser-varea sistema-tică (probe orale, practice, fişe de lucru, teme pentru acasă), proiectul

		(două câte două) a lungimii - identificarea unor obiecte pe baza unor caracteristici privind lungimea (lung / scurt, înalt / scund) - estimarea unor dimensiuni (Care dintre colegii voștri sunt aproximativ la fel de înalți?) - identificarea instrumentelor de măsură potrivite pentru efectuarea unor măsurători (rigla, panglica de croitorie, metrul de tâmplărie) - măsurarea unor dimensiuni cu instrumente de măsură potrivite (ex.: măsurarea taliei, a lungimii băncii etc.) - alegerea potrivită a *km* sau *cm* și *mm* pentru măsurarea unor obiecte de mici dimensiuni sau distanțe mai mari - transformări cu unități de măsură învățate - exerciții simple cu cele patru operații cu *m, cm, mm, km* - rezolvare de probleme în care apar unități de măsură	**procedurale:** observarea dirijată, exercițiul, jocul didactic, conversația, explicația, demonstrația, *test online pe platforma Quizlet* https://quizlet.com/class/11140329/ *jocul de rol, R / A / I (Răspunde / Aruncă / Întreabă* **Forme de organizare a colectivului** activitate frontală, în echipă, în perechi, individuală **4 ore**	
Măsurarea capacității vaselor Despre metode de prevenție și tratare a unor boli	3.1 4.1 4.2 6.1 6.4	- investigarea unor cauze posibile pentru anumite boli - realizarea unui plan de igienă împotriva îmbolnăvirilor - realizarea unor jocuri de rol (*La doctor)* pentru recunoașterea unor simptome de boli - ordonarea unor obiecte date, pe baza comparării succesive	**materiale:** fișe de lucru, culegeri, calculator, ppt., televizor ilustrații, vase gradate, eprubete de dimensiuni	- observarea sistematică (probe orale, practice, fișe de lucru, teme pentru

		(două câte două) a capacității - identificarea unor obiecte pe baza unor caracteristici privind capacitatea (plin / gol) - estimarea unor dimensiuni (În câte pahare pot vărsa sucul dintr-o sticlă de 2l?) - măsurarea capacităţii unor vase, exprimarea acesteia în l, ml, cl și aproximarea în kl a capacității unor canistre, butoaie etc - identificarea instrumentelor de măsură potrivite pentru efectuarea unor măsurători (vasul gradat, paharul, sticla) - măsurarea unor cantităţi de apă cu instrumente de măsură potrivite dintr-un recipient negradat etc.) - alegerea potrivită a *kl, cl* sau *ml* pentru măsurarea apei din diferite recipiente de pe imagini date - transformări cu unități de măsură învățate - operații simple cu *l, cl, ml, kl* - rezolvare de probleme în care apar unități de măsură învățate	diferite necesare experimentelor **procedurale:** observarea dirijată, exercițiul, jocul didactic, conversaţia, explicaţia, învăţarea prin descoperire, demonstraţia, *Știu / Vreau să știu / Am învățat* experimentul, *jocul de rol* https://wheeldecide.com/index.php?c1 **Forme de organizare a colectivului** activitatea frontală, în echipă, în perechi, individuală **4 ore**	acasă), proiectul
Măsurarea masei corpurilor Despre	4.1 6.1	- realizarea unui ciorchine pentru micşorarea șanselor de îmbolnăvire cu boli și șansele reduse la îmbolnăviri pentru cei care se vaccinează - alegerea potrivită a unor unităţi pentru măsurarea masei	**materiale:** fişe de lucru, culegeri, calculator, ppt., televizor ilustraţii, balanța, cântare de	- observarea sistematică (probe orale, practice, fişe de

vaccinare		- măsurarea masei unor obiecte folosind etaloane de forme şi mărimi diferite; consemnarea rezultatelor în tabele şi discutarea lor - aprecierea maselor obiectelor „cântărite” în propriile mâini - compararea maselor unor obiecte dintre care masa unuia se cuprinde de un număr întreg de ori în masa celuilalt - echilibrarea leagănului - balansoarului de copii cu mase asemănătoare / diferite - jocuri de rol: *La magazin, La cumpărături* - alegerea potrivită a *kg* sau *g* pentru măsurarea masei unor corpuri de dimensiuni mici sau mari de pe imagini date - transformări cu unități de măsură învățate - operații simple cu kg, g, *l, cl, ml, kl, m, cm, mm, km* - rezolvare de probleme în care apar unități de măsură învățate - inventarierea în tabele și selectarea unor corpuri cu mase diferite	mărirmi dife-rite, materia-le necesare experimente-lor **procedurale:** observarea dirijată, exer-cițiul, jocul didactic, conversaţia, explicaţia, demonstraţia, experimentul, jocul de rol, *ciorchinele, SINELG, brainstorming test online pe platforma Quizlet* https://quizlet.com/410610126/learn **Forme de organizare** activitate frontală, în echipă, în perechi, individuală **4 ore**	lucru, teme pentru acasă), proiectul
Despre forțe exercitate de magneți	3.1 4.1 6.2	- investigarea forţelor exerci-tate de magneţi asupra altor magneţi sau materiale magne-tice cu evidențierea polilor N şi S şi a atracţiei / respingerii	**materiale:** fişe de lucru, culegeri, cal-culator, ppt., televizor ilus-	- obser-varea sistema-tică (probe orale,

Măsurarea timpului Ceasul Măsurarea timpului Calendarul	3.1 4.1 4.2 6.1 6.4	dintre polii opuşi / identici - alcătuirea unor postere care cuprind planul individual de menţinere a stării de sănătate - identificarea unor instrumente de măsurare a timpului: ceas de perete, ceasul electronic, ceasul de mână, clepsidră, nisiparniţă, cadran solar - poziţionarea acelor ceasului pe baza unei cerinţe date şi citirea orei indicate, folosind pasul de 5 minute (ora 8 fix, ora 9 şi un sfert / 15 minute, ora 10 şi jumătate / 30 de minute, ora 7 şi 20 de minute etc.) - marcarea pe cadrane de ceas desenate a jumătăţii şi sfertului de oră - înregistrarea duratei unor activităţi şi ordonarea lor după criterii variate (durată, momentul începerii / încheierii etc.) - ordonarea unor jetoane cu numele zilelor săptămânii sau ale lunilor anului - identificarea datelor unor evenimente naționale sau din viaţa personală a copilului - găsirea corespondenţei dintre un eveniment şi anotimpul în care acesta are loc - completarea calendarului personal / calendarului clasei cu evenimente care au importanţă pentru copii / activităţi extraşcolare - planificarea / repartizarea unor responsabilităţi personale /	traţii, magneți, materiale necesare experimentelor: calendar, ceasuri, clepsidră **procedurale:** observarea dirijată, exercițiul, jocul didactic, conversaţia, explicaţia, învăţarea prin descoperire, demonstraţia, ciorchinele, experimentul, jocul de rol, *Gândiți / Lucrați în perechi / Comunicați brainstorming* **Forme de organizare** activitate frontală, în echipă, în perechi, individuală **4 ore**	practice, fişe de lucru, teme pentru acasă), proiectul

		de grup pe o perioadă determinată de timp		
Despre corpuri şi materiale care conduc electricitatea Utilizarea banilor	3.1 4.1 4.2 6.1 6.4 3.1 4.1 4.2 6.1 6.4	- investigarea materialelor conductoare şi izolatoare în cadrul unui circuit electric simplu - descrierea planului de lucru pentru investigarea materialelor conductoare şi izolatoare - realizarea unor colecţii de materiale / obiecte după criteriul conductivităţii electrice şi utilizarea lor în activităţile curente (pietricele, dopuri de sticlă, nasturi etc.) - clasificarea materialelor investigate în conductori, izolatori, cu proprietăţi magnetice - recunoaşterea bancnotelor de 1 leu, 5 lei, 10 lei, 50 lei, 100 lei, 200 lei, 500 lei - schimbarea unui grup de monede / bancnote cu o bancnotă / un alt grup de bancnote sau monede având aceeaşi valoare - adunarea şi scăderea în limitele 0 - 1000, folosind bancnotele şi monedele învăţate - implicarea copiilor în experienţe în care să decidă singuri dacă pot / nu pot cumpăra un obiect cu suma de bani de care dispun - operaţii simple cu kg, g, *l, cl, ml, kl, m, cm, mm, km, lei* - rezolvare de probleme în care apar unităţi de măsură învăţate - inventarierea în tabele și	**materiale:** fişe de lucru, culegeri, calculator, ppt., televizor ilustraţii, magneți, materiale necesare experimentelor **procedurale:** observarea dirijată, exerciţiul, jocul didactic, conversaţia, explicaţia, învăţarea prin descoperire, demonstraţia, jocul de rol, *Gândiți / Lucrați în perechi / Comunicați brainstorming* **Forme de organizare** activitate frontală, în echipă, în perechi, individuală **4 ore**	- observarea sistematică (probe orale, practice, fişe de lucru, teme pentru acasă), proiectul

		selectarea unor corpuri cu valori diferite		
Recapitulare		- exerciții de completare a unor propoziții cu adevarat / fals - asocierea unităților de măsură date cu ceea ce măsoară fiecare - calcularea numărului de ore / zile / săptămâni dintr-un interval dat - rezolvarea unor probleme de cheltuieli / buget / măsurători / cumpărături, oral şi scris, folo-sind operațiile învățate - identificarea instrumentelor de măsură potrivite pentru efectuarea unor măsurători (rigla, panglica de croitorie, metrul de tâmplărie, vasul gradat, cântarul, balanţa)	- culegeri, calculator, televizor, - exercițiul, jocul didac-tic, conver-saţia, expli-caţia, demonstraţia, test online https://quizlet.com/Mihaela_Junca - activitate frontală, individuală **- 2 ore**	- obser-varea sistema-tică (probe orale, practice, fişe de lucru, teme pentru acasă), proiectul, portofo-liul
Evaluare Corectare / Dezvoltare / Ameliorare		Test de evaluare - corectarea testului frontal, la tablă, individual, corectare în perechi - exerciții de ameliorare și / sau dezvoltare - joc *Kahoot!* - test online pe platforma **web 2.0 tools** - Kahoot! *(anexa 4)*	- portofoliul de evaluare https://create.kahoot.it/?_ga=2.83352534.1176368835.1561149703-866960529.1549526190&deviceId=195038ed-2f49-4481-87d0-6baf327b799cR&sessionId=1561214228800 **- 2 ore**	- proba scrisă - portofo-liul

Proiect didactic
Abordare integrată

A. <u>Algoritm introductiv</u>

Arii curriculare: Limbă şi comunicare
Matematică şi ştiinţe ale naturii
Arte
Tehnologii
Consiliere și orientare

Data: 24 martie 2019
Clasa: a II-a A
Conţinutul noţional: *Animale domestice*
Tipul lecţiei: formare de priceperi şi deprinderi

Obiective: a) *<u>interdisciplinar</u>*: dezvoltarea capacităţii de comunicare din perspectiva literaturii, artelor şi tehnologiilor.
b) *<u>operaţionale</u>*: **Tehnica Mager**

O_1 fiind date fragmente din texte studiate, elevii trebuie să identifice un animal domestic ca personaj literar într-un timp de 10 minute; fiecare greşeală se va corecta;
O_2 prin prezentarea unor imagini pe calculator, elevii trebuie să identifice şi să descrie 10 animale domestice într-un timp de 10 minute;
O_3 cu ajutorul unei fişe pe grupe elevii trebuie să completeze ciorchinele într-un timp de 5 minute;
O_4 cu ajutorul unei grile şi a unor definiţii elevii trebuie să completeze rebusul, având un procent de 87,5 % (din 7 definiţii date cel puţin 5 să fie corecte); fiecare eroare se va atenţiona şi corecta;
O_5 folosind textele unor cântece, elevii va trebui să cânte cu acompaniament un fragment muzical despre un animal domestic, în-tr-un timp de 5 minute;
O_6 cu ajutorul unor şabloane, elevii vor realiza, pe grupe, din hârtie colorată, câte un animal domestic într-un timp de 15 minute.

Strategii de predare învăţare:

a) **Metode şi procedee:**

I. Metode de comunicare orală: - *expozitive*: descrierea, explicaţia;
- *conversative*: conversaţia euristică, problematizarea;

II. Metode de comunicare scrisă: lectura explicativă, lectura independentă;

III. Metode de explorare a realităţii: - *mijlocită*: demonstraţia;

IV. Metode bazate pe acţiune: - *bazate pe acţiune reală*: exerciţiul, activitatea creativă, concursul;
- *de simulare*: jocul didactic;

V. Metode de raţionalizare a învăţării şi predării: metoda activităţii cu fişele,

VI. Metodele de gândire critică şi creative: metoda ciorchinelui, turul galeriei;

b) **Mijloace şi materiale didactice:** calculator, C.D. cu muzică adecvată audiţiei, prezentări în Power Point (animale domestice din ţara noastră, umbrele unor animale), fişe cu rebus, cu ciorchinele şi fragmente din texte literare, atlas zoologic, legende, ghicitori şi proverbe despre animalele domestice, cântece, orgă, şabloane pe hârtie pentru realizarea lucrărilor, foarfeci, lipici.

c) **Moduri de organizare a învăţării**: pe grupe, frontal, individual.

d) **Resurse informaţionale:**

– Bogoescu C. Dabija A. Sanielevici *„Atlas zoologic”,* Ed. Didactică şi Pedagogică, Oradea, 2006;

– Programe școlare pe discipline, aprobate prin ordin al ministrului Nr. 3418/19.03.2013;

– Enciclopedie şcolară, *Mamiferele de pe Terra*, Ed. Porţile Orientului, Iaşi, 2003;

– Enciclopedie şcolară, *Păsările de pe Terra*, Ed. Porţile Orientului, Iaşi, 2003;

– http://puzzlemaker.discoveryeducation.com/WordSearchSetupForm.asp

B. Design instrucțional

Secvențele lecției	Timp	Obiective operaționale	Conținut instructiv - educativ	Strategii de predare - învățare			Evaluare
				Metode	Mijloace didactice	Modalități de organizare	
I. Moment organizatoric	1 min.		Pregătirea materialelor necesare. Crearea condițiilor optime pentru desfășurarea lecției.	conversația		frontală	capacității de a pregăti cele necesare
II. Verificarea cunoștințelor	8 min.	O_1	Se citește câte un fragment din fișele cu texte literare. Se pun întrebări despre conținutul textelor și personaje. Se enumeră și alte texte literare în care există personaje animale domestice. (vezi anexa 1)	conversația euristică	fișe cu texte literare	pe echipe frontală	capacității de a recunoaște personajele
III. Captarea atenției	3 min.		Se realizează un concurs contracronometru pe echipe *"Recunoaște animalele..."* Se utilizează o prezentare în Power Point cu umbre de animale domestice.	concurs jocul didactic	prezentare Power Point	pe echipe	capacității de a recunoaște cât mai multe animale
IV. Anunțarea subiectului	1 min		Va reieși titlul lecției (titlu pe care îl vor găsi copiii). Se scrie titlul pe fișele se lucru ale fiecărei echipe.			frontală	
V. Consolidarea cunoștințelor	10 min. 5 min. 8 min.	O_2 O_3 O_4	- Se vor consolida cunoștințele copiilor prin ghicirea unor animale domestice având ca suport prezentarea în Power Point cu texte și imaginile aferente. Pentru prezentarea animalelor și a unor rase de câini sau pisici se va utiliza atlasul zoologic. - Fiecare echipă va primi câte o fișă în care vor avea de completat un ciorchine despre alcătuire, foloasele pe care le au oamenii de la animale, etc (vezi anexa 2). - La flanelograf va fi realizată o grilă pe care o vor avea și elevii pe mese. Va trebuie să completeze corect	conversația euristică explicația problematizarea ciorchinele munca independentă metoda activității	prezentare în Power Point atlasul zoologic fișe cu ciorchinele fișe cu rebus	pe echipe	capacității de a completa corect ciorchinele capacității de a completa ciorchinele și rebusul capacității de a lucra în echipe

			rebusul participând toată echipa (vezi anexa 3). - Se analizează rezultatele fiecărei echipe. - Se va desfășura un concurs de ghicitori, apoi se vor prezenta unele proverbe și legende despre animalele domestice.	cu fișele concursul	enciclopedii despre mamifere și păsări	frontală pe echipe	capacității de a ghici corect
	5 min.	O_5	- Fiecare grupă își va alege câte un cântec din care vor interpreta o strofă și refrenul (se vor puncta cu zâmbete), apoi se va interpreta cântecul *„Animalele"* de către toți elevii, cu acompaniament.	demonstrația exercițiul	negativele cântecelor	pe grupe individuală frontală	capacității de a cânta în cor, pe grupe sau individual
	7 min.	O_6	- Se împart șabloane colorate fiecărei echipe pentru realizarea unor lucrări cu animale. Pentru evaluarea lucrărilor elevii vor identifica dacă au lucrat corect celelalte echipe, acordându-se zâmbete sau grimase.	activitatea creativă turul galeriei	orgă șabloane cu părți componente ale unor animale	pe echipe	capacității de a realiza în echipa lucrări cu animale
VI. *Evaluarea*	2 min		Se fac aprecieri generale și individuale (prin calificative) asupra întregii activități. Se adună zâmbetele acumulate pe toată perioada orei și se desemnează echipa câștigătoare.	explicația		frontală individuală	capacității de a motiva calificativul primit

Anexa 1

Personaje animale

1. „ ... iaca şi capra venea cât putea, încărcată cu de-a mâncării şi gâfuind. Şi cum venea, cât de colo vede cele două capete cu dinţii rânjiti în fereşti.

   – Dragii mămucuţei, dragi, cum aşteaptă ei cu bucurie şi-mi râd înainte când mă văd!

   Băieţii mamei, băieţi,
   Frumuşei şi cucuieţi!...”

2. „ ... şi cum scăpă din mâinile moşneagului fugi de-acasă şi umblă pe drumuri, bezmetec. Şi cum mergea el pe un drum, numai iacă găseşte o punguţă cu doi bani. Şi cum o găseşte, o şi ia în clonţ şi se întoarnă cu dânsa înapoi spre casa moşneagului.”

3. „Un gâscan cu pene lucii
   Cum trecea pe pod prin sat
   Şi-ntr-o mân-avea papucii,
   Nu ştiu cum i s-a-ntâmplat
   Că papucii lui căzură,
   Ce păcat, o, ce păcat!
   Căci erau cu-alesătură,
   Fără leac de tivitură –
   Ce păcat!”

4. „ – Aici-i foarte bine, Patrocle, grăi fetiţa. [...]
   Căţelul intră şi el îm scorbură şi se ghemui lângă copilă.
   – Patrocle, eu cred că nu trebuie să ne temem de muma pădurii. Aici îs locuri curate... Sfânta Vineri stă aproape. Ştii de ce mă tem?
   – De ce te temi ?
   – De bursuc.
   – N-are decât să vie, mormăi cu dispreţ Patrocle, am eu ac de cojocul lui!”

Anexa 2

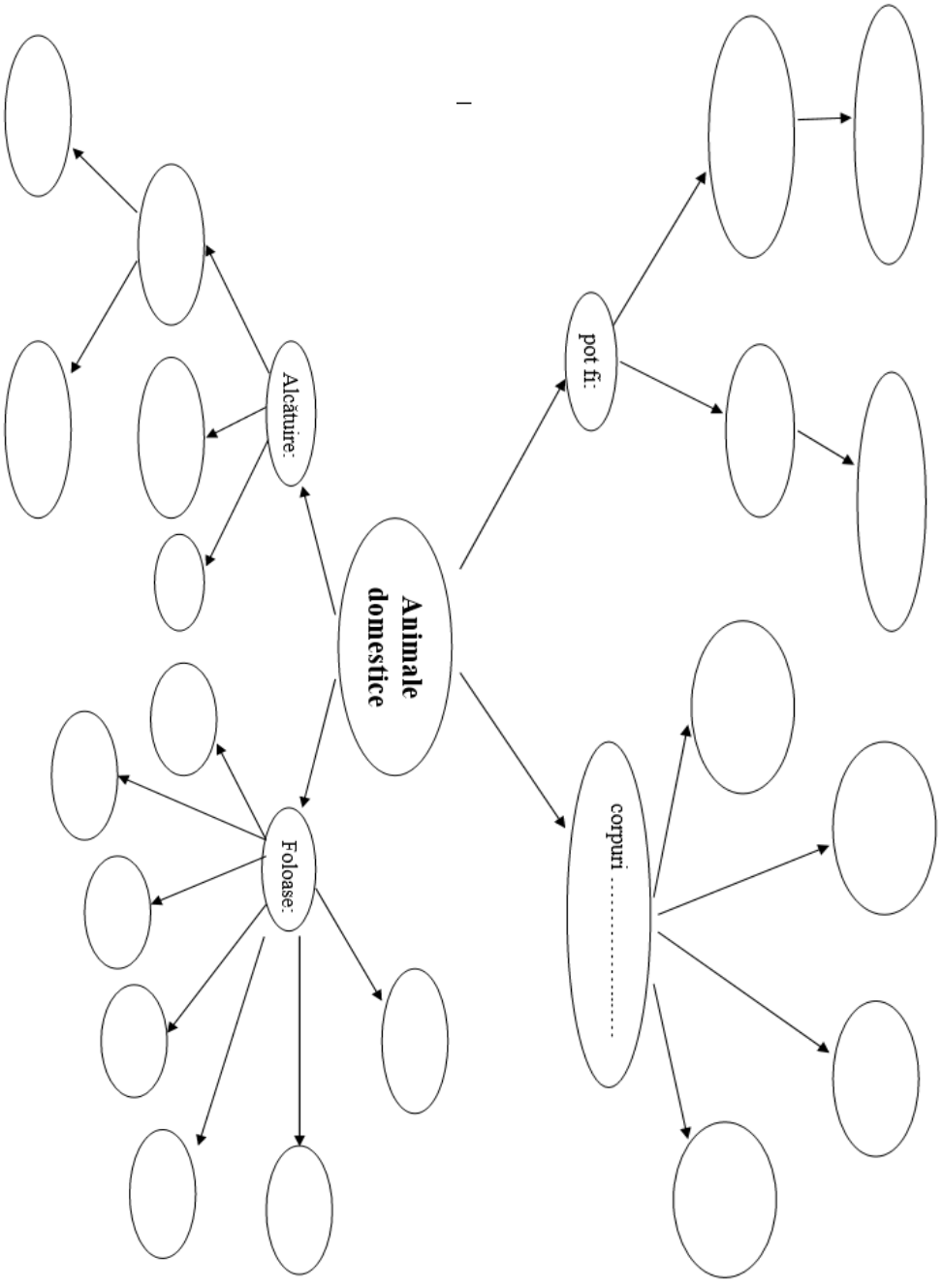

Anexa 3

Discovery Education's

PUZZLEMAKER

HOME HELP LICENSING & COPYRIGHT

To create your word search, follow the steps below and click the "Create My Word Search" button when you are done.

STEP 1.

Enter the title for your word search

The title will appear at the top of your page. IMPORTANT: Puzzle titles are limited to 49 characters.

ANIMALE...

STEP 2.

Enter the message to be hidden in your word search puzzle

The letters in the message will be hidden between the words you input below. When the person solving the puzzle finds all the words, the hidden message will be revealed.

DOMESTICE

STEP 3.

Enter the size of your word search puzzle

Your puzzle can be up to 40 letters by 40 letters and still fit on one page. The optimum puzzle size is 15 letters by 15 letters.

Number of Letters Across 10

Number of Letters Down 9

STEP 4.

Word search puzzle output type

- (●) **HTML**. Choose this option if you plan on printing the puzzle directly from the browser.
- ( ) **Text**. Chose this option if you plan on cutting and pasting the puzzle to a different application.
- ( ) **Lowercase Text**. Same as "Text" excepts letters are lowercase.

STEP 5.

Enter your words

Separate your words with commas, spaces or type each word on a new line. Any character that is not a letter will be considered a space.

IEPURELE
PISICA
VITELUL
VACILE
CALUL

CALUL IEPURELE MANZUL
OAIA PISICA VACILE
VITELUL

_ _ _ _ _ _ _ _ _

7 of 7 words were placed into the puzzle.

Created by Puzzlemaker at DiscoveryEducation.com

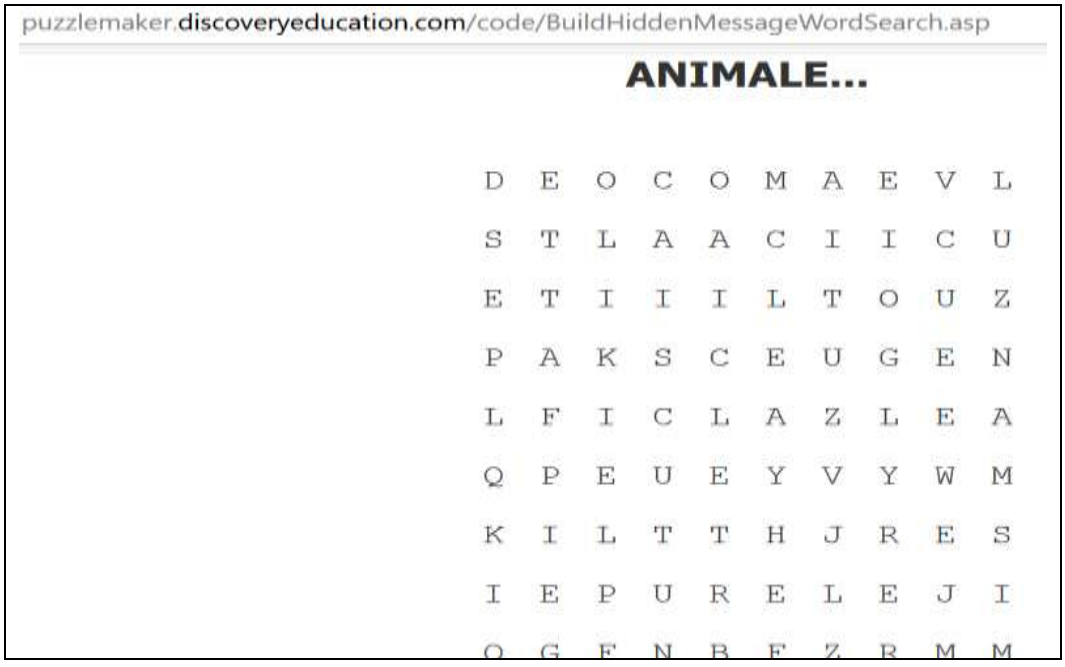
puzzlemaker.discoveryeducation.com/code/BuildHiddenMessageWordSearch.asp
ANIMALE...
D E O C O M A E V L
S T L A A C I I C U
E T I I I L T O U Z
P A K S C E U G E N
L F I C L A Z L E A
Q P E U E Y V Y W M
K I L T T H J R E S
I E P U R E L E J I

Anexa 4

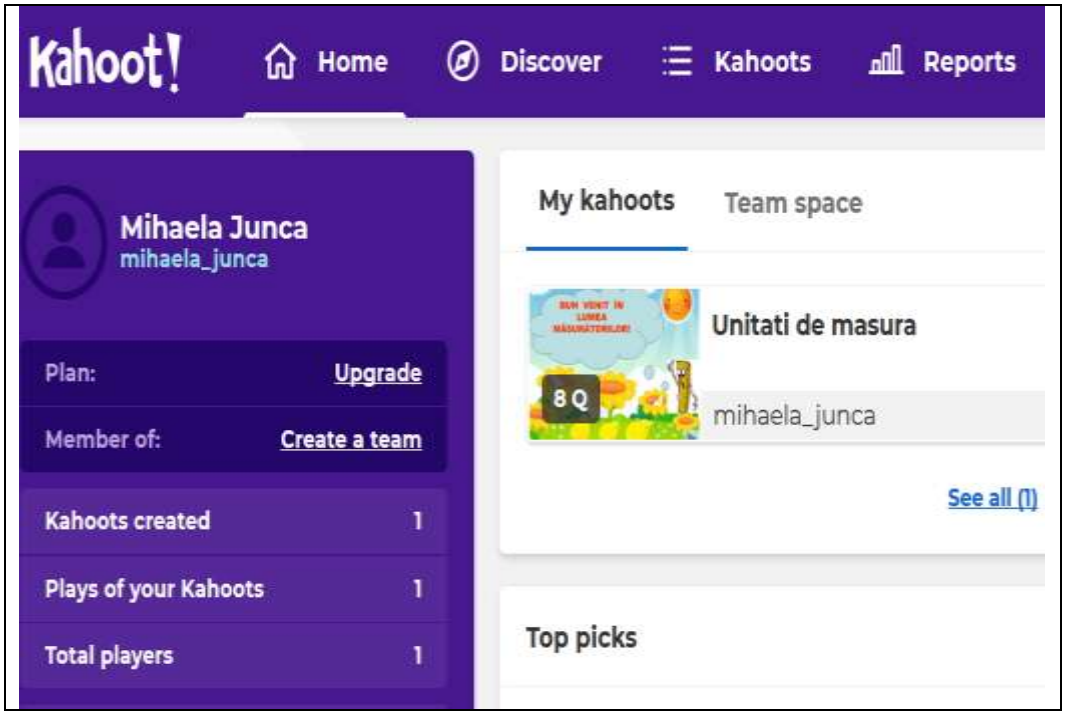
Kahoot!
Home
Discover
Kahoots
Reports
Mihaela Junca
mihaela_junca
Plan:
Upgrade
Member of:
Create a team
Kahoots created 1
Plays of your Kahoots 1
Total players 1
My kahoots
Team space
Unitati de masura
8 Q
mihaela_junca
See all (1)
Top picks

Anexa 5

Șabloane - animale domestice

Echipa nr. 1 - Iepuraș

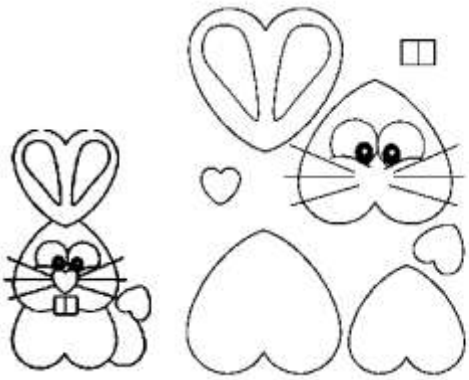

Echipa nr. 2 - Puișor

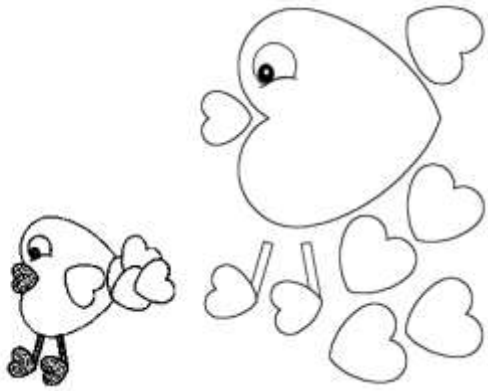

Echipa nr. 3 - Pisică

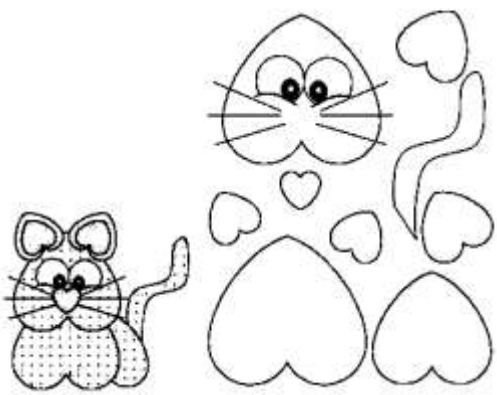

Echipa nr. 4 - Cățel

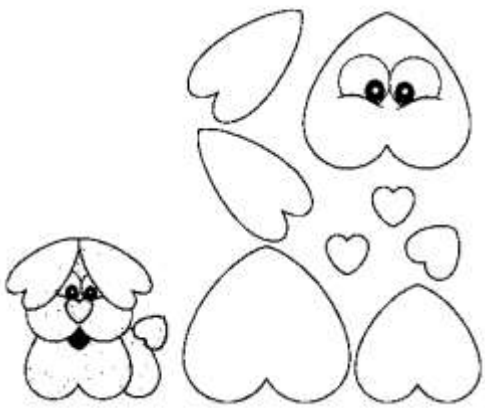

Experieţa culturală şi dezvoltarea personală componentă a proiectului Erasmus+ *Şcoala o şansă pentru un viitor mai bun* Barcelona, experiența culturală

Prof. înv. primar Silvia Mîrț
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

Barcelona ne-a oferit o oportunitate unică, de a ne plimba de la rămășițele romane spre cetatea medievală, spre orașul modern cu bulevardele sale deschise și toate intersecțiile lăsate largi de colțurile clădirilor tăiate în mod unic. Pe lângă operele sale arhitectonice, bine-cunoscute în întreaga lume, Barcelona are de oferit o mulțime de alte obiective turistice, de neocolit fiind picturile adunate în *Muzeul Pablo Picasso,* dar și plajele sale la Marea Mediterană, cu celebra *Barceloneta,* fostul oraș al pescarilor ce formează o entitate inseparabilă cu plaja cu același nume.

O trăsătură urbană este *La Rambla*, o serie de bulevarde care pleacă din centrul orașului spre frontul de apă, unde, mergând în sus sau în jos, poți vedea prestigioasa operă *El Liceu*, piața alimentară *La Boqueria* și *Piața Plaça Reial*, cu ale sale arcuri și palmieri, printre alte clădiri interesante. *La Rambla* se termină în portul vechi, unde, pe o columnă, statuia lui *Cristofor Columb* indică spre mare. În apropiere se află *Muzeul Maritim*, vechiul port și cel mai mare acvariu din zona mediterană, *Aquarium*.

Remarcabilă este moștenirea orașului lăsată de arhitectul Antoni Gaudi, care a locuit și a lucrat la Barcelona, constituită din lucrări faimoase ca *Palau Güell, Parc Güell* și imensa, dar încă neterminata, biserică *Sagrada Familia*. În zona modernă a orașului se află mai multe bulevarde, cel mai elegant fiind *Passeig de Gràcia,* unde se găsesc două clădiri ce poartă amprenta aceluiași Gaudi, *Casa Milà* (*La Pedrera*) și *Casa Batlló*.

Vederi panoramice ale orașului și liniei de coastă ne-au bucurat ochiul urcând cele două culmi: *Montjuic*, situat lângă port, pe vârful său aflându-se o veche fortăreață care supraveghea intrarea în port, în jurul căruia se găsesc *Stadionul Olimpic, Palatul Sportiv, Grădinile Botanice* și *Fântânile Magice*; la marginea orașului se află *Tibidabo*, unde se înalță *Catedrala Sagrat Cor* și *Parc d'Atraccions*.

Sagrada Familia, capodopera neterminată a lui Antoni Gaudi este unul dintre cele mai vizitate obiective turistice ale Barcelonei. Construcția clădirii este preconizată să dureze cel puțin până în 2026, dar deja a devenit poate cel mai reprezentativ obiectiv turistic al orașului. Ideea de a construi catedrala a

fost lansată de o organizație religioasă care avea ca scop oprirea decristianizării locuitorilor Barcelonei, ce începuse să se manifeste în același timp cu industrializarea și înavuțirea orașului. O parcelă de pământ a fost cumpărată în 1877, iar arhitectul Francisco de Paula del Villar a proiectat catedrala neogotică și a condus lucrările care au început în 1882. Un an mai târziu, arhitectul modernist Antoni Gaudi a preluat lucrările ca arhitect șef, la vârsta de 31 de ani; se spune că primul arhitect avea coșmaruri în legătura cu această construcție, deoarece era total depășit de amploarea ei. Din acel moment, tânărul arhitect și-a dedicat aproape tot restul vieții construcției bisericii. Se spune că Gaudi ar fi comentat, în legătură cu finalizarea lucrării: „Clientul meu nu se grăbește“. El nu a respectat proiectul original, ci a preferat să-l schimbe radical. Stilul neogotic conceput de Gaudi pentru construcția capodoperei sale se bazează pe forme ce se regăsesc în natură. Când Gaudi a murit, în 1926, numai o fațadă, un turn și cripta erau finalizate. Gaudi improviza în permanență si modifica mereu proiectul în timp ce lucrările erau în desfășurare, astfel că au rămas foarte puține dintre schițele și machetele sale. Multe dintre cele care au supraviețuit au fost distruse în timpul războiului civil din 1936.

Arhitecții din zilele noastre au, totuși, o idee clară asupra a ceea ce a vrut să realizeze Gaudi. Biserica va putea primi 13 000 de oameni. Înălțimea totală este de 170 m, cu 1m mai mică decât a unui deal de lângă Barcelona, deoarece Gaudi considera că lucrarea sa nu trebuie să o depășească pe cea a lui Dumnezeu. Când va fi finalizată, *Sagrada Familia* va avea nu mai puțin de 18 turnuri: câte patru turnuri pe fiecare dintre cele trei fațade vor reprezenta cei 12 apostoli; alte patru turnuri vor reprezenta cei patru evenghelişti; aceste turnuri

vor înconjura cel mai înalt dintre turnuri, dedicat lui Isus Cristos; cel de-al 18-lea turn va fi ridicat deasupra altarului și va fi dedicat Fecioarei Maria.

Cu siguranță, *Sagrada Familia* merită să fie vizitată, deși nu este finalizată. Poate fi vizitată cripta unde Gaudi este înmormântat. Un muzeu este dedicat vieții acestui mare arhitect ce a fost Antoni Gaudi și istoriei bisericii. De asemenea, pot fi vizitate turnurile. Un lift vă poate duce într-unul din turnuri de unde poate fi admirată întreaga Barcelonă.

Aquarium este al doilea obiectiv turistic ca număr anual de vizitatori. Se află în zona Moll d'Espanya del Port Vell, pe malul Mării Mediterane. La *Aquarium* sunt 35 de bazine care adăpostesc peste 11.000 de animale marine și 450 de specii diferite reprezentative pentru Mediterana.

Este considerat unul dintre cele mai importante expoziții de animale marine din Europa din cauza colecției impresionante. Vizitatorii se pot aventura prin tunelul cu rechini, înconjurați fiind de apă si animale acvatice letale. Varietatea de animale marine este foarte mare și de accea *Aquarium* din Barcelona este un obiectiv turistic perfect pentru a fi vizitat de toate vârstele. Toate bazinele sunt amenajate astfel încât să reproducă cât mai bine condițiile naturale în care trăiesc animalele expuse. Există la *Aquarium* pești piranha din Amazon, caimani și peste douăzeci de specii de pinguini. Copiii pot învăța mai multe despre viața marină, oceanografie și pot participa la hrănirea animalelor marine.

Parc Güell este opera lui Antoni Gaudi, cel ce și-a lăsat amprenta într-un mod remarcabil asupra Barcelonei. Parcul este la fel de deosebit ca și celelalte opere ale lui Gaudi. Amenajarea parcului a fost încredințată lui Gaudi de către Eusebi Güell, care a dorit crearea unui parc plin de stil pentru aristocrația Barcelonei. Parcul conține structuri de piatră uimitoare și clădiri fascinante. La intrarea în parc se află celebrul dragon ornat în culori diverse ce îi conferă un

aer aproape magic și hipnotic. În vârful dealului pe care este amplasat *Parcul Güell*, este o zonă amenajată care oferă o priveliște superbă a parcului și a întregului oraș. Peste tot, obiectele din mozaic multicolor impresionează prin înfățișare.

Montjuic și Fântânile magice - Barcelona este înconjurată de munți și dealuri, unele destul de îndepărtate, dar Montjuic se înalță chiar la marginea părții vechi a citadelei. Poziționarea unică a parcului Montjuic asigură o priveliște minunată asupra orașului. În parc, am putut admira grădinile spectaculoase, un castel și satul olimpic al Olimpiadei din 1992. Tot pe Montjuic se află și *Palau Nacional*, o clădire cu aer istoric, deși nu este atât de veche, fiind construită în 1929, palat ce a fost transformat în *Muzeul Național de Artă Catalană*. În fața *Palatului Național* se află *Fântâna Magică* din Montjuic inaugurată în 1929, cu ocazia *Marii Expoziții Universale*. Când pui la un loc culori, mișcare, lumină, muzică și apă, totul devine un spectacol magic.

Muzeul Picasso din Barcelona are una dintre cele mai complete colecții de opere de arta ale lui Pablo Picasso. Este unul dintre cele mai vizitate obiective turistice din Barcelona. Este găzduit de cinci palate medievale unite între ele, din cartierul gotic al Barcelonei și este situat chiar în inima centrului vechi al orașului Barcelona. Ideea unui astfel de muzeu i-a aparținut bunului prieten al lui Picasso, Jaime Sebartes, care deținea o colecție de tablouri, desene

și schițe ale artistului. Inițial, el a intenționat să deschidă un muzeu în Malaga, locul de naștere al lui Picasso, însă pictorul însuși a sugerat că Barcelona ar fi un loc mai potrivit, avand în vedere legătura sa sentimentală cu orașul.

La deschidere, în 1963, muzeul deținea 574 de lucrări, la care s-au adăugat ulterior tablourile pe care Picasso le-a dăruit orașului Barcelona, alte lucrări ce se aflau în posesia *Muzeului de Artă Modernă* sau dăruite de prieteni ai artistului și alți colecționari. Astăzi, colecția permanentă a muzeului se compune din peste 3500 de lucrări, expuse în săli organizate cronologic.

Tibidabo este un munte situat în partea de nord-vest a Barcelonei, al cărui nume semnifică „Eu îți voi da“, un fragment din versiunea în latină a Bibliei, în care Satana se presupune că îl duce pe Hristos în partea de sus a unui munte și îi oferă lumea prin cuvintele „Toate acestea ți le voi da, dacă vei cădea la pământ și mi te vei închina. “ (*Matei* 4:9).

Vârful muntelui este încoronat cu **Templul Expiatori del Sagrat Cor** (Biserica Sfintei Inimi), versiune a *Basilicii Sacre-Coeur* din Paris. Silueta acestei clădiri impunătoare este ușor vizibilă din orice punct al Barcelonei. Construcția bisericii a început în anul 1902, după proiectul lui Enric Sagnier i

Villavecchia. Biserica a înlocuit o capelă mai veche - prima clădire de pe Tibidabo - care fusese construită aici încă din 1886. În contrast cu baza maronie unde se află cripta, se găsește restul bisericii, o structură neogotică albă cu un interior plin de culoare. Scările de pe fiecare parte duc spre balconul din partea superioară a criptei, locul de unde am putut admira o priveliște magnifică peste Barcelona. Pentru a putea admira orasul și mai de sus, se poate lua un lift spre vârful bisericii, unde o scară întortocheată ajunge chiar sub picioarele statuii uriașe a lui Isus Hristos.

Dar atracția principală a muntelui este **Parc d'Atraccions** - Parcul de distracții, un bâlci ce este vechi de sute ani. Este un parc de distracții foarte popular, care a fost deschis pentru prima dată în anul 1901, ca parte a unui proiect mai amplu de creare a unui oraș-grădină pe pantele muntelui Tibidabo. Primul pas mic a fost funicularul care transportă și acum vizitatorii spre partea de sus a muntelui și a continuat cu telecabina deschisă în 1911. Astăzi, parcul de distracții ocupă 70 000 de metri pătrați, are aproximativ douăzeci și cinci de atracții care variază de la un carusel antic la un montagne russe și sunt dispuse pe șase niveluri diferite în vârful muntelui Tibidabo.

La Rambla este, pe bună dreptate, cea mai cunoscută zonă a Barcelonei. La Rambla se întinde de la Placa de Catalunya până la statuia lui Columb, locul unde se întâlnesc toate felurile de oameni, turiști și localnici, într-o diversitate extravagantă și plină de culoare.

Partea veche a orașului Barcelona este cu siguranță una dintre cele mai frumoase și romantice din întreaga Europă. Străzile înguste, magazinele, aerul în sine te invită să te plimbi prin împrejurimi pentru a descoperi farmecul zonei. Un interes deosebit îl reprezintă *Centrul de Artă Santa Monica*, *Liceu* (Opera), *Mozaicul Miro* sau *Mercat de la Boqueria*.

Concluzionând, Barcelona este un oraș pe care l-am descoperit ca fiind unul uimitor la fiecare pas, fără să fim acuzați de subiectivism. Deschiderea la litoralul Mării Mediterane, numeroasele plaje, arhitectura demnă de invidiat și multitudinea de atracții culturale, un amalgam de contraste - de la **atmosfera**

medievală a **cartierului Gotic** la **arhitectura avangardistă** a lui **Gaudi** - fac din **Capitala Cataluniei** una dintre cele mai bogate experiențe **turistice**.

Bibliografie:

1. https://www.tvl.ro/barcelona/obiective-turistice/
2. https://www.infotour.ro/ghid-turistic/spania/barcelona/obiective-turistice/

Barcelona, cultural experience

Barcelona has given us a unique opportunity. Besides its architectural works, the city has a lot of tourist attractions, not to mention the paintings gathered in the *Pablo Picasso Museum*, but also its beaches on the Mediterranean, including the famous *Barceloneta.*

An urban feature is *La Rambla*, where you can see the prestigious *El Liceu*, the *La Boqueria* food market and *Plaça Reial Square*, among other interesting buildings. *The Rambla* ends in the old port, where, on a column, the statue of Christopher Columbus points to the sea. Nearby is the *Maritime Museum*, the old port and the largest aquarium in the Mediterranean, the *Aquarium*.

Under the fingerprint of architect Antoni Gaudi, who lived and worked in Barcelona, there are famous buildings such as *Palau Güell*, *Parc Güell* and *Sagrada Familia*, *Casa Milà* (*La Pedrera*) and *Casa Batlló*. In the modern area of the city there are several boulevards, the most elegant being *Passeig de Gràcia.*

Panoramic views offer the two peaks: *Montjuic*, with an old fortress, around which there are the *Olympic Stadium*, the *Sports Palace*, the *Botanical Gardens* and the *Magic Fountains*; *Tibidabo*, where the *Sagrat Cor Cathedral* and the *Parc d'Atraccions* rise.

Barcelona is a city that we have found to be amazing with every step, without being accused of subjectivism.

Toate drumurile duc la... Florența!

Prof. Călin Luminița Liliana
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Sunt câteva săptămâni de când, printr-o conjunctură fericită, am ajuns împreună cu alte trei colege din liceul în care profesez, într-unul dintre cele mai importante orașe italiene, anume Florența.

Mașina care ne-a luat de la aeroport ne-a lăsat în fața unei clădiri înalte așezate la o intersecție slab luminată, care părea să fie un păienjeniș de cărări ce convergeau toate într-un punct, pe care încă nu îl vedeam.

Scopul prezenței noastre aici a fost acela de a participa la proiectul european Erasmus+, proiect care urmărește acumularea de noi cunoștințe în domeniul managementului clasei. Așa că, a doua zi trebuia să ne prezentăm la ora 9:00, la sediul școlii Euro-Pass, unde am fost întâmpinați de către formatorul nostru, Iacopo Falciani, un tânăr profesor, excelent vorbitor de limba engleză, bun comunicator al cunoștințelor pe care trebuia să le acumulăm timp de o săptămână.

Prima zi a început cu peripeția căutării școlii, întrucât noi căutam o școală clasică, în care să întâlnim elevi și profesori. Mare ne-a fost mirarea să descoperim că, de fapt, școala noastră era un grupaj de birouri.

În fiecare încăpere se afla câte un îndrumător care desfășura activități împreună cu un grup de opt-zece cursanți.

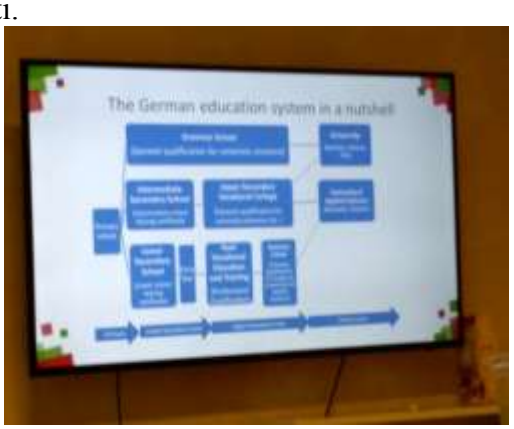

În cadrul întâlnirii din prima zi am cunoscut profesori din alte trei țări, Germania, Portugalia și Bulgaria și am constantat asemănările și diferențele dintre sistemul nostru de învățământ și sistemele țărilor sus enumerate.

După-amiaza primei zile a fost petrecută în compania celorlalți cursanți în cadrul unei vizite culturale, pe care am denumit-o cochet ”La pas prin Florența”.

Am constatat că păienjenișul de străzi văzut cu o seară înainte convergea în punctul central și anume Piața Domului, construcție monumentală, care

străjuiește centrul orașului vechi din secolul al XII-lea. Domul poartă denumirea de Santa Maria del Fiore, construcție în stil gotico-roman, în vecinătatea căreia se află Baptisteriumul San Giovanni, construit în stil roman în secolele IX-XII.

Tot în aceași după-amiază am vizitat și Palazzo Vechio, un edificiu magnific ridicat de Familia Medici, care a dominat politică, culturală și administritativă a orașului Florența și a regiunii Toscana timp de câteva sute de ani.

După câțiva kilometri obositori ne-am răcorit spiritul cu o înghețată la o gelaterie tradițională, în fața căreia își desfășura numărul de pantomimă un Cupidon vivant.

Cea de a doua zi s-a desfășurat aproape la indigo cu prima, însă a fost fascinantă prin faptul că am avut plăcerea de a vizita Grădinile Boboli. Acestea se află în spatele Palatului Pitti și istoria lor începe în secolul al XVI-lea, fiind înființate de către Familia Medici.

Deasupra acestor grădini se află Piața Michelangelo, loc în care se adună diverși artiști ambulanți, dresori de porumbei și tarabe cu suveniruri specifice sau mâncare tradițională.

În după-amiaza celei de a treia zi am avut parte de o vizită privată la biserica Santa Croce, cea mai renumită biserică franciscană din Florența, unde preotul român Eugen Răchiteanu ne-a purtat prin istoria locului vorbindu-ne despre importanța acestei biserici în viața florentinilor.

Interiorul acestei construcții frapează nu numai prin vitraliile colorate și pictura renascentistă, ci și prin monumentele funerare ale lui Dante Alighieri, Michelangelo Buonarroti, Galileo Galilei sau Niccolo Machiavelli.

În aceași seară am asistat la un concert caritabil unic prin concepție, susținut de elevii unui liceu de artă din Florența, care a avut ca subiect viața Sfântului Francis de Asissi.

În următoarele două zile periplul nostru a parcurs un traseu spontan. Ne-am plimbat pe malul râului Arno, veche arteră hidrografică pe care, cândva, romanii o foloseau pentru a-și transporta armele și resursele materiale necesare armatelor romane concentrate aici.

Râul desparte cele două părți ale Florenței, iar peste acesta sunt construite mai multe poduri, dintre care, cel mai important este Ponte Vecchio, singurul pod care a rezistat în urma Celui de al Doilea Razboi Mondial. Acest pod mai poartă denumirea și de Podul Aurarilor, întrucât aici se găsesc cele mai frumoase bijuterii din aur.

În aceași zonă se poate se întâlnesc Galeriile Uffizi, cel mai cunoscut muzeu al Florenței care găzduiește o gigantică colecție de pictură renascentistă, ce conține lucrări ale lui Michelangelo, Da Vinci și Botticelli. Acest muzeu este cel mai vechi din Europa.

Totodată, lângă Ponte Vecchio, se poate vizita Biblioteca Lurenziana înființată în anul 1321.

Putem astfel spune că Florența a avut și are o istorie lungă pornind de la orașul roman și ajungând la statutul de oraș renascentist, acesta fiind considerat, conform Encyclopaedia Britannica, unul dintre cele mai importante orașe din Europa.

Infuența Florenței în domeniile artei și culturii este atât de puternică, încât dialectul vorbit în secolul al XIV-lea a stat la baza limbii italiene literare. Florentinii au reiventat banii în forma florinului de aur, acesta fiind motorul care a scos Europa din Evul Mediu.

Vizita în acest oraș a avut asupra echipei noastre un impact deosebit, astfel încât pot afirma că cele câteva zile petrecute în sânul culturii italiene mi-au schimbat în bună măsură percepția acesteia.

Florența ne-a domolit nu numai foamea fizică, de pizza și înghețată, ci și foamea de cultură, făcându-ne să ne transpunem în timpul renașterii, să vedem cu ochii minții pe Leonardo Da Vinci în fața șevaletului sau pe Michelangelo în fața unui bloc de marmură.

Pietrele Florenței mustesc de istorie și cultură, zidurile cântă cantonete, iar râul Arno poartă mai departe trecutul unit cu prezentul către viitor.

In Florence

The purpose of our presence in Florence was to participate in the Erasmus + European project, which aims to gain new knowledge in the field of classroom management. Visiting this city has had a great impact on our team so I can say that the few days spent in Italian culture have greatly changed my perception.

Konstanz, experiența culturală

prof. *Neculăeș Ana Maria Aissa*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

Konstanz ne-a lăsat impresia unui oraș cosmopolit, fiind un oraș universitar cu o bogată ofertă culturală, un oraș plin de istorie, unde noul și vechiul se împletesc frumos. Întinderea uriașă de apă albastră și limpede a lacului Bodensee (Boden sau Konstanz), urmele pe care le-a lăsat istoria de-a lungul secolelor, peisajele extraordinare, castelele elegante cu grădini superbe ne-au încântat în momentele libere, de după orele de curs.

Konstanz este un oraș important din sudul Germaniei, situat la locul de ieșire a Rinului din lacul Bodensee, direct la frontiera cu Elveția. De cealaltă parte a frontierei, se află orașul elvețian Kreuzlingen. Cele două orașe sunt lipite unul de altul, granița trecând printre ele. Până în 2006, acestea au fost separate de un gard de frontieră, care a fost apoi înlocuit cu sculpturi. Tocmai datorită acestei poziții geografice, Konstanz nu a fost bombardat de forțele aliate în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Orașul și-a lăsat toate luminile aprinse pe timp de noapte și a păcălit astfel bombardierele, crezând că face parte din Elveția, o țară neutră. Astăzi, Konstanz este unul dintre cele mai bine conservate orașe medievale din Europa.

Konstanz este un oraș mic, având circa 85.000 de locuitori, însă este cel mai mare oraș din zona lacului Bodensee, devansând orașele Lindau, Friedrichshafen, Meersburg, Überlingen, Arbon, Bregenz. Acesta este situat la poalele Alpilor, într-o imensă vale glaciară, la locul de ieșire a Rinului din lacul Bodensee. Lacul Bodensee este situat la 395 de metri deasupra nivelului mării. Cu o suprafață de 536 km2, este cel mai mare lac din Germania și al treilea lac din Europa Centrală, după lacul Balaton (Ungaria) și lacul Geneva (Elveția), întinzându-se între granița dintre Germania (țărm - 173 km), Elveția (țărm-72 km) și Austria (țărm-28 km). Râul Rin traversează orașul, iar podul peste Rin leagă cele două părți ale orașului. La nord de râu se află cea mai mare parte a orașului cu zone rezidențiale, zone industriale și Universitatea din Konstanz, în timp ce la sud de râu este orașul vechi, care găzduiește centrul administrativ și facilități de cumpărături.

Konstanz este un oraș vechi, cu o istorie de peste 2000 de ani, numele său provenind probabil, după unii cercetători, de la împăratul roman Constantin cel Mare, care, înjurul anului 300 e.n., prin victoria împotriva

alamanilor, asigura granițele imperiului pe Rin și Dunăre, sau, după alți cercetători, de la împăratul Constanțiu al II-lea, fiul lui Constantin cel Mare, care a vizitat regiunea în anul 354 e.n. În 2003, au fost descoperite rămășițele vechii cetăți romane Constantia.

Podul Rinului din Konstanz

Situat pe drumurile comerciale, care legau nordul Italiei de sudul Germaniei, Konstanz va juca în Evul Mediu un rol important atât în plan economic, cât și politic. Konstanz deținea singurul pod din regiune, care traversa Rinul, făcându-l o locație strategică în Ducatul din Swabia.

Cel mai important eveniment care a marcat istoria acestui oraș a fost Conciliul de la Konstanz, desfășurat între anii 1414 - 1418, în timpul căruia, la 6 iulie 1415, a fost ars pe rug **John Hus** (gânditor religios ceh, filozof și reformator religios) care a fost văzut ca o amenințare la adresa creștinismului de către Biserica Romano - Catolică. Aici a fost încheiată schisma papală, iar Papa Martin al V-lea a fost ales în timpul singurului conclav care a avut loc vreodată la nord de Alpi.

Reforma protestantă a avut loc la Konstanz în anii 1520, fiind condusă de Ambrosius Blarer. În curând, orașul s-a declarat oficial protestant. Acest fapt l-a determinat, în 1548, pe împăratul Carol al V-lea să impună interdicția imperială asupra orașului Konstanz, iar acesta a trebuit să se predea Austriei habsburgice. Noii conducători habsburgici au fost dornici să re-catolicizeze orașul și în 1604 a fost deschis un Colegiu iezuit și un teatru care, construit în 1609, este cel mai vechi teatru din Germania, în care încă se joacă piese în mod regulat.

În prezent, Konstanz este o destinație populară pentru cumpărăturile transfrontaliere efectuate de elvețieni datorită prețurilor mai scăzute pentru articolele de bază din Germania, a unui curs de schimb favorabil între francul elvețian și euro și o restituire generoasă a TVA-ului german rezidenților din afara Uniunii Europene. Cumpărăturile acestea "peste graniță" au modelat economia orașului. Până acum, Florența era în top ca număr de magazine pe o suprafață foarte mică, însă Konstanz nu este foarte diferit.

Teatrul din Konstanz

Konstanz are și un turism bine dezvoltat, susținut de poziția sa pe malul lacului Bodensee și de numeroasele obiective ce datează din Evul Mediu, făcând din oraș o destinație preferată atât de devoratorii de cultură, cât și de iubitorii de natură.

Simbolul și mândria orașului este **Imperia**, o statuie uriașă aflată la intrarea în portul din Konstanz și care amintește de Conciliul din anii 1414-1418. Statuia din beton, opera lui Peter Lenk din anul 1993, are 9 m înălțime, cântărește 18 tone și este situată pe un piedestal, care se rotește în jurul axei sale. Statuia reprezintă o curtezană cu un decolteu adânc, care ține în mâini doi bărbați goi. Bărbatul din dreapta poartă pe cap coroana imperială, iar în mână ține un glob crucifer, un simbol creștin utilizat ca însemn regal. Bărbatul din stânga are pe cap tiara papală și ține picioarele încrucișate. Este clar ca cei doi sunt personificarea puterii din acele vremuri, reprezentându-i pe împăratul Sigismund de Luxemburg și

pe papa Martin al V-lea. Creatorul statuii s-a inspirat din "La belle Imperia" a lui Balzac, unde Imperia este o frumoasă curtezană, iubita cardinalilor, prinților și regilor, asupra cărora își exercită influența, arătând astfel cine este conducătorul secret al Conciliului de la Konstanz.

Imperia

Konzilgebäude

Konzilgebäude este un alt obiectiv turistic din Konstanz, situat pe linia de coastă a lacului Bodensee. Clădirea de piatră masivă, cu trei etaje, cu acoperiș înalt, a fost construită în anul 1388 ca un depozit pentru călătorii și comercianții locali și a servit, aproape 500 de ani, ca centru comercial pentru mărfurile vehiculate în portul Konstanz. În timpul Conciliului de la Konstanz, conclavul pentru alegerea Papei Martin al V-lea a avut loc, în 1417, în această clădire spațioasă. Este considerată cea mai mare clădire seculară medievală conservată din sudul Germaniei și este folosită, încă din 1912, ca un restaurant, sală de bal și centru de congrese.

Catedrala din Konstanz (Konstanz Munster) este cea mai înaltă clădire din partea veche a orașului, dominând peisajul urban cu silueta sa distinctă. Aceasta este dedicată Sfintei Fecioare Maria și a fost atestată documentar, pentru prima oară, în anul 780 d. Hr. Biserica a fost catedrala episcopilor din Konstanz pentru o perioadă de douăsprezece secole și a servit drept sală de reuniune a Conciliului din Konstanz (1414-1418). De la desființarea diecezei în 1821, catedrala este folosită ca biserică parohială catolică. Din punct de vedere arhitectural, clădirea existentă este una dintre cele mai mari biserici romanice din sud-vestul Germaniei, o bazilică cu planul în formă de cruce. Clădirea romanică are stil gotic, cu un portal vestic (secolele XII-XV), rânduri de capele laterale (secolul al XV-lea) și mai ales turnul neo-

gotic construit în secolul al XIX-lea. În interior, plafonul de lemn pictat în stil romanic din 1637, scara în spirală din secolul al XV-lea, ușa principală și cripta de 1 000 de ani sunt de o importanță deosebită.

În arhitectura orașului Konstanz se remarcă și urme ale fortificațiilor medievale, concretizate în trei turnuri care străjuiesc partea veche a orașului: **Pulverturm,** construit în anul 1321 de cetățenii evrei din Konstanz, în partea de nord, pentru a proteja podul medieval care leagă cele două părți ale orașului; **Rheintorturm** se află pe râul Rin și a fost o poartă de pod. Cu un acoperiș în formă de piramidă roșie, acum găzduiește Muzeul Carnavalului din Konstanz; **Schnetztor** este poarta sudică a orașului vechi. A fost construit în secolul al XIV-lea, incluzând și un refugiu.

Rheintorturm

Schnetztor

Un alt obiectiv care face aluzie la evenimentul istoric definitoriu al orașului este **Fântâna Imperială (Kaiserbrunnen)**. Aceasta a fost creată de sculptorul Hans Baur, în anul 1897, dar a pierdut figurile sale decorative originale în anii 1940.

Profesorul Gernot Rumpf și soția sa, Barbara, au reproiectat monumentul și au ascuns în el o serie de aluzii la trecutul orașului Konstanz. Un păun cu trei capete, de exemplu, simbolizează împărțirea în biserica occidentală și face trimitere la contextul istoric al Conciliului din Konstanz (1414-1418), când trei papi au revendicat dreptul la Sfântul Scaun. La sud-vest de fântână, se află **Haus Zum Wolf**, construită în anul 1774, care are o fațadă rococo, deosebindu-se de orice altă clădire din Konstanz.

Universitatea din Konstanz a fost fondată în anul 1966. Aceasta este cea mai sudică universitate din Germania și este situată pe malul lacului Boden, la doar patru kilometri de granița elvețiană. Este considerată una dintre universitățile de elită din Germania, fiind adesea denumită "Micul Harvard de pe Lacul Boden".

În afară de faptul că are aproximativ 11 500 de studenți din circa 100 de țări, universitatea menține peste 220 de parteneriate cu universitățile europene (inclusiv cu Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași), precum și numeroase programe internaționale de schimb, facilitând astfel crearea de rețele la nivel mondial. În anul 2016, a fost poziționată pe

locul 7 pe glob, într-un clasament al universităților realizat de revista londoneză The Times Higher Education.

Panoramă a campusului universitar din Konstanz

Recunosc deschis faptul că m-am atașat emoțional de acest mic orășel, cu iz de stațiune nobiliară, de pe malul lacului Bodensee. A fost o întâlnire ca între niște oameni care nu se așteptau la mare lucru înainte să se vadă prima dată, dar care a dus la o poveste cu zâmbet larg timp de o săptămână. Konstanz e ca o romanță călduroasă și plină de energie pozitivă, condimentată de lacul de un albastru transparent care îți face și sete și poftă de înot, în același timp. E un fel de ”Sibiu” al Germaniei, unde oamenii se plimbă cu obiectivele camerelor de filmat îndreptate către ferestrele din lemn, florile de pe pervaz, picturile de pe pereți și halbele mari de bere de pe mese. Dar e o vânzoleală liniștită, de parcă toată lumea ar zice “uau” în șoaptă, ca să nu-i deranjeze pe ceilalți. Regret că nu am cunoscut acest oraș mai devreme și am plecat de acolo cu o părere de rău, așa cum rămâi după un om…

Bibliografie:

https://en.wikipedia.org/wiki/Konstanz
https://www.tripsavvy.com/what-to-do-in-konstanz-germany-4157999
https://en.wikipedia.org/wiki/Lake_Constance

Konstanz, cultural experience

Konstanz is a university city with approximately 85,000 inhabitants located at the western end of Lake Constance in the south of Germany, bordering Switzerland. The Rhine river, which starts in the Swiss Alps, passes through Lake Constance and leaves it, considerably larger, by flowing under a bridge connecting the two parts of the city. North of the river lies the larger part of the city with residential areas, industrial estates, and the University of Konstanz; while south of the river is the old town, which houses the administrative centre and shopping facilities. At the old town's southern border lies the Swiss town of Kreuzlingen.

In 1414 to 1418, the Council of Constance took place, during which, on 6 July 1415, John Hus (Czech religious thinker, philosopher and reformer), who was seen as a threat to Christianity by the Roman Catholic Church, was burned at the stake. It was here that the Papal Schism was ended and Pope Martin V was elected during the only conclave ever held north of the Alps. The *Konzilgebäude*, where the conclave was held, can still be seen standing by the harbour. Close by stands the *Imperia*, a statue that was erected in 1993 to satirically commemorate the Council.

Because it almost lies within Switzerland, directly adjacent to the Swiss border, Konstanz was not bombed by the Allied Forces during World War II. The city left all its lights on at night, and thus fooled the bombers into thinking it was actually part of Switzerland. This is the reason why The *Altstadt* (Old Town) has many old buildings and twisting alleys. The city skyline is dominated by the majestic *"Münster"* Cathedral and three towers left over from the city wall, one of which marks the place of the former medieval bridge over the Rhine.

The vast and clear waters of Lake Constance, the traces of history over the centuries, the extraordinary landscapes, the elegant castles with splendid gardens fascinated us in the free moments after the classes.

Konstanz - Jurnalul unei călătorii de neuitat

prof. Petrila Claudia Ana
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

În perioada 4 – 8 februarie 2019 a avut loc cel de-al treilea Flux din cadrul Proiectului de mobilitate pentru profesori Erasmus+ "Școala - o șansă pentru un viitor mai bun", proiect implementat la Liceul Teoretic "Bogdan Vodă" Hălăucești și cofinanţat de Comisia Europeană prin Agenţia Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale. La cursul desfășurat în orașul Konstanz din Germania, din partea liceului nostru au participat Neculăeș Ana Maria Aissa, profesor de geografie, Petrila Claudia Ana, profesor de limba franceză, Juncă Mihaela și Juncă Neculai, profesori pentru învățământ primar.

Duminică, 3 februarie 2019

Iată-ne ajunși, după un lung și obositor drum, in orașul Konstanz, oraș care ne-a cucerit cu ușurință. Orașul, nu foarte mare, situat la granița Germaniei cu Elveția este cochet, are un farmec aparte si se remarcă negreșit prin multitudinea de clădiri istorice. Konstanz se numără printre cele mai bine conservate orașe medievale din Germania.

Ne-am îndreptat către hotelul Graf Zeppelin unde urma să fim cazați. Acest hotel datează din secolul al XIX-lea și se află în centrul istoric al orașului Konstanz, am fost uimiti de arhitectura impresionantă a acestuia.

Luni, 4 februarie 2019

Fiind prima zi de curs, ne-am trezit dis-de-dimineață și, după micul dejun, am plecat către sediul unde urma să se țină cursurile.

Ne-a întâmpinat doamna profesor formator Felicia Dimulescu, o doamnă amabilă, plăcută și plină de energie. Din nou am fost încântați să descoperim faptul că urma să facem aceste cursuri într-o locație cu adevărat deosebită - FREIRÄUME, D-78462 Konstanz, Vor der Halde 5 – o clădire datând din anul 1490 și aflată într-o perfectă stare de conservare.

Am început prin a ne cunoaște, la curs participând alături de noi, românii, profesori din Spania, Grecia și Cehia. Astfel, au început interesante schimburi de experiență. Participanții și-au prezentat țările și școlile de proveniență, dar și sistemele de învătământ din țara de proveniență.

Cursul, numit Interactive Teaching - Using Educational Games and New Technology in order to enhance learners' motivation, este structurat astfel: Jocuri educaționale, Folosirea noilor tehnologii si Activitați outdoor.

După terminarea cursului ne-am plimbat agale pe străduțele înguste. Orasul vechi păstrează farmecul medieval cu case iesite parcă din poveste. Imperia, o imensă statuie din portul Konstanz, simbol al orașului, a fost unul din primele obiective turistice pe care l-am văzut.

Marți, 5 februarie 2019

A doua zi, d-na profesor formator a început cursul cu un proverb chinezesc: „Spune-mi și voi uita. Arată-mi și voi ține minte. Implică-mă și voi înțelege" si prin identificarea activităților care să-i motiveze pe elevi în procesul de învățare. Printre activitățile care îi motivează pe elevi se numără si jocul didactic. Importanța jocului didactic constă în faptul că el facilitează procesul de asimilare, fixare, consolidare și verificare a cunoștințelor, iar, datorită caracterului său formativ, influențează dezvoltarea personalității copilului.

Jocul didactic constituie o eficientă metodă didactică de stimulare și dezvoltare a motivației elevului, exprimată prin interesul său față de sarcinile ce le are de îndeplinit. Jocurile didactice sunt antrenante pentru toți elevii, chiar si pentru cei cu rezultate slabe la învățătură ori pentru cei mai emotivi, crescându-le performanțele și capătând încredere în capacitățile lor, siguranța și promptitudine în răspunsuri, deblocând astfel potențialul creator al acestora. Utilizat în activitatea didactică, jocul imprimă acesteia un caracter mai atrăgător, aduce varietate, o stare de bună dispoziție, de bucurie și de destindere, ceea ce previne apariția monotoniei, a plictiselii și a oboselii.

Foarte interesantă a fost maniera de lucru propusă de către d-na profesor formator: caracterul practic al cursului, diversitatea activităților propuse, lucrul pe echipe (de fiecare dată schimba membrii echipelor), competiții, ateliere de lucru, dezbateri etc. Așadar, o zi plină de activități interesante, pe placul tuturor participanților.

Miercuri, 6 februarie 2019

Astăzi am început cursul mai devreme, așa cum ni s-a propus de ieri, pentru a avea timp să vedem Cascada Rinului. Ne-am familiarizat cu platforma WEB 2.0 Tools, prin crearea unor jocuri educaționale cu ajutorul mai multor aplicații precum: Quizlet, Kahoot, Socrative, Classtools, Lyricstraining, Plikers.

După-amiază, după activități intense, aplicabile la clasă, am plecat toți către gară, dornici să vedem cascada.

Cascada Rinului (în germană *Rheinfall*) se află în Elveția si este a doua cascadă din Europa ca mărime. Aceasta are o înălțime de 23 de metri și o adâncime a bazinului de 13 metri. Lățimea de 150 metri îi asigură titlul de cea mai lată cascadă formată din mai multe căderi succesive. Fluviul născut din Alpii elveţieni, Rinul, trece prin Lacul Konstanz şi peste stâncile de la Schaffhausen, unde se formează cascada. Zona în care se află Cascada Rinului este un mare parc cu peisaje încântătoare. Aici se află și castele vechi, stânci uriașe, un pod de cale ferată, trepte abrupte până sub cascadă și alei kilometrice.

Cascada Rinului, bijuteria râului, atrage anual mii de turiști, mai ales că se poate ajunge cu ușurință, foarte aproape existând o stație de tren, astfel am procedat și noi. Am făcut împreună o plimbare sănătoasă în jurul cascadei, pentru a o admira din toate direcțiile si ne-am oprit la una din terase pentru a prelungi cumva momentele acestea de încântare sufletească. În jurul Cascadei Rinului, panoramele taie răsuflarea și completează peisajul fermecat, elvețian.

Joi, 7 februarie 2019

Agenda de azi cuprinde o serie de activități outdoor. Aceste activități au rolul de a îmbunătăți spiritul de echipă, de a ne îmbogăți cunoștințele de cultură și civilizație germană și de a descoperi obiectivele turistice ale orașului Konstanz. Am fost împărțiți pe doua grupe a câte cinci profesori, ni s-a dat harta orașului și o listă de obiective turistice de indentificat printre care: Imperia, Teatrul din Konstanz, Konzilgebäude, catedrala (Konstanz Munster), Fântâna Imperială (Kaiserbrunnen) etc.

Citisem deja despre multe din aceste obiective ori ni se spusese la pregătirea culturală pe care o făcusem înainte de a pleca din țară, dar nimic din toate acestea nu se compară cu bucuria de a fi acolo, de a le descoperi, de a le admira. După câteva ore am dus la bun sfârșit întreaga activitate si ne-am îndreptat către un restaurant cu specific german, unde ne aștepta d-na profesor formator. Miam…miam…

Vineri, 8 februarie 2019

Ultima zi de curs s-a desfășurat la Zürich, în Elveția. În prima parte a zilei am vizitat orașul, apoi am avut un ultim curs la sediul Eruditus Language School, urmat de evaluarea participanților și acordarea Certificatelor de absolvire.

Seara, destul de târziu, după o zi atât de fructuoasă, a avut loc întâlnirea interculturală a participanților, ocazie de a ne bucura de ultimile momente petrecute împreună.

Ne-am despărțit cu greu, fiecare dintre noi și-ar fi dorit ca această experiență să nu se fi terminat…

Sâmbătă, 9 februarie 2019

Fiind sâmbătă si nemaiavând alte activități profesionale în program, ne-am petrecut întreaga zi în oraș. Ne-am plimbat pe străzile orașului; totul este atât de liniștit și relaxat încât parcă oamenii aceștia trăiesc un concediu perpetuu.

Atmosfera ne relaxează si mai mult și începem să privim și să percepem altfel luminile, culorile, mirosurile orașului. Ritmul plimbării noastre devine mai lent în drumul nostru către acvariul Sea life.

Duminică, 10 februarie 2019

Ziua plecării din Konstanz a sosit. Iată că am mai descoperit un loc minunat în care am fost înconjurați de oameni excepționali. Este puțin ciudată senzația când pornești la drum, știind ce urmează să faci, dar neștiind exact cum va fi. Așa a fost pentru noi, mai ales că a fost o primă experiență Erasmus+. Ce poate fi mai plăcut decât să descoperi lumea și să-ți spui: "Câte locuri frumoase există în lumea asta și câți oameni frumoși!" Sentimentul de mulțumire totală privind cursul la care am participat, oamenii din jurul nostru și obiectivele turistice vizitate ne-a cuprins pe toți participanții, iar acest lucru ne dă energie, voie bună, poftă de lucru și dorința de a mai participa la cursuri Erasmus+, dar și... un strop de nostalgie că s-a terminat.

Konstanz - travel log

The third Flux from the Erasmus + Mobility Project "The School - A Chance for a Better Future" took place in the city of Konstanz in Germany between 4th and 8th February 2019.

The course is called *Interactive Teaching - Learning Educational Games and New Technology in order to enhance learner's motivation* and so we had the opportunity to work together with teachers from Spain, Greece and the Czech Republic. Throughout the course, we improved our digital skills and became familiar with the WEB 2.0 Tools platform by creating educational games with multiple applications such as Quizlet, Kahoot, Socrative, Classtools, Lyricstraining, and Plikers. In addition, it was an extraordinary exchange of experience, and thanks to outdoor activities, we discovered the tourist attractions of Konstanz.

În loc de concluzii

„*O şcoală în care profesorul nu învaţă şi el, e o absurditate.*“
Constantin Noica - *Jurnal filozofic*

Implementarea Proiectului Erasmus + KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, ***"Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun"*** a constituit o bună oportunitate de perfecţionare a stilului şi a competenţelor didactice, de familiarizare cu noile tendinţe europene în domeniul educaţiei, nu doar pentru profesorii participanţi, ci pentru toate cadrele didactice ale Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești.

Principalii beneficiari ai proiectului însă, au fost şi vor fi elevii noştri, cei care, prin lecţiile şi activităţile demonstrative organizate au luat deja contact cu abordări moderne ale actului de predare, cu noi modalităţi de învăţare, menite să le stimuleze interesul şi să-i motiveze să înveţe. „*De învăţat înveţi multe şi de la toţi. Dar profesor nu e decât cel care te învaţă să înveţi.*“ [1]

Conceptul de şcoală cu dascăli şi elevi fericiţi, prezentat atât în paginile revistei *Repere cultural-educaţionale*, cât şi cele ale ghidului metodologic, şi-a găsit deseori aplicabilitate în demersurile didactice ale profesorilor din unitatea noastră. Momentele din lecţii în care elevii noştrii, sub îndrumarea cadrelor didactice au reuşit să-şi controleze emoţiile, să încerce tehnici *Mindfulness* au condus la situaţii de reflectare asupra propriilor trăiri, asupra propriei deveniri.

Înţelegerea cauzelor şi a modalităţilor de prevenire a *Burnout*-ului, *The Healthy Mind Platter* – teoria asigurării tuturor elementele necesare creierului pentru a putea fi funcţional, utilizarea diagramei *Eisenhower* în gestionarea timpului, toate aceste activităţi au avut darul de a-i apropia pe elevi şi profesori într-un efort comun de transmitere-receptare a noilor cunoştinţe, de dezvoltare a competenţelor cheie, sporind încrederea între actorii şcolii. Adevăratul profesor te învaţă din inimă și nu din carte, spune un vechi proverb.

Proiectul ***"Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun"*** le-a oferit elevilor noştri şi bucuria de a descoperi noi modalităţi de studiu, prin **The Flipped Classroom** ori prin utilizare la lecţii a noilor tehnologii, atât de dragi lor. Aplicaţiile ***Quizlet, Kahoot, Socrative, Classtools, Lyricstraining, Freerice, Plikers***, au făcut lecţiile mult mai atractive, mai interesante.

[1] Constantin Noica - *Carte de înţelepciune, Îndrumător pentru tineri* (1993)

„Am avut și momente când domnul învățător ne-a aratat jocuri interactive, foarte interesante, care fac orele mai plăcute, ne pun mintea la contribuție și ne ajută să avem o viață activă, implicând și tehnologia.“ [2]

Utilizarea noilor tenologii poate contribui la îmbunătăţirea calitativă a procesul instructiv-educativ, la transferal funcţional al conţinuturilor, la eficienizarea activităţilor de învăţare prin asigurarea unui feed-back permanent, la formarea şi dezvoltarea capacităţilor de autoevaluare şi autoapreciere, oferind facilităţi de prelucrare rapidă a datelor, de afişare a rezultatelor, de realizare de grafice, de tabele.

Combinate cu metodele tradiţionale, însă fără a abuza de ele, cu o alegere inspirată a momentelor când pot fi introduse în scenariul didactic, aceste aplicaţii aduc bucurie, entuziasm, concentrare, atenţie, sporesc stima de sine, conferind autenticitate procesului instructiv-educativ.

„Ne amintim cu apreciere de străluciții noștri profesori, însă cu gratitudine de acei profesori care au atins simțămintele noastre umane. Lucrurile ce trebuiesc a fi învățate sunt în mod necesar o materie brută, însă căldura este elementul vital pentru creșterea plantelor și a sufletelor copiilor.“ Carl Jung [3]

Profesia didactică are o dimensiune umană extrem de puternică. Un profesor nu înseamnă doar competenţe pedagogice, competenţe de comunicare şi relaţionare, competenţe psiho-sociale, tehnice şi tehnologice, competenţe de management al carierei şi competenţe de evaluare a elevilor, ci şi atitudini, valori, etos, o conştiinţă profesională.

„Dacă un copil nu se poate adapta metodelor noastre de predare, poate ar trebui să ne adaptăm noi cerinţelor lui. Ignacio Estrada

Prin contacul direct cu sistemele de învăţământ din Spania, Italia, Germania şi Suedia, ***Proiectul Erasmus + KA 101 Acțiunea Cheie 1 - Educația școlară, "Şcoala - o şansă pentru un viitor mai bun"*** a reuşit să deschidă noi perspective şi pentru echipa managerială a şcolii noastre, concretizate în interesante studii şi comparaţii.

Despre toate acestea este prezentul ghid, care se doreşte a fi o invitaţie la studiu şi reflecţie. Să nu uităm, în urmă cu un secol, Nicolae Iorga spunea:

„Ai toată viața în față un școlar pe care să nu îl pierzi din ochi: tu însuți.“

[2] Hîrja Elisa Ioana, clasa a IV-a A, *Repere cultural-educaţionale, Nr.2, Ed. Pim Iaşi, 2019, p.192*

[3] https://ro.wikipedia.org/wiki/Carl_Gustav_Jung

ERASMUS +

LICEUL TEORETIC
BOGDAN VODĂ
HĂLĂUCEŞTI - IAŞI
TEL. 0233 717 513
FAX 0232 715 671
www.liceulhalaucesti.ro

Tipar digital realizat la Tipografia pim
Iași, Șoseaua Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 109, 700497
Tel.: 0730.086.676, 0732.430.407;
Fax: 0332.440.715
E-mail: editura@pimcopy.ro, editura.pim@gmail.com
www.pimcopy.ro

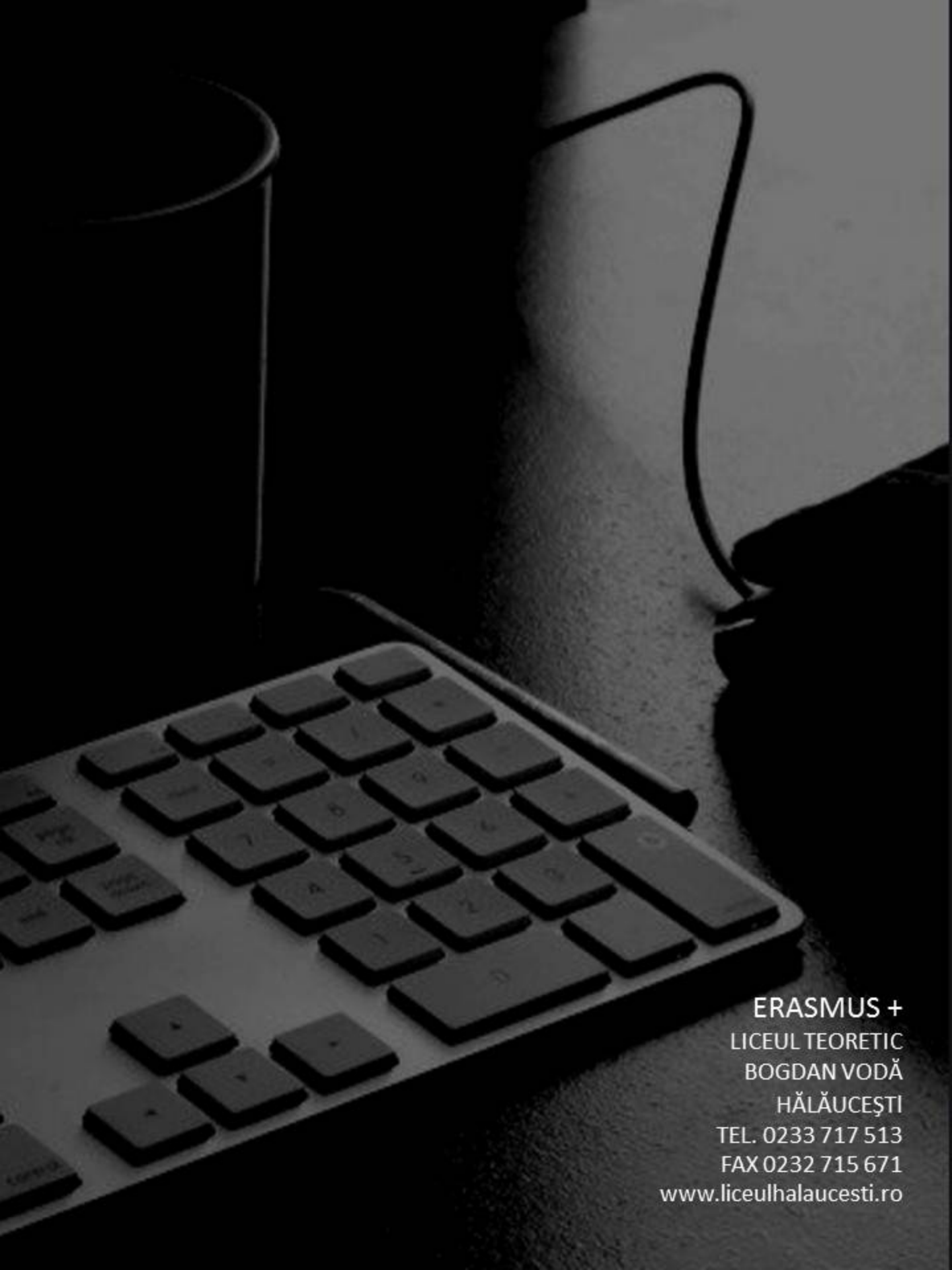

ERASMUS +

LICEUL TEORETIC
BOGDAN VODĂ
HĂLĂUCEŞTI
TEL. 0233 717 513
FAX 0232 715 671
www.liceulhalaucesti.ro